

CARTEA
DE
VACANȚĂ

ștefan berciu

„CE AVEȚI CU BIBICU?”

ȘTEFAN BERCIU

„CE AVEȚI CU BIBICU?”

CARTEA
DE
VACANȚĂ

editura SPORT-TURISM
București 1984

O întâmplare ciudată

Trenul mergea prea repede, ori asta era numai în închipuirea Anei Costea.

Singură în compartiment, rămăsese o vreme cu privirea ațintită asupra unei reproduceri după un tablou, atârnat la dreapta oglinzii din fața ei. Încercă să-și amintească unde mai întâlnise privirea pustie și tristă a copilului pictat într-un cenușiu murdar, parcă anume să nu i se vadă lacrimile pe care nu puteai să nu le intuiești, dincolo, în adâncul încremenirii lui. Nu, hotărât lucru, nu-și amintea, ori nici măcar n-avea ce să-și amintească. Și, fără să-și dea seama, prinse a șopti, ca și cum s-ar fi destăinuit cuiva: „Știu, se întâmplă, uneori, să ne identificăm cu cineva a cărui stare este cea pe care o trăim și noi, la un moment dat...”.

Nu s-ar putea spune însă că era tristă, fiindcă asta presupune un soi de durere a sufletului, ori sufletul ei, în acea clipă, era gol. Simțea o teribilă nevoie să-și afle un reazem și nimic altceva n-ar fi putut-o alina mai bine ca un hohot zdravăn de plâns.

Într-un târziu tresări; începuse să plouă. Pe geamul ferestrei se prelingeau, într-un ritm lent, picături ca

lacrimile bătrânilor. Dincolo de fereastră, un amurg sumbru părea să grăbească venirea nopții pe dealurile pleșuve care se zăreau în depărtare.

„Și ce vreme însorită, când am plecat de-acasă!” gândi Ana Costea, dar fără să regrete că acum, la înapoiere, totul devenise atât de întunecos. La urma urmei, vremea asta se potrivea cât se poate de bine cu tristețea ce o covârșise, așa că n-avea ce s-o nemulțumească.

Cu patru zile mai înainte, primise un telefon de la el, doctorul Marin Vârcoleanu, anunțând-o plin de emoție:

— Ana! E o toamnă atât de frumoasă, aici, la Constanța! E un septembrie cum n-a mai fost altul și pe care vreau să-l luăm numai și numai pentru noi. Vino! Măcar pentru o zi și o noapte!

Și ea și-a luat tot concediul, aproape trei săptămâni, și a plecat la el.

În cea de a doua seară, Marin Vârcoleanu a fost chemat însă la telefon. Conversația a durat cam o jumătate de oră. Doctorul vorbea mai mult în dodii, silindu-se să pară cât mai firesc, lucru ce-i izbutea însă foarte puțin. Când puse receptorul pe furcă, o privi pe Ana cu un fals aer victorios, exclamând:

— Ei, ți-a plăcut? Am scurtat convorbirea până la limitele ofensei. Și râse silit, arborându-și farmecele de încercat cuceritor.

O clipă, Ana Costea fu tentată să nu-i răspundă; însă tonul pe care-i vorbise, ca și siguranța că are de-a face cu o idioată, o incitară într-atâta, încât ripostă:

— Cine era femeia?

Doctorul încercă să-i explice:

— Ți-am spus doar... ți-am vorbit despre Dina... avocata aia care... mă rog... este una dintre cele două femei ce-au trecut prin viața mea... înainte să te întâlnesc pe tine.

Adevărat, îi vorbise despre Dina, dar asta nu justifica purtarea lui, vecină cu cea mai flagrantă lipsă de considerație. Discutase cu femeia aia o jumătate de oră, în prezența ei, fără să îndrăznească a-i spune orice, numai să pună capăt cât mai repede conversației.

— Spui că totul s-a terminat, murmură Ana, abia stăpânindu-se.

— Da! Și ți-o repet.

— Atunci, pentru ce nu i-ai spus măcar că ești cu cineva!

Doctorul se uită lung la ea și, după o lungă meditare, izbuti să dea, după judecata lui, răspunsul cel mai potrivit:

— Draga mea, era jenant.

— Ei, bine, te rog să-i telefonezi acum, dar chiar acum, că în viața ta este cineva la care tu ții foarte mult și acel cineva nu dorește ca ea să-ți mai telefoneze.

— Imposibil! strigă Marin Vârcoleanu, impacientat.

— Ți-e teamă? întrebă ea, gata să-l înțeleagă.

— Nu, dar nu pot face asta, fiindcă Dina ocupă un post însemnat și... oricând... s-ar putea să am nevoie de ea.

Marinică, așa cum îl dezmiarda ea, era tot ceea ce se poate numi „moartea pasiunii”: mic de statură, miop, slab

de parcă atunci fusese eliberat de armatele aliate dintr-un lagăr de exterminare, cu dinții din față roși. Ea l-a îndrăgit însă din prima clipă, spunându-și că, în sfârșit, întâlnise pe cineva care să aibă nevoie de ajutorul său.

După discuția purtată, intuind adevărul, și-a strâns lucrurile și l-a părăsit pentru totdeauna, fără să știe că avea să reîntâlnească, foarte curând, numele lui în niște împrejurări dintre cele mai bizare.

Ploaia se întetise, răpăitul stropilor pe acoperișul vagonului devenise asurzitor.

Ana Costea privi pe fereastră și văzu o clădire străjuită de niște stâlpi ce mărgineau un larg trotuar; trenul se opri într-o mică gară. Se ridică de pe fotoliul său, ieși din compartiment și își aprinse o țigară. Culoarul era aproape pustiu. Ar fi coborât geamul, dar se temu că ploaia avea să răzbată imediat în vagon. Afară se lăsa noaptea. Privirea ei rătăci de la un stâlp la altul al peronului și gândurile i se cufundară într-o amintire dureroasă. După câteva minute i se păru că peronul nu era altceva decât o scenă, stâlpii – susținătorii unui decor numai de ea văzut, impiegatul de mișcare – regizorul tehnic, lampa din mână lui – un gong luminos care avea să răsune din clipă în clipă, anunțând începerea spectacolului cu piesa „Antigona“, în care ea debutase... de mult, pe scena unui mare teatru, interpretând rolul titular. Și prinse a murmura câteva replici, până când, cineva îi ceru voie să treacă. Abia atunci observă că trenul pornise, decorul se schimbase, „scena“ alerga într-o beznă

fără început și sfârșit, iar ea se rostogolea la nesfârșit într-o prăpastie fără de capăt. O mână zdravănă îi prinse umerii, susținând-o: leșinase.

Târziu, noaptea, se trezi la ea acasă, în patul ei.

De-ndată ce deschise ochii, descoperi, așezat pe un scaun, un bărbat de vreo patruzeci de ani, cu părul aproape albit, privind-o atent.

— Unde sunt? a întrebat ea.

Bărbatul zâmbi șters, obosit.

— Ce-i aici, un spital?

— Da, răspunse cel întrebat. Cum vezi, mi-am adus și pătuțul de-acasă, că noi nu avem somiere prea confortabile, și izbi cu o palmă mare și puternică în spătarul scaunului.

Femeia tresări, privi în jurul ei și încercă să-și ridice capul, dar nu izbuti. Își dădu seama că era la ea acasă, însă nu pricepea cine-i omul acela cu părul alb, cu glas dogit, care părea că o ceartă.

— Sunteți medic?

Omul râse din toată inima și se ridică de pe scaun.

— Ia te uită ce distins par în ochii unei tehniciene! Ia te uită ce salt a făcut Gică Mafoame, de pare ca doftor în ochii uneia ca 'mnetale! Brava mie! Râse iar și continuă: Ce te-ar mai distra, surioară, să știi ce-am mai trebăluit eu pă lumea asta, da' în halul în care te-am adunat, n-ai 'mneatale tăria s-ascuți povești d-alea cu bandiți. În puterea nopții. Zi, mai bine, dacă ai mâncare prin casă, nu de alta, dar să-ți încropesc acolo... ceva, că... ce mai! S-a

făcut două noaptea și mi-e că la poteră s-a tras obloanele, așa că... vezi 'mneatale, mi-e că nu are cine să ne toarne în pahare. Apoi, dându-și un aer grav, încercă să se explice: Să ști că Gică Mafoame nu e o muhaia! Și nici scârțan... adică... zgârcit. Parol! Dacă făceai ochi mai dăvreme, te duceam la ăl mai prima dintre locante și-ți făceam o noapte dă n-o uitai nici pă lumea ailaltă și...

Ana Costea era obosită, sfârșită, și nu-i putea urmări sporovăială. Într-un târziu își reveni puțin și atunci îl văzu pe cel de lângă ea. Era înalt, foarte înalt, foarte lat în umeri, cu un gât puternic, pe care trona un cap de copil cu privirea speriată și ochii umezi, ca și cum l-ar fi înecat plânsul. Îl auzi șoptind grav, ca o rugăciune:

— Să nu mori! Auzi? Să nu mori!

— Cine ești? bâigui ea, încercând să se ridice.

El nu răspunse, și ea continuă:

— Dumneata m-ai adus acasă?

Bărbatul își înclină capul.

— Cum de-ai aflat unde locuiesc?

— Păi... ți-am scotocit prin geantă, murmură el, oarecum jenat. Fii liniștită! Nu ți-am șutit nimic. Uite, am adus și valiza. Eram în tren. Ai leșinat pe culoar și dacă... Mare baftă ai avut cu mine! Că lumea... ehei! tare a dracului s-a mai făcut! Era unii care zicea că te-ai machit, dar eu m-am prins imediat că nu erai beată. Ce mai! Te-a dat jos, grămadă... desigur, vreo supărare, nu de foame. Ești doar tehniciană.

— Mulțumesc, mulțumesc foarte mult, dar acum te poți duce la dumneata acasă...

Bărbatul se uită lung la ea și, după o vreme, spuse pe un ton care trăda o imensă indignare:

— Așaa... gata?! Ne-am făcut treaba, băiatul să se cărăbănească!

— Domnule! Sigur, ai avut cheltuieli cu aducerea mea aici... acasă. Numai slăbiciunea care m-a covârșit e de vină că... Mă rog, trebuia să mă fi gândit la asta... Cât a costat taxiul?

Bărbatul își întoarse capul și, privind într-un colț al încăperii, răspunse abia perceptibil:

— Nimic... te-am adus în brațe. Erai ca moartă și plângeai. Apoi, răsucindu-se brusc spre ea, îi țintui privirea și tună ca un apucat: Ascultă! Dacă vrei să plătești ceva, atunci plătește-mi palmele, că mi le-ai ars cu lacrimile tale, și plătește-mi sufletul ăsta nenorocit, că până acolo m-a ajuns durerea ta. Spune, ai atâția bani?...

— Iartă-mă!

— Te iert, că l-am iertat și eu pe Lăzărică Mormânt, și pe Sandu Cacabeci, și pe ăla pentru care am făcut... Dar ce-ți spun eu ție toate astea, că tot n-ai să înțelegi nimic.

Ana Costea obosise din nou, gemu surd și se întinse iarăși pe pat.

— Te rog, continuă să vorbești.

— La ce bun? răspunse bărbatul.

— Vreau să înțeleg, îi explică ea.

— Pentru asta nu-i totul să vrei, ci să poți.

— Mă crezi chiar atât de proastă?

— N-o să pricepi, cu mintea, oricât de multă ai avea.

— Dar, cu ce?

— Cu sufletul. Și ca să ți-o spun pe-a dreptă, după ce-ai vrut să-mi dai lovele, că te-am adunat și te-am adus aici, cred că ești ca fântâna aia... Ce faci? Ai adormit?

Ana Costea închise ochii. Plângea.

— Povestește-mi, ce-i cu fântâna aia...

— Dacă ți-e somn... tac.

— Nu! Nu mi-e somn.

— Păi, nu-i nicio zmecherie; am văzut și eu o fântână... și gata.

— Vreau să știu de ce m-ai asemănat dumneata cu fântâna aia.

Bărbatul își petrecu amândouă mâinile prin păr și bâigui:

— Surioară, lasă-mă dracului în pace, că eu nu știu să mint și o să-ți spun adevărul... și poate că ăla nu e și adevărul tău... și...

— Adevărul este unul singur pentru toată lumea.

— Bine, o să-ți spun... Era cu vreo cinci ani în urmă... când... ce mai! Caralii...

— Ce-i aia, caralii?

— Gardienii, așa le ziceam noi... acolo...

— Unde?

— La închisoare, răspunse bărbatul, pe cel mai firesc ton. Și reluă: Caralii ne-au scos la treabă, la un castel. Era prin Hunedoara... În curtea castelului era o fântână săpată

în piatră. Ce mai! În stâncă de munte. Unul dintre caralii, băiat cu carte – făcea liceul în nocturnă – zicea că fântâna aia a fost săpată de doi prizonieri, cărora barosanul le-a zis: „Bă, când o-ți da de apă, sunteți liberi!“ Și-a săpat aia de le-a venit boala, și după cincisprezece ani, când a dat de apă, erau bătrâni și dărâmați, că nu le-a mai trebuit libertate. Eu n-am crezut în toată vrăjala ăluia, da' caraliul m-a luat de mână, m-a dus aproape de puț și m-a pus să citesc ce scriseseră aia de l-au săpat: „Apă aveți, suflet n-aveți!“. D-aia zic, și cu tine o să fie la fel. Adică... am zis. Da' poate am dat-o strâmb și nu te-am ghicit. Acuma, că ți-am spus toate astea, m-am cărat, mai spuse el și se îndreptă spre ușă.

— Stai! îl opri Ana Costea.

Bărbatul încremeni cu mâna întinsă pe clanță.

— Locuiești departe?

— Și departe... și aproape.

— Ce înseamnă șarada asta?

La auzul cuvântului șaradă, bărbatul se încruntă și spuse supărat:

— Uite ce este: oricât ți-ar fi de rău, dacă-i vorba de ocară, nu ți-o iert. Ce-i aia... șaradă?

Pentru crima dată, Ana Costea râse.

— Ma-măă! se miră bărbatul. Da dă unde-ai șutit perlele alea dă dinți? Până acuma... ziceam că numa ochii e dă tine, da' cum văz... și dinții! Ce mai, ești frumoasă, toată, surioară! Hai, zi ce-i cu chestia aia, și m-am ușchit.

— Șarada este... ca o ghicitoare.

—Da? Păi atuncea ți-o zic pă a dreaptă: n-am casă. Și se grăbi să adauge: Dar îmi găsesc eu! Ști, deocamdată... n-am nici casă și nici slujbă... dar îmi găsesc eu. Rămâi cu bine, că se face târziu și nu mai e vreme să-mi fac întrerupere pe foaia de drum...

— Unde te duci?

Bărbatul ridică din umeri, nehotărât:

— Păi... undeo-i vedea cu ochii... Unde mi s-o părea că se poate. Și preciză, cu mândrie: Acuma sunt un om liber! Mă pot duce oriunde. Eu nu sunt grațiat ori amnistiat! Nu! Sunt nevinovat! Mi s-a făcut dreptate. Își desfăcu haina și trase din buzunarul interior o hârtie pe care se grăbi să i-o arate.

Ana citi biletul de eliberare și se cutremură. Bărbatul acela îndurase șase ani de ocnă, pentru că își asumase vina altuia. Reciti de câteva ori biletul, până când el o întrerupse, hohotind în râs:

— Așa-i că nu e de crezut? Uite, el, ăla marele, m-a crezut. Adică... o fi pus el să se vadă ce e cu mine, o fi întrebat în dreapta și în stânga, ăia de i-a pus, și... a ieșit adevărul. Că eu unul, surioară, nici prin minte nu-mi trecea să-i scriu taman lui, da' s-a ținut de capul meu chiar unul dintre caralii căruia, odată, așa... neavând ce face, i-am dat sufletul meu pe tavă. Ei, n-aș fi vorbit eu nici atuncea, dar am aflat că ăla pentru care m-am dat eu în vină... murise și... nici măcar atuncea n-a dat-o pă bune... ca să fi zis: „Gică nu-i de vină!”. N-ar avea odihnă dă jigodie! Apucă iar clanța și se uită lung și trist la femeie,

încercând să glumească: Hai că ți-am spus prea multe și n-o să mai dormi vreo două nopți.

— Crezi că m-a impresionat povestea dumitale? se arătă ea dârză. Doar ți-ai dat seama că eu sunt ca fântâna aia... n-am suflet!

Bărbatul își întoarse fața spre ușă și apăsă clanța.

— Știi ce? spuse Ana Costea, vădit tulburată.

— Ce?

— Deocamdată... rămâi aici. Mâine... voi încerca să-ți găsesc o cameră și... poate chiar ceva de lucru, la combinatul nostru agroindustrial...

Bărbatul continua să rămână cu spatele la ea, până când un zgomot puternic îl făcu să vorbească:

— Surioară, faci bine cu cine nu trebuie. Uite, când am auzit ce noroc a dat peste mine, ți-am fărâmat clanța... dar ți-o repar eu mâine, că sunt și mecanic... și lăcătuș... și electrician...

— Și mai ce? interveni ea, silindu-se să pară veselă, ca nu cumva el să creadă că s-ar fi supărat.

Bărbatul se răsuci brusc, îi căută privirea și murmură:

— Știi să fac dă toate! Auzi, surioară?

— Aud, frățioare! îl ironiză ea.

— Tovarășă tehnician, se corectă el, mă pricep la spălat, la gătit... pot să zugrăvesc, să îndoi fiare...

— Bine, tovarășe, îi curmă ea mărturisirea tuturor îndeletnicirilor pe care el voia să i le facă cunoscute. Apoi, zâmbindu-i prietenos, îi spuse: Du-te în camera de alături

și odihnește-te. Măine plecăm în zori, că acolo se muncește zi-lumină.

Ion Daneș, directorul combinatului agroindustrial „Dobrogea“, fusese cât se poate de plăcut impresionat de „achiziția” Anei Costea.

Trecuseră aproape două săptămâni de când îi povestise totul despre întâlnirea ei cu Gheorghe Postolea, poreclit Mafome, fiindcă în închisoare niciodată nu se declarase sătul.

— Un adevărat bărbat! exclamă Daneș, plin de admirație. Cred că se simte bine la atelierul de întreținere al fabricii de mezeluri.

— Dacă m-ați fi întrebat, v-aș fi spus că și noi avem nevoie de un mecanic de întreținere la fabrica de furaje.

Directorul zâmbi și se arătă dispus să-și repare „greșeala” pe loc.

— A, nici așa! ripostă ea. Omul ăsta nu trebuie să se simtă ca o zdreanță pe care o aruncăm de colo colo.

Ion Daneș râse din toată inima.

— Am spus ceva atât de hazliu? se arătă tehniciana contrariată.

— Nuu! Mă gândeam la maistrul lui, căruia l-am încredințat pe preferatul dumatăle... Ha-ha! continua el să râdă. Cred că maistrul s-ar face foc și pară, dacă ar auzi că ți-a trecut prin minte să i-l iei. „Mi-ați dat un tanc, tovarășe director!” mi-a spus maistrul, după numai șase

ore de probă. Face două norme, iar la ieșirea din schimb nu vrea să plece.

Ana Costea oftă.

— N-are unde se duce...

— Cum așa? Întrebă directorul, nedumerit.

— N-are locuință.

— Să crezi dumneata! Când au aflat prin câte a trecut, nefamiliștii din secție se băteau care să-l ia la el în cameră. Săptămâna viitoare, Lambru... îl știi dumneata...

— Cel de la ferma zootehnică?

— Exact! Ei bine, Lambru se însoară, așa încât... camera sa va fi dată lui Gheorghe Postolea. Tăcu o vreme, apoi, cu un aer jenat, îi mărturisi îngrijorarea lui pentru felul în care vorbea noul angajat: Draga mea, începu el pe un ton patern, omul ăsta are un vocabular dintr-o altă lume. Crede-mă, înțeleg, a trăit printre niște oameni... în sfârșit... au decăzut, însă acest marginal ar putea influența mai ales tineretul.

— Oare? murmură Ana, fără prea multă convingere.

— Te asigur! Știu bine că se poate întâmpla asta. Era în glasul directorului un amestec de certitudine și nemulțumire care o puse pe gânduri pe femeie. Și, considerând că simpla lui afirmație nu era suficient de convingătoare, adăugă: Știu asta de la copiii mei. Băiatul cel mare mi-a zis că și el ar vrea să vorbească la fel ca ceilalți; dar, deocamdată, nu poate, fiindcă... mă rog, influența... mediul... dar va face tot posibilul. Oricum, e bine că e pus pe treabă și dorește sincer să se dezbrace de

asemenea „pedanterii” lingvistice. Își aprinse o țigară, trase câteva fumuri, cu lăcomie, ca după aceea, părând a-și fi amintit de ceva foarte important, exclamă: la stai! Parcă... despre cu totul altceva doreai să-mi vorbești, când ai venit la mine.

Tehniciana nu apucă să rostească nicio singură vorbă, deoarece telefonul prinse a suna stăruitor.

Ion Daneș stinse țigara pe marginea unei scrumiere pline cu apă – avea o nemărginită teamă de incendii –, își ridică brațele, ca și cum ar fi vrut să spună: „Asta-i soarta mea!”, apucă receptorul și răspunse.

De la capătul celălalt al firului se auzi glasul subțire și agresiv al inginerului Gogu Popescu.

— N-am oameni!

— N-ai destui, vrei să zici, îl întrerupse directorul.

— N-am deloc! strigă celălalt. Nimeni nu vrea să pună mâna. Nici cei de la grajduri și nici fetele de la ferma viticolă... Nimeni! Să știți că silozul numărul patru nu va fi gata niciodată.

— Lăsați, tovarășe inginer, că vin eu să vi-l fac. Duceți-vă și jucați o canastă, o partidă de bridge, așa... ca să nu mai puțineți la suflet toate nimicurile astea legate de producția combinatului!

Urmă o lungă tăcere, la capătul căreia interlocutorul lui Daneș spuse:

— O să joc eu și o canastă, însă... după ce veți face recepția... mâine! Vă așteptăm la prima oră.

— Să vă ia Aghiuță, că până nu mă fierbeți voi, bine de tot, nu poate să afle omul și o veste bună! se arată directorul furios din cale-afară și trânti receptorul pe furcă.

Ana Costea, privindu-l consternată, spuse:

— Nu v-am văzut niciodată atât de furios. Nu mi-aș fi închipuit și... doar vă cunosc...

Directorul hohoti în râs.

— Aș, m-am prefăcut, ce naiba! Nu-l știi pe Gogu Popescu?

— Micky!? scăpă tehniciană, fără să vrea.

— Ia te uită! N-am știut că fostul meu student are un nume de șoricel.

Jenată, Ana Costea se precipită să explice:

— Știți... așa i se spune în echipa noastră de teatru.

— Pe care o instruiști dumneata! țină Daneș să precizeze. După care adăugă: Ei bine, Mickyșor ăsta... până nu mi s-o tângui că n-a avut oameni, materiale, vreme, sau că i s-au stricat mașinile și câte altele, nu e în stare să-mi anunțe că a încheiat cu bine o lucrare, de cele mai multe ori... înainte de termenul fixat. Atunci, eu trebuie să mă arăt mânios. Să-mi strig disperarea...

— Trebuie? întrebă tânăra.

— Sigur! răspunse directorul, cu încântarea unui copil căruia îi place jocul despre care vorbește. Și, pe un ton confidențial, aproape în șoaptă, preciză: Altminteri... i-aș strica bucuria, fiindcă el crede că mă păcălește de fiecare dată. Și asta, zic eu, îi face tare bine. N-a avut parte de o

copilărie adevărată și simte nevoia să fie copil la orice vârstă.

— Numai el?

Ion Daneș zâmbi încurcat. Tehniciana prinse curaj și atacă în plin:

— Ce bine ne-ar prinde un interpret ca dumneavoastră! Acum montăm...

— Tovarășe Costea! se arată de-a binelea speriat directorul. Tovarășă tehnician! Tovarășă membră în C.O.M.! Tovarășă instructor! Când să mai fac și teatru? Ține seamă: combinatul nostru este foarte tânăr! Fabrică de furaje, fabrică pentru preparate din carne, crescătorii de porci, de vite, de păsări, ferme agricole, ferme viticole, livezi... Eu trebuie să coordonez toate acestea, să trec pe la toți, să verific lucrările... să discut cu oamenii... să iau măsuri...

— Dar pentru echipa noastră de teatru... când aveți de gând să luați niște măsuri, așa... mai serioase? Că doar pentru asta am venit la dumneavoastră.

Fericit că avea șanse să scape, directorul se arată cât se poate de binevoitor.

— Gata, știu! Trebuie refăcută pardoseala scenei.

— Da, dar și recuzita s-a cam învechit!...

— Cum să nu, sigur! se arată foarte receptiv Daneș. Mai ales recuzita! Da, da, trebuie să ne gândim mai din vreme. Și își notă cu grijă problema în agenda sa de lucru.

O vreme tăcură amândoi, fiecare uitându-se în altă parte; dar, când privirile lor se întâlniră au izbucnit în râs,

dându-și seama că de fapt nu făceau altceva decât să se pândească unul pe celălalt.

— Ar mai fi ceva, tovarășe director.

Acesta încremeni la gândul că Ana Costea putea să-i ceară ceva imposibil de realizat. Curând, însă, își spuse că cel mai bun lucru pe care-l avea de făcut era să braveze, astfel că, arborând o tandră ironie, întrebă:

— Orgă de lumini din import?

— Cum de-ați ghicit! se hotărî tehniciana să joace „tare“.

Directorul porni spre fereastră, năucit, răsturnând în calea lui câteva grafice și o planșă la care muncise mai bine de o lună.

— Tovarășă Ana, asta-i curată nebunie! Draga mea, iartă-mă, dar chestia cu orga de lumini din import mi se pare o nebunie mai mare decât a ăloră care construiesc grajduri de vite placate cu marmură!

Tehniciana veni lângă el, însă Daneș avea experiența unor asemenea „apropieri” din relațiile cu cele trei fiice ale sale și, știind că rezistența lui urma să se năruie, o imploră:

— Hai să găsim o formulă mai acceptabilă!

Ana Costea se prefăcu a medita o vreme, apoi spuse:

— Cred că am găsit.

— Bravo! exclamă Daneș, și se întoarse spre ea, gata s-o-mbrățișeze.

— Daa... însă trebuie îndeplinite două condiții. Prima, să-l convingeți pe meșterul Azimioară să ne dea niște

tablă dintr-aceea pe care combinatul nostru o vinde la fiare vechi...

— Ana! Aniță! Copilul meu, mai bine cere-mi mâna dreaptă, dar nu mă pune în gura nebunului ăla. Știi bine că pe Azimioară nu-l scoate nimeni din litera legii! A, stai! Îți dau bani. Uite, îți dau bani pentru o sută de kilograme de fier vechi și cumpără din altă parte.

— Păi... nouă tablă din aia ne trebuie, că e cea mai bună pentru reflectoare.

— Câte reflectoare vă trebuie?

— Opt. Gheorghe Postolea mi-a spus că din câteva bucăți din tabla lui Azimioară ne face reflectoarele.

Directorul reveni la birou, își prinse capul în palme și hotărî să cumpere de la meșterul Azimioară câteva foi, iar acela să depună banii în contul fierului vechi, pe care echipa lui se angajase să-l livreze statului.

Ana Costea se arată mulțumită, însă spuse că ar mai fi încă ceva de rezolvat.

— Nu se poate! Ce mai vrei?

— Să-i spuneți lui Gică... adică lui Gheorghe Postolea...

— Ce să-i spun eu lui Postolea?

— Că aprobați, ca el, în timpul liber, să construiască cele opt reflectoare, cu tablă de la meșter.

— Cheamă-l!

Ana Costea deschise ușa și spuse:

— Tovarășe Postolea, poftiți!

Îmbrăcat într-o salopetă nou-nouță, Gheorghe Postolea trecu pragul cabinetului, cu o mândrie de neînchipuit.

— Aici e băiatu! Săru' mâna tovarăşa tehnician, şi respectele mele dom' director!

— Poţi să-mi spui, şi mie, tovarăşe, îi spuse Daneş, zâmbindu-i prietenos.

Gheorghe Postolea îşi duse arătătorul mâinii drepte la obraz, zicând:

— Salon! Aşa-i! Da' vedeţi 'mneavoastră, meriniscenţe d-acolo... ştiţi...

— Reminiscenţe! Îl corectă tehniciana.

— Aşa! se grăbi el să recunoască. Astea... de-acolo... că noi, ştiţi, acolo... Numai între 'mnealor îşi zicea tovarăşe, dar când vorbea cu noi... ne zicea domnule. Acuma, nu puneţi la inimă, tovarăşe director, că... zău, na! Nici prin minte nu mi-a trecut să vă pun la un loc cu şuţii ori caramangiii!

— Omule! izbucni directorul. Când ai de gând să isprăveşti cu vorbele astea din care nu pricep o iotă?

— Sunteţi lipsit de interes, din cauza asta nu înţelegeţi.

— Tovarăşe Postolea, te-am chemat pentru...

Directorul nu apucă însă să-şi termine fraza, deoarece pe uşă intră Vlad Apostol, contabilul şef al combinatului.

— Tovarăşe director, vin la dumneavoastră într-o chestiune importantă...

— Tovarăşe director, interveni Postolea, eu nu sunt un băiat curios, aşa că fac roiu.

Salută şi ieşi grăbit.

— Cred că nici de mine nu aveţi nevoie, spuse Ana Costea, pornind şi ea spre uşă.

Contabilul o rugă însă să rămână, în calitate de membru în comitetul oamenilor muncii.

Tehniciana își relua locul. Contabilul șef se așează lângă ea și începu să explice scopul venirii sale:

— La șantierul noii fabrici de paste făinoase sunt necazuri.

Daneș se încruntă, întrebând:

— Iar se surpă malul?

Contabilul șef își scutură capul, apoi preciză:

— Nu malul, ci banul!

— Banul? repetă directorul, crezând că nu auzise bine.

— Așa cum am spus: se surpă banul! repetă Vlad Apostol. Banul din avutul obștei, banul care s-ar cuveni celor care muncesc cu adevărat pe acel șantier.

Directorul se ridică, veni lângă el și, pe un ton gătit de furie, întrebă:

— Vrei să zici că se fură?

— Cam așa ceva, murmură celălalt.

— Se fură ori nu se fură?

— M'daa... Am indicii că pe un ștat de plată s-ar afla două persoane fictive.

— De când durează situația asta?

Contabilul șef chibzui câteva clipe, apoi răspunse:

— Imediat după începerea lucrărilor la noua fabrică.

— Tâlhărie! exclamă Ana Costea. Și imediat aruncă o privire jenată către Vlad Apostol.

— Mă rog, spuse contabilul șef, nu asta-i calificarea legală, dar cam tot acolo ajungem.

— Cine a făcut asta? întrebă directorul.

— Deocamdată, tot ce v-aș putea spune este că lumea vorbește despre un anume Toader Sameș, răspunse după o lungă ezitare contabilul șef.

În secunda următoare, tehniciana sări de pe scaun, ca și cum ar fi fost curentată.

— Pentru nimic în lume! exclamă ea, spre surprinderea celor doi bărbați. Moș Toader este unul dintre cei mai cinstiți oameni de pe fața pământului! Așa să știți!

Contabilul șef încercă să o liniștească:

— Tovarășă Costea, am spus că-i vorba despre niște indicii, și nicidecum de probe.

Tânăra femeie se adresă directorului, ca unuia mai nou-venit printre ei, precizând:

— Sameș nu-i nici măcar de meserie. El nu e normator. El a fost cel mai bun excavatorist al combinatului nostru, însă, de când a suferit accidentul acela...

— Știu, știu, o asigură directorul.

— Medicii i-au interzis să mai lucreze pe macara sau excavator și cei de la contabilitate l-au recalificat – continuă tehniciană, de parcă nu l-ar fi auzit. Mai bine n-o făceați! spuse ea pe un ton de reproș.

Incitat de atitudinea Anei Costea, directorul îl întrebă pe Vlad Apostol:

— Cine este șeful lui Toader Sameș?

— Bibicu Bicicescu, răspunse prompt contabilul șef.

Pronunțarea acestui nume avu asupra Anei Costea efectul exploziei unei bombe, fiindcă sări de pe scaun, intervenind dur:

— Bibicu!? Dar omul acesta a avut nenumărate încurcături cu fișele de normări, cu ștatele întocmite prost și câte altele! Fostul șef contabil se arătase destul de nemulțumit în privința asta. Își reluă locul și îl avertiză pe Vlad: Fii atent, dacă cineva, acolo, la normări, la ștate a făcut vreo potlogărie, acela nu este moș Toader!

Obrajii lui Vlad Apostol se-nroșiră, de parcă ar fi fost pălmuiți, iar mușchii feței prinseră a se contracta într-un ușor rictus.

Daneș observă starea contabilului șef și interveni, cu tact:

— Mă copii, ia s-o luăm cu binișorul, și să nu ne înflăcăram chiar de la început. Vasăzică... primele indicii presupun vinovăția lui Toader Sameș...

— Numai... presupun! ținū Ana Costea să precizeze încă o dată.

— Exact! consimți directorul, temându-se ca nu cumva tactica lui să eșueze. Pe urmă, îl întrebă pe contabilul șef: Cu șeful lui Sameș ai discutat?

— M'daa, răspunse acesta, privind oarecum speriat spre tehniciană, care-l țintuia cu o privire inchizitorială.

— Ce a spus șeful lui? continuă Daneș, pe un ton și mai calm.

Contabilul șef ridică din umeri, ezită câteva clipe și apoi răspunse:

— S-a arătat foarte surprins.

— Surprins! Bibicu... surprins de nereguli! Auziți, oameni buni! Auziți, lume luminată! Cum se face că unui om atât de „încercat”, cum este el, nici prin minte nu-i trece existența unor nereguli?! Tovarășe Apostol, te pomenești că a trebuit să-i explici ce înseamnă cuvântul neregulă!? Ipocrizia asta o întrece chiar pe aceea a unei individe care și-a reclamat bărbatul că ar fi furat, iar când cercetările au dovedit nevinovăția omului, ticăloasa aia i-a spus: „Mihăiță, dragă, eu am făcut un apel, nu o reclamație, și asta... pentru sănătatea ta morală, fiindcă te iubesc și vreau să conviețuim în continuare, ba chiar să punem și murături, ca și în ceilalți ani“. Când acesta i-a spus că nu mai poate rămâne alături de o femeie care i-a murdărit reputația, reclamându-l de acte necinstite, femeia aia a reluat placa: „N-am reclamat, am făcut apel...“, și i-a cerut Dicționarul limbii române, ca să vadă acolo definiția reclamației. Tovarășe contabil, Bibicu nu ți-a cerut să-i explici etimologia cuvântului „neregulă”?

— Nu! răspunse contabilul șef.

— Mă rog, interveni directorul, dornic să aplaneze disputa care amenința să reînceapă. Important este să aflăm ce ai mai discutat cu el.

— Zicea că este atât de copleșit de necazuri, încât a pierdut din vedere până și controlul țărilor.

Ana Costea bombăni, abia stăpânindu-și mânia:

— Oare?! Bibicu și... necazuri!

— Da, continuă Vlad Apostol, adresându-se de data aceasta doar lui Daneş. O căsnicie neizbutită, un fiu de douăzeci şi patru de ani care gândeşte şi se comportă ca unul de cinci... Un idiot!

— Cum, Bibicu are un fiu? se arată impresionată tehniciana. Un asemenea fiu? Dar imediat după aceea exclamă: Nu se poate!

Contabilul şef înşiră şi alte supărări ale nefericitului normator şef, pe care Bibicu i le mărturisise.

— Nu se poate! repetă Ana Costea.

— Dar bine, tovarăşe Costea! se arată Daneş supărat. Dumneata chiar nu poţi crede nimic din toate astea?

Tehniciana se grăbi să explice că acela era sistemul dintodeauna al lui Bibicu, şi că directorul nu avea de unde să ştie, pentru că era nou.

— Dacă totul n-ar fi decât nişte scorneli, cum şi-ar fi permis să mă invite la el acasă?

— Te-a invitat? se arată Daneş surprins.

— Da. Mi-a spus că acolo şi-ar deschide sufletul, altfel decât la birou, într-o atmosferă oficială. Am impresia că doreşte să-mi facă unele mărturisiri importante.

— Sper că n-ai acceptat invitaţia, se arată tehniciană neliniştită.

— Nu! Dar nici nu l-am refuzat.

— Du-te, hotărî directorul. Ce pierdem?

— Timpul, explică Ana Costea.

— Cred că tovarăşul director are dreptate, declară contabilul şef. S-ar putea ca la el acasă, Bibicu să facă

unele mărturisiri care să grăbească rezultatul verificărilor noastre.

— V-ați și găsit omul! O să vă ducă cu vorba până și-o pune la adăpost banii furați. Ar trebui legat, arestat chiar din clipa asta.

Contabilul șef voi să riposteze, însă directorul interveni pe un ton blând:

— Tovarășă Costea, pentru ceea ce sugerezi dumneata este nevoie de probe. Arestarea cuiva nu se poate face în lipsa unor dovezi categorice. O asemenea măsură se ia împotriva unui om a cărui vinovăție s-a dovedit pe deplin.

— Evident! Îl susțin! Vlad Apostol pe Daneș. Și se grăbi să-i explice că actele probatorii presupuneau minuțioase verificări, expertize și câte altele.

Departa de a se arăta convinsă, Ana Costea spuse că toate astea nu însemnau decât niște tergiversări menite să întârzie înfăptuirea justiției și, implicit, menținerea bănuielilor asupra lui Sameș.

Vlad Apostol ripostă, spunând că asta era de competența serviciului său, și nicidecum a celorlalte compartimente din cadrul combinatului, ceea ce o făcu pe tehniciană să devină și mai vehementă, strigând:

— Ascultă! Când e vorba despre un furt din avutul obștei, din venitul fiecărui muncitor, nu-i doar treaba contabilității tale! E și treaba noastră, a celor care am muncit efectiv și care am împărțit câștigul cu cine știe ce lepădături sau... chiar cu niște morți.

Rămăseseră să mai chibzuiască.

În aceeași seară, pe la orele nouă, în drumul ei spre casă, Ana Costea îl întâlnește pe Gheorghe Postolea, „protejatul” ei – cum îl numise directorul. Părea trist din cale-afară și ea nu se putu abține să nu-l întrebe care era pricina mâhnirii sale.

— Ce mai, surioară! Și imediat se corectă: Tovarășa tehnician, cred că am rămas fără adăpost. Se vede că așa mi-a fost mie sortit, și pace!

Ana Costea îl privi nedumerită, știind că toți se oferiseră să-l găzduiască vreme de o săptămână, până avea să i se repartizeze o cameră în blocul de nefamiliști.

— Chiar așa, continuă el. Din toți ăia care se băteau pe mine, m-a luat moș Toader Sameș că... zicea 'mnealui, am nevoie de o casă de oameni, de o fiertură ca lumea și... ce mai! Ei bine, la șase, când am plecat de la treabă, știți, mai aveam ceva lovele, mi-am zis că nu se cade să merg la om, așa... dă husă, și am cardit câteva mascofale...

— Stai! îl întrerupse ea. Vorbește ca lumea, că nu pricep o iotă.

— Surioară! șopti el, gătit de supărare. Am... ce mai! Am cumpărat patru mascofale dă la bombonărie.

— Mascote, vrei să spui!

— Da, dom'le, d-alea! Când am ajuns acolo și i le-am pus în brațe lu' madam Sameș s-a supărat dă moarte. Vezi 'mneatale, că, ce-i aduc eu zmecherii d-alea, că... adică ce, vreau să-i plătesc potolu?...

— Ei, iar ai luat-o razna!

— Păi... adică nu vrea nimic dă la mine. Da ce! Ce, eu sunt un pomanagiu? I-am zis-o și eu: Maistre, nu te-nflăcăra, că le-am plimbat așa, de salon. El nu și nu, că nevastă-sa face prăjituri mai bune.

— Mare nărod mai ești! râse din toată inima tehniciana. Sameș e bun ca pâinea caldă. Se vede că i-a părut rău de cheltuiala pe care ai făcut-o și, ca să nu repeți gestul, s-a prefăcut supărat.

Gheorghe Postolea rămase pe gânduri. După o vreme, murmură:

— Zău, tovarășa tehnician! Adică... s-o fi făcut numai dă chichi?

— Dă chichi!, numai, dă chichi, îl asigură tehniciană.

Râseră amândoi.

— Ehei, Gică! Își spuse el, mai ai multe de învățat... Și suspină adânc. Păi... acuma, cum dracu' să mai dreg busuiocu?

Ana Costea privi la ceas și-i spuse:

— Încă nu este prea târziu. Știi ce? Merg și eu cu tine. Oricum trebuia să trec pe la moș Sameș, că aveam de luat un model de jachetă de la soția lui.

— Surioară, ești dă miliarde! izbucni într-un elan de fericire. Halal dă ăla care s-o lipi dă 'mneatale!

Ana Costea zâmbi.

— Dacă aveam cu fo zece ani mai puțin, ochii să-mi sară, stăteam cu cartea în mână până mi-ar fi sărit

capacele și tot ajungeam dă nasul tău! Și, speriat, se corectă: Iartă-mă! Și ochii prinseră a-i juca în lacrimi.

Ana îl bătu pe umăr șoptind:

— Ia lasă prostiile! Dacă vrei, n-ai decât să-mi spui pe nume: Ana! Doar știi cum mă cheamă, iar din partea mea... să nu te aștepți să-ți zic nene, că... așa bătrân cum te crezi... ne despart numai cinci ani. Ți-am văzut actele.

— Păi... și eu ți le-am văzut... dar...

— Gică, dacă mai zăbovim, chiar se face târziu și rămâi pe stradă!

Seara era caldă și liniștită. Din depărtare se auzea orchestra unui restaurant. Se cânta o arie din „Voievodul țiganilor”.

— Ana! murmură el într-un târziu. Și, speriat parcă, spuse imediat: Surioară!

Ea îl privi lung, prietenos, îndemnându-l să continue.

— Eu n-aș mai merge la Sameș, adăugă el cu tristețe în glas, ca un copil pe care-l duci la cămin înainte să-și fi făcut somnul.

— Și unde vei dormi?

Postolea ridică din umeri, ca și cum acela ar fi fost ultimul lucru la care se putea gândi.

— Ce contează o noapte pe stradă? Știi 'mneatale cât mi-am dorit eu, atuncea... când eram acolo... să fiu liber? Să umblu liber o noapte întreagă pe străzi? Acuma nu vreau să te supăr, ori să crezi că-s fo muhaia, dar prima mea noapte mi-am petrecut-o la 'mneatale, când ți-a venit

boala în tren. P-ormă... m-ai dus la combinat și... cine știe când o să mă plimb...

Era atâta căldură și-atâta patimă în vorbele lui, că Ana Costea se simți turburată.

O vreme meraseră tăcuți. Apoi Ana Costea îi povesti cele constatate de contabilul șef și bănuielile ei în legătură cu Bibicu Bibicescu.

— Ană! Dacă tot ce i-a spus el lu contabilu' șăf este vrăjeală?

— Adică? Întrebă ea.

— Ce mai! Adică... a mințit!

— Sunt sigură!

— Păi, atuncea... îți spune moș Gică ce să faceți voi, ca să-l ușurați pe Bibicu de tot ce-a furat, ba să mai dea și ceva pă deasupra, numai să scape din hârdăul în care o să-i faceți baie. Că... de când îi coc eu pe d-alde ăștia! Și te blestem cum e mai rău, dacă nu mă bagi și pă mine în afacere. Ehe! Am auzit eu că tu ești o mare instructoare... Te-am văzut și jucând pe scena clubului nostru. Știu că echipa voastră a luat de două ori premiile alea mari, pă țară! Da' la o chestie d-asta... Nu-i de-ajuns doar amatorii... și, mai ales, când e vorba să aperi un om nevinovat, cum e moș Sameș.

În ziua următoare, contabilul șef și directorul ascultau spusele Anei Costea.

— Dați-mi mână liberă mie și brigăzii de teatru amator a combinatului, și vă promit că nici cea mai rapidă

anchetă din lume nu va scoate de la Bibicu, mai bine ca noi, adevărul. Și, toate astea, într-un timp record!

— Asta seamănă a plan de bătaie! se arată contabilul șef neliniștit.

— Exact! confirmă tehniciană. Vă garantez obținerea mărturisirilor chiar din gura vinovatului.

— Să zicem că aprob, șopti, grav, Daneș.

— Pare un scenariu din lumea fantasticului! spuse contabilul șef și mai neliniștit.

— Da! Și primul interpret vei fi tu, Vlad Apostol! hotărî Ana Costea.

Contabilul șef sări în picioare, vrînd să protesteze vehement, apoi privind deznădăduit spre Daneș, zise:

— Tovarășe director, vă rog, nu-i faceți pe voie! Asta ar fi prea de tot!

Daneș surâse complice.

— Stai, omule, că nu îți dau un rol de învățat! îl asigură Ana Costea.

Liniștit să audă că nu avea să depună un efort suplimentar, contabilul șef întrebă cam ce ar avea de făcut.

— Nimic altceva decât să-l vizitezi pe Bibicu și să-mi comunici numele și descrierea persoanelor despre care îți va vorbi, iar noi, la rîndul nostru, îți vom furniza date care să te ajute în verificările tale contabile.

— Atâta tot?

— Ei, ar mai fi ceva... răspunse Ana Costea.

Vlad Apostol tresări, gândind că abia din clipa aceea urma să primească adevărata lui însărcinare.

— Nu te impacienta. Nu este vorba decât de o rugămintă: să nu te arăți surprins în fața lui Bibicu de întâmplările la care s-ar putea să asiste...

Contabilul șef răsuflă ușurat.

Victima destinului

De câțeva vreme, „nea Gică“ devenise suportul tehnic al clubului; instalația electrică nu mai avea de suferit, pardoseala scenei fusese schimbată, scaunele numerotate cu plăcuțe confecționate de el din bucățele de tinichea, pe care i le dăduseră băieții care adunau șpanul. Într-un cuvânt, era sufletul echipei de teatru, iar pentru niște pasionați ca cei din echipa instructoarei Ana Costea, ceea ce făcea Postolea era de o foarte mare importanță.

După ce își termina treburile în atelier, pândeau ca toți să plece acasă și, până reveneau, spre seară, pentru repetiții, el trebuia, iar echipa găsea totul pregătit.

Odată, unul dintre oamenii de bază ai echipei de teatru a combinatului, Gogu Popescu, venind mai devreme la club ca să-și repete rolul, l-a surprins pe Postolea muncind ca un disperat: rașcheta dușumeaua scenei, într-un ritm infernal.

— Trudești ca și cum te-ar mâna cineva cu biciul! remarcă tânărul Gogu Popescu.

Postolea își văzu de treabă mai departe și-i răspunse fără să-l privească:

— De mânat, mă mână cineva, dar nu cu biciul.

— Cine?

— Păi, cine alții, decât voi... Că... dacă nu mi-ați fi dragi... își ridică privirea, puse lama rindelei pe dușumea, și preciză: Auzi neică? Mie dacă nu-mi place ce fac, mi se înțepenesc mâinile. Și își reluă lucrul.

A doua zi, echipa îl cooptă printre membrii ei. Și de atunci, seară de seară, Gheorghe Postolea asista la repetiții, după care o conducea pe Ana Costea acasă.

Așa ajunsese el confidentul Anei, în ceea ce ea intenționa să întreprindă, paralel cu verificările contabilului șef Vlad Apostol, pentru darea în vileag, cât mai rapidă și completă, a neregulilor lui Bibicu Bibicescu.

Acuma, Gheorghe Postolea mergea tăcut, alături de tehniciană, în drum spre casa ei. Din când în când se oprea, silind-o și pe ea să facă la fel, vrând parcă să-i spună ceva, ca imediat după aceea să pornească din nou, fără să fi rostit măcar un singur cuvânt.

— Ce-i cu tine? îl întreabă tânăra femeie, într-un târziu.

Bărbatul murmură trist:

— Să mă ierți dacă nu ți-o place vorbele mele, dar te simt că... de unde erai atâta de hotărâtă să-l coasem pe Bibi, acuma... gata!

— Așa-i, recunosc tehniciană. Mă tem să nu...

— Surioară, nicio strângere de inimă în legătură cu jigodia aia de Bibicu!

— De ce spui asta? întreabă ea, gândind că s-ar putea să fie totuși nevinovat.

— Păi... știi cu cine l-am văzut astăzi?

Tânăra îl privi mirată.

— Cu doctorul.

— Mă rog, cine-i doctorul?

— Păi, cin' să fie? Un doctor, na! Da... Și doctor și escroc. Îl cheamă Marin Vârcoleanu și...

— De unde știi tu că doctorul este escroc?

Postolea o privi surprins, pe urmă ripostă:

— Ascultă! Gică Mafome n-a mințit decât o singură dată în viața lui, și asta l-a costat șase ani de pripon, și dacă a mințit atuncea... a făcut-o fiindcă nu putea s-o vază pe soru-sa plângând, și s-a dat el... Și să nu te mai îndoiești niciodată de mine, că mă supăr și mă duc înapoi la ăia că... se vede treaba, n-am ce căuta printre voi... ăștia!... strigă el furios.

— Iartă-mă, am fost surprinsă! se precipită Ana Costea să-i dea o explicație. Îl cunosc... l-am cunoscut pe doctor și...

— Dacă nu ți-ai dat seama dă la prima... că e javră, nu cunoști la oameni. Păi ăla... cred că și pe mă-sa a tras-o pe sfoară, spuse Postolea și-i făcu semn că a terminat.

— De unde știi tu toate astea despre doctorul Vârcoleanu?

— Am fost „colegi” la grupa mare!

— La... creșă? Întrebă ea pe un ton nesigur.

— Nu! La o carieră de piatră, unde... făcuse el ce făcuse și scăpase de lopată. Făcea pe normatorul, dar... după ce l-am prins că umblă cu turnătorii, a cerut să lucreze alături

de noi. Aoleu, surioară, era plin dă lovele, că făcea blat cu ăia dă veneau să ia piatră pentru te miri ce șantiere.

Câteva clipe mai înainte, Ana Costea mai spera ca Postolea să fie victima unei confuzii, însă, acum, insistentele repetări o făcură să fie convinsă că bărbatul de dinaintea ei vorbea despre doctorul Marin Vârcoleanu, omul pe care ea îl iubise și poate îl mai iubea încă, și care a decepționat-o de atâtea ori.

Îl cunoscuse pe doctor cu aproape un an mai înainte, când venise la dispensarul din localitate unde își avea sediul Combinatul agroindustrial la care ea lucra ca tehnician zootehnist, de-ndată ce terminase școala. Odată, a condus o colegă căreia i se făcuse rău, la dispensar.

Amabil, din cale-afară, noul medic s-o oprit cu privirea asupra ei și i-a spus:

— Colega dumitale are o banală tulburare; se va rezolva pe loc. Dumneta, însă, mă îngrijorezi: cred că ai o anemie pe cînste!

Au urmat analize, îngrijiri care necesitau vizite aproape zilnice și toate astea au condus la o prietenie foarte strânsă care, după părerea multora, avea să culmineze cu o căsătorie. Apoi, după câteva luni, doctorul a fost transferat la Constanța. Prietenia – devenită dragoste – a continuat, Ana făcând drumul până la el, aproape săptămânal.

Își dăduse ea seama încă de multă vreme că doctorul nu era numai al ei, că purtările sale trădau un caracter nu prea integru, dar îi trecea multe cu vederea, fiindcă îl iubea și, mai ales, pentru că îl considera un neajutorat

care, fără ea, purtându-i grija, s-ar fi prăpădit. Ultima dată, însă, când și-a ratat concediul, nemaiputând îndura micimea lui sufletească, își jurase să termine cu el pentru totdeauna, socotind că domnul doctor era gata să jertfească dragostea ei pentru cel mai neînsemnat profit.

Acuma, însă, spusele lui Gheorghe Postolea despre Marinică Vârcoleanu o cutremurară. Așadar, medicul acela cu înfățișarea lui de om pricăjit, care îi inspirase mai întâi mila și apoi dragoste, nu era doar un interesat, un profitor, ci și un pungaș trecut prin pușcărie. Gemu surd, apoi, fără să-și privească interlocutorul, întrebă aproape în șoaptă:

— Ce făcuse... doctorul, ca să fi ajuns acolo? Postolea râse din toată inima.

— Păi, surioară, de făcut făcuse el mai multe, dar legea, pentru ăștia de pârlește fraierul...

— Ce-i aia?

— Adică înșeală pe... na...! Cum dracu-i zice?

— Naiv! explică Ana.

— Așa... așa! Încuviință Postolea. Asta ziceam, legea e tare blândă cu escrocii, că cine a făcut-o... ce și-o fi zis: „Ăștia nu ia pielea omului pă briceag, nu... paca-paca cu trăgaciul, nu morcovește – adică nu sperie, se corectă el imediat – ca să-i dai loveaua“... Vezi 'mneatale, ăștia e ca niște îngerași din oastea Domnului. Zău, surioară, eu nu știu de ce dracu i-a mai înscris pe escroci în pomelnicul fărădelegilor, dacă pentru tot răul ce-l fac, nu le aprobă decât... așa, câteva luni de pârnaie. Și, încruntându-și

sprâncenele, continuă pe tonul unei adevărate pledoarii: Uite, eu, Gheorghe Postolea, zis Gică Mafome, fost... mă rog, așa și pe dincolo, strig în gura mare că escrocii e mai răi ca răii din lume, fiindcă ăștia nu dă cu barda, să-ți rupă fo mână, nu-ți prăduiește boarfele, când nu ești acasă, ori mai știi eu ce, dar în schimb umblă la sufletul și nevoile și încrederea omului aflat la ananghie. Păi, ce-i mai rău decât să-l minți pă omul la strâmtoare? Asta e ca și cum te-ai grozăvi bătându-l pe unul legat de mâini și de picioare, că nu există legătură mai adracu' ca nevoia. Află dă la mine că la facerea legilor ar trebui să se țină seama că escrocii e mai răi ca hoții și tâlharii, că ei prăduiește credința și sufletul oamenilor și d-aia face scârbă mai mare ca oricare alta. Tovarășa tehnician, uite 'mneatale cum aș judeca eu pă ăia dă calcă legea: după scârba care mi-o face! Că nu-i simțire mai tare ca scârba; nici dragostea dă femeie, nici aia dă mamă... și nici oricare alta. Cea mai tare simțire e scârba! Că aia, când te apucă, ori te duci încotro vezi cu ochii, ori faci cine știe ce trăsnaie, fără să-ți mai pese de ce-o fi. Și escrocii ăștia îți fac atâta scârbă, că-ți vine să dai cu ei dă pământ ori să-i trimiți, pă viață, la ocnă. Așa că... nu-ți mai face probleme despre Bibicu ăsta, că... dacă s-adună cu doctorul e la fel, amândoi!

Bibicu Bibicescu era un bărbat slăbuț, blond, cu niște ochi mici și vioi, de-un albastru-spălăcit ca ai unui pește foarte bine fiert, bărbia o avea teșită, iar buzele subțiri.

Vorbea mult, dar știa să și asculte, dând oricui impresia că-i sorbea cuvintele, dar de cele mai multe ori se gândea la cu totul altceva. Această sublimă educație a voinței sale era datorată în mare parte eredității, fiindcă și tatăl lui, fost crupier la cazionul din Constanța, se putea detașa de tot ce-l înconjura, când era vorba să fure un ban cinstit. Nu puteau însă fi de neluat în seamă și calitățile personale, dobândite cu mari strădanii și nenumărate privațiuni de libertate prin diverse penitenciare. Cum toate necazurile de după gratii se soluționaseră la stadiul de prevenție, Bibicu nu dobândise un cazier, fiindcă vitregul său destin nu-l purtase până în faza finală de recompensare a relexor făptuite – adică să fi dobândit o condamnare. Așa că la Combinatul agroindustrial Dobrogea el fusese angajat fără nicio rezervă.

Slugarnic cu cei mari, satrap cu cei din subordine, Bibicu întrunea calități sigure ce aveau să-l arate oricui un adevărat om de caracter.

Părea econom din cale-afară, deoarece era văzut cumpărând, de la magazinele din vecinătatea combinatului, fie o sută de grame de mezeluri, fie o jumătate de pachet de unt, dar și țigări „Mărășești“ fără filtru. Adevărata aprovizionare și-o făcea însă la două săptămâni, de pe piața neagră a orașului Constanța, de unde cumpăra whisky, gin, țigări „Marlboro“ sau „Kent“ – numai super-long –, câte 2—3 cartușe, icre de tot felul, specialități din carne, nu de alta, dar să fie în casă ș.a. Nu primea vizite, nu făcea vizite. Nimeni n-ar fi putut spune

despre el că avea un prieten în localitatea unde trăia și... muncea.

Locuința sa era alcătuită din două camere, ticsite de mobile vechi, în toate stilurile.

Dormitorul era tapetat în culoarea oului de rață, parchetul acoperit cu o mochetă din aceeași culoare, iar deasupra patului – în formă de semilună – atârna un tablou de cel mai autentic gang, semnat în fals cu numele pictorului Zoglu Zaharescu, reprezentând o țigancă ai cărei sâni voluptuoși, din cale-afară, transpăreau printr-unul azuriu, dincolo de care îngerași minusculi făceau de strajă cu aripioarele lor, care violete, care de un roșu-sângerieu, de-i credeai abia scăpați din cine știe ce masacru. Un scrin maron, cu șase perechi de sertărașe, care mai de care mai defecte, constituia piesa forte din decorul dormitorului. Despre această mobilă, stăpânul casei declara cu emfază: „Are patimă! Asta-i dà valoarea! Dacă o lustruiesc, ajunge fără preț. Patima, domnule!...“. Citise el într-un almanah cum că lorzii, ori alți asemenea nobili de prin Anglia, își obligă valetul să poarte fulgarinul, paltonul etc. o vreme, ca să prindă patină, fiindcă un om de lume nu se afișează cu haine noi. În dormitor se mai aflau o toaletă cu oglindă nepatinată, dar spartă la două dintre cele patru colțuri, și două șifoniere – unul, Bidermayer, celălalt, Florentin – ce-i drept, foarte patinate.

Sufrageria cuprindea o masă rotundă, la care puteau mânca între două și douăsprezece persoane, încadrată de nouă scaune cu spătarele tapisate, unele în pluș verde,

altele cu scai galben sau maron, dispuse într-o ordine care-ți dădea impresia că te afli dinaintea unei uriașe flori-a-soarelui. La dreapta și la stânga, vitrine și bufete, unele negre, altele acaju, evident, tot cu patină, dar mai ales cu praf, pe care Bibicu nu-l ștergea prea des. Știa el de la mămica lui, fostă divorțată de vreo opt ori din lipsă de înțelegere pe teme de gospodărie, că praful conservă mobila, după cum scrumul – covoarele; și, de aceea, rarii musafiri erau îndemnați să-și scuture țiğările peste covorul alb, în centrul căruia se afla un miel înjunghiat – frescă demnă de bunicul dinspre tată, parlagiu la abatorul comunal.

Ceea ce dădea „farmec” sufrageriei erau pianul și mai ales panopliile cu arme ruginite, flinte și pistoale cumpărate de la defunctul Lăzărică Mâlici, zis și „șoarecele de muzee”, fiindcă bietul de el nu furase, în tot timpul vieții, nici măcar un capăt de ață, dar, în egală măsură, nu-și putuse înfrâna slăbiciunea pentru arme ori alte obiecte vechi. Și Bibicu, milos, cum îi era felul, nu rezista la rugămințile acestuia, așa că, de câte ori i se aducea, fie un pumnal, fie o sabie, fie o pușcă retezată, despre care îi spunea că a aparținut, să zicem, marelui pirat danubian numit Terente, normatorul șef îi oferea un preț bun, în timp ce ochii i se umpleau de lacrimi și glasul-i prindea a îngâna cântecul pe care epoca îl dedicase fostului posesor al flintei recent achiziționate: „Terente cu Titina / Se plimbă cu mașină”, ori, și mai romantic, „Flori

de nufăr porți în plete... / Și atât de dragă-mi ești, / Mi-aș da viața pentru tine, / O, tu Zână din povești!“.

Însă, ceva care ar fi trezit și invidia și interesul oricărui pescar, chiar și profesionit, era colecția de undițe, mulinete, plase, mingiociuri, năvoade, cârlige și momeli, ca să nu mai vorbim de firele de nylon, de cele mai felurite grosimi și culori, așezate într-o harababură studiată, nu de Bibi Bibicescu, ci de doctorul Marin Vârcoleanu, care absolvise un trimestru și jumătate din primul an școlar la Institutul de arte plastice și dovedise o mare aplicațiune la sculptura în miez de pâine, în timpul ultimului semestru petrecut într-un penitenciar, unde primise o „bursă” ca recompensă că vânduse unor bolnavi medicamente furate chiar din cota lor.

Normatorul retrăia acum emoțiile prin care trecuse cu vreo șase luni în urmă, când avusese un alt control. Atunci, însă, se simțea curat cam nouăzeci la suta, iar pentru restul – pe care-l ascunsese cu dibăcie – aranjase o masă, tot aici, în sufrageria asta, și-i îmbrobodise pe aceia cu pretinsele sale nenorociri.

Dar, de data asta, lucrurile stăteau mult mai rău; Vlad Apostol își cam vârâse nasul mai peste tot, se arătase intransigent... Cu toate astea, el nu disperă, preceptele de viață ale doctorului Marin Vârcoleanu: „Oricine are un preț” sau „Totul e de vânzare” păreau să se confirme, datorită faptului că Vlad Apostol acceptase invitația lui. „Un pomanagiu, ca toți ăilalții!” își spunea Bibi Bibicescu, înfigând niște scobituri în măslinile ce garniseau lacherda

așezată, în felii groase, pe un platou furat, cu ani în urmă, de la restaurantul „Tomis” din Constanța, la îndemnul doctorului. Ținea bine minte, mâncase o saramură grozavă și băuse vin alb, adus de doctor, cu ocazia „absolvirii” de către acesta a... cursului de sculptat zaruri în miez de pâine. Mai aruncă o privire pe deasupra farfuriilor pline cu tot soiul de bunătăți, inventarie băuturile, verifică gheața din cele două frapiere – și ele „amintiri” de la o cârciumă din Mangalia – ca apoi, mânat de cine știe ce grijă, să se ducă zorit în camera de baie.

Deodată, soneria se făcu auzită insistent.

Normatorul se duse în sufragerie să se uite la cadranul pendulei și, văzând că până la ora când Vlad Apostol avea să sosească mai erau aproape douăzeci și cinci de minute, porni hotărât să afle cine îl poate căuta, tocmai acum când trebuia să-l primească peste puțin timp pe contabilul șef.

Deschise ușa și în prag apărură Nelu Tilică, omul său la toate, cunoscut în lumea interlopă sub poreclele de Nelu Broască, ori Tilică Pontoarcă – adică șperaclu, datorită îndeletnicirii sale de a confecționa spărgătorilor instrumentele necesare deschiderii broaștelor de la locuințe, case de bani, mașini etc. În ultima vreme, acesta nu mai lucra, fiindcă genul de afaceri al clienților săi era pe cale de dispariție, iar puținii profesioniști care se mai aflau în libertate apucaseră pe calea muncii. Lipsit de ocupație, de bani și de anturaj, Nelu Tilică se simțise vreme îndelungată ca un naufragiat pe o insulă.

Într-o zi, fără să cugete prea mult, își lăsa nobilele-i principii: „Munca e pentru vite” și „Șmecheria e să n-ai treabă” și bătu la ușa lui Marinică Vârcoleanu, pe care-l cunoscuse la închisoare, convins că doctorul o să-l ajute în vreun fel. Adevărul este că Nelu Tilică, nu numai că îl ocrotise pe Marin Vârcoleanu, dar îi salvase și viața, în timpul detenției, când, ca vechi pușcăriaș, încercatul spărgător își asumase importanta funcție de „șef de cameră”, ceea ce, în lipsa gardienilor, îi conferea prerogativele unui adevărat rege, tronând peste ceilalți deținuți.

Sfrijit, fără vlagă, dar bun de gură, Marinică Vârcoleanu încercă să se impună „colegilor” de celulă, declarându-le cine este. Sigur, asta a produs un efect oarecum negativ asupra delincvenților cu state vechi de serviciu, situație care i-a atras „ungerea sa ca șef de tun”, adică să deșerte tineta de două ori pe zi. Dar Tilică a intuit că „bariul”, adică barosanul, o să iasă cam o dată cu el și că nu-i rău să aibe o asemenea relație, așa că a scos un drug de fier de la pat, a mângâiat șalele ăluia de l-a umilit de dom' doctor și, o vreme, Vârcoleanu a fost „respectat”. Mai târziu, însă, delicatul prizonier, suferind de tiroidă, a făcut niște istericale, strigând că este nevinovat. Ei bine, această cu totul și cu totul neinspirată afirmație l-a făcut pe Fane Balamuc, el însuși victimă a unei grave labilități de comportament, să-l apuce de gât, vrând să-l omoare, strigându-i disprețuitor: „Te dai fraier, mă?! De ce nu ești mândru că stai cu noi? Câți suntem aicea, mă? Puțini,

fiindcă suntem deștepți! Ția proștii sunt mulți, că d-abia îi încap pământul, d-aia stau afară!”. Și iar l-a scăpat Tilică, rupându-i un deget lui Fane Balamuc. După ieșirea din închisoare doctorul îi ascultă necazurile și-l îndrumă către Bibicescu, discipolul și prietenul său.

— Să-i spui doar atâta: „Vin din partea domnului doctor. Vreau ceva de lucru. Băieții buni n-au noroc”.

Îi dădu câteva sute de lei și îi ură drum bun.

Normatorul întui în noul sosit un fictiv demn de orice sfat, de orice sumă, dar mai ales de continuitate, ceea ce-l îndemnă să-i spună că l-ar putea ajuta „provizoriu și de probă” cu niște bani, dar să-i semneze pe „lista de ajutoare” pe care combinatul le acordă de două ori pe lună celor aflați în nevoie.

Prefăcându-se a nu bănuși că Bibicu îi cerea să semneze ca fictiv pe un stat de plată, Nelu Tilică bătut din palme și exclamă:

— Patroane, am trăit s-o văd și p-asta: Armata Salvării în socialism!...

Vorbele lui plăcură normatorului într-atâta, că-l „angajă” pe loc și pentru totdeauna.

— Hai, Tilică! Intră, băiete! Își îndemnă Bibi oaspetele nepoftit.

Acesta se tot căznea să se descalțe la ușă, că lui Nelu Tilică îi puteai reproșa orice, în afară de stil, etichetă și maniere protocolare.

Normatorul șef aprecia ca nimeni altul purtarea frumoasă, cinstită, dură și cu adevărat bărbătească a

omului cu care împărțea frățeste, chenzină cu chenzină, mai bine de o mie de lei. Sigur, Tilică nu era unicul fictiv din statele falsificate de Bibicu, dar era singurul care știa să se poarte, fapt pentru care Patronul îi făcuse chiar unele confidențe amoroase, onorându-l cu încrederea de a-l fi trimis, cu flori și bomboane în poleială galbenă, la câteva adrese de văduve prin deces, ale căror soți figurau încă în listele de plată ale combinatului.

Izbutind să se descalțe, Tilică înaintă pe vârfurile picioarelor, de parcă s-ar fi aflat în plină tinerețe, când, covârșit de elan și precauțiune, se temea să nu trezească pe cel în casa căruia intra, fără să fi fost poftit.

— Hai, Tilică! îl îndemnă Bibicu, și-l asigură că erau singuri.

— Patroane, începu acesta cu voită sfiiciune. Am o gaură: am jucat aseară „la mai mare” și m-a ras unul cu plumb în zaruri, că mi-a stricat gestiunea personală pă fo două luni. D-aia ți-am cerut audiență, se scuză el, și râse silit.

Bibicu se-ncruntă, își frecă palmele, se arătă încurcat câteva clipe, apoi explică:

— Nelule, căzuși cum e mai prost! Și văzând privirea lacomă a lui Tilică ațintită asupra bucatelor de pe masă, adăugă: Eu nu știu ce gaură ți-a făcut ăla la zaruri, dar uite cât mă păgubește ăla pe care-l aștept să-l îndop ca pe o găscă.

— Venituri mari, obligații mari...

— Măi, băiatul moșului, se arată Bibicu cât se poate de tandru. Luna asta nu te poci trece pe stat, că am control. Auzi? Control, mă! Și încă din ăla păgubos! Ai și tu puțină răbdare, că p-ormă o luăm de la început, numai să scăpăm de vifornița asta...

— Și până-ntr-o lună ce fac? se tângui celălalt. Dacă n-achit mia dă lei, ăla îmi face pielea ciur și pierd aerul din plemotorax.

Bibicu căzu pe gânduri și, după ce chibzui vreme îndelungată, scoase din buzunar câteva hârtii de câte o sută de lei, oferindu-i-le cu un gest mărinimos.

— Ia-le, dar să știi că e de arvună pă luna viitoare.

Tilică înhăță banii și se jură că n-avea să-l decepționeze.

—Acuma, flăcăul moșului, continuă normatorul șef, fă-mi și tu un serviciu. Dar, mai întâi, ia așază-te tu, coala, la măsuță! Îl îndemnă Bibicu, punându-i într-o farfurie două bucăți de batog și o felie de pâine.

— Da' udătură?

— Înghite iute, că ăla trebuie să vină din clipă-n clipă! După ce îi turnă un pahar mare de mastică, adăugă: Măi, Neluțule, pă la nouă, astă seară, mă! pă la nouă, dai un telefon la mine acasă.

— Gata, Patroane! spuse Tilică, și se grăbi să dea dușcă paharul plin-ochi. Ce să zic?

— Nimica! preciză Bibicu.

— Păi... atuncea la ce să mai telefonez?

— D'aia!

— Aha! făcu Tilică, având aerul că, în sfârșit, explicația îl lămurise pe deplin.

— Când auzi glasul meu, închizi telefonul. Restul mă privește personal.

— Gata, Patroane! înghiți ultima îmbucătură, se ridică de pe scaun și porni către ușă, fără a-și dezlipi privirea de pe masă. Da' știi că-l îndopi bine pe ăl de-l aștepți!

— Un controlor! „Nimic nu apropie mai mult pe oameni ca relațiile de ospetie!”

— Ești filosof, Patroane! se arată Tilică plin de admirație.

— Da' de unde! protestă modest Bibicu. Am citit asta într-o carte în care era vorba de Timur.

— Țăla de la planificare? încercă Tilică să se arate, cât de cât, informat.

Bibicu surâse îngăduitor și se grăbi să-l lămurească:

— Nu, băiatul moșului. Timur ăla avea alte socoteli... Lucra la armată... sau cam așa ceva.

— Acolo-i treabă, nu glumă! Numai din furaje, și... dacă ești mai strângător, în două luni ai cât îți trebuie pentru două de ani. Acolo era de dumneata, Patroane. Și s-a găsit nenorocitul ăsta de controlor să verifice un om... un înger ca matale! Păi știe nenorocitul ăla ce ocnă ești? Că dacă îi dai o vrăjeală de un ceas, îl faci de se crede proprietar de vapor, de avion... ba chiar și de submarin!

Incitat de elogiile lui Tilică, normatorul strigă furios:

— Trăim vremuri anapoda! Nu vezi că lumea s-a întors cu fundu-n sus? Cu cât ești mai isteț, cu atâta se țin mai

mulți de capul tău. Ce mai! Am ajuns să trăim și asemenea clipe, când fraierii îi controlează pe hoți!

— Ba, și mai rău! interveni Tilică. Asemenea controale au încăput pă mâna celor mai cinstiți. Păi asta e numai influența filmelor cu gangsteri. Nu ții minte filmul ăla, „Incoruptibilii”? Păi, ce! ăia era oameni? Fiare, dom'le, nu alta! Nu băutură, nu femei!... Omul adevărat trebuie să aibă și lipsuri, că altminterea nu e om! Cică... odată, Dumnezeu și cu Sfântul Petru mergeau pe Pământ să mai vază ba de una, ba de alta. La un moment dat, se ivește un drumeț care venea spre ei, cântând și clătinându-se pe picioare. Sfântul s-a arătat spăimos, dar Dumnezeu i-a zis-o de la obraz: „Petre! De omul care cântă și bea, să nu-ți fie teamă!“.

— Vrea să mă înfunde! Vrea să mă bage în pușcărie! spuse Bibicu izbucnind într-un răs nervos.

— Patroane, pă dumneata nimeni nu te poate înfunda. Ești un adevărat artist!

Bibicu privi spre pendulă și, constatând că mai erau doar cinci minute până la sosirea contabilului șef, îl zori pe Tilică să plece, atrăgându-i atenția ca nu cumva să uite a-i telefona la ora nouă.

Tilică apăsă clanța, după ce asigură șeful de totala și devotata lui complicitate, și ieși din încăpere.

Rămas singur, Bibicu Bibicescu se grăbi să ducă în bucătărie farfuria și paharul pe care Tilică le folosise. Pe urmă reveni, bombănind:

— Vino, bă, nemâncatule! Vino! Abia aștept să-ți joc marea farsă a celui mai nefericit om din lume. Băăă! Eu sunt victima destinului! strigă el, șoptit, personajului imaginar pe care și-l închipuia așezat la dreapta lui.

Apoi, hohoti în râs, fericit, la gândul că avea să-l îmbrobodească și pe acest contabil șef, după pofta inimii sale.

După câteva secunde, soneria îl avertiză pe normatorul șef că omul mult așteptat sosise.

leși în grabă și reveni împreună cu Vlad Apostol.

Contabilul șef părea obosit, cum și era de altfel. Dimineața și-o petrecuse în minuțioase verificări la Biroul de normări, al cărui șef era Bibicu Bibicescu, iar după-amiază alergase la diverse adrese, în căutarea unei persoane aflate pe unul din statele de plată, ca muncitor zilier, și care lui i se păruse a fi fost înscris fără să fi prestat munca pentru care fusese retribuit. Persoana însă exista și muncise pentru banii încasați.

Bibicu îi luă haina de ploaie, i-o atârnă în cuier și-i deschise larg ușa, invitându-l în camera de zi.

De-ndată ce dădu cu ochii de masa atât de îmbelșugată, Vlad Apostol întrebă oarecum derutat:

— Dumneata ai o petrecere?

— Da' de unde! se arătă Bibicu umil. M-am gândit că îmi treceți pragul casei pentru prima dată și... mi-am zis... să nu fie masa goală. Luați loc, domnule contabil șef, așezați-vă!

Vlad Apostol continua să privească bunătațile de pe masă și nu se sfii să mărturisească:

— Dar ce văd eu aici este o pregătire demnă de cel mai autentic festin!

— Nu folosiți vorbe de-astea, că ce-i pă masă nu-i demn nici măcar de o chermeză, dar 'mi-te de un festin. Și, prefăcându-se mâhnit, adăugă: Oare vreți să râdeți de mine? Apoi se precipită, încercând, chipurile, să-și motiveze intenția: Am luat și eu, acolo, niște răcituri... puțin batog... câteva feliuțe de lacherdă... nișele icrișoare de Manciuca... așa... ca să avem cu ce închina primul nostru păhăruț de...

— Mastică de Hios! preciză Apostol, examinând sticla pe care Bibicu tocmai o desfăcu.

— Mi-am zis că dacă o să vă simțiți bine, poate v-o ține Dumnezeu obiceiul să mai dați pe la mine. Tare mă simt singur și... dacă cineva își mai aduce aminte de mine, nu știu cum să-i mulțumesc.

Vlad părea să nu-l asculte, preocupat parcă numai de inventarierea bucatelor de pe masă. Într-un târziu, exclamă:

— Ooo, fazan!

Gazda confirmă pe un ton de adâncă umilință, ca și cum și-ar fi cerut scuze:

— Da, tovarășe contabil șef, juma-n aspic, juma-n portocalițe... Nu de alta, dar ca să avem cu ce închina primul nostru pahar cu vin alb...

— Băbească '63!

— Păi da, știți, mi-am zis că... dacă o să vă simțiți bine... poate v-o ține Dumnezeu obiceiul să mai dați pe la mine, că tare mă simt singur și... dacă cineva își mai aduce aminte de mine... nu știu cum să-i mulțumesc.

Contabilul șef privi băuturile din cele două frapiere și exclamă:

— Grozav! Șampanie franțuzească! „Cordon Rouge“!

— Păi, da! se arătă Bibicu modest din cale-afară. Știți mi-am zis că... dacă o să vă simțiți bine...

— ... Poate mi-o ține Dumnezeu obiceiul! îl întrerupse Vlad Apostol, trădând o ușoară enervare.

— Exact, chiar așa... Ce-nseamnă omul deștept! Îi spui de câteva ori și... gata, a priceput despre ce e vorba. Da' ce-mi pare cel mai bine, este că m-ați înțeles cum trebuie și nu altfel. Și p-ormă, ce mai! Important e că... nu stric orzul pe găște... Sunteți un cunoscător! Se vede cât de colo că ați făcut controale serioase, dacă... ehei! Vă pricepeți și la mastică de Hios și la șămpănică franțuzească. Acuma... să iertați, am căutat eu din aia mai seacă... mai puțin dulce, da' n-avea și... ce mai treabă, socoteală, astea sunt vremurile... bem de care se găsește! Că eu, tovarășe contabil șef, am fost băiat crescut la cartier... și mă mulțumesc cu ce dă Dumnezeu. Dar, dumneavoastră... de! om cu carte... și, din câte am citit ori... am auzit, cultura șlefuieste și omul... dar și gusturile... și tare mi-a fost teamă că n-o să vă placă, însă acuma, când văd ce modest sunteți, mă simt liniștit. Întinse paharul și-l ciocni pe cel al

lui Vlad Apostol, îndemnându-l: Hai să bem! Bine-ai venit... și să vă țină Dumnezeu obiceiul!

Obosit de alergătura și truda de până atunci, amețit de vorbăria lui Bibicu și indignat de disprețul pe care-l mărturisise față de el, socotindu-l din cale-afară de naiv, simulând o mare amabilitate, pe care o dubla, alternând-o, când cu slugărnice, când cu tragisme, chipurile, abia mărturisite – ca însingurarea la care, fără vina lui, fusese osândit – Vlad Apostol începea să realizeze cât de greu avea să-i fie de acum încolo.

Hotărât lucru, e mult mai anevoie să joci, improvizând, decât să interpretezi un rol scris, pe care ai timp să-l studiezi, să-l repeți până când ajungi să te identifici cu personajul, ba să mai și ai un sprijin în ochiul limpede și sfatul regizorului. Și-apoi, dacă pe scenă greșești, ai timp să repari la spectacolul următor, însă, în situația în care Ana Costea îl atrăsese, era viață, și aici greșelile sunt sancționate pe loc, fără niciun drept de apel.

Prinse a gândi că instructoarea echipei de teatru a combinatului îl azvârlise, pur și simplu, într-o groapă cu lei. Cum de se lăsase el, om cu atâta experiență, ademenit? Trebuia să intuiască dificultățile din clipa în care tânăra femeie i-a spus că nu îi dă niciun rol de învățat. Da, da! Chiar din clipa aceea! Dar, ciudat, revolta sa părea că se depărtează din ce în ce mai mult, iar în locul ei se cuibărea, cu un soi de stranie insinuare, un sentiment nedefinit încă: mândrie, dor de aventură, ori... poate doar o dorință nebună de a vedea cum arată adevărul și

dincolo de regulamente și cifre, acel adevăr neprins în vreun contur, fără formă, fără volum, fără greutate, dar care să însemne mult mai mult decât noțiunea însăși.

Fără să-și trădeze solilocviul de până acum, evident, cu un minim de efort volitiv, afișă un aer nonșalant, relaxat, de om bine dispus invitat la un festin, Vlad Apostol sorbi o înghițitură din celebra mastică de Hios și, degajat (în fond, racordat la rolul său, de a surprinde reacțiile Bibicului, necenzurate, așa, ca la „un pahar de vorbă”), porni să admire panopliile cu arme și colecția de undițe.

Bibicu păstră o tăcere pioasă câteva clipe, vreme în care își examinează atent „prada”, gata să sacrifice oricare dintre „momelile” expuse pe pereții sufrageriei. Pe urmă arătându-se îndoit de gustul său, întrebă sfios:

— Vă plac?

Contabilul șef începu să descrie calitățile și defectele fiecărei undițe, plase, mincioc etc., ceea ce-i dădu lui Bibicu ocazia să-l flateze:

— Ce înseamnă omul priceput! Spunea fata aia frumoasă, blonda aia micuță din colectivul dumneavoastră, că sunteți un adevărat și pasionat pescar. Acuma, însă... îmi dau seama că... una este să-ți placă ceva și alta este să te pricepi!

Vlad Apostol se întoarse către el, oarecum contrariat, însă reuși să-și stăpânească nemulțumirea, ba chiar izbuti să-i zâmbească.

— Ia te uită! făcu el. Așadar, te-ai informat bine despre pasiunile mele...

— Parcă dumneavoastră nu știți care-i treaba!? Când vine un control, mai întrebi... te mai interesezi despre oamenii care vin pe capul tău. Și, speriat de ceea ce mărturisise, se grăbi să precizeze: Nu de alta, dar ca să nu te scapi cu vreun termen mai familial și... de-aici să-ți capeți beleaua. Că... știți dumneavoastră... Cin' te controlează... are întotdeauna dreptate, că... lipsuri se găsesc...

— Dacă sunt! țină Vlad Apostol să precizeze.

— Dacă sunt?! se arată Bibicu surprins. Păi... cine n-are lipsuri? Că... vorba aia: „Cine nu muncește, nu greșește”... iar noi muncim, tovarășelule, și dacă muncim... mai și greșim. La fel ca și în cântecul ăla... încercă el să exemplifice. Și prinse a fredona: „... Că și greșeala... e scrisă-n legile omenești...”.

— Iertarea! Îl corectă contabilul șef... „Iertarea e scrisă-n legile omenești”...

Bibicu mimă o uriașă admirație pentru cel care-l făcuse să descopere marele adevăr:

— Da, tovarășe Vlăduț! Da, tovarășe contabil șef! Chiar așa! Iertarea!!! Iată lucrul de care avem atâta nevoie fiște care dintre noi, oamenii, indiferent de avere, sex și alte prejudecăți! Da, da! Toți avem nevoie de iertare, dar ne-am făcut ai dracului, ai dracului dă tot, și-n loc să căutăm aspectele pozitive, umblăm numai după lipsuri. Adică... ce-ar pierde omenirea... și chiar contabilii șefi, dacă ar mai trece cu vederea câte ceva, ca omul să se îndrepte și altădată să nu mai greșească, fie cu voie, fie fără voie, ori,

chiar, din neglijență? Ei, vă spun eu, Bibicu Bibicescu, ar fi taman chestia de care dumneavoastră, chiar dumneavoastră, ați vorbit atât de frumos, mai adineaori, și anume, despre ier-ta-re!!!

Vlad Apostol puse paharul cu mastică pe masă și apucă o undiță pe care o examinează atent. Lui Bibicu nu-i scăpă interesul contabilului șef pentru piesă. După o vreme, îl întreabă aproape în șoaptă:

— Nu-i așa că e frumoasă?

— Doar nu ți-o fi spus colega mea blondă că pescuiesc babușcă! răspunse Vlad Apostol, fără să-l privească.

— Tovărășica aia mică și simpatică! Ha-ha!... râse silit normatorul șef. Și își plesni palmele de câteva ori, ca și cum ar fi aplaudat invocarea aceleia. Apoi, complice, preciză: Ba da, chiar dumneaei mi-a spus că... din contră... babușca nu vă place. Ce mai, vă știe obiceiurile! De... așa se întâmplă când stai mai multă vreme cu un om, pe același loc... vreau să zic în același loc de muncă, în același birou...

— Pescuiește și ea? întreabă, insinuant, contabilul șef.

Derutat, Bibicu spuse:

— O fată... o domnișoară atâta de gingașă, nu poate fi... pe baltă! Tovarășe Vlăduț, iertați-mă, dar să vorbesc așa cum aș face-o către copilul meu... Poate...poate că nu aveți unde să mai schimbați o vorbuliță și...

Vlad Apostol se răsuci brusc către normatorul șef, întrebându-l:

— Și?

Bibicu tresări o clipă, se asigură că insinuarea lui nu produsese indignare și continuă:

— Acuma... de! N-aș vrea să fiu greșit înțeleș... Oricum, dacă socotiți că prezint destulă onoare... să știți... la mine... vorba aia... casă onorabilă... puteți veni oricând... adică... Ce mai! Să zic așa... oricând sunteți în trecere pe-aici, cu dom'șoara Olguța, că...

Vlad Apostol își mușcă buza de jos, încercând să-și stăpânească furia ce-l cuprinsese (în mod reflex realizează o asociație de idei cu un studiu citit recent despre „Autosugestie. Antrenamentul psihotonic“, și-și impuse: „Vlade, intră-ți în rol! Vlade, trebuie să-l – «cumperi pe Bibicu!») și răspunse:

— Nu credeți că lumea e rea?

Fericit, Bibicu Bibicescu încercă să-l asigure că, într-adevăr, lumea e rea, dar el este bun ca pâinea caldă. Pe urmă, văzând că Vlad Apostol nu reacționează în niciun fel, puse tăcerea lui tot pe seama neîncrederii și-l întrebă direct:

— De ce nu vă încredeți în mine?

— Cred că nu e rău să nu-ți manifesti încrederea în cineva pe care abia l-ai cunoscut.

— Adevărat! consimți normatorul șef. Eu însă sunt mormânt. Și-apoi, ascultați bine ce vă spun: Nici singur nu poți trăi. Întrebați-mă pe mine cât de grea este singurătatea.

Vlad Apostol se așeză pe un scaun, își aprinse o țigară și se declară nedumerit:

— Tovarășe Bibicescu, ieri... spuneai parcă ceva despre soția dumitale.

— A! făcu normatorul, oarecum jenat. Păi sigur, am vorbit despre ea, însă...

— Mă așteptam s-o cunosc, îl întrerupse Vlad Apostol.

Bibicu, cuprinzându-și capul în palme, murmură trist:

— A plecat, m-a părăsit...

În clipa aceea, Vlad Apostol își reaminti de sarcinile pe care Ana Costea i le dăduse și se strădui să-și întore în rol. Sigur, n-avea de unde să știe că „planul de bătaie” fusese „stilizat” de Gheorghe Postolea, dornic să se răzbune pe oamenii necinstiți de pe urma cărora avusese atâta de suferit. Gândul că din clipa aceea devenise un factor important în lupta dusă de un colectiv al combinatului îl emoționează într-atâta, încât trebui să facă un real efort spre a-și potoli emoțiile. După o vreme, când izbuti să-și recapete stăpânirea de sine, întrebă:

— Când a plecat soția dumneavoastră?

Bibicu gemu surd și apoi răspunse:

— Alaltăieri.

— Ei, dar asta se întâmplă. Ce vedeți grav într-o călătorie a soției dumneavoastră? Desigur, își vizitează familia...

Bibicu își ridică ochii spre contabilul șef și-i aruncă o privire deznădăjduită. Apoi, spre a întări și mai mult autenticitatea celor ce avea să mărturisească, murmură:

— Tovarășe contabil șef, mi-a spus că n-o să se mai întoarcă.

— Dar ce s-a întâmplat?

Normatorul căzu de pe scaun, ghemuindu-se pe podea, de parcă ar fi fost victima unei crize de colită. După ce se perpeli câteva momente, gemu prelung și răspunse, mârâind:

— Mi-e greu, mi-e foarte greu! E o poveste mai tristă ca a lui Rocambole, explică el, luând drept mărturie singura carte pe care o citise de mai multe ori, și pe care o pomenea ori de câte ori dorea să-și epateze interlocutorul. Suspină adânc și imploră: N-ați vrea să lăsăm povestea asta pentru mai târziu?

Vlad Apostol consimți, deși îi părea rău că instructoarea și echipa ei aveau să fie lipsite de niște date care se anunțau de mare importanță. Atacă frontal problema care-l interesa pe Bibicu în cel mai înalt grad:

— Mă așteptam să mă întrebi câte ceva despre felul în care decurge controlul. Așa... ce-am mai găsit... ce-am mai aflat... Dar văd că tăcerea mea nu te nemulțumește.

„Ăsta se crede mare șmecher”, își spuse normatorul șef.

— Repet, ai ceva de spus? Îl întrebă contabilul șef.

Speriat la gândul că Vlad Apostol i-ar fi descoperit vreo fraudă, Bibicu se grăbi să răspundă:

— Nimic... n-am nimic de spus.

Contabilul șef se hotărî să insiste, dar cu mare grijă, fiindcă acuma își dăduse perfect de bine seama că Bibicescu îl trata ca pe-un naiv. Făcuse și el vreo doi-trei ani antrenamente de jiu-jitsu, iar acuma își amintea principiul de căpătâi al acelui gen de luptă: „Când

adversarul atacă, nu-i opune rezistență, ci angajează-l, împinge-l, cu ajutorul forței sale, în același sens al elanului său. Astfel, se va dezechilibra și va ajunge să cadă, ori cel puțin să fie imobilizat și dominat de tine”. Deci, Bibicu îl trata ca pe-un naiv? Foarte bine! Va insista pe această linie de conduită, până când acela se va „dezechilibra” și se va da de gol.

— Și... chiar nu vrei să știi nimic... nimic în legătură cu stadiul controlului? Întrebă contabilul șef, pe tonul omului care, îndatorat peste măsură, ar vrea să se revanșeze.

Normatorul, prudent până atunci, mușcă din momeală, zicându-și: „Dacă prostul ăsta ține morțiș să mă prevină, de ce nu l-aș lăsa?”

— Păi... dom' Vlăduț, răspunse el plin de bunăvoință, de vrut... aș vrea eu... însă nu se face să vă plictisesc cu probleme personale... Ce dracu! Doar sunteți oaspetele meu. Și continuă emfatic: Oaspetele nu trebuie plictisit! Și, grăbindu-se să prevină orice bănuială de „furt literar”, mărturisi: Am citit asta într-un magazin... Apoi, spre a nu lăsa impresia că acela era singurul panseu pe care-l aflate vreodată, se grăbi să adauge: „Curiozitatea nu scuză indiscreția!”. Pe asta o știu dintr-un almanah, continuă el, cu oarecare jenă în glas. Mă rog, n-aș vrea să vă inoportunez cu indiscreția mea, însă, dacă insistați... iaca vă întreb: Tovarășe contabil șef, ce se mai aude pe la biroul meu?

De data asta, Vlad Apostol își spuse că trebuie să renunțe la preceptul de bază al jiu-jitsului și atacă frontal:

— Vezi dumneata... de auzit se aud numai glasurile persoanelor suspecte a fi fost trecute în mod fictiv pe unele state de plată...

— Dar de văzut? se arată normatorul șef impacientat.

— Ei, făcu Vlad Apostol. De văzut... se văd sumele plătite acelor oameni ce par a nu fi muncit pentru banii încasați.

Bibicu sări ca ars de pe scaunul său, încercând să limpezească lucrurile.

— Sigur, asta e! Ați descoperit adevărul pe care eu doar îl bănuiam... Doamne! Ce înseamnă să fii perspicace, cult și perseverent! Asta e! N-am muncit cum trebuie! Știți, v-am mai spus... „Cine nu muncește nu greșește”. Vorba cântecului, mai spuse normatorul șef în apărarea sa, și începu să fredoneze: „Că și greșealaaa... e scrisă-n legile omenești”.

— Iertarea! îl corectă din nou contabilul șef.

— Cum hotărâți dumneavoastră, tovarășe contabil șef! Pentru mine, legea ospitalității e sfântă! O știm de la Timur, un nepot de-al lui Gingis-Han, soldat... ori general, oricum, militar conștiincios și patriot de nădejde! Deviza lui, ca și a mea, este: „Nu da înapoi!”.

— Bine-bine, dar de uitat înapoi... mai trebuie să te uiți, măcar din când în când. E o problemă de răspundere...

— Bine-nțeles, tovarășe Vlăduț! Răspunderea este de neînlăturat! Răspunderea e ca și moartea. Nimeni nu scapă de ea! Și este la fel de adevărată... adică, vedeți, până acuma gândeam foarte îngust, crezând că singurul

adevăr în viață este moartea. Ce înseamnă o discuție cu un om inteligent! Asta e. Din vorbă în vorbă... cazi în conversație. Și p-ormă, de! tragi concluzii. Uite, acum știu că sunt două adevăruri: moartea și răspunderea! Cred că vă dați seama ce câștig important am dobândit de când mi-ați călcat pragul casei!

Ironia normatorului șef devenise aproape agresivă, ceea ce-l indignă pe contabilul șef într-atâta, încât voi să-i strige întreaga vinovăție ce se contura în privința activității sale necinstite. Jocul odată început, îl obliga însă să-și continue rolul de naiv și victimă, mai ales că urmărea să afle amănunte în legătură cu neregulile pe care începuse să le descopere și să le verifice.

— Domnule Bibicescu, chiar dacă nu dumneata ai întocmit acele state false, de răspundere tot nu poți scăpa.

— Ei, bravo! făcu normatorul șef revoltat. Vasăzică... vinovat ori nevinovat, până la urmă... tot aia este!

Contabilul șef era nemulțumit. Interlocutorul său se lăsase prins în capcana propriei sale tactici. Se hotărî să bată puțin în retragere și, spre a fi cât mai convingător, se arătă chiar încurcat și grăbit să-și repare greșeala de exprimare, de pe urma căreia, chipurile, nu s-ar fi făcut prea bine înțeleș.

— Nu... nu-i chiar așa, domnule Bibicescu. Uite, dat fiind faptul că neregulile despre care vorbim nu datează de astăzi, ci... de câteva luni, nimeni nu ar fi dispus să creadă că dumneata... ca șef de birou... nu ți-ai fi dat

seama... vreau să zic... n-ai fi adulmecat, așa, cât de cât... ce se petrece cu statele acelea...

Convenindu-i formularea și considerând că Vlad Apostol alunecase pe drumul dorit de el, Bibicu Bibicescu își spuse că mai trebuie să se „tocmească” pentru a ajunge la un preț cât mai scăzut în privința răspunderii sale.

— Poate că așa ar trebui să fie... bâigui el, arătându-se derutat. Poate că nu mi-am dat seama...

— Atâta vreme? îl incită contabilul șef, vrând să-l îndemne a-și mărturisi gândul pe de-a-ntregul.

Și, spre surprinderea lui, normatorul șef motivă dur:

— Da, atâta vreme, fiindcă sufăr de multe și, colac peste pupăză, și de astenie! Apoi, în susținerea acestei circumstanțe atenuante, adăugă: Domnule contabil șef, suferința asta nu e o glumă. O asemenea boală începe cu dureri de cap și se termină cu amnezie.

— În ceea ce te privește, la dumneata boala a început cu amnezie și, mă tem că, se va termina cu dureri de cap...

Această ultimă considerare a contabilului șef avu darul să-l descumpănească într-atâta pe normatorul șef, că acesta prinse a se tângui fără rezerve:

— Ce-aveți cu Bibicu? Vreți să-l înfundați?

Contabilul șef își dădu seama că era pe punctul de a nu mai obține nicio informație, și se hotărî să revină la strategia de mai înainte, adică să-și continue jocul de-a naivul:

— Dimpotrivă, spuse el pe un ton sincer. Vreau să te ajut domnule Bibicescu, sunt convins că nu d-ta ești

autorul neregulilor, dar legea te va socoti însă complice, ori... în cel mai fericit caz... tănuitor!

— Tănuitor! se arată normatorul șef înspăimântat. Eu, și tănuitor! Poate, tovarășe contabil șef, poate că oi fi și tănuitor, însă...

— Însă?

— Dacă am făcut așa ceva, s-a datorat numai fricii!

— Frică? mimă Vlad Apostol nedumerirea.

— Recunosc, am ascuns... dar numai pentru că am fost și sunt șantajat.

La auzul acelei mărturisiri, Vlad Apostol își uită rolul pe care Ana Costea i-l încredințase, situația prezentând-se de o gravitate pe care el n-ar fi bănuțit-o.

Omul din față lui își mărturisise vina tănuirii, își asumase responsabilitatea și consecințele încălcării legii penale, iar motivarea faptei sale nu părea o improvizație, mai ales că, la mintea oricui, o asemenea afirmare trebuia susținută cu probe. El n-avea de unde să știe și nici măcar nu bănuia că alunecase în cursa normatorului șef, care era dispus să-și recunoască o vină mai ușoară ca cea reală.

Era o cursă concepută cu mare dibăcie de Marin Vârcoleanu, a cărui deviză de as al înșelăciunilor era: „Când minți, strecoară și câte un adevăr; când ești înghesuit de dovezi, recunoaște-ți o parte din vină sau, dacă ești învinuit de mai multe lucruri, ți-l asumi pe cel mai puțin grav“. Și Bibi Bibicescu procedase cum nu se poate mai exact, respectând în întregime recomandările

mentorului său, izbutind să înșele buna-credință, chiar și a unui om perspicace și mai ales prevenit.

— Ascultă, omule! Dacă ai tănuit nereguli de teama unui șantaj, va trebui să dovedești asta, fiindcă... altminteri, legea te va socoti... poate... poate chiar la fel de vinovat ca și falsificatorii statelor de plată.

Bibicu Bibicescu se putea felicita: lovise în plin, jucase perfect, aruncase în luptă elementele potrivite să înfrunte un moment ivit, într-un cuvânt, lucrase ca într-un scenariu cu suspens-ul perfect gradat, apropiindu-și potrivnicul de un desnodământ „bombă“ care avea să-l transforme pe acela din ostil în prieten, gata să-l ajute. Conștient că „bomba“ trebuia așezată cu mare grijă, spre a distruge orice posibilitate de înaintare a adversarului spre răsturnarea pretinsei sale șantajări, normatorul șef manevră cu foarte multă prudență, după hotărâtorul exploziv, lăsând impresia că teama de a pune mâna pe el era cel puțin egală cu aceea față de șantajul căruia îi căzuse victimă, dacă nu chiar și mai rău.

— Probe! Înțelegeți, omule? insistă contabilul șef. Trebuie să te ajuți! Trebuie să scapi de coșmarul ăsta. Doar nu vrei să înnebunești... Fără dovezi...

Socotind că întinsese nervii partenerului în suficientă măsură, și nedorind să vadă plesnită coarda răbdării acestuia, Bibicu Bibicescu se hotărî să detoneze explozibilul, mărturisind, aproape în șoaptă:

— Dom' Vlăduț... sunt pierdut! Dacă dovedesc... înseamnă că mă dau în vileag... adică... se va afla motivul tăinuirii statelor fictive...

— Doar asta vrei! se arată revizorul derutat.

— Sigur că vreau, dar nu pot. Vedeți dumneavoastră... motivul tăinuirii e și motivul șantajului, iar motivul șantajului, odată aflat de cine nu vreau eu... înseamnă... Apucă brusc un cuțit de pe masă și, ridicându-l, simulă că și-l prăvale în dreptul inimii. Mai bine mort, decât fără ea!

— Să nu faci una ca asta!

Normatorul șef gemu, apoi spuse pe un ton rece, indiferent:

— Sunt o cârpă, un laș!...

— Dar ce mare nenorocire s-a abătut asupra dumitale?

Bibicu își descoperi chipul, îi aruncă o privire pierdută, în care disperarea și resemnarea se amestecau deopotrivă, și murmură:

— Domnule... e o poveste tristă... foarte tristă...

— Sunt convins, însă dacă aș ști despre ce este vorba... poate te-aș ajuta, insistă Vlad Apostol.

— Spovedanie, iar spovedanie... murmură, prăbușit, Bibicu.

— Zi-i și așa, îl încurajă contabilul șef.

Normatorul șef suspină, își frecă palmele, una de cealaltă, ca omul aflat în pragul unei hotărâri importante, apoi spuse:

— Mă tem că n-o să înțelegeți!...

— Încearcă!

— Am mai încercat odată, în fața unui preot...

— Mă rog... Când asta?

— De mult... acum vreo treizeci și ceva de ani, când am venit din armată. De atunci nu mai cred în spovedanie. Nu mai pot și... nici nu mai vreau!

— Dar ce ți s-a întâmplat?

Bibicu oftă de două ori, apoi luă paharul din care contabilul abia sorbise și i-l dădu, îndemnându-l să bea.

Vlad Apostol mimă o mare compasiune.

Normatorul șef prinse curaj și încredere, începând să spună ceea ce, după tonul șoptit și aerul grav pe care îl abordase, nu mai spusese nimănui, niciodată:

— Domnule Apostol, zdruncinarea încrederii mele s-a produs în ziua când mă lăsasem la vatră. Venind acasă, și fiind ajun de Paște, biată mama mi-a zis: „Bibi, du' dă te spovedește”. La început nu prea m-a îndemnat sufletul, dar când tăticu... știți, om mai hotărât... mi-a croit un ciomag peste fălci, m-am dus. Că... zicea tata: „Bă! Io nu te bat, io numai te mustru”. D-aia zic, dom' Vlăduț. Ajung la biserică. Acolo, de cine-mi izbesc ochii? De părintele Tacianu, pe care nu-l mai văzusem de când aveam patru-cinci ani, și de care mă lega o pioasă amintire sau, mai exact, pe el îl lega de mine o chestie d-asta. Atuncea, când eram mic... mititel, tot așa, pe la Paște, m-a dus mama la spovedanie, la miruire... dar eu nu voiam să iau împărtășanie. Biserica era plină de lume, iar eu mă încăpățânam să refuz. Încurcat, părintele mi-a zis: „Bibi, dacă iei împărtășanie, îți dă, tata popa, mere”. Ne-

nduplecat, am continuat să refuz, dar preotul a încercat să mă ademenească, promițându-mi pere. La auzul noii oferte, puritatea și demnitatea mea de copil inocent și nevinovat s-a revoltat foarte, și refuzul a devenit aproape vehement și cât pe-aci să capete un aspect categoric. În clipa aceea, mama, țin bine minte, i-a suflat popii, într-o sacră complicitate: „Zi că-i dai nuci, părinte!“ Și omul din amvon mi-a făcut această ofertă. Ei bine, tentația era prea mare față de apetitul și pofta mea culinară pentru nuci, însă, dorind să mă asigur că popa ăla avea să se țină de vorbă, l-am întrebat: „Să hie al dracului care minte!“. „Sigur!“ Când m-a văzut liberat din armată, părintele Tacianu a re trăit emoția momentului de neîncredere pe care eu i-l creasem față de toată lumea din biserică, fiindcă a tresărit, s-a încruntat, s-a aprins la față și a venit spre mine, vorbind cu glas tremurător: „Ai venit la spovedanie, Bibicule?“. Zic: „Da, părinte“. „Cum văz, te-ai lăsat la vatră, fiule“. „M-am lăsat“, am recunoscut eu. M-a luat de braț și m-a condus în spatele altarului. Eu am îngenuncheat iar el mi-a pus patrafirul pe cap și a început revizia contabilă, adică... interogatoriu în toată regula. Zice: „De hulit, ai hulit?“. Zic: „Da“. Zice: „Rău, fiule!“ și continua să se intereseze, da' numai de lipsuri, că... parcă nici nu auzise de fapte bune. „Pe părinți i-ai nesocotit?“. „Nu!“ am recunoscut sincer. Mă rog, m-a chestionat dacă am băut iarba necuratului, adică dacă am fumat, dacă l-am suduit pe Dumnezeu și câte altele. Când l-am auzit însă întrebându-mă: „Preacurvie ai făcut?“ mi-a sărit

țandăra și i-am strigat în față: „Uite ce este, părinte, eu am venit la dumneata să mă umilesc, nu să mă laud!”. Eram atâta de supărat, că voiam să-l dau afară din biserică. Păi, spune dom'le contabil șef, are voie cineva să abuzeze de funcția lui, ca să te-ntrebe ce izmene porți? Eu accept și înțeleg multe, dar promiscuitatea – nu! De-atuncea nu mai am încredere în spovedanie și nici în acela care mă ascultă, fiindcă mă tem că nu mă va înțelege.

Vlad Apostol se arată din ce în ce mai impresionat și, în egală măsură, nerăbdător să afle din ce pricină ajunsese Bibicu atât de sceptic și, mai ales, atât de nefericit.

— Uite, promit domnule Bibicescu, să fiu receptiv la tot ce-mi vei destăinui și... și să te ajut, evident, pe potriva puterilor mele.

Normatorul șef ținu să sublinieze bucuria față de promisiunea auzită și, după ce bău încă un pahar de mastică, declară:

— O să vă spun tot adevărul. Sunt un nenorocit! Un câine al nimănui, lovit din toate unghiurile și punctele de vedere. Însă... mai înainte să abordăm chestiunile personale, să abordăm pe alea de serviciu, că așa se cuvine. Își trase scaunul la oarecare distanță de cel al lui Vlad Apostol, îi căută privirea și continuă: Dom'le contabil șef, v-am spus-o și am curajul răspunderii să v-o repet: Știam, știu, am știut că pe unele state au apărut vreo doi muncitori fictivi.

— Numai doi! se arată contabilul mirat.

— Or mai fi și alții, dar eu sunt obligat să nu văd, să n-aud, să nu vorbesc, tocmai fiindcă sunt șantajat.

— Bine! Și eu ți-am mai spus că această situație trebuie s-o dovedești, iar acum, uite, te fac atent: mobilul șantajului trebuie să fie foarte puternic.

Bibicu privi pe furiș către pendulă și constată că până la ora nouă, când trebuia să-l sune Tilică, erau mai bine de treizeci de minute. Apoi răspunse:

— Mobil puternic! Așa ziceți? Își lipi palmele de piept și gemu, ca și cum o durere năprasnică l-ar fi săgetat. Pe urmă exclamă: Ooo!!! Ce poate fi mai amenințător ca despărțirea, pentru vecie, de femeia iubită și adorată?

— Nu înțeleg, mărturisi contabilul șef.

Bibicu începu să plângă și, printre lacrimi și sughițuri, istorisi începutul marilor sale nenorociri:

— Eram tânăr... Era toamnă... Eram romantic... Era frig. Ea era și mai tânără și... îi era și mai frig. Ne-am cunoscut de Sfântu' Dumitru, adică pe 26 octombrie, când tatăcu și mămică, în fiecare an, la sărbătoarea asta, puneau cele câteva boccele, pe care le aveam drept mobilă și lenjerie, pe un camion, și ne mutam unde vedeam cu ochii. Și la 23 aprilie, de Sfântu' Gheorghe, iar ne mutam. Știu de la mama, că tatii nu-i plăcea să plătească chiria și din cauza asta, în ultimii ani ne tot cărăbăneam, când proprietarul nu era acasă. Eram ca păsările migratoare. Mi-a rămas asta în minte, fiindcă tata, când ne urcam pe camion, cânta: „Când rândunelele se duc...”. Și Bibicu începu să cânte: „A ruginit frunza din vii / Și rândunelele-au plecat”. Și, după

ce mai sorbi un păhărel de mastică, spuse: Dom' Vlăduț, fata aia a făcut un copil!

— Un copil!? se prefăcu Vlad că abia atunci afla asta.

— Da, un băiat.

— Evident, al dumitale...

De data asta, Bibicu Bibicescu făcu ochii mari și, luând aerul celui mai autentic idiot, răspunse:

— Nu știu... Pe urmă se grăbi să adauge: Nimic nu-i mai rău ca incertitudinea! Poate... poate doar nesiguranța sau chiar îndoiala, dar incertitudinea este cea mai mistuitoare dintre chinuri și suferințe. Eu am recunoscut copilul, l-am îngrijit și i-am asigurat un bun nivel de trai, prin corespondență, dar asta nu trebuia să-l transforme în dobitoc, cretin și înapoiat, prin debilitate mintală.

— Cum vine asta... Îngrijire prin corespondență?

Normatorul șef tresări, dar imediat își recăpătă stăpânirea de sine, dându-și seama că Vlad Apostol nu pricepuse ideea datorită numai unei serioase carențe în cunoașterea lumii occidentale. În consecință, explică pe un ton plin de bunăvoință, din care însă nu lipsea acea nuanță de superioritate, pe care orice spirit ales cu greu și-o poate stăpâni, atunci când se adresează unui semen de-al lui, provenind dintr-o societate ce viețuiește în comuna primitivă.

— Dragă domnule Vlăduț, sigur, noi n-am ajuns încă la treapta dezvoltării evolutive, ca americanii, de la care beneficiem, nu numai noi, ci întreaga lume antică din contemporaneitate, beneficiem zic, de sifilis, porumb și

curcani. Acolo, iubitele, ehei!!!... Acolo se poate învăța și prin corespondență, adică... tu îi scrii profesorului ce vrei să înveți, iar dânsul îți scrie ce note ai căpătat, după care... mă rog, poți da chiar și examen... dacă nu te mulțumești cu aprecierile lui. Uite, tot așa și eu cu fiul meu: i-am dat sfaturi, l-am dojenit, ba... uneori i-am adresat și mici sume de bani, mai ales până pe la zece ani.

— Mici sume de bani? Întrebă contabilul șef, care abia își putea stăpâni hohotul de râs care îl amenința.

Bibicu nu observă și răspunse:

— Păi da, nu de zgârcit... dar să nu-l învăț cu risipa. Știți, asta contează foarte mult în conduita viitoare a fătului.

În secunda următoare, Vlad Apostol izbucni în râs, exclamând:

— Grozav! Măcar i-a prins bine purtarea dumitale?

— Nu prea, răspunse oarecum derutat normatorul șef, fiindcă astăzi, când e gata să împlinească douăzeci și patru de ani, încă nu face dovada unui trai cumpătat în privința mâncării, băuturii și manierelor. Se comportă ca un animal! Își acoperi ochii cu palmele. Și, simulând că plânge înfundat, continuă să mărturisească: Ce să vă mai ascund? Că m-ar bate bunul Dumnezeu, după cum sunteți de bun și răbdător față de persoana și necazurile mele... Tovarășe contabil șef, aflați că bietul meu fiu este idiot!

Încurajat de „compasiunea” arătată în continuare de Vlad Apostol, Bibicu se strădui să prezinte situația copilului și mai complet:

— Dom' Apostol, o să vă surprindă sau chiar o să vă mire, dar nenorocirile mele cu acest singur fiu nu se opresc aici, la acest aspect unilateral de tâmpenie. Sigur, nu este ultima bucurie pentru un părinte, să-și vadă copilul că șade unde l-a pus, dar nici să îndure ceea ce îndur eu...

Contabilul șef își încordă atenția, fiindcă trebuia să memoreze fiecare amănunt, spre a i-l raporta Anei Costea. Își aprinse o țigară, servindu-l și pe normatorul șef cu una.

După ce trase câteva fumuri, Bibicu reluă:

— E bâlbâit... găngav... hoț... sparge... ba chiar distruge tot ce-i iese în cale și, în special, incendiază. Pe urmă gemu surd, după care, cu un vădit efort de voință, făcu și ultima mărturisire, evident, pe cea mai gravă: Face pe el... treabă mică! Și normatorul șef izbucni în plâns.

Într-un târziu, bău două pahărele de mastică, mănca o felie groasă de lacherdă și câteva măslina, vrând parcă să-i demonstreze lui Apostol că, la mare supărare, omul nu mai știe ce face.

— Îmi închipui că ai avut destule necazuri de pe urma acestui copil... neizbutit, reluă discuția Vlad Apostol.

Bibicu se porni într-un torent de mărturisiri, care mai de care mai sumbre. La sfârșit, spuse covârșit de tristețe:

— Poate că toate astea s-au întâmplat... pentru că nici eu nu m-am purtat ca un adevărat părinte... față de acest unic și sărman copil al meu. Sigur, la început eram prea tânăr... mai apoi m-au luat valurile vieții... cu pasiuni amoroase și șprițuri reci... după aia munca și iar munca. Trebuia să-mi

organizez timpul liber, în așa fel, încât fiul meu, în toată idioțenia lui, să se fi bucurat de prezența mea fizică și morală... dar... spre regretul unanim, și al meu și al lui, n-a fost așa. Nu! Și d-aia îmi pare nespus de rău.

— Oricum, sunt sigur, măcar pe plan material... ți-ai achitat obligațiile...

Normatorul șef luă un aer de om suficient.

— Adică... întreținerea? Ooo! Materialmente... nu i-a lipsit nimic!

Vlad Apostol îl întrebă pe Bibicu cum se numește copilul.

Acesta nu i-a răspuns imediat, ci a lăsat să se scurgă câteva clipe, după care rosti, silabisind:

— Dă-nu-țu!

— Frumos nume! spuse contabilul șef, și-i ceru să i-l descrie din punct de vedere fizic.

— Dom'le contabil șef, ca să zic așa, e bine dezvoltat, însă... umblă mai tot timpul jerpelit, fiindcă maică-sa îi bea banii. E brunet, bate la 1,80, trage la vreo 80 de kile, dinți buni, părul bun, labe mari, violent și blajin în același timp... ca să nu mai vorbim de vocabularul de o infanțilitate embrionară, și plânsul ca și râsul, fără vreo noimă. Acuma, ca să discutăm dialectic, motivarea nu trebuie să lipsească din nimica, fiindcă absența ei duce la dezechilibrul oricărei situații și chiar a conversației, nu?

Obosit de sporovăială normatorului, a cărui deviză în astfel de împrejurări era: „Amețește-l bine, până zice ca tine“, abia după un timp reuși să-l mai audă ce spune:

— ... și anii au trecut. Pe urmă; adică... odată cu ei, m-am trezit om în toată firea, dar singur și nefericit, până când, așa cum spune proverbul: „La barza chioară îi face Dumnezeu cuib”. Am citit asta...

— Într-un magazin de prin '41, interveni Vlad Apostol, ca să se amuze.

— Sunteți cult, se vede cât de colo! Mulțumesc! Tăcu o vreme, apoi reluă: Se vede că cerul s-a îndurat de mine, fiindcă mi-a scos-o în cale pe Nina.

— Nina! murmură Apostol.

— O cunoașteți?! se arătă Bibicu neliniștit. De când? De unde? Ați făcut școala împreună? Sunteți la fel de tânăr ca ea!

— Fii pe pace, omule! îl asigură contabilul șef. M-a impresionat numele, fiindcă și pe fetița mea tot Nina o cheamă, minți el, și se felicită pentru cât de bine intrase în rolul pe care i-l hărăzise instructora echipei artistice.

Bibicu răsuflă ușurat, ca orice om gelos când scapă de o bănuială.

— Ea este actuala mea soție, declară normatorul șef. E tânără, blondă, frumoasă, fată săracă, dar cu carte! Are peste două sute de reviste de mode!

— E croitoreasă?

Întrebarea avu darul să-l irite pe Bibicu, pentru că ripostă pe un ton neprietenos:

— Vă rog să nu abuzați de calitatea pe care o exercitați față de mine! Nina nu este croitoreasă! Nina este

intelectuală! Și în sprijinul acestei afirmații, adăugă: Scrie cu mâna stângă și poartă ochelari.

— Sigur, citind prea mult, vederea sălbește, se arată conciliant Vlad Apostol.

Normatorul șef răsese din toată inima și apoi mărturisi că Nina vedea foarte bine, dar fără ochelari omul nu poate să pară ceea ce dorește după împrejurări.

— Formidabil! Cum văd, între dumneavoastră doi... există o mare potrivire de caracter!

Bibicu recunoscuse asta, plin de modestie, dar mândru de faptul că personajul creionat de el prinse viață în mintea contabilului șef. Astfel, încurajat de felul în care decurgeau lucrurile, și văzând pendula care arăta că mai erau opt minute până când Nelu Tilică avea să-i telefoneze, se gândi că n-ar fi rău să se grăbească.

— Cum vă spuneam, tovarășe Vlăduț, actuala mea soție este o femeie ideală: vehementă, intransigentă, perseverentă, decentă, frumoasă, tânără, sinceră, corectă, castă... într-un cuvânt... nevastă! Dar, și nu mă feresc de dumneavoastră, în ciuda acestor defecte și calități, Nina mi-a pus două condiții, chiar în ziua când ne-am cunoscut: „Bibi! Mai întâi și mai întâi, să nu mă minți, și pe partea ailaltă... să nu dispui de copil. Dacă te prind că trișezi, te-am ras!“ . Așa mi-a zis, dom' contabil șef, și cu ea nu-i de glumit! Ce mai! I-am ascuns că am copil, că altminteri nu se unea cu mine. Vă dați seama ce figură ar face să-l vadă pe Dănuțul!...

— Îl răsfeți, domnule Bibicescu!

— Ce să-i faci! Așa-i când ai un singur copil, caută normatorul șef să se scuze, și se uită la ceas.

Contabilul șef îi surprinse privirea și-l întrebă dacă așteaptă pe cineva.

— Doamne păzește! Pe cine să aștepte un câine al nimănui? Că... eu... domnule contabil șef, mi-am alcătuit o sărbătoare din venirea dumneavoastră la mine, într-o zi... într-o zi când mă simțeam mai singur ca oricând... datorită faptului că Nina m-a părăsit.

— Și totuși, te-am văzut uitându-te la ceas.

Bibicu suspină de două ori, apoi se arată înfrânt, declarând în șoaptă:

— Recunosc, am privit la pendulă fiindcă... se apropie ora nouă seara...

— De ce vorbești așa de încet? Doar suntem numai noi doi.

Buzele lui Bibicu începură să se miște în gol, neizbutind să articuleze vreun cuvânt. După o vreme, se răsuci brusc spre Vlad Apostol, îi caută privirea și murmură:

— Mi-e frică!

Contabilul șef se uită la el, neîncrezător.

— Frică? De cine!

— Da, da, mi-e frică! repetă Bibicu. Și, părăsind scaunul, se ascunse în spatele celui pe care stătea Vlad Apostol.

— Poate că eu îți inspir această teamă... Uite, dacă așa stau lucrurile, plec!

Se ridică în picioare și făcu doi pași spre ușă, dar Bibicu se târî după contabilul șef, tăindu-i calea și implorându-l deznădăjduit:

— Nu! Cum să plecați tocmai acum?

— De ce să nu plec, tocmai acum? întrebă Vlad Apostol.

— E ora nouă! strigă gâtuit de spaimă Bibicu. Și, pentru că Vlad Apostol nu părea să fie lămurit, adăugă: Șantaj! Șantajista!

— Bine omule, dar, ce, are oră fixă?

Oarecum derutat, normatorul șef uită să mai mimeze teama și, ca orice infractor luat prin surprindere, răspunse firesc:

— Știu și eu? Apoi caută să-și repare lipsa prezenței de spirit și reluă jocul „groazei” de mai înainte: Dom’ Vlăduț, bestia asta mă terorizează în fiecare seară la această oră!

— Cum?

— Simplu, dar convingător: îmi telefonează!

— Și ce îți spune?

Normatorul șef răspunse, imitând vocea răgușită și dură a unei femei mature: „Dacă sufli o vorbă despre Gigi Cavaleru, soția dumatăle va afla că ești tatăl unui copil nelegitim și cretin, a cărui existență i-a ascuns-o, tăinuind-o ani de zile!”.

Prefăcându-se a fi uitat mărturisirea de mai înainte a gazdei, contabilul șef întrebă, arătându-se uluit:

— Domnule Bibicescu, nu-mi vine să cred! E posibil ca un om capabil de atâta sinceritate să fi mințit femeia

iubită? Spune-mi, chiar ai tănuir Ninei existența lui Dănuțu?

— Da, trebuie să recunosc! Acesta e adevărul, crud și gol-goluț, unic și ireversibil! I-am tănuir Ninei că am un fiu! Începu să plângă, apoi, după ce mai bău un pahar de mastică, suspină adânc și continuă: Tovarășe contabil șef, poate că n-aș fi făptuit una ca asta, dar... va trebui să-mi acordați circumstanțe atenuante, întrucât ea a exercitat presiuni fizice și morale asupra mea. Îmi dau seama, am greșit! Însă, dom'le Vlăduț și tovarășe contabil șef, greșeala mea este doar o jumătate de greșeală, căci, așa cum am declarat, pentru jumătatea ailaltă... ea m-a îndemnat. Dar o iert, fiindcă e o femeie neprihănită, intelectuală...

— ... scrie cu mâna stângă și poartă ochelari! se grăbi contabilul șef să-i întregească portretul.

— Dumneavoastră o cunoașteți pe Nina, tovarășe Vlăduț! Vă rog, fiți sincer, așa cum sunt și eu!

— Ți-am spus doar că n-am văzut-o în viața mea, dar nu pot să uit caracteristicile ei personale, despre care mi-ai vorbit atât de frumos. Ai pomenit numele de Gigi Cavaleru. Cine este?

— L-ați interogat? Întrebă normatorul, vrând să afle dacă acel fictiv fusese deja depistat de Vlad.

La întrebarea lui Bibicu, contabilul șef se simți pus în încurcătură, din mai multe puncte de vedere: în primul rând, mărturisirea numelui unui fictiv, pe care el îl suspecta, putea fi o încercare a lui Bibicu de a tatona cât și

ce stabilise cu ocazia acelor prime verificări. Deci, dacă normatorul șef declarase sincer numele fictivului, el, Vlad Apostol, avea de ales între a mărturisi că nu-l descoperise, că habar n-avea despre Gigi Cavaleru, sau, să joace în forță și să se arate atotștiutor. În al doilea rând, dacă numele celui fictiv nu era decât o născocire a celui pe care el îl verifica, și i-ar spune: „Da, îl știu, nu mi-ai spus nimic nou“, atunci s-ar compromite definitiv în fața lui Bibicu. După o severă chibzuință, optă pentru un răspuns sincer:

— Nu, nu l-am interogat pe Gigi Cavaleru!

Bibicu îl privi neîncrezător, disperat.

— Dacă l-ați interogat... dacă ați făcut asta, nu-mi rămâne decât să mă sinucid! Și se porni să geamă, tânguindu-se: Ce-aveți cu Bibicu? Ce-aveți cu Bibicu?

— Domnule Bibicescu, îți repet, numele lui Gigi Cavaleru l-am auzit acuma, așa că, fii pe pace, nu-l cunosc, nu l-am interogat.

— De la mine? De la mine l-ați auzit?

— Da.

Prăbușit, Bibicu spuse ca pentru sine:

— Mi-a luat Dumnezeu mințile! Apoi îi explică contabilului șef: Așa se întâmplă... Ori de câte ori Dumnezeu vrea să-l piardă pe unul dintre oameni... mai întâi îi ia mințile. Am citit asta...

— Într-un almanah de prin '40!

Și, considerând că Vlad nu este pe urmele fictivului pomenit, Bibicu continuă:

— E o plăcere vecină cu satisfacția să facă omul conversație cu dumneavoastră! Iată, mă văd determinat a vă situa pe aceeași treaptă cu Nina, dacă îmi este îngăduit să reșez scara valorilor, căci, ca să zic așa, păreți la fel de instruit, citit și documentat, ca și dânsa! Rostise toate aceste cuvinte pe nerăsuflăte, încât după o mică pauză adăugă pe un ton grav: Fie-mi permis, chiar dacă lezez îngăduința dumneavoastră, să vă fac o tandră și, în același timp, sinceră critică. Permiteți?

— Te rog!

— De ce nu purtați ochelari?

Vlad Apostol ridică din umeri, derutat de întrebare, ca omul care, logic, nu se folosește de ceea ce nu are nevoie.

— Păcat! continuă normatorul șef. Ar fi numai și numai spre folosul dumneavoastră.

— Dar văd perfect, îl asigură contabilul șef.

Bibicu fluieră a pagubă, evident, mâhnit că nu se făcuse înțeleș și acuma trebuia să-și explice gândul, ca în fața unui slab de minte.

— Ce-are de-a face că vedeți bine? Purtarea ochelarilor, și mai ales a unora fumurii, ar fi spre folosul dumneavoastră, pentru că... oricine... mult mai lesne și-ar da seama cât sunteți de intelectual și, în special, cult!

Vlad Apostol nu mai putea suporta sporovăială la adăpostul căreia șmecherul de normator șef amâna „bomba” pe care el o simțea acuma, apropiindu-se, așa că îl luă scurt:

— Te-am întrebat cine e Gigi Cavalerul?

Speriat de schimbarea de atitudine a interlocutorului, normatorul șef declară prompt:.

— Un fictiv!

— Atunci, nu există.

„Vasăzică, ăsta are o gândire limitată”, consideră Bibicu, și se hotărî să-i dea o lecție din care Vlad Apostol să tragă învățăminte că el, Bibicescu, îi face o favoare, declarând și recunoscând câte ceva.

— Ba există!

— Cum așa? Întrebă contabilul șef indignat că cineva poate nega evidența, și asta într-un mod sfruntat. Cum poate exista cineva care nu există? Spune-mi, dumneata... cunoști semnificația cuvântului fictiv?

Bibicu zâmbi superior, ca și cum abia se putea stăpâni să-i răspundă: „Tu nu o cunoști!”. Pe urmă, îi răspunse:

— Să iertați, eu o cunosc așa... după mintea și posibilitățile mele...

— Atunci, explică-mi!

— Fără supărare?

— Fără!

Normatorul șef îl învălui într-o privire compătimitoare, de parcă i-ar fi spus: „Tu ai vrut-o!”, și-i explică:

— Se vede că la lecția asta... ați lipsit.

Așteptă câteva clipe ca remarca lui brutală să-și facă efectul și apoi gândi să acționeze ca într-un meci de box când, după ce ai plasat o lovitură decisivă, știi că poți face demonstrații de virtuozitate, fiindcă partenerul este grogy, nu mai poate să se apere. Adică, neisprăvitul ăsta – cum îl

socotea el pe contabilul șef – avea de gând să-i explice lui chestia cu fictivii? Nuu, puiule! strigă, în sinea lui, normatorul șef. „Practica tăticu! Fii gata să ieși notițe!” Și se porni să-i arate că, pentru el, pregătirea contabilului șef nu făcea nici doi bani.

— Dragă domnule Vlăduț, continuă Bibicu, binevoitor, fictivii sunt de mai multe feluri: mai întâi, cei care există ca identitate și persoană, dar... n-au prestat muncă pentru sumele încasate. După aia... urmează cei care sunt trecuți în state... cu sume mai mari decât li se cuvin, și atunci... greșit le mai zicem persoanelor că ele sunt fictive, pentru că... așa cum ați gândit și dumneavoastră, dacă există – nu sunt fictive, spre deosebire de prima categorie. Aici, însă, la grupa asta... avem de-a face cu sume fictive și, deci, nu trebuie să confundăm banii cu persoanele. Dar... fictivii de bază... vin tocmai la urmă de tot... pentru că ei sunt aceia care nu există cu desăvârșire; ei fac parte din categoria celor ce nu cuvântă!

— Adică... animale? se arată surprins Vlad Apostol că lor li se spune necuvântătoare.

Bibicu susținu că există un autor de filme și de romane care consideră că lumea celor care nu cuvântă nu este a celor morți, ci a celor care nu vorbesc.

— Adică... animale? se arată surprins Vlad Apostol că lor li se spune necuvântătoare.

Bibicu susținu că există un autor de filme și de romane care consideră că lumea celor care nu cuvântă nu este a celor morți, ci a celor care nu vorbesc.

Vlad Apostol îl întrebă pe normatorul șef din ce categorie făcea parte Gigi Cavaleru.

Bibicu răspunse ca la școală, începând cu enunțarea numelui celui aflat în discuție:

— Gigi Cavaleru este...

Nu apucă să-și termine vorba, întrucât telefonul începu să sune.

Bibicu luă o înfățișare de om pierdut și, înainte de a ridica receptorul, spuse în grabă:

— ... este un fictiv care... pe când trăia, se afla căsătorit cu șantajista.

— Deci, o cunoști pe șantajistă? îl întrebă contabilul șef.

— Da, se numește Sofia Cavaleru! răspunse Bibicu în șoaptă, în timp ce ridica receptorul. Săru' mânușițele, coană Soficuțo! începu el servil la telefon.

—...

— Cum? Sigur că da, pe amândoi!

—...

— Exact... Din respect, dar și din recunoștință.

—...

— Poftim?

O vreme ascultă concentrat, apoi privi spre contabilul șef, oarecum complice, și continuă discuția telefonică:

— Aa! Cum să nu întreb, coană Soficuțo! Iacă, vă întreb: Care mai este starea sănătății dumneavoastră? Așteptă răspunsul, apoi exclamă: Sigur că mă bucur! Viața dumneavoastră înseamnă liniștea mea, așa că vă rog să trăiți în continuare, pentru fericirea și prosperitatea celor

ca mine! Să trăiți și săru' mânușițele încă o dată... și... piciorușele alea frumoasele!

—...

— Pofțiți? Aa! Bine-nțeles? Acuma... ca să fiu sincer, mă interesează și activitatea dumneavoastră... dincolo de interesul pe care mi-l purtați în mod deosebit... Vreau să aflu, cum o mai duceți cu halterele, cu antrenamentele? Acoperi receptorul cu palma și îi șopti lui Vlad: E halterofilă și poartă ochelari de motociclist.

Apoi redeveni atent la ceea ce i se comunica.

Tot jucându-se cu firul, telefonul ieși din priză.

Vlad Apostol observă asta, dar nu-i atrase atenția, vrând să vadă dacă normatorul șef avea să întrerupă discuția. Acesta, însă, continuă, pe un ton și mai speriat:

— Stimată doamnă Cavaleru... evident...

—...

— Cum hotărâți, cum porunciți dumneavoastră... Tăcu o vreme, prefăcându-se că își șterge o lacrimă, pe furiș, după care se adresa imaginarei sale interlocutoare, cu umilință în glas: Doar mă cunoașteți, m-ați verificat coană Soficuțo! Cum vă mai trece prin minte să vă îndoiiți de buna mea credință și frică? Știți bine că dragostea pentru Nina mă va face să tac chiar și dincolo de mormânt. Își întoarse privirea de la contabilul șef și, simulând un hohot înăbușit de plâns, repetă de câteva ori cuvântul „mormânt!” – vrând astfel să sublinieze ce teamă, vecină cu moartea, îi transmitea îngrozitoarea lui interlocutoare.

—...

— Dar sunt în mâinile dumneavoastră! se tângui el, dorind, chipurile, s-o asigure de discreția lui absolută. Sunt un vierme ale cărui iubire și destin le puteți strivi la orice oră, zi sau anotimp! După aceea, prefăcându-se că ascultă replica șantajistei, continuă: Iertați-mă! Dacă știți toate astea, atunci – strigă el, disperat – de ce mă mai chinuiți seară de seară, la orele douăzeci și unu? De ce! urlă el, privind pe furiș la Vlad Apostol, dornic să vadă efectul jocului său. Mulțumit, își spuse: „Hai, că te-am tâmpit! Hai, că nu mai dormi la noapte!“.

—...

— Da, coană Soficuțo, n-am să denunț... am să tac... am să tac... o să-ți plătesc în continuare taxa... salariul... tot! continuă el să strige în aparat.

Contabilul șef se apropie de el și-i șopti s-o invite.

— Spune-i că vrei să discuți cu ea niște condiții care ți-ar permite să-i mărești venitul.

Docil, Bibicu spuse la telefon, cu glas mieros:

— Iubită coană Soficuțo... ce-ar fi să treci pe la mine?

—...

— Da? Vrei? Foarte bine!

—...

— Când?

— Mâine seară, îi suflă contabilul șef.

— Mâine seară, repetă „victima destinului”. Apoi se prefăcu că ascultă și explică: Ei! Surpriză... Râse silit și continuă: Nicio grijă! Și, privind complice spre contabilul șef, preciză că ar avea o idee nouă în privința relației lor și

ideea ar putea naște bani, mulți bani. Acoperi receptorul și-i spuse lui Vlad Apostol, plin de mândrie: Am încuiat-o! Hai?

— Foarte bine! Perfect! Magistral! se arătă acesta de acord. Așadar, vine?

— Așa a zis... dar asta e o mare japiță! Și luând palma de pe receptor, se adresă din nou șantajistei, plin de teamă:

— Da, coană Soficuțo, cum hotărâți dumneavoastră, cum porunciți dumneavoastră!

—...

— Desigur, iau gheață... iau fripturici... iau Kentanu... Ce mai, iau de toate!

—...

— Pofțiți?

Tăcu o vreme, apucându-se de spătarul unui scaun și apoi bâigui:

— Ce să fac?

—...

— Da... O să pregătesc plicul... Dar să știți că sunt înainte de leafă și... pe deasupra, am control!

— Nu-i spune asta? șopti contabilul șef.

— Nu!... strigă Bibicu. N-am control... Am spus așa pentru că nu dispun de prea mulți bani și...

— Așa e bine! îl încurajă Vlad Apostol.

— Sigur! continuă discuția normatorul șef la telefon. Puteți veni și cu halterele, dacă altfel nu se poate.

—...

— Hă-hă! râse el prostește. Cum dracu', să nu înțeleg eu cheștiile astea!... Că vorba ceea: „Cine nu face sport, n-are hoby“. Hă-hă-hă!... Cumnată-mea crește doi pisici, o fotoreporteră de la Cluj călătorește pe motocicletă cu o vrabie ce-i stă mereu agățată în păr... De! Grădina lui Dumnezeu e mare și... bătrânul a lăsat porțile larg deschise. Ce mai contează, acolo... niște haltere?

În timp ce Bibicu era preocupat să-și admire debitul verbal pe care și-l socotea spiritual la culme, contabilul șef repuse telefonul în priză, fără a fi observat de Bibicu, pentru ca acesta să nu se simtă demascat. Acuma urmărea cu atenție pauza de ascultare, jucată destul de bine de normatorul șef, care-l ademenise în casa lui pentru a-l deruta.

— Vă promit coană Soficuțo că am să țin seamă de tot ce mi-ați poruncit, reluă Bibicu discuția. Nu vă mai osteniți, că-mi sfâșiați sufletul, amintindu-mi poezioara care-i era atât de dragă lui Dănuțu!

Începu să recite: „Cățeluș cu părul creț / Fură rața din coteț. / El se jură că nu fură, / Dar... l-am prins cu rața-n gură!“. Izbucni în plâns și, printre sughițuri perfect mimate, se tângui:

— Știu! Știu, coană Soficuțo! Cu poezia asta... eu, eu și numai eu puteam face din unicul meu fiu... un mare sperjur. Dar se vede că nu m-am preocupat îndeajuns de educația lui, și d-aia a rămas neevoluat, că altminteri, chiar dacă n-ajungea sperjur, măcar un bun inginer tot ar fi devenit. Câteva momente se prefăcu că ascultă replica

interlocutoarei, după care jucând disperarea, urlă: Desigur! Sunt pătruns de pericolul care mă paște! Sunt cuminte! Nu vreau să afle Nina că am un copil cretin!

Pe urmă, după ce făcu „rezumatul” șantajului, Bibicu prinse a-și rupe cămașa de pe el. Nu de alta, dar ca să sublinieze cât mai pregnant, cât era de înspăimântat. În cele din urmă, bâigui, sfârșit de vlagă:

— Coană Soficuțo, ce ai cu Bibicu?!

Vlad Apostol socoti de datoria lui – judecând după rolul pe care escrocul i-l atribuisese – că trebuie să-i sară în ajutor și, mai ales, să se arate foarte afectat:

— Domnule Bibicescu! șopti el grav, și-i prinse mâna care, lipsită de control, izbutise să rupă doi nasturi ai cămășii.

— De ce, coană Soficuțo! De ce? continuă normatorul șef să se tânguie la telefon.

—...

— Uite, sunt cuminte... Pe urmă, atitudinea lui se schimbă brusc din umilință în agresivitate: Eu nu mă tem de nimeni. Și ai face mai bine să nu vii la mine, că-ți dau cu halterele-n cap, îți rup picioarele...

— Dar ai invitat-o, interveni contabilul șef.

În clipa aceea, Bibicu își îmbrânci oaspetele, își trase o palmă, își mai rupse un nasture de la cămașă și-i spuse dur șantajistei de la celălalt capăt al firului:

— Dacă vii la mine, te omor! Bani de la mine nu mai pupi! Din clipa asta, întâmplă-se orice s-o-ntâmpla! Eu,

Bibicu Bibicescu, nu mă mai ating de o para din avutul obștesc. Mai bine nenorocit și cinstit, decât hoț fericit!

Și-l privi pe Vlad Apostol, întrebându-l din privire: „Ți-a plăcut? Ce zici, cu cine ai de-a face?”.

— Cred că femeia a închis telefonul mai înainte de a-ți fi auzit amenințările...

Normatorul șef tresări, cu-adevărat speriat, la gândul că spusele contabilului șef puteau fi o aluzie la descoperirea farsei, pe care el pusese atâta preț, și bâigui prosteste:

— Atuncea... n-o mai omor?

— Evident, nu! Și-apoi... la ce bun? Las-o să vină. Dacă aud discuția voastră pe tema șantajului, eu voi fi principalul dumitale martor în apărare.

Bibicu se repezi la pieptul lui Vlad, de parcă s-ar fi adresat ultimei instanțe, cerându-i ajutor.

Contabilul șef era lămurit că normatorul șef îi jucase o farsă, înscenând acea convorbire telefonică, dar, în același timp, se simțea derutat; să fi recurs el la acea simulare de spaimă, vrând să-l convingă că era pur și simplu șantajat, ori toată situația creată de normatorul șef era, măcar în parte, și rezultatul fricii pricinuite de modul serios în care cei de la serviciul contabilității abordaseră verificarea biroului normări, condus de Bibicu Bibicescu? După câteva clipe, Vlad Apostol avea să-și răspundă că, altminteri, un individ de teapa lui Bibicescu nu ar fi alunecat chiar până la limita grotescului.

Sigur, de aceea îl prevenise Ana Costea să nu se mire, să nu se lase surprins de ceea ce ar putea să vadă ori să audă

În casa normatorului șef, fiindcă, și ea, ca și directorul, își imaginau la ce poate conduce frica pe un vinovat care se afla încolțit, gata să fie dat în vileag.

La drept vorbind, Vlad Apostol se simțea chiar vinovat pentru clipele în care pusese la îndoială reușita planului celor care nu doreau altceva decât să-i vină lui în ajutor. Dar, nu va fi el acela care să-și dezamăgească prietenii! Va lupta alături de ei până la stabilirea întregului adevăr.

Marinică Vârcoleanu chefuia de zor cu Ciufi, o tânără frumoasă pe care o cunoscuse la câteva zile de la eliberarea sa din penitenciar. Relațiile dintre ei erau doar de șpriț și de gazdă ocazională. Doctorul, apreciind-o pentru dexteritatea cu care opera prin buzunare, îi adăpostea „venitul” de pe urma hoției dacă era mai însemnat.

Ana Costea o cunoscuse pe Ciufi cu câteva luni înainte de a se despărți de Vârcoleanu. Fiind în trecere prin Constanța, a gândit că-i va face o surpriză doctorului dacă va trece pe la el.

Sună, așadar, la ușa apartamentului ocupat de iubitul ei și, spre stupoarea sa, când ușa s-a deschis, în prag apăru o lungană cu părul roșcat și ochi verzi, foarte frumoasă dar cu fața plină de pete roz-violacee. O clipă, Ana Costea fu tentată să creadă că a greșit ușa, dar Ciufi o trezi din derută, spunându-i prietenos:

— Hai, gacico, aruncă-te în coteț, că și-așa face lumea sucăr, că-i trafic mare!... Și râse din toată inima, după care adăugă: Dacă vrei, aștepți; dacă nu, valea, că dom’ doctor e jos, în spatele blocului, să-și repare mașina!

— Dar dumneavoastră cine sunteți?

— Cine te crezi, mami?! Mă vezi în capoțel, în casa mea, și mă iei la trei-păzește!? Însă, deodată, puțin speriată,

întrebă politicoasă: Nu cumva, dumneavoastră sunteți... doamna Ana?

— Da, răspunse ea. Spune-i domnului doctor că n-o să-l mai deranjez!... Și dădu să plece.

Ciufi alergă disperată după ea, implorând-o:

— Iertați-mă! Dacă află dom' doctor cum v-am vorbit, mă zdrobește în bătaie. Dumneavoastră sunteți sufletul lui... Ați văzut doar că v-am recunoscut. Vă știu din discuții nu cu mine, cu prietenii de teapa lui... Eu sunt o nenorocită... Îi spăl, îi calc... și mă miluiește cu ce-mi trebuie de mâncare, ba mă și îngrijește, că... vedeți, am fața arsă... dintr-un accident de muncă.

Impresionată, tehniciană fu gata să-și ceară scuze pentru intransigența ei, dar între timp apăru în casă doctorul cu două sticle de cognac „Hennessi“ în mână, urmat de un bărbat în uniformă de marinar de pe alte meleaguri. După ce sărută fruntea Anei, discută ceva în franțuzește cu marinarul și îi ceru lui Ciufi să-i dea acestuia trei sute de lei. Marinarul luă banii și plecă.

— Ea este Ciufi, pacienta și prietena mea, începu doctorul să facă prezentările.

— Ne-am cunoscut! Adică... eu m-am prins imediat că dânsa e doamna Ana.

— Ciufi mă ajută în gospodărie, așa... când poate, când are chef...

— Mi-a spus și ea, îl asigură tehniciană. Relația cu o astfel de femeie nici nu poate fi de altă natură. Eu, însă, cred că nu mai am ce căuta aici.

Pe drum, Ana a constatat că-i lipseau din poșetă patru sute de lei, stiloul și o brichetă „Ronson“. Era convinsă că Ciufi le furase, dar n-a vrut să spună nimănui despre acea întâmplare.

Pe la orele trei și jumătate, noaptea, când doctorul continua să chefuiască de mama focului, spre disperarea și neodihna vecinilor, își făcu apariția și Bibicu.

Normatorul șef adunase de cu seara în valiză tot ce considera el că are mai de preț prin casă: bibelouri, câteva ceasuri cu cuarț, o brățară cu ajutorul căreia momea câte o naivă, dornică de chilipir, ca să înnopteze la el, patru metraje pentru costume, cinci casetofoane mici, cumpărate la un preț derizoriu de la niște marinari străini, într-o noapte când aceia abia se mai țineau pe picioare, o blană sintetică și altele. Sigur, prevăzător, Bibicu Bibicescu se gândise și la ipoteza în care valiza s-ar fi deschis singură sau cu ajutorul vreunui om al ordinii publice, curios să vadă ce ascundea acel imens bagaj transportat în puterea nopții. Într-o asemenea situație, Bibicu i-ar fi spus că divorțează și, din întreaga lui gospodărie, nu și-a luat decât câteva obiecte care reprezentau pentru el amintiri sentimentale de care nu se putea despărți.

Scrută strada, în dorința aflării vreunei mașini, dar după o oră de așteptare se mulțumi cu o cabrioletă a unui necunoscut care trecea întâmplător prin fața, casei sale.

Tocmeala, odată făcută – optzeci de lei – cabrioleta porni spre gară.

— Păcat că n-ai un cal mai de nădejde, în două ceasuri eram la Constanța! spuse amărât normatorul șef.

— Jupâne, calul meu e de nădejde, dar e mare pișicher. Uite, dacă-i șoptești că-i dai un ciubuc de trei sute, în trei ceasuri ești la Constanța, și nu mai cumperi bilet, și nu te mai urci în tren, și nici nu mai cauți pe altul care să te ducă de-acolo, unde ai dumneata treabă cu dulapul ăsta cât casa.

Bibicu își făcu toate socotelile și-i oferii două sute.

— Nici ca mine, nici ca dumneata, se arată căruțașul binevoitor. Două sute jum'ate, și te-am dus!

Normatorul șef se uită la valiza-gigant din spatele său și întinse mâna căruțașului – semn că este de acord. Acesta fluieră de două ori, scurt. Se vede că semnalul îi era bine cunoscut calului, fiindcă brusc trecu de la pas într-un trap vioi.

Cerul era înstelat.

Cea mai mare parte a drumului trecea pe lângă țărmul mării sau pe lângă Techirghiol. Dinspre mare venea un aer rece.

— Ce faci, jupâne? spuse vizitiul într-un târziu. Ți-au cam luat-o dinții la trap.

— Mi-e frig!

— N-ai și 'mneata ceva mai gros de-mbrăcat în toată harăbaia de dulap? Ori nu-i bagajul dumitale și ți-e teamă să umbli la el?!

Îngândurat din pricina controlului care se abătuse asupra lui, obosit de scena pe care i-o jucase lui Vlad, normatorul șef întâmpină presupunerea omului de lângă el ca pe o soluție salvatoare și nu ar fi lipsit mult să-i mulțumească pentru această idee, așa încât recunosc:

— Adevărat, nu-i bagajul meu. Îl duc unui medic din Constanța, că nu a fost în stare să și-l plimbe singur și îi sunt foarte obligat. A fost la dispensarul din vecinătatea Combinatului agroindustrial, dar numai câteva luni.

— Ei, jupâne! făcu celălalt, și fluieră a pagubă. Am cunoscut un evreu, căruțaș și el, dar mult mai bătrân ca mine. Ascultă 'mneatale ce vorbă deșteaptă avea ăla: „Mai bine să ai un cancer, decât să trebuie să fii recunoscător cuiva, fiindcă de cancer scapi în câteva luni, dar recunoștința te chinuie toată viața!“.

— Bate-te peste gură! răspunse Bibicu. Și se grăbi să bată în marginea din lemn a cabrioletei, așa cum apucase el din familie, convins că gestul acela era capabil să anuleze orice necaz invocat de alții sau chiar de el însuși.

O vreme tăcură, vizitiul regretând că și-a supărat clientul, celălalt preocupat și ros de îndoieli în legătură cu cinstea doctorului Marin Vârcoleanu, căruia îi încredințase toate furtișagurile sale și despre care gândea că l-ar putea lăsa la fel de sărman cum venise în combinat, lipsindu-l de întreaga lui agoniseală necinstită. Acuma, însă, n-avea de ales, dacă ținea seamă de controlul pornit de Vlad și, mai ales că, pentru prima dată de când ajunsese normator șef, cineva descoperise fictivi în statele

de plată. „Ce-o fi, o fi!“ își spuse Bibicu, socotind că, oricum, doctorul îl putea păgubi numai de bani și obiecte, pe când contabilul șef, chiar și de libertate.

Unica lui certitudine în vălmășagul întâmplărilor din ultimele zile era aceea că îl derutase pe Vlad Apostol după pofta și interesele sale; dar, precauția trebuia avută în vedere.

Dinspre mare se auzea un vuiet surd, prevestitor de hulă, peste care se suprapunea sirena unui vapor pierdut în adâncul negurilor ce-nvăluiau apa fără de capăt.

Calul își purta trapul lui mare și regulat, care părea să păstreze aceeași cadență ca bătaile inimii lui Bibicu, ecoul lui pierzându-se, când spre cer, când înapoia acelei limbi de pământ dintre cele două ape.

După o vreme, când trecuseră bine de Tuzla, Bibicu, ca mușcat de o neagră presimțire, șopti:

— Hai înapoi!

Căruțașul strânse hățurile și calul își domoli mersul, până când se opri de tot.

Imediat după aceea porunci hotărât:

— Ba nu, dă-i înaintea!

Nedumerit de oscilația hotărârilor, vizitiul ținu să se asigure, întrebând:

— Înainte, sau înapoi?

— Înainte, spuse normatorul șef.

Și cabrioleta își relua drumul spre Constanța.

Bibicu răsuflă ușurat că, în sfârșit, izbutise să se decidă încotro s-o apuce. La un moment dat își reproșă chiar că

bănuielile sale în legătură cu cinstea doctorului îl împinseseră până la a fi renunțat la ajutorul lui, căci cine altul putea să-l înțeleagă mai bine decât Marinică Vârcoleanu? Doar trecuse prin pușcărie și, ca drept-credincios, cum se arăta, cu siguranță că avea să respecte porunca: „Ce ție nu-ți place, altuia nu-i face“. Așa că, în privința lui, nu mai rămâneau decât certitudine și încredere nemărginită. Prinse a se gândi, ce cap avea să facă doctorul când o să-i povestească circul pe care i l-a făcut contabilului șef și ce-o să mai râdă acela, aflând discuția sa cu șantajista inventată, pentru îmbrobodirea lui totală. Și normatorul șef începu să râdă în hohote, încercând să-și imagineze clipa în care Vlad Apostol va suporta marea deziluzie produsă de neprezentarea Sofiei Cavaleru. „Vorba lui“ gândi Bibicu. Dacă e fictivă, înseamnă că nu există!“.

Normatorul șef se bucură că nu trebuia să-i tulbure somnul bunului său prieten și mentor și se grăbi să sune.

Din pricina muzicii produse de cele două picupuri, care funcționau simultan, proprietate personală, provenite din atențiile unor bișnițari care-și adăpostiseră la el, mai multă vreme, câteva lanțuri din aur și vreo două sute de cartușe de „Kent“, doctorul răspunse cu greu.

De-ndată ce intră, Bibicu închise ușa care despărțea vestibulul de sufragerie, și-i șopti grav:

— Marinică, sunt în pom!

Celălalt pufni în răs.

— Cum văd, n-ai lanțuri, așa că poți coborî când vrei.

— Lasă gluma! Aseară am primit vizita ăluia care mă controlează. E balamuc mare! S-a prins că sunt băieți în plus pe state.

— Dacă a venit la tine, înseamnă că e „cuminte” și copiii cuminți trebuie răsplătiți. Hai în sufragerie, că ți-o fi sete...

Bibicu deschise ușa de la intrare și-l trase pe doctor în afară.

— Cine-i ăsta? Întrebă Marinică Vârcoleanu, dând cu ochii de vizitiu. Sper că nu dorește să se mute la mine.

— Omul ăsta m-a adus aici cu câteva lucrurișoare.

Doctorul văzu geamantanul cel mare al prietenului său și-i spuse:

— Dacă-i așa, bagă „dulapul” în casă. Ia-l și pe ăsta, și haideți, că am niște pipițe care sunt mai iuți de mână, și mă pot lăsa pauper.

Normatorul șef îi arată că se făcuse aproape patru dimineața și avea să întârzie la combinat, așa că îi era imposibil să rămână.

Vizitiul cără geamantanul în vestibul, iar Bibicu povesti în șoaptă farsa pe care i-o jucase lui Vlad Apostol, simulând spaima față de șantajista inventată.

Doctorul râse în hohote.

— Dacă-i așa deștept, spune-i s-o descopere și pe fictiva asta! Așa să-i spui contabilului șef, ăluia al tău. Te salut și fii fără teamă.

Dimineața cerul se acoperi cu nori, vântul sufla dinspre mare.

— Bate Sudul, se arată tehniciana îngrijorată, dinaintea unui grajd aflat în construcție.

— Păi... ce-nseamnă aista? Întrebă o zidăriță care, după accent, părea moldoveancă.

Ana Costea mai privi o dată cerul, apoi răspunse:

— Aici, la mare, ori de câte ori bate vântul dinspre sud înseamnă că se strică vremea. Și... uite, voi încă n-ați terminat de închis peretele ăsta. Când o să-l mai acoperiți?

Se auzi din spate glasul lui Gheorghe Postolea:

— Mâine o să fie pus acoperișul!

Tânăra femeie se întoarse spre el, vrând să spună că nu avea chef de glume. Dar, când îi întâlni privirea, în care bucuria se amesteca cu o stranie mândrie, îl întrebă:

— Și... cine o să-l pună?

— Eu!

— Dar tu lucrezi la atelierul de întreținere...

— Cu timpul meu liber fac ce vreau, ripostă el. Și, ca nu cumva Ana Costea să creadă că s-a supărat, zâmbi larg, fericit. Am trecut ieri pe-aici și am auzit-o pe fata asta că tinichigiul lor e bolnav. Sigur, s-ar fi descurcat și fără mine, dar eu i-ai spus cine sunt și dacă vrea s-o scot din necaz. Tovarășă Costea, ăl mult în zece ceasuri acopăr grajdul, și mai am vreme să-l dau cu catran.

— Dar asta-i muncă de echipă și... e o treabă de cel puțin două zile, încercă ea să-i domolească elanul.

Gheorghe Postolea râse, și-i șopti:

— Surioară, cum mă simt eu acum, printre voi, pot să ridic singur o casă într-o noapte.

— Poate! îi spuse tehniciei zidărița convinsă. Un bărbat ca el, poate. Ieri, numai ce trecea pe-aici și mi-o cărat patru sute de kile de mortal, că dumneavoastră nu l-oți văzut cum arăta, când și-o scos salopeta... Fetele din echipa noastră or zis că aista-i bivol, nu om! Și p-orăună, îi tăt numai suflet și vrere... Și dacă cineva vre, atunci și poate!

— Bine, m-ai convins, o asigură tehniciana în timp ce îi făcu semn lui Postolea s-o urmeze.

În drum spre atelierul unde lucra el, i-a povestit ce se întâmplase în casa lui Bibicu Bibicescu. Când află că, din neatenție, acesta scosese telefonul din priză, în timp ce se prefăcea că vorbește cu Sofia Cavaleru. Gică izbucni într-un hohot de râs homeric, exclamând:

— Zmecher se mai crede normatorul ăsta! Ce mai, acumă șpilul este ca Sofica aia să năpădească în casa lui Bibicu, cu haltere, cu ochelari de motociclistă, cu... mă rog, cu tot ce-a pomenit ăla.

— De unde s-o scoatem așa cum este? Eu nici măcar n-o cunosc.

— Nimic mai simplu, surioară! Mneatale ești Sofia Cavaleru, că atâta lucru oi fi în stare să te prefaci, că doar îi înveți și pe alții cum să joace teatru... Gata! Nu mai dai 'mneatale de o plească d-asta... că asemenea rol nu s-a tocmnit până astăzi. Ce dracu, surioară! Ești femeie cu carte doar! Ce, ăia care fură, omoară, înșală, ăia, zic, nu joacă teatru când s-arată mai cinstiți ca pruncul nou-născut? Păi,

de ce să nu jucăm și noi teatru? Că doar așa te-am sfătuit? Acuma... te dai d-o parte?

Tehniciana îl privi plină de admirație pe bărbatul din fața ei, care, în simplitatea lui, făcea dovada unei minți agere, unei fantezii debordante și, mai presus de orice, a unui bun-simț ce se identifica cu cea mai perfectă logică.

— Evident, ai dreptate. Da, da! În tot ce-ai spus, dreptatea este de partea ta. Numai că femeia care o va juca pe Sofia Cavaleru trebuie să semene cu ea. De unde s-o iau eu pe asta, ca să văd cum arată?

— Mai întâi, de la cimitir! veni imediat răspunsul.

Ana Costea făcu un pas înapoi, bâiguind:

— Vrei să zici că și ea a murit?

— Nu, dacă am priceput bine, acolo ar fi bărbatul ei, domnul Gigi.

— Ascultă! Ai cumva de gând să-l întrebi cum arată nevastă-sa?

Postolea își plesni obrazii cu palmele și, pierzându-și controlul, spuse:

— Doamne! Unde-i minte e și prostie! Dându-și seama imediat că o jignise pe Ana Costea i-a cerut iertare. Pe urmă îi explică: Tovarășă tehnician, mergem la cimitir, vedem unde e îngropat Gigi, citim în registru de la ce adresă i s-a făcut transferul, ne ducem la adresă, stăm de vorbă cu Soficuța și, după ce îi luăm fața... adică, se corectă el, ne prindem la înfățișarea dâșșii, treaba e făcută.

— Ești genial, Postolea!

— Ferească sfântul! Am auzit că ăștia moare iute. Lasă-mă cu ochii-n soare, că mă descurc eu și așa.

După-amiază începu să plouă mărunț.

Cimitirul era la marginea de est a localității și autobuzul întârzia.

— Tu nu ai umbrelă, remarcă Ana.

— Știți, acolo... se ducea viață sportivă. Garderoba noastră nu cuprindea lucruri d-astea.

— Vino sub umbrela mea.

— Dacă m-ar vedea foștii mei colegi de „universitate” sub umbrelă, ar evada cu toții ca să mă salveze, fiindcă ar crede că am înnebunit. Țineau așa de mult la mine! Nici nu știi ’mneatale ce grea ne-a fost despărțirea, spuse el, cu nostalgie sinceră în glas.

Ori de câte ori îl auzea vorbind despre trecutul său nefericit, pe Ana o impresiona cel mai mult faptul că niciodată, dincolo de o ironie amară, glasul său nu trăda nici ură, nici răutate. Îl luă de braț, acoperindu-l pe jumătate cu umbrela ei, și-i spuse:

— Ne cunoaștem de foarte puțină vreme, dar să știi că țin la tine așa... ca la un frate. Vreau să cred că tot ce mi-ai povestit este adevărat și că niciodată n-o să-mi dezamăgești încrederea.

Ana Costea îl auzi scâncind, așa cum fac copiii care se încăpățânează să nu plângă, atunci când primesc o lovitură foarte dureroasă.

— Vrei să mergem pe jos? întrebă el, în șoaptă.

— Hai, se învoi tehniciana, bănuind că-l supărase punând la îndoială sinceritatea lui.

Cimitirul era plin de lume. Se comemora un bătrân care murise în ziua ce a urmat aniversării sale de o sută de ani, și acum se adunaseră fiii, nepoții, strănepoții, stră-strănepoții și patru neveste rămase în viață, din cele nouă, câte spunea lumea că avusese.

Lângă groapă, o femeie obeză, cu o acnee dizgrațioasă pe obraji stacojii și nasul borcănat, îngâna o melodie care părea un soi de stranie incantație. Dar când cei doi se apropiaseră mai mult de ea, auziră înălțătoarele cuvinte aduse, spre laudă, mortului, ca prinos al dragostei:

„Ici e tină, ici e glod!
Colea... zace lancu mort.
Și-o să-i vânz izmenile,
Ca să-i fac pomenile!“

Deși crescători în mediu rural, unde obiceiurile erau păstrate cu multă rigoare, spre necazul lor, niciunul nu-și amintea vorbele ce le auziseră rostite de grășana aia, ale cărei decență, sensibilitate și îmbujorare vineție trădau o adevărată bacantă.

Mai departe, pe o alee paralelă cu aceea unde odihnea lancu, în legănările cântecului bețivancei, Ana și Gică întâlneau o namilă de om care, împrumutând casmaua de la groparul care stătea lângă un mormânt abia început,

săpa de zor, fără să-i pese nici de lumea care mai trece pe lângă el, nici de ploaia care se întetise.

— Mamă, ce-i merge casmaua! se minună Postolea. Țsta nu-i om, ăsta-i buldozăr.

Groparul, care-i auzise, își părăsi locul și veni spre ei.

— Până se înnoptează vrea să sape și mormântul ei și pe-al lui, ca mâine să-i îngroape pe-amândoi o dată.

Postolea vru să se repeadă în salvarea nefericitului, dar groparul îl opri, șoptindu-i:

— Nu te pune cu el, e disperat... Doar maică-sa îl poate lua de-aici. Și aseară, tot ea l-a scos din cimitir. Când o vede, uitați-vă la el, așa mult cât este, i se 'moaie balamalele și merge după ea, rugând-o: „Să nu plângi! Să nu plângi!...“.

Gică Postolea își ridică ochii spre cer, urlând înfundat:

— La ce dracu' ne-am mai născut, dacă trebe să-nebunim de durere? La ce dracu?! La ce dracu?!!

După ce căpătară informațiile cu privire la poziția mormântului lui Gigi Cavaleru, o apucară pe-o potecă îngustă, până au ajuns la locul indicat. Acolo, piatra funerară purta două inscripții. Prima: „Aici zace cel mai bun soț“, urmată de o semnătură caligrafică: „Sofica“. A doua alături: „Aici zace cea mai virtuoasă soție“, după care urma o semnătură și mai frumoasă; „Gigi“.

Cei doi își zâmbiră, la gândul că domnul Cavaleru n-ar fi fost de acord cu „dedicația” așternută de soția lui și, poate că era gata să facă chiar o contestație, părerea lui despre nevastă-sa fiind cu totul alta. Apoi trecură la

examinarea fotografiei care o reprezenta pe coana Soficuța în picioare, lângă un jilț pe care ședea răposatul. Sigur, la prima vedere oricine ar fi fost ispitit să creadă că el era zbîrlul, că ea era victima căreia bărbatul voinic și cu mustața în furculiță îi anulasă complet personalitatea; însă, dacă priveai mai atent acel cuplu, nu puteai să nu observi că realitatea fusese cu totul și cu totul opusă aparențelor. Bietul soț stăea pe jilțul acela părănd la fel de relaxat ca un sclav în lanțurile galerei, așteptând, din clipă în clipă, sfichiul biciului de care nu ducea lipsă niciodată. Pe de altă parte, femeia, fără a fi prea arătoasă și nici măcar voinică, îl privea cu o uitătură din care voluptatea călăului transpărea din plin.

— Dacă ți-ai lăsa mustață, ai semăna bine cu Gigi Cavaleru, spuse tehniciana într-un târziu.

Postolea făcu un pas înapoi și murmură:

— Fie umbrele lui acolo! după care își scuipă în sân.

— Bravo! Scuipi în sân, bați în lemn... Te pomenești că faci și vrăji!

Gică se bosumflă.

— Ei, dar cu tine nu-i de glumă?

— Ba e, da' nu mă lua peste picior, că astea le am dă la mama.

— Bine, n-am știut. Ce zici de asemănarea ta cu Gigi Cavaleru? Sper că pricepi la ce mă gândesc...

— Fie, dar și 'mneatale o faci pe Sofica, că asta-i treabă de meșter, iar printre fetele pă care le-am văzut eu prin

combinat... nu cred să fie una mai cu glavănă... adică... mai cu cap ca 'mneatale. Este?

— Fie! consimți ea, și-l îndemnă s-o urmeze spre poartă.

Ploaia se domolise, dar vântul sufla din ce în ce mai tare.

— Și-acuma, încotro? întrebă bărbatul, de-ndată ce ajunseseră în stradă.

Ana zâmbi complice.

— Să-i informăm pe director și pe contabilul șef că ne-am documentat asupra personajelor pe care le vom interpreta. Oricum, Vlad Apostol trebuie să fie sigur că eu voi veni în seara asta la Bibicu, iar cât privește tovarășul Daneș, de la el poți căpăta oricând o sugestie, un sfat...

Ajunși la combinat, cei doi aflară că Vlad Apostol plecase acasă. Îi telefonară, punându-l la curent cu „ultimele știri”. Directorul, însă, părea de negăsit: „E la grajduri, l-am văzut mergând spre crescătoria de porci, acum două mniute mi-am încrucișat pașii cu el, în dreptul fabricii de furaje” curgeau informațiile. Daneș, însă, nicăieri! După aproape o jumătate de oră l-au întâlnit ducând în brațe un ied de numai câteva zile. În urma lui venea o capră behăind.

— Și-a rupt o ureche, explică directorul. Uite, mamă-sa e disperată; crede că vreau să i-l iau de tot. Părerea mea este că tot ea l-a călcat. Haideți până la doctorul Gilortu, și pe urmă discutăm.

Tehniciana luă iedul din brațele directorului, precizând:

— Asta e treaba mea; s-a întâmplat în sectorul meu și este de datoria mea să mă ocup de asemenea probleme.

După aceea porni zorită către punctul de prim ajutor pentru animale.

Când reveni, tehniciana îi regăsi pe Daneș și Postolea discutând aferați, ca vechi cunoștințe.

— Ană, dragă, o întâmpină directorul, Gică al nostru (acest „Gică al nostru” îl făcu fericit pe Postolea) mi-a spus că ai avea unele neclarități pentru întâlnirea cu Bibicu Bibicescu, din seara aceasta.

Ana Costea se uită cam pieziș spre Mafoame, reproșându-i parcă de trădare, apoi mărturisi:

— Adevărat! Existența Sofiei Cavaleru... am stabilit-o, dar nu-i cunosc purtările; nici măcar ce obișnuiește să îmbrace, cum vorbește, tonul, mă rog, nu știu nimic despre ea.

Directorul izbucni în râs.

— Mă pui pe gânduri.

— De ce?

— Pari amnezică.

— Vreți să spuneți că știam totul despre Sofia Cavaleru și am uitat?

— Probabil...

— Și... de unde aș fi aflat eu cum se comportă văduva fictivului Gigi Cavaleru?

— De la Bibicu Bibicescu!

Postolea chicoti vesel și își lovi fruntea cu palma.

— Păi, sigur, surioară! Și, imediat se corectă: Tovarășă Costea.

Daneș zâmbi îngăduitor, iar Postolea continuă:

— Ce mai! Doar ne-a spus tovarășul contabil șef tot ce i-a îndrugat Bibicu despre coana Sofica.

Ana Costea ridică din umeri, părând oarecum derutată. Pe urmă îi explică directorului:

— Mi se pare de-a dreptul ridicol să mă erijez în postura unei smintite care se plimbă cu halterele prin oraș... care ziua și noaptea nu se desparte de ochelarii de motociclistă... care...

— N-ai fantezie! conchise Daneș, prefăcându-se decepționat.

Tehniciană se încruntă.

— Chiar credeți asta?

Directorul râse, iar Gică interveni:

— Eu zic să ne dăm de-o parte, tovarășe director, că după chibritul pe care l-ați aruncat, tovarășa Ana face explozie.

— Să facă! îi spuse Daneș.

— Foarte bine! exclamă instructoarea echipei de teatru amator a combinatului. Așadar...

— Așadar, o întrerupse directorul, cel mai bine este să te costumezi și să te porți în conformitate cu dorința normatorului șef. Doar pe el vrei să-l bucuri, nu?

Ana râse silit, apoi replică dur:

— Mulțumesc pentru sfat. Cred că o să-i placă...

— Sunt convins! o asigură Daneș.

— Aș bea o bere și cu sufletul! spuse Gică Postolea dândă ce-au ieșit din combinat.

— Te invit! se arată bucuroasă tânăra femeie.

— Iar mă iei în balon, surioară! Fii sigură, Mafoame își cunoaște lungul nasului și nici prin minte nu i-a dat ca să mergem împreună. Nu intri 'mneatale cu unul ca mine în cârciumă! Ce, crezi că nu știu?

Ana Costea se încruntă, apoi ripostă vehement:

— Ești un prost!

— Să nu mă faci dă prost! Auzi?

— Ba te fac, fiindcă ești și rău pe deasupra.

— Dacă ai zis adevărat... Dacă ai zis adevărat că... să mergem împreună... că 'mneatale bei la masă cu Mafoame... Păi, surioară, atunci sunt ăl mai mare prost!

— Ești! șopti ea, impresionată de emoția lui Postolea.

— Și... mai mergi? Vreau să zic, acum, după ce te-am supărat?

— Măi băiete, tu ești un prieten formidabil, așa... ca o licoare pentru sufletul omului când e necăjit.

Bărbatul o privi lung, scrutând-o până când ochii ei se umeziră.

— Dacă ai necazuri, zi-le, că așa prost cum mă vezi tu, fac o curățenie în jurul tău... dă nu se mai alege nici praful de cin' te-a necăjit!

— Viteazule! Să știi că vom muri de sete.

Restaurantul era pe o străduță liniștită, nu prea departe de locuința tehniciei. Fusese acolo de câteva ori cu Marin Vârcoleanu, și acum voia să meargă aici dintr-un

imbold nedefinit. Poate că, pe undeva, dorea să se purifice și să purifice tot ce o înconjura, mergând alături de omul acela simplu, dar cu o candoare ce contrasta flagrant cu doctorul și multe alte asemenea figuri, gata să te jertfească pentru cel mai neînsemnat și nesigur profit.

În drumul lor, îl văzură pe Bibicu Bibicescu mergând zorit pe celălalt trotuar.

— Unde s-o fi grăbind? întrebă Gheorghe Postolea.

Tehniciana nu-i răspunse imediat, fiindcă normatorul șef îi amintea de Marin Vârcoleanu. O vreme îl urmări cu privirea pe cel care voia să pară victimă a destinului, apoi își privi ceasul și după aceea răspunse:

— Probabil vrea să facă decorul așteptării Sofiei Cavaleru, până la sosirea contabilului șef, ca acela să creadă că el o așteaptă cu-adevărat pe șantajistă.

— Surioară, cred că s-a dus dracului udătura. E trecut de șapte, și la nouă „se ridică cortina”.

— O bere, n-o fi foc! spuse tehniciană.

Și își reluară drumul spre restaurant.

Întocmai cum prevăzuse Ana, normatorul șef, de-ndată ce ajunsese acasă, începu pregătirile. Așeză pe masă o jumătate de pâine neagră și uscată, care nu-i lipsea niciodată din recuzită, apoi o bucată de slănină lăncezită de cine știe când și, în sfârșit, o ceapă, alături de o solniță din lemn. „Spectrul mizeriei!” avea el să-i explice contabilului șef, fiindcă hrăpăreața aia de șantajistă, dacă vede salam, ia, dacă vede pâine proaspătă, mănâncă... Și-

apoi, orice lucru mai de soi, așezat pe masă, o face pe nenorocita aia să-și mărească pretențiile.

După ce termină totul de aranjat, începu să se plimbe nervos prin încăpere. Deodată, pașii lui Bibicu se opriră brusc. Întreaga lui ființă era cutremurată de gândul că Vlad Apostol și-ar fi dat seama de farsa înscenată, fiindcă mai erau doar cinci minute până la ora douăzeci și unu, iar acesta nu apăruse. Dar, tocmai când mâhnirea amenința să-l covârșească, soneria țârâi de două ori consecutiv. Prudent, Bibicu privi prin fereastră, și apoi porni spre ușă, fericit că Vlad Apostol mușcase din momeală.

Ajunși în sufragerie, contabilul șef căută o ascunzătoare de unde să poată asculta șantajul Sofiei Cavaleru și, poate, chiar s-o și vadă. La sugestia normatorului șef, se instală în dormitor lângă patul din bronz, străjuit de imensul baldachin. Fiind sigur că șeful contabil avea să depună o strașnică mărturie în folosul lui, Bibicu își stăpânea cu greu râsul, spunându-și că nu asistase în viața lui la ceva mai hazliu, cum și că nu văzuse vreodată pe cineva mai caraghios și mai credul ca acel contabil șef.

Ora douăzeci și unu și cinci minute.

Bibicu începu să dea semne de neliniște:

— Tovarășe Vlăduț, se face cam târziu! șopti prin ușa întredeschisă dintre cele două camere, ca și cum s-ar fi temut că cineva îl putea auzi.

Nu aruncă în joc și ipoteza că „s-ar putea să nu mai vină”, fiindcă asta avea să fie încununarea insuccesului

operațiunii inițiate de contabilul șef. Nu. Deocamdată, atât, ca să vadă în ce ape se scaldă oaspetele.

— Domnule Bibicescu, să mai avem răbdare. Prea este mare interesul acelei femei ca să renunțe la o discuție cu dumneata, care ești o sursă de venit.

— O vacă de muls! Un nenorocit pe care-l poți stoarce și de ultima picătură de vlagă! Asta vreți să spuneți!? ripostă Bibicu.

— De-ndată ce se va demasca, șantajista e pierdută, iar dumneata salvat! Îl încuraja contabilul șef.

— Nici nu știți ce fericit voi fi, când bestia aia o să calce pragul casei mele, știindu-vă aici, alături, cu gândul că mă veți ajuta. Ce m-aș fi făcut eu fără dumneavoastră?

Și, pentru că Vlad n-avea cum să-l vadă, se prefăcu a plânge, nu de alta, dar ca să fie auzit, cât de mare îi era speranța că va scăpa pentru totdeauna de Sofia Cavaleru.

Se mai uită o dată la pendulă, așteptă până când bătu de nouă și un sfert și, pe un ton care, chipurile, trăda numai un început de decepție, șopti destul de tare:

— De ce o fi întârziind atâta?

— Ei, nu știi cum sunt femeile? Cochetează, le place să se lase așteptate.

— Dar asta nu-i femeie! tună Bibicu. Asta e șantajistă! Ați văzut și dumneavoastră, când am zis nouă, la nouă a sunat, că așa mă chinuie mereu. La ea, ora e oră fixă, că poți să-ți potrivești ceasul după 'mneaei!

— Vine! se arată oaspetele încrezător.

„Așadar, fraierul ăsta de contabil șef crede cu-adevărat în tot ce i-am spus, gândi normatorul șef. Cine știe ce-oi mai avea de tras cu prostul, până îl voi convinge că femeia s-a speriat și d-aia nu mai vine“.

— Dom' Vlăduț, spuse normatorul șef, după o vreme, poate că întârzie ca să mă verifice. Poate că acuma face verificări prin vecini și, dacă află că sunteți aici, adică... află că la mine e cineva, așteaptă să plece și după aia să intre ca să mă fiarbă fără martori.

Îi venea să se felicite în gura mare pentru ideea asta, sperând că Vlad Apostol va părăsi locuința sa și după aceea el îi va putea îndruga orice. Cunoștea el lecția asta, cu „să-i rupi filmul” cuiva care te incomodează, de la Marin Vârcoleanu. Odată întrerupt filmul, poți îndruga, că s-a întâmplat, ce-ți convine, în secvența pe care naivul n-a văzut-o.

Acum aștepta efectul sugestiei făcute, cu inima strânsă cât un purice. Spre surprinderea lui, contabilul șef, însă, declară:

— Cred că n-ar fi imposibil ca șantajista să se țină pe-aproape...

— Din partea unei asemenea ticăloase te poți aștepta la orice! Astfel de individe nu au niciun scrupul, și, când e vorba de bani, evită să-i stoarcă în prezența martorilor. Ehe! Periculoase, domnule contabil șef și dragă domnule Vlăduț.

Vlad Apostol chibzui o vreme, apoi veni în sufragerie.

— Ce-ai zice... să arunci o privire pe-afară? sugerează el.

— Grozav! exclamă Bibicu. Apoi, dându-și seama că entuziasmul lui i-ar putea trăda gândul („Prost mai ești! Dacă ies, ți-am și dat pastila că aia mă aștepta în curte, că n-a intrat, fiindcă a văzut lumină în amândouă camerele, și umbrele a două persoane de sex masculin mișcându-se prin casă”), se arată puțin îngrijorat: Dacă o întâlnesc în stradă?

Contabilul șef îl privi ironic:

— Te asigur că îi va fi teamă să te șantajeze în public.

Bibicu Bibicescu tresări. Oare Vlad Apostol nu cumva se prefăcea că e fraier? Știa că șantajista nu există și se juca cu el „de-a șoarecele cu pisica”? Apoi se întrebă, de ce și-ar pierde contabilul șef timpul, dacă tot n-ar afla nimic, fiindcă, nevenind, Sofia putea fi invocată oricând.

— Păi, dom' Vlăduț, atuncia... să mă duc și să văz dacă-i pe-afară, dar cine știe unde și-o fi instalat postul de observație! La veniturile ei, ar putea cumpăra chiar și pe deținătorul cărții de imobil! se arată Bibicu îngrijorat.

Contabilul șef își privi ceasul.

— Să plec, totuși? întrebă Bibicu.

Vlad Apostol se gândi câteva secunde și apoi îi făcu semn să păstreze cea mai deplină liniște.

— Ce s-a întâmplat? șopti Bibicu.

— Aud pași!

Normatorul șef ascultă încordat.

— Eu n-aud.

Contabilul șef își mai privi o dată ceasul. Era ora nouă și jumătate.

— Acum o s-auzi! spuse el pe un ton sigur.

Bibicu păși încet spre fereastră, dar, până s-ajungă acolo, soneria zbârnâi brutal.

Urmară câteva clipe de tăcere, vreme în care cei doi bărbați se priviră atent.

Vlad Apostol murmură emoționat:

— A venit!

Normatorul șef părea să nu-l fi auzit, fiindcă întrebă, năuc:

— Cine să vină la ora asta?

— Cine trebuia să vină la nouă... și a întârziat puțin?

Soneria se auzi din nou.

— Cine? bâigui Bibicu năucit.

— Șantajista, domnule! Cine vrei să fie!?

Bibicu Bibicescu se holbă la el, de parcă semnificația acelei vorbe îi era cu totul străină, și întrebă aiurit:

— Care șantajistă?

— Halterofila! îi explică Vlad Apostol, abia stăpânindu-și râsul.

Bibicu, dându-și seama că nu mai putea continua în atitudinea de nedumerire, răspunse cu aerul cel mai firesc:

— Bine că a venit! Ca să vezi, dom'le, ce-nseamnă o conversație agreabilă! Asta-i! Sunteți un om cu adevărat fermecător, dacă ați reușit să mă faceți să uit pentru ce ne-am adunat aici.

Spusese toate astea, convins că nu mai putea fi vorba de Sofia Cavaleru, ci probabil de un prieten, venit din întâmplare tocmai acum.

Când soneria țârâi a treia oară, contabilul șef trecu grăbit în dormitor, îndemnându-l pe Bibicu să deschidă ușa. Nu mai fu însă nevoie, deoarece ușa se dădu în lături, violent, iar în sufragerie intră o femeie care se repezi spre normatorul șef, strigându-i mânioasă:

— Bibicule! Aici au ajuns relațiile noastre de colaborare?! Trebuie să apăs pe butonul soneriei tale în trei reprize, ca la boxul amator? Să-ți fie rușine! Mă inviți aici și după aia nici nu te gândești să-mi deschizi?

Consternat, de asemănarea vizitatoarei cu adevărata Sofia Cavaleru, dar și derutat de purtările femeii descrise de el, Bibicu Bibicescu făcu vreo doi pași înapoia unui scaun, în căutarea unui reazem, ori chiar a unui adăpost, și începu apoi să-și analizeze cu mare atenție oaspetele nedorit.

Femeia nu părea să fi trecut de treizeci de ani, însă vestimentația ei putea să pună pe gânduri chiar și pe cel mai curajos dintre bărbați. Cizmele ei tip Bürger, bine lustruite, cu capsele frecate îndelung cu praf de curățat, făceau impresia că erau purtate de vreun vânător. Din ele ieșeau niște pantaloni negri, cu poze pe genunchi, pentru care copiii s-ar fi dat în vânt. Dincolo de un centiron din piele, lat și gros, cum purtau cândva jandarmii, apărea un maiou marinăresc. Ochii îi erau mascați de niște ochelari mari de motociclist. Pe cap purta o pălărie enormă din pai vopsit într-un verde țipător, garnisită cu flori de câmp, care îi acoperea fruntea aproape în întregime.

Dar nimic nu-l sperie pe Bibicu mai rău ca momentul când femeia se întoarce brusc, vrând să se asigure că nimeni nu mai era acolo, și-i văzu spatele vizitatoarei „tatuat” cu un cap de mort sub care se aflau două ciolane încrucișate, așa cum se poate vedea pe capacele cutiilor ce acoperă o puternică sursă de energie aducătoare de moarte.

— Mamă! exclamă normatorul șef. Ca imediat după ce scuipă în sân, să adauge: Semn rău!

— Bibicule! tună vocea musafirei nepoftite. De ce m-ai deranjat? Doar nu ești singurul pe care-l șantajez, iar prin chemarea ta ai lipsit, cel puțin cinci clienți, de serviciile mele. E prima și ultima dată când servesc la domiciliu! Și-acuma, dă-i drumul! Ce propuneri vrei să-mi faci?

— Doamnă... nu vă cunosc... spuse normatorul șef, așezându-se pe scaunul de care se sprijinise până atunci, înspăimântat că Vlad Apostol l-ar putea auzi din cealaltă cameră.

Ana Costea era nespus de tulburată. Sigur, dorise ca, împreună cu echipa ei de artiști amatori, să-i dea o lecție acelui om necinstit. Dar acum, scopul părea umbrat de traci și emoțiile jocului și, poate, mai ales, de reușita care se întrezărea, văzându-l pe normatorul șef covârșit de deruta în care-l cufundase apariția ei.

„Farsă a vrut, de farsă va avea parte!” își spuse Ana, și se apropie de Bibicu, strigând:

— Vorbește odată!

— N-ați vrea să abandonați halterele?

— Fii pe pace, Bibicule! Am venit direct de la antrenament, cu recuzita proprie. Atâta vreme cât sunt în mâna mea, aceste trei sute nouă kilograme de fier nu se vor atinge de tine.

Normatorul șef se ridică de pe scaun și se furișă spre fereastră, de parcă ar fi vrut să strige după ajutor. Pe urmă îi făcu semn să se apropie de el, pentru că locul acela era cel mai îndepărtat de ușa întredeschisă, în spatele căreia asculta contabilul șef, și-i spuse, șoptit:

— Stimată doamnă, jur, nu vă cunosc! Nu v-am văzut în viața mea!

Dacă până în clipa aceea Sofia Cavaleru se arătase reținută în violența ce părea s-o caracterizeze, negarea lui Bibicu atât de categorică păru s-o enerveze din cale-afară, fiindcă se repezi la el, înșfăcându-l de reverele hainei.

— Neisprăvitule! Pari gata să mă dai afară din casă, după ce m-ai pus pe drumuri?! Cine te crezi tu, mitocanule!?

Halterele azvârlite pe dușumea se rostogoliră până la ușa dinspre vestibul, făcând un zgomot asurzitor.

Bibicu profită că „șantajista” își întoarse privirea într-acolo și, scăpând din strânsoarea mâinilor ei, se refugie de partea cealaltă a mesei, de unde șopti disperat:

— Doamnă! Stimată, venerabilă doamnă... nu vă cunosc! Dați-mi voie să repet și acordați-mi negație!

Ana Costea porni în urmărirea lui, cu pași de felină, sigură că va înhăța prada, însă fără grabă, bucuroasă parcă să-și înspăimânte cât mai mult victima. După o

vreme, ca o încununare a cruzimii de care arăta că se mândrește, ea se opri, ca și cum ar fi dorit să-i mai dea un pic de răgaz, înainte să-l devoreze. Îl țintui îndelung cu privirea, zâmbi sarcastic și, în cele din urmă, prinse a-i vorbi rar, apăsând pe fiecare cuvânt, spre a lăsa să se întrevadă furtuna ce avea să se dezlănțuie din clipă în clipă.

— Vasăzică... așaaa! Adică, tu, Bibicu Bibicescu... nu mă mai cunoști!? Ca imediat după aceea să strige: Eu sunt Sofia Cavaleru!

Cutremurat de spaimă, normatorul șef încercă să se ascundă sub masă, dar femeia îl împiedică, îngustându-i drumul cu o cizmă pe care i-o așeză dinainte, pe cât de autoritar, pe-atât de eficace.

— Bibi-Bibicuțule! Îi vorbi ea tandru, ca unui copil speriat de-un coșmar. Eu sunt Sofica-Soficuța, pe care tu, Bibicuțu-cuțu ai chemat-o aseară la telefon... Și, înșfăcându-l din nou de reverele hainei, îl sili să-i susțină privirea, întrebându-l autoritar: Nu?!

Stăpânit de teamă, cu ochii bulbucăți, normatorul bâigui:

— Da... de... Da... adică poate... adică de! Știu și eu?

Spre surprinderea lui Bibicu, femeia-cu-ochelari-și-haltere îi eliberă reverele hainei și se puse pe plâns, murmurând printre lacrimi:

— Ești un... un... ești tot ce poate fi mai josnic! Așa, să știi! Cum poți spune că nu-ți amintești de mine, Soficuța ta dragă, pe care tu, și nu altcineva, ai chemat-o aseară la

telefon? Bibi, – continuă ea, de data aceasta arătându-se înfrântă de pe urma amneziei lui – ar trebui să iei glutacid. Ești bolnav! Memoria ta e pe ducă!

— Iau! consimți Bibicu. Dacă trebuie, iau și gutapercă, și acid boric, luminal, pioneze, numai să mă fac bine!

Cum ar mai fi dat-o el afară din casă pe intrusa asta, pe care numai o mare nenorocire o adusese acolo, dacă alături nu s-ar afla contabilul șef și, mai ales, dacă el nu s-ar fi temut de consecințele verificărilor pe care acela le făcea în scriptele biroului de normări. Sigur, marea nenorocire la care se gândea putea veni numai și numai din perseverența lui Vlad Apostol, dar el va anihila activitatea acestuia, continuând să-și joace rolul de nefericită victimă a unui șantaj pe care el însuși îl inventase.

Gândurile însă îi fură curmate de vocea Sofiei Cavaleru.

— Te implor, amintește-ți că n-am venit aici de capul meu! Doar nu vrei să-mi pierd mințile!

„Cum dracu’ a nimerit asta în casa mea? se întrebă Bibicu. Că doar n-am vorbit la telefon nici cu ea, nici cu altcineva care să mi-o trimită”. Ar fi vrut să-i ceară o explicație, dar nu putea, deoarece contabilul șef aflat în camera vecină asistase la acel simulacru de convorbire, când normatorul șef o invitase, chiar el, pe Sofia Cavaleru acasă. Astfel, prins ca între un ciocan și-o nicovală, își spuse că n-avea ce face, decât să-i îndure prezența până ce se va ivi posibilitatea să scape de ea, bine-nțeleș, onorabil. Oricum, faptul că purtarea vizitatoarei nu mai era

agresivă, ca până atunci, îl bucura și, prinzând puțin curaj, încercă să-i explice pe un ton confidențial, la adăpostul căruia să nu fie auzit de omul care stătea dincolo, la pândă – că, într-adevăr, n-o văzuse în viața lui:

— Madame, dragă, stimată și neprețuită doamnă, vă jur că sunt străin de identitatea dumneavoastră!

Sofia Cavaleru nu se arată supărată, ca mai înainte, ci, cu blândețe, dar pe un ton suficient de ferm, replică:

— Iubite domnule Bibicu Bibicescu, mă surprinde perseverența dumată în contestarea cunoștinței noastre. (Și făcu un mare efort să-și stăpânească râsul, gândindu-se la prețiozitatea limbajului folosit, spre a se apropia cât mai mult de vocabularul celui alt). Nu vorbim noi în fiecare noapte? Nu sunt eu aceea care-ți tulbură somnul, seară de seară? Îl luă în brațe și strigă deznădăjduită: Bibi! Apoi, eliberându-l, continuă cu voce joasă, abandonându-se disperării: De ce a trebuit să ajungem noi... noi doi... într-o asemenea situație de vrajbă? Făcu o pauză, după care, cu glasul înecat de plâns, mai întrebă: De ce?

— Nu știu! bâigui complet năucit normatorul șef. Zău, nu știu! Dar nu sunt încăpățânat... nu sunt un băiat rău. Ajută-mă să-mi amintesc... Poate că tu ai dreptate și eu nu mai țin minte.

— Doar ne cunoaștem de-atâta vreme, murmură femeia.

La această insistență: „Doar ne cunoaștem de-atâta vreme”, normatorul șef continuă răspunsul cu glas tare, ca să-l poată auzi bine și contabilul șef:

— Păi, da... sigur că ne cunoaștem, doamnă Soficuțo, cum să nu ne cunoaștem, dacă ne știm atât de bine? Că ne-am născut în același an, în aceeași lună și în aceeași localitate. Și am fost împreună la școala șantajului, numai că eu am rămas corigent la capitolul „milă“, pe când matale te-ai dovedit o adevărată jigodie și ai ajuns șef de promoție printre pungași!

Așadar, Bibicu devenise agresiv, părând să ajungă doar la un pas de violența fizică.

Noua atitudine a normatorului șef l-a pus pe gânduri pe Vlad Apostol, socotind că Bibicu realizase jocul în care el era complice, fiindcă, altminteri, ce rost ar fi avut discursul acela cu voce tare. O clipă fu tentat să intervină, ca nu cumva situația să capete aspecte cu totul nedorite, însă, spre marea lui mirare, Ana Costea făcu dovada unei reale prezențe de spirit:

— Dă ceva de băut, Bibișor...

În secunda următoare, normatorul șef păru total năucit, surprins de siguranța intrusei, pe care, în felul său vulgar, încercase s-o anuleze. Uitând decorul inițial – ceapa, slănina râncedă și pâinea uscată – bărbatul se repezi la cămară, reveni cu o sticlă de Burbon '68, și începu să toarne în pahare.

Ana Costea vărsă conținutul paharului ei pe dușumea, după care îi porunci normatorului șef să i-l umple din nou.

Acesta se grăbi să-i facă pe voie, dar se împiedică și căzu. Se ridică în grabă, murmură ceva în semn de scuză

și apucă sticla. Mâinile îi tremurau într-un asemenea hal, încât sticla lovea marginea paharului, în ritm de tobă.

— Să bem! Să bem și să ne-nveselim! spuse el.

Sofia Cavaleru răsturnă și acest pahar, ceea ce-l făcu pe normator să-și mărturisească îngrijorarea:

— Pătează, coană Soficuțo! Zău așa, păcat!

— Nemernicule! Credeam că atâta sacrificiu puteai face pentru cel care a fost Gigi Cavaleru! Apoi, însoțindu-și mânia cu o bună doză de dispreț, continuă: Doar i-ai mâncat leafa pe patru luni, de pe patru state fictive, în care, invariabil și cu o supărătoare lipsă de fantezie, împinsă până la plictiseală, l-ai trecut numai pe fila 3, numărul curent optzeci și nouă!

Uimit de cunoașterea atât de riguroasă a situației, normatorul șef ținu să-și repare greșeala de mai înainte, turnând, la rândul său, câteva picături de vin pe covor.

— Să fie primit! rosti el cu o exagerată evlavie, în timp ce încerca să deducă de unde dracu o fi aflat atât de exact această femeie datele acelea.

Ana Costea se dovedi o bună cunoscătoare a situației, ea știind că prea mult răgaz de meditație lăsat interlocutorului poate înclina balanța situației în favoarea lui, așa încât îi luă iar prin surprindere, enervată și gata de orice:

— Ia ascultă! strigă ea. Încă nu mi-ai spus pentru ce m-ai chemat! Sper să-ți dai seama că timpul pe care mi-l răpești acum o să te coste, iar prețul, eu sunt aceea care-l face!

Bibicu își spusese că dacă avea să-i cânte în strună, Vlad Apostol se va convinge de șantajul făcut de intrusă, iar aceasta, mulțumită, îl va lăsa în pace. Făcu vreo patru-cinci pași, apropiindu-se cât mai mult de ușa întredeschisă, în spatele căreia contabilul șef aștepta confirmarea faptului că el falsificase unele state sub imperiul fricii, și răspunse:

— Coană Soficuțo, m-am gândit că aici vom putea discuta în liniște, nu de alta, dar să punem, odată pentru totdeauna, capăt șantajului dumitale.

Femeia lovi cu pumnul în masă, protestând:

— Asta, niciodată! Auzi?! Nici prin minte să nu-ți treacă asemenea prostie! Bibi! șopti ea grav, amenințător. Nu cumva ai de gând să renunți la afacerea cu statele fictive?

Normatorul șef ezită câteva clipe, apoi spuse, într-o doară...

— Păi, dumitale... n-ar mai trebui să-ți pese... Îți dau acolo, cât ai lua, până la sfârșitul anului, și ne despărțim „per tujur”. Nu-i cinstit?

Sofia Cavaleru dădu semn că nu disprețuia propunerea lui, dar sfârși prin a refuza.

— Ar trebui să te mulțumești cu ce îți ofer, pentru că... chiar dacă dom' Gigi ar mai fi salariatul meu, tot n-ai ști că nu moare mâine, și te lasă cu buza umflată...

— Tare deștept te mai crezi, dar ești mai nătărău decât toți nătărăii din lume! Cum naiba nu te gândești că, în calitatea lui de mort, Gigi valorează mai mult, și apoi... este și mai durabil, fiindcă viața e limitată, pe când

situația de decedat este eternă! Bibi! Ține minte! Cel mai durabil și mai sigur lucru în viață este decesul!

Normatorul șef încercă să cumpănească în ce măsură vorbele Sofiei Cavaleru erau valabile, dar un hohot de râs venit din camera alăturată îl făcu să renunțe, la gândul că cea care-și asumase rolul șantajistei avea să-i reproșeze prezența unui străin în afacerea lor.

Tehniciana zâmbi și ea, privind undeva, aiurea, și făcând un semn complice cuiva, numai de ea știut. Apoi, surprinzând mirarea lui Bibicu, se adresa personajului imaginar, dojenindu-l într-o șoaptă tandră:

— Gigi, tu nici acolo nu te potolești?!

„Perfect!“, își spuse normatorul șef, punând conversația ei pe seama credinței în viața de apoi și posibilitatea angajării unei conversații cu cei plecați pe celălalt tărâm. Sperând să găsească o comunicare mai accesibilă cu șantajista, Bibicu îi propuse să-l consulte pe fostul ei soț în privința acceptării sumei oferite.

— Memoria lui nu trebuie întinată într-o asemenea tranzacție! Pentru mine, el n-a murit. Și, dacă pentru mine trăiește, înseamnă că trebuie să trăiască pentru întreaga lume. Pricepi?

Din nou speriat, Bibicu se strădui să-i facă pe voie, arătându-se convins:

— Sigur, dom' Gigei trăiește! Și adăugă pentru el: „E bine, sănătos, la «Odhina veșnică»”.

Într-un târziu mai încercă o dată să-i explice interlocutoarei sale că era ferm hotărât să nu mai continue

afacerea statelor fictive, mărturisindu-i disperarea față de neînțelegerea ei...

Femeia răspunse după o lungă pauză:

— Domnule Bibicu! Un singur om m-ar putea convinge să accept ca Gigi Cavaleru să dispară din statele fictive, și acela nu este altcineva decât... soția dumitale, doamna Nina!

Normatorul șef simți că-i fuge podeaua de sub picioare. Auzise el de telepatie și alte asemenea chestii, dar până-n clipa aceea luase totul în derâdere. Acuma, însă, nu găsea altă explicație faptului că intrusa asta cunoștea tot ceea ce el născocise, decât printr-o comunicare telepatică, evident, involuntară. Și, când era gata să se liniștească, socotind că întâmplarea îi jucase o festă, că telepatia se amuzase pe socoteala lui, o idee stranie îi fulgeră mintea, revelându-i-se că se putea foarte bine ca Vlad Apostol, blestematul ăla de contabil șef, să folosească în verificările financiare asemenea oameni. Iar încercă să-și facă ordine în minte, să abandoneze asemenea ipoteze, pentru care nu avea studii corespunzătoare, când își aminti că în piesa „Hipnoza”, pe care o văzuse cu cinci-șase ani în urmă, era vorba de citirea gândurilor și chiar comandarea unor mărturii, prin telepatie și hipnoză.

„Doamne, dacă sunt hipnotizat? se cutremură Bibicu Bibicescu. Dacă ea mă întreabă, fără cuvinte, și eu îi comunic tot în acest mod, toate câte le-am născocit?”. Dar tot acest zbucium parapsihologic avea să i se risipească în

clipa când auzi glasul atoateștiutoarei sale musafire nepoftite:

— Ei! Te-ai hotărât? Îi spunem soției dumitale întreaga poveste și, dacă ea spune că trebuie să renunți, renunți!

— Iar mă ameninți!? strigă normatorul, revenind la situația concretă ce-i impunea să se disculpe cât mai veridic față de contabilul șef. Iar mă șantajezi? continuă el și mai prăbușit, pentru ca Vlad Apostol să fie cât mai convins de puterea constrângerii, fără de care el, Bibicu Bibicescu, n-ar fi întocmit niciodată un stat fictiv. Apoi, spre mirarea lui, începu să plângă cu lacrimi adevărate, poate pentru prima dată de când se știa pe lume: Ce-aveți cu Bibicu? Ce-aveți cu Bibicu?!

— Bibi, încetează cu plânsul! Îți ordon! Și dacă ai de gând să continui, atunci amintește-ți, îngerașul meu, ce bătai îți dădeam când făceai asemenea crize! Doar n-ai uitat... că numai oamenii plâng, numai oamenii adevărați, când regretă cu adevărat vreun rău pe care l-au pricinuit semenilor. Am spus „l-au pricinuit”, adică... am ținut să subliniez remușcarea pentru trecut, și nu pentru viitor. Nu-ți dau voie să plângi pentru răul pe care ai de gând să mi-l faci, de-acum înainte, scoțându-l pe Gigi din statele tale fictive. Ce naiba, doar ești normator șef!

Vlad Apostol simțea că n-avea să mai reziste multă vreme, fără să poată râde după pofta inimii. Fantezia tehniciei era debordantă, situațiile și argumentările improvizate depășeau orice așteptare, iar reacțiile lui Bibicu făceau deliciile unei splendide comedii.

Normatorul șef încerca disperat să-și amintească în ce împrejurări îl bătuse femeia asta și, mai ales, dacă îl bătuse cu adevărat, dar simțea că memoria îl părăsea clipă cu clipă. După o vreme, stăpânindu-și lacrimile, înălță spre ea o privire rugătoare, ba chiar și gemu.

— Aha! făcu Ana Costea, vasăzică continui în postura ta de victimă? Dar cum răspunsul nu venea, îl înșfăcă de o mânecă a hainei, tunând: Bibi! Să nu-mi scot ochelarii de motociclistă! Pe urmă, adăugă cu o blândețe rău-prevestitoare: Dacă-mi scot ochelarii nu mai văd bine și... s-ar putea să te confund cu o halteră, la stilul „smuls“, ori chiar „aruncat” și-i arată fereastra.

Îngrozit de noua perspectivă, normatorul șef încercă să-și fleteze călăul:

— De ce să scoți ochelarii, madamme Cavaleru? Apoi, tremurând și bâlbâindu-se, continuă: Îți șade atât de bine cu ei! Zău! Semenii cu Nana Muskuri. Sunt sigur că ai văzut ce noblețe capătă vocea ei când cântă cu ochelarii pe năsuc. Ooo! De ce nu te-apuci de muzică ușoară? Și imediat se corectă: Pardon, ca halterofilă nu poți cânta decât muzică grea! Și răsfe prosteste, căutându-i privirea, spre a se asigura că spusele lui își făcuseră efectul scontat.

— Mercie! primi răspunsul, spre marea lui bucurie. Și, simulând că îi smulge o scamă de pe haină, murmură, cochet: Ai fost tare galant! Asta îmi aduce aminte de răposatu... De câte ori îl băteam, mă vedea frumoasă. Ce crezi, era sincer?

— Vai de mine, coană Soficuțo! Dumneata, frumoasă? Dar ești superbă! Mai ales „tatuajul” de pe spinare face toți banii! Rar am văzut o femeie mai elegantă și cu haltere! Îndrugă Bibicu, nemaștiind ce complimente să-i facă, spre a-i câștiga bunăvoința.

— Bibi, șopti ea, ținându-i privirea. Dă-mi un strop de vin. Simt nevoia să beau. Ori de câte ori mă gândesc la Gigi al meu, nu știu cum se-ntâmplă, dar mi se face sete.

Bibicu apucă sticla și-i umplu în grabă paharul.

— De, coană Sofico! I-o fi lui sete, și din cauză că nu poate bea, ți-o transmite dumitale. Se vede că ori n-are băutură, ori... și pe-acolo sunt băgători de seamă care numără paharele duse la gură. Oftă prelung, se prefăcu a-și șterge o lacrimă care, chipurile, amenința s-alunece pe la coada ochiului stâng, și după aceea mai spune: Dacă îți face plăcere, bea; și dacă lui îi plăcea, bea și pentru el. Oricât ți s-ar părea de curios, eu am citit într-un almanah că băutura limpezește mintea și clarifică gândurile.

Ana Costea sorbi o înghițitură, apoi puse paharul pe masă.

— Ohooo! remarcă Bibicu. Da' știi să bei! Bețivul nu bea tot paharul dintr-o dată, ci... așa ca matale! Soarbe încet și rar, de parcă s-ar chinui, și când colo, te trezești că paharul lui e gol, așaa... pe nesimțite.

Ana surâse jenat, iar Bibicu, încurajat, continuă:

— Nu-ți fie rușine! Doar proștii cred că ăsta-i un viciu.

— Dar ce e?

— Hobby, madamme Cavaleru, asta-i! Unii pictează, alții, mai zgârțiți, adună bani ori timbre... Noi,ăștilalți, mai de viață, bem.

— Cred că ai dreptate, consimți tehniciana.

Se așează apoi pe un scaun mai aproape de Bibicu și, după ce îl îndemnă și pe el să se așeze, adăugă: la să discutăm noi, ca între vechi prieteni.

— Păi... așa s-ar cuveni, spuse Bibicu cu glas tare, ca să poată auzi și contabilul șef despre șantajul ce se anunța.

— Ehei, îngerășule, ai cam slăbit... ai slăbit... Nu cumva ți s-o fi mărit colesterolul?

Normatorul șef se grăbi să-i risipească acea bănuială, încercând să explice proasta lui înfățișare prin excesul de muncă și unele necazuri.

— Necazuri de familie?

— Care familie, madamme? ripostă necontrolat Bibicu.

— Cum, care familie? Soția, doamna Nina, băiatul... Își prinse capul în palme, ca și cum ar fi plâns, pradă unei triste aduceri aminte: Ce mai face nefericitul tău fiu?

Bibiu se simți ispitit să strige: „Destul, nebuno! De unde tot născocești aiurelile astea?“. Dar zărind ușa întredeschisă, dincolo de care se afla contabilul șef, căruia îi îndrugase toate alea, se stăpâni și răspunse cât mai firesc:

— Ce să facă... nu știi dumneata? Soția, ca soția... Băiatul, ca băieții... ștreqării!

— Ștreqării?! Ha! se arată Sofia indignată.

— Nu trebuie? Dacă nu-i voie, n-o să mai facă, și gata...

— Cum poți glumi pe seama unui biet idiot?

Întrebarea Anei Costea îi conveni de minune normatorului șef, fiindcă nu făcea altceva decât să-i confirme contabilului șef că el, Bibicu Bibicescu, avea un copil cretin.

— Ai dreptate, coană Soficuța, se grăbi acesta să răspundă. Dar fii bună și ține seamă de sentimentele mele de tată și părinte. Înțelege că m-am săturat de compătimirea lumii. La urma-urmei, e prostul meu, și mă doare! (Considerația asta o auzise la biata maică-sa, când învățătorul o sfătuia să-l retragă de la școală, fiindcă făcea numai prostii.)

— Oricum, ar trebui să te simți fericit! Ți seamănă! După o lungă pauză, vreme în care privirile ei rătăciră parcă dincolo de zidurile camarei, undeva, înapoia timpului, femeia murmură: De! Copil fără tată... Apoi, mușcată parcă de un imens regret, se grăbi să-i acorde o circumstanță atenuantă, privind lipsa părintelui de o prea mare grijă față de copil: Bibi, să mă ierți! Poate că te-am judecat prea aspru... Trebuia să țin seamă că pentru tine, înainte de orice, este munca și nu băiatul.

Încurajat, normatorul șef mușcă din momeala care avea să-l târască pe un drum total neprielnic și, plin de modestie, recunosc:

— Chiar așa, coană Soficuțo, chiar așa! Întotdeauna, și mai ales astăzi, munca a însemnat pentru mine totul!

— Dincolo de orice, pentru tine au importanță statele fictive! i-o reteză tehniciană.

„Perfect, gândi normatorul. Indiferent ce urmărește gușterița asta de la mine, acuzațiile ei mă ajută nebănuț de mult față de revizor”. Se ridică de pe scaun, apropiindu-se de întredeschizătura ușii, ca Vlad Apostol să-l și poată vedea și, mânios din cale-afară, ripostă:

— Bravo! Păi bine, madamme, nu-ți dai seama că asta-i prea de tot? Chiar ți-a sărăcit Dumnezeu mintea într-atâta că vrei să devii ridicolă?

— Crezi? Îl înfruntă femeia.

— Soficuțo! Îi spuse el pentru prima oară pe nume. Și continuă pe un ton ex-catedra, ca omul care se simte stăpân pe situație. Mai întâi și mai întâi, adică... înainte de toate altele... dumneata mă silești, mă constrângi, mă șantajezi, mă ameninți ca să tănuiesc organelor financiare ale combinatului falsificarea unor state în folosul defunctului Gigi Cavaleru, ca să încasezi dumneata bani nemuniți. Femeie cu ochelari de motociclist și haltere consideri dumneata că această purtare față de un om al muncii, cum sunt eu, este cu adevărat etică? Te-ai gândit, măcar o clipă, că mă îndemni să comit fapte urâte și antisociale, cum sunt statele fictive și mai ales... tănuirea lor, spre paguba obștei! Nu! Și știi de ce? Pentru că dumneata, să nu te superi, ești produsul unor asemenea purtări care își au un puternic substrat și numeroase rădăcini adiacente în mentalitatea odioasă a orânduirii burgheze din care provii! Făcu o pauză, de parcă ar fi așteptat aplauze la bară, pentru că tot ceea ce debitase era o reproducere destul de aproximativă a rechizitoriului pe

care-l auzise rostit de un tânăr și înflăcărat procuror în acuzarea lui Marin Vârcoleanu. Apoi, sigur de el, aidoma unui gladiator generos, gata să-și lase în viață adversarul învins, îi mai făcu o mică morală, nu de alta, dar ca Vlad Apostol să rețină nu numai esența vinovăției șantajistei, ci și a nevinovăției lui: Draga mea, poate că acum, în cel deal doisprezecelea ceas și jumătate, îți dai seama de oroarea greșelii pe care ai făcut-o față de mine. Dumneata mă silești la necinste, speculând o chestiune intimă, sufletească, sentimentală și de familie, și după aceea... tot dumneata mă acuzi!

Întreaga lui pledoarie avea să se năruie peste câteva clipe, când Ana Costea spuse:

— Domnule, îngăduie-mi să te felicit! Nu te-am crezut atâta de... jurisconsult și contencios, în același timp. Ai vorbit magistral! Abia acum, când ți-am cunoscut valențele și dimensiunile intelectuale, pot declara, chiar și la radio, că ești cu-adevărat demn de Nina, soția dumitale!

Numele soției inventate avu darul să înmoaie genunchii normatorului, iar el să fie nevoit a-și întinde brațele după un reazem pe care îl află în spătarul unui scaun, însă puțin cam târziu, fiindcă apucase deja să se prăbușească, gemând:

— Nu, n-am soție!

Sigur, poate că ar fi revenit asupra acestei mărturisiri, dându-și seama că Vlad Apostol era foarte aproape de el, însă șantajista luase act de cele declarate și, afectată de o sumbră presimțire, întrebă:

— Ai ucis-o?

Întreaga-i siguranță de sine, pe aripile căreia se legănase câteva clipe mai înainte, îl părăsise ca prin farmec, iar acum se simțea abandonat celor mai negre presentimente. Evident, nu era el omul pe care să-l atingă un afront sau chiar o aluzie la necinste, însă, de data asta, cineva rostise împotriva lui o acuzație directă, și încă pe cea mai gravă: crimă! Dacă până atunci soția născocită putea dispărea la capătul unor verificări, totul sfârșindu-se cu o farsă de prost gust, ori, cel mult, ca o minciună josnică, din secunda asta soția trebuia să existe, fiindcă – după judecata lui – șantajista l-ar fi putut denunța oricând pentru omor!

Hotărât lucru, nici chiar Vlad Apostol nu se gândise la o asemenea tactică din partea Anei Costea care, prin această manevră, îl făcuse pe normatorul șef să dorească apariția nevestei inventate.

Sofia Cavaleru se arată în continuare îngrijorată de soarta Ninei și, în timp ce îl ajuta pe Bibicu să se ridice de pe podea, repetă întrebarea:

— Mie îmi poți spune dacă ai ucis-o?

— Nu! Jur! șopti normatorul șef, privind-o disperat. N-am ucis-o... n-am gonit-o... A plecat! Pe urmă, recăpătându-și oarecum stăpânirea de sine, preciză: Ne-am certat și... a plecat.

— Unde?

Această insistență i se păru normatorului șef tare perfidă și, indignat, se repezi la ea, strigând:

— Vrei probe că Nina trăiește?

— Da.

— Minți, madamme Cavalerul! Minți! Scopul... adevăratul scop pe care-l urmărești este ardeasa unde se găsește soția mea, ca să-i vorbești despre copilășul meu, care e idiot. Nu-ți dau adresa, fiindcă nu vreau să-mi distrug căsnicia! Ai văzut că sunt pe cale să mă îndrept și dorești să te răzbuni, să mă pierzi. Lasă-mă să devin iar un om cinstit! Vreau să fiu cinstit!

În camera alăturată, Vlad Apostol făcea eforturi supraomenești să nu-i strige: „Cine te împiedică?“.

Bibicu, de parcă l-ar fi auzit, drept răspuns, urlă:

— V-ați unit cu toții împotriva unui normator sincer! Toți! Ce-aveți cu Bibicu?

Teama că acuzarea de omor putea fi readusă în discuție, îl îndemnă pe Bibicu să folosească și el arma șantajului, deci, să recurgă la un contrașantaj. Și, cu ce altceva o putea reduce la tăcere pe Sofia Cavalerul, decât cu suprimarea defunctului ei soț de pe state? Se mai înșelase el cu câte unul ici, altul colo, dar în privința banilor încă n-avusese vreun insucces. Și-apoi, știa și de la doctorul Marin Vârcoleanu, prietenul său în șarlatanii, că totul e de vânzare, iar tot omul are un preț.

Într-o seară, pe când abordase o asemenea temă dinaintea lui Ciufi, Tilică și Bibicu, în sprijinul teoriei sale, escrocul le povesti un film ori o piesă de teatru al cărui erou, cinstit și incoruptibil, ajunge să ucidă pentru bani. Cum? „Simplu! — le-a spus doctorul. Niște glumeți i-au

aranjat mai întâi să devină șomer; apoi, când și-a terminat și ultimul dolar din bancă, incoruptibilul a primit, de la cei care-l încercau, o mie de dolari. I-a cheltuit, a făcut iar foame, însă după două luni a primit încă cinci mii. Ei... cu suma asta, incoruptibilul s-a îmbrăcat, s-a mutat într-o locuință mai bună și a tocmit niște mobilă și o mașină în rate. A urmat o pauză de trei-patru luni. Mărunțișul s-a dus. Băiatul se învățase cu bani mulți... Ce mai, tristețe lungă! Apoi, când era gata să-și pună funia de gât, primește un plic. Însă, de data asta nu se mai afla înăuntru cecul aducător de belșug, ci o scrisoare prin care i se cerea să omoare pe un tip de care nici nu auzise, promițându-i-se în schimb zece mii de dolari. Și a ucis“.

De-atunci, normatorul șef era convins că din orice om poți face chiar și ucigaș, dacă îi „tai craca”, lăsându-l pe drumuri, dar și fără asta, dacă individul dă de gustul banului. Odată intrat la câștig nemuncit, băiatul se spurcă și gata! Așa că, fără prea multe menajamente, îi spuse direct șantajistei:

— Puicuțo, dacă e să jucăm tare, află că și eu știu să lovesc! Da, da, și încă la... păpică. Uite, dacă mă superi, denunț afacerea cu statele fictive și mergem amândoi la pârnaie. Ce zici? Ți convine o „vacanță” de vreo doi-trei anișori?

Femeia surâse ironic, așa cum fac marii jucători când au drept partener un agiamiu pe care l-au prins în cacialma.

— Bibi, ești prea mic pentru mine. Supără-te cât vrei, dar, mai înainte de orice, bagă de seamă: trebuie să te

autodenunți că ai omorât-o pe Nina! Faci douăzeci de ani, și pe urmă... rezolvi și povestea cu statele. Auzi?

„De data asta aude și contabilul șef ce presiuni face nemernica asupra mea“, gândi Bibicu.

— Fie! consimți normatorul șef. Cu toate că n-am ucis-o pe Nina, îți jur că nu voi denunța afacerea statelor fictive.

— În ordine, dar, ca să te cred, dă-mi adresa soției dumitale.

— Vrei garanții? Cuvântul meu nu-ți ajunge? Uite, ți-am promis că fac totul pentru perpetuarea plăților pe numele lui dom' Gigi, dar și dumneata trebuie să consimți ca nevastă-mea să nu afle că i-am ascuns atâția ani existența acelui copil nenorocit.

— Ticălosule! ripostă Sofia. Condiționezi buna mea credință? Îndrăznești să insinuezi că aș fi o mincinoasă?

— Coană Soficuțo! Încercă el s-o îmbuneze.

— De ce vorbești urât despre copilașul tău?! Îi curmă tehniciana vorbele. Și, spre surprinderea normatorului șef, continuă: De pe urma cui este atât de nefericit acest băiat? Din pricina cui se găsește el în postura de idiot ireversibil? Cine altul, în afară de tine, poartă întreaga răspundere, ca să nu zic vină? Cu cine seamănă mititelul cap-tăiat? Cu tine, Bibi!

Descumpănit, obosit, neștiind ce să mai creadă, normatorul șef bâigui:

— Așa a vrut Dumnezeu...

— Nu Dumnezeu, ci tu, pentru că te-ai sustras celor mai elementare îndatoriri părintești, lipsindu-l chiar și de

sânul matern. Nu cumva... ai ucis-o și pe mama fiului tău, ca pe actuala ta soție? Întrebă tehniciană, fulgerată parcă de revelația unui adevăr la care abia atunci se gândise.

Hotărât lucru, cu nebuna asta nu era de glumit. Insinuările ei îl puteau pierde. Speriat de-a binelea, Bibicu încercă să-i explice că mama băiatului trăia, era sănătoasă și lucra ca aviatore la Sanepid.

— Vreau adresa și numele acestei decedate! insistă Sofia, vădit neîncrezătoare în spusele normatorului șef.

În camera cealaltă, Vlad se lămurise că escrocul mințea cu fiecare respirație, dar credea că Anei îi va fi foarte greu să ducă acțiunea mai departe.

— O cheamă Veta, e aviatore. Locuiește în București, pe undeva... prin Balta Albă ori Floreasca. Numele de familie nu i-l știu, fiindcă, după spusele ei, era copil din flori, încercă Bibicu să scape de noua povară.

— Mă duc la ea! Copilul are nevoie de o mamă...

— Nu! gemu Bibicu. E o femeie imorală și mă tem că băiatul ar putea deprinde obiceiuri ușurate, înțelege-mă, madamme Cavaleru, totuși... sunt tată!

— Mă rog, dacă aia nu-ți place, dă-i altă mamă.

Bibicu răsuflă ușurat, la auzul acelei concesi dătătoare de speranță, și încercă să mai câștige teren.

— Coană Soficuțo, soția mea actuală este prea tânără ca să poată înțelege aventurile mele. Mă tem că nu mi-ar ierta niciodată și tănuirea și minciuna, cu toate că voi femeile aveți simțul matern... mult mai dezvoltat... chiar și decât noi, bărbații.

— Ești un lingușitor! îi spuse șantajista, cu oarecare cochetărie în glas, cea ce-i dădu normatorului șef o nespus de mare încredere în apropierea sfârșitului acelei convorbiri care îl epuizase.

— Hai, pa! murmură el, zâmbind jenat, de parcă s-ar fi temut că discuția putea degenera într-o scenă amoroasă.

Femeia se îndreaptă spre ușa care ducea în vestibul, apăsând clanța; dar, spre marea lui dezamăgire, nu deschise, ci, întorcându-se cu fața spre el, spuse:

— Adresa Ninei! Tot nu mi-ai dat-o...

Bibicu tresări. Așadar, coșmarul nu se terminase, iar singura soluție pe care o întrevedea, spre a pune capăt acelei nedorite și nefericite întâlniri, era să joace în forță. Îi spuse pe un ton hotărât:

— Cred că tot autodenunțarea mă va scăpa de dumneata. Fie ce-o fi cu mine, dar ține minte: Memoria lui Gigi Cavaleru va fi deferită justiției!

— De acord! răspunse Sofia. Cu prețul ăsta, copilul dumitale va avea o mamă și un cămin.

— Teme-te, femeie! strigă el, ca un apostol al răzbunării.

Sofia deschise ușa, păși în vestibul și, de-acolo, îl asigură:

— Bibicule, din clipa asta, îți promit solemn să mă îngrijesc de tine. Îți voi organiza familia, dar îți voi produce și mari stricăciuni în gestiunea ta personală!

După ce Ana Costea plecă, contabilul șef reveni în sufragerie.

— Nu mai pot, dragă dom'le contabil șef! i se tângui Bibicu. Ați văzut și dumneavoastră în ce hal se poartă cu mine...

— Sigur că am văzut. Dar ce-i cu dumneata? Îți tremură mâinile, ești nervos...

Bibicu reacționează dincolo de orice închipuire. Mai întâi protestă, spunând că stă bine cu nervii. Dar, imediat după aceea, prinse a se lovi cu pumnii în stomac, urlând:

— Pe mine ficatul mă supără! Și, apoi, cu glas mai încet, continuă: Trebuie să recunoașteți că m-am opus cu strășnicie șantajului ei. Ha-ha! râse el silit. Am făcut-o să crape de ciudă că nu i-am dat adresa Paulei.

— Paula? se arată surprins contabilul șef. Parcă... pe soția dumitale o cheamă Nina!

Bibicu Bibicescu tresări și își privi speriat interlocutorul, apoi se precipită să-i explice:

— Păi, da... Nina! Sigur, Nina voiam să zic. Paula e măsă, adică... soacră-mea. O femeie adorabilă. Dacă-i faci pe voie, n-ai treabă cu ea. Totul e să fugi din raza ei, când aruncă în tine cu crătiți și alte alea, că dacă-i trece accesul uită și te pupă, de te face bale! Eu am ținut foarte mult să locuiesc la noi, însă Nina mi-a spus că s-ar putea să ne demoleze fizic și moral, fiindcă e supărăcioasă...

— De soacră poate-ai scăpat, dar... tare mă tem că șantajista asta o să-ți facă mari necazuri.

— Credeți? făcu normatorul șef, speriat.

— Știu și eu? Poate că exagerez... Dar pe mine, unul, femeia asta m-a făcut să tremur.

Fericit de impresia produsă de Sofia Cavaleru asupra celui care-i descoperise neregulile, Bibicu răspunse:

— O fiară, dom'le Vlăduț!

— Un monstru! declară contabilul șef. Suspină adânc, ușurat parcă de plecarea ei și continuă să-și mărturisească îngrijorarea: Drept să-ți spun, nu prea văd cum o s-o scoți la capăt cu o asemenea ticăloasă.

— Așa-i? se arată Bibicu că-i împărtășește părerea.

— Și-apoi... m-ai cam derutat când mi-ai descris-o ca pe o simplă halterofilă... Era de datoria dumitale să mă fi prevenit cât este de periculoasă și de perspicace.

— Aveți dreptate. Acuma să mă credeți că am avut, și încă mai am de cine să mă tem și să fiu tentat a continua tănuirea statelor fictive.

Contabilul șef jucă un moment de mare derută, apoi spuse, parcă, mai mult pentru sine:

— Ce-i de făcut? Cum să te ajut, domnule Bibicescu?

— Totul este să vreți, să doriți sincer, sincer cum sunt și eu față de dumneavoastră, singurul om din lumea asta care îmi cunoaște destinul și soarta.

— Vreau! îl asigură Vlad.

„Brava mie! S-a prins fraierul!“ își spuse Bibicu, fericit la gândul că avea să se folosească de contabilul șef ca de cel mai favorabil martor.

— Atuncea, totul e în ordine. Dacă dumneavoastră vreți, vrea și Dumnezeu, că... în unele ceasuri ale existenței, cineva... trimis din cer, vine să te ajute. Ajută-mă, dragă dom'le Vlăduț, că n-o să rămâi nerăsplătit!

— Ce vrei să spui?! Întrebă contabilul șef pe un ton care trăda indignare.

— Păi... ce să vreau? Așa... ziceam că m-o lumina și pe mine ăl de sus să vă fac vreun bine, de să mă țineți minte și să nu vă pară rău că ați pus umărul pentru liniștea mea. Câteva clipe tăcu, apoi se arătă înfiorat că lui Vlad i-ar fi trecut prin minte că el ar fi intenționat să-l mituiască, și se grăbi să repare ipotetica greșeală: Să vă fi gândit, oare, că vreau să vă dau șpagă? Vai de mine!

Pentru că acesta nici nu se arătase dispus să accepte, însă nici nu protestase, Bibicu chibzui că n-ar fi rău să încerce puțin marea cu degetul:

— Acu', dom'Vlăduț, vorba ceea! Ce v-ar putea oferi un nenorocit ca mine? Ziceți și dumneavoastră...

Vlad Apostol dorea să afle cât mai repede proporția neregulilor chiar din gura vinovatului, așa încât îi răspunse surâzător și naiv:

— Habar n-am, dar presupun că, în asemenea împrejurări, un individ necinstit ar lua bani.

— Da... sigur că da, bani, însă... vorba ceea, depinde cât de mulți pretinde, că sunt unii... Eu nu știu, că n-am avut ocazia, dar zice lumea că te pune să-ți vinzi până și hainele de pe tine.

„Prudent”, gândi Vlad, văzând că celălalt nu oferă niciun „preț” în funcție de care să poată evalua, pentru moment, cam cât sustrăsese prin falsificarea unor state. În consecință, marșă, întrebându-l:

— Și... cam cât se oferă în situațiile despre care vorbeai?

„Hopa! Băiatu' e de-nțeles“, gândi Bibicu și, amabil, murmură:

— Dacă e un control din afară, adică... ocazional, dai câteva miare, și gata! Nu te mai întâlnești cu el. Dacă e un control intern... cum e ăsta, al nostru, nu poți da prea mult dintr-o dată... că de! e vorba de continuitate... sau chiar permanență, așa, încât, cazi la pace cu omul și-i fixezi, acolo, încă o juma' de leafă! Nu credeți că-i echitabil?

— Bine-nțeles, cât se poate de echitabil. Numai că în situația dumitale ar fi o greșeală de neiertat să oferi bani. Dumneata ai fost silit, printr-un șantaj odios, să întocmești state de plată în care se află câțiva fictivi.

„Gata, idiotul ăsta mă scapă gratis! Am scăpat!“ jubila Bibicu de bucurie. Dar contabilul șef avea să-l readucă, oarecum brutal, la realitate:

— Spune-mi, te rog, acuma... că suntem numai noi doi, adevărul: ai ucis-o pe Nina?

Normatorul tresări, se uită la el, complet aiurit și, numai după ce-și reveni în fire, întrebă consternat:

— Nu cumva nebuna aia v-a împins în păcat? Cum, și dumneavoastră mă bănuiți de mortăciune?

Vlad Apostol se arată cât se poate de încurcat.

— Dragul meu, știi bine că mă aflu aici spre a te apăra. Știi la fel de bine că discuția dumitale cu nemernica aia m-a tulburat nespus. Dar... În sfârșit, presupunerea ei nu poate fi neglijată.

Contabilul șef urmărea o manevră tactică, al cărei scop nu era altul decât introducerea în joc a Ninei, fiindcă

apariția altei persoane inventate de Bibicu, în stilul Sofia Cavaleru, ar fi trezit bănuieli din partea normatorului șef, sau chiar l-ar fi determinat la o retragere definitivă din arenă.

— Tovarășe contabil șef, spuse Bibicu, într-un târziu, luându-și un aer solemn. Chiar credeți că cineva, vreau să zic... autoritățile, și-ar pleca urechea la chestia asta cu... decesul soției mele?

— De! făcu Vlad. Cine știe? Oricum, verificări, anchete...

„N-au decât! gândi Bibicu. Până la urmă o să vadă ei că Nina nici nu există și, mai ales, eu n-am avut și nu am nevastă. Dar ce mă fac cu nărodul ăsta de contabil șef? Dacă află că l-am aiurit, adio mărturia că am fost șantajat și mă dă pe mâna autorităților, și alea mă duc după gratii!...“.

Vlad Apostol era sigur de deruta în care își azvârlise gazda și, socotind că în acel moment planul său ar fi fost ajutat de o speranță pe care să i-o sugereze celui de dinaintea sa, îi spuse aproape în șoaptă:

— Să zicem că n-o să poată dovedi moartea Ninei...

— Dar nici n-a murit! sări Bibicu ca ars.

— Tocmai, tocmai de aceea... Să abandonăm o clipă această supoziție și să ne gândim că Sofia Cavaleru... în mod sigur... tot va denunța soției dumitale existența unui copil, pe care l-ai tăinuit.

— Asta da! exclamă normatorul șef, arătându-se cuprins de o spaimă și mai mare ca cea dinainte: Vai de

mine, dom' Vlăduț! Ferească Dumnezeu! Ce mă fac? Ce mă fac?

Contabilul șef mimă că stă pe gânduri pentru a chibzui, apoi îi spuse:

— Ce-ar fi să-ți chemi soția acasă?

— Păi... n-o să fie mai rău? Măcar acum... șantajista habar n-are unde se află... Adică, să i-o servesc pe tavă? Vă dați seama la ce m-aș expune?

— Nu cred că ar putea fi mai rău ca această incertitudine. Nimic nu-i mai chinuitor ca incertitudinea, domnule Bibicu. Ia seama la ce-ți spun și ai să vezi că dreptatea este de partea mea.

— E riscul prea mare, încercă normatorul șef să scape din imposibila situație.

„De unde s-o aducă el, acasă, pe Nina care, poate, nici nu se născuse încă?”, gândi el în sinea lui.

Vlad Apostol, însă, insistă pe un ton grav:

— Dar bine, omule, revenind lângă dumneata, Nina va înlătura orice bănuială cu privire la moartea ei. Apoi, vă împăcați... lași câteva zile... îi faci un dar... mai lași să treacă alte câteva zile și... printre altele, aduci vorba despre copil.

— Și gata? Chiar așa? se arată normatorul șef înspăimântat.

— Bine-nțeles! După aia ai să vezi ce limpede va deveni viața în familia. Te vei simți descătușat de teroarea șantajului, eliberat de povara minciunii în care ți-ai ascuns băiatul, în sfârșit, vei putea denunța, fără teamă, murdara

afacere pe care ai fost nevoit s-o tăinuiești, dând în vileag fictivii incluși fără consimțământul duminicilor în statele false, pe care numai constrângerea te-a determinat să le întocmești.

„Hotărât lucru, dobitocul ăsta crede că am fost șantajat, că Nina există, că Dan există, că... Dar dacă se prefacă? Da, da! Trebuie să-l verific și, cu ce altceva îl pot pune la încercare, decât cerându-i să-mi fie martor oficial?”.

— Toate bune și frumoase, dom' Vlăduț. Promit să fac ceea ce mă învățați dumneavoastră, dar am și eu o propunere.

— Accept dinainte, oricare ar fi ea, consimți contabilul șef.

— Nu vă pripiti! Ceea ce vă voi cere eu... este piatra de încercare a curajului de care dispuneți, dar și a bunăvoinței de care m-ați asigurat.

— Te ascult, vorbește!

— Veți depune ca martor... în favoarea mea, spunând tot ce ați auzit din gura șantajistei și presiunile în care m-a ținut spre a nu putea să redevin un normator cinstit, onest și sincer față de combinatul nostru?

— Domnule Bibicescu, n-am crezut că mă disprețuiești așa mult...

— Eu? se sperie normatorul șef, fără să înțeleagă unde greșise.

— Mai și întrebi?! strigă Vlad Apostol șuierând de mânie. Adică... eu una zic, și alta fac? Ți-am promis, rămâne sfânt! Te voi apăra până în pânzele albe! Așa cum

am fost martorul acelui odios șantaj care a avut loc în casa asta, la fel voi depune, ca martor al dumitale, în orice proces, oriunde, înaintea oricărei instanțe, fie ea chiar și de natură supremă! declară Vlad, cu patos, fericit că Ana Costea nu asistase la acel monolog grotesc.

În urma asigurărilor primite, normatorul șef declară că e gata să facă orice, numai că nu avea nicio idee referitor la procedeul de urmat.

— Te voi ajuta, se arată contabilul șef binevoitor. Spune-mi, însă, motivul plecării ei de acasă.

— E... e absolut necesar? întrebă Bibicu, acoperindu-și ochii cu palmele, rușinat.

— Iartă-mă, dar e singurul lucru care mă poate ajuta.

Bibicu suspină adânc, își descoperi chipul, plescăi din limbă – semn al mării încercări prin care trecea – și răspunse evaziv:

— Ce mai, o prostie! Ei, dar ce spun eu, prostie? O prostioară! Știți, ea fiind mai tânără... mult mai tânără ca mine...

— Ai fost gelos! se prefăcu Vlad că ghicește pricina pe care normatorul șef dorea s-o invoce.

— Nu, dom'le contabil șef, n-a fost gelozie! Pur și simplu... refuzam să iau medicamentele pentru ficat, iar dânsa mă cicălea întruna.

Oaspetele se strădui să se mențină într-o atitudine cât mai sobră, cum de altfel impunea momentul acelei tragice mărturisiri, și se arată împăciuitor:

— Nu spune asta, domnule Bibicescu! Nu spune „mă cicălea“, fiindcă... delicata ei insistență s-ar fi putut să fie rodul dragostei. Sigur, tinerețea face ca eelanul să fie debordant, însă nu dorința de a te necăji a împins poate curatele ei sentimente să te îndemne la tratament, ci, mai mult ca sigur, intensitatea unei iubiri adevărate.

— Posibil, însă... ce-i mult, nu-i bun! Și mă mai obliga să țin regim alimentar. Își aprinse o țigară, trase un fum lung, ca și cum ar fi aspirat o idee salvatoare, și continuă: Acuma, că-mi știți necazul, în ce fel credeți că ar trebui acționat?

— O scrisoare, dragul meu. Nimic altceva.

— Așa, pur și simplu, o scrisoare? bâigui Bibicu, în timp ce mulțumea providenței că îi scosese în cale un asemenea naiv. Într-un târziu jucă bucuria revelației, exclamând: Vai! Cum de nu mi-a trecut prin cap chestia asta... cu scrisoarea? Sigur, dom' Vlăduț! Scrisoare. Că eu, vai de păcatele mele, mă gândeam să merg personal acolo, s-o rog, să-i promit... Ca să vedeți și dumneavoastră că vârsta n-are nicio importanță. Da, da! Totul este... cum te naști! Te-aduce barza, deștept – deștept ești! Te-aduce fraier – rămâi viceversa! Păi mă duceam în persoană, cine știe în ce condiții o găseam și... Doamne apără... mă mai trezeam la doctorul Marin Vârcoleanu, ăla care repară schilozii, fără ac și fără ață! Că... mi-a spus mie Nina într-o seară, pe la începuturile iubirii noastre: „Să nu mă superi Bibi, că-ți rup o mână și te bat cu ea pân' te-ascultă surdul cu urechea!“. Bună! Bună idee, asta, cu scrisoarea. Tactică,

dom' contabil șef! Dar ce spun eu, tactică? Strategie! Strategie curată! Iertați-mă, dar cred că sunteți născut pentru funcția de șef de Stat Major, la Armata 409! Auzi, domnule! Rezolvare de conflicte prin scris, evitarea unor contacte directe care ar putea degenera în violență și masacrarea unor membre... Formidabil!

Vlad Apostol așteaptă răbdător ca Bibicu să-și epuizeze stocul de false și stupide complimente, ca apoi să-i sugereze:

— Poate că ar fi mai bine să-i trimiți o telegramă.

— Și mai bine! se arată normatorul șef entuziasmat. Apoi se întristă deodată și, la insistențele contabilului șef, mărturisi: Cu siguranță că vă veți supăra pe mine, dar vreau... îndrăznesc să vreau...

— Hai, omule! îl îndemnă Vlad. Spune odată!

— Ajutați-mă să compun telegrama. Capul îmi este ca o baniță. Nu-mi pot aduna gândurile, mă tem să nu greșesc...

— Ce atâtea scuze? Își scoase un carnet din buzunar, rupse o filă pe care i-o înmână lui Bibicu, împreună cu un stilou, și-l îndemnă: Scrie!

Normatorul șef se supuse docil, așternând pe hârtie ceea ce îi dicta Vlad Apostol:

„Nina, vino urgent. Stop. Sunt foarte grav bolnav. Stop. Bibicu.”

— Sunteți diabolic, dom' Vlăduț! mărturisi Bibicu, cu falsă admirație. Păi... dacă pentru nevastă-mea jucați așa tare, nici nu-ndrăznesc să-mi închipui câte sufilete de

femei frumoase ați transformat în zdrențe! Dacă aveam eu mintea dumneavoastră... luam... luam medicamentele, mâncam buruieni, iar dragostea Ninei ar fi fost continuă și nu alternativă. Doamne, câte mai am de învățat, ca să pot fi fericit! Dar voi învăța, tovarășe contabil șef, se înflăcăra el. Voi face eforturi intelectuale, voi citi cât mai multe almanahuri și magazine, voi lua pastile, voi bea ceaiuri și tot ce-mi va recomanda scumpa mea soție, ca... până la sfârșit să ajung în posesia dragostei la care jinduiesc, încă de pe băncile școlii primare. Jur!

— Așa să faci, îl încurajă Vlad. Și, privindu-și ceasul, spuse: Cum văd, s-a făcut târziu, dar serviciul de telegrame mai funcționează încă. Dacă vrei, o pot duce eu, fiindcă locuiesc în imediata apropiere a oficiului poștal.

Normatorul șef îi întinse amândouă mâinile, și-i declară întreaga lui recunoștință.

— Adresa! Trebuie să scrii adresa! îi atrase atenția contabilul.

Celălalt ezită câteva momente, apoi scrise, în timp ce murmură:

„Doamnei Nina Bibicescu, strada Cuza Vodă, numărul 579, Ploiești.”

Vlad luă textul telegramei și plecă.

Rămas singur, Bibicu chicoti vesel: „Vezi să n-o găsească! Bă... prostule! La numărul ăla strada s-a terminat de mult. Așa, hai? Vă țineți de capul meu? Vă învăț eu minte!” strigă el, de parcă s-ar fi răfuit cu întreaga omenire.

O dragoste împlinită

Chemat de urgență la telefon, doctorul Marin Vârcoleanu se grăbi să răspundă bunului său prieten.

— Ce s-a întâmplat?

Era ora zece dimineața, însă doctorul încă nu-și făcuse somnul, după o noapte cât se poate de agitată, pe care o petrecuse în compania lui Ciufi și a altor patru fete, la fel de încântătoare și de bine-crescute.

— Vino, nenică! Am făcut treabă bună! L-am înnebunit pe controlor, dar mai sunt niște chestii de pus la punct și

tare aş avea nevoie de un creier electronic, aşşa cum este al tău.

— Ai înnebunit! protestă celălalt. Astăzi am o zi infernală. Trebuie să văd cincizeci de oameni care vor să se angajeze la construcția noului port. Îmi este imposibil!

— Marinică! vorbi rugător Bibicu. Nu mă lăsa!

De la capătul celălalt al firului se auzi un căscat prelung, apoi un oftat adânc și, în cele din urmă, glasul celui solicitat:

— După-amiază e târziu?

— Știam eu că nu mă părăsești. Mulțumesc! strigă normatorul șef, bucuros, și închise telefonul.

Pe la ceasul prânzului, în timpul pauzei de masă, meșterul Sofronie îl căută pe Postolea întrebând din om în om. Îi adusese niște budincă făcută de nevastă-sa și acesta se temea că, răcindu-se prea mult, băiatul ăla n-avea să-i simtă gustul pe de-a-ntregul.

— E la tovarășa tehniciană Ana Costea, spuse o fată de la atelierul mecanic. Dacă vreți, îi spun eu să vină, că tot acolo mă duc. S-a produs o defecțiune la instalația de colectat laptele.

— Păi, să vină, și cât mai repede! se arătă Sofronie supărat. Uite, a greșit o piesă și trebuie s-o refacă degrabă, că stă treaba în loc.

— Dar acuma e în pauza de masă, ripostă tânăra.

— M'da, făcu meșterul încurcat. Atuncea... știi ce? Dă-i tălică... piesa și...

Fata luă pachetul, îl pipăi, apoi îl duse la nas, exclamând:

— Știe Gică să facă... piese d-astea? și răsă complice.

— Ascultă! Te duci tălică și-l iei de-o parte, îți rupi o bucată, așa... de poftă, da stai lângă el până o mănâncă.

Tânăra își mușcă buza de jos, apoi spuse:

— Meștere, fă dumneata treaba asta, că ăla, când are o pâine în mână, dacă apucă o îmbucătură... Restul îl mănâncă cei din jur și ce rămâne dă la vrăbii... la porumbei.

Sofronie porni către tehniciană.

Acolo se aflau Vlad Apostol, Ana Costea și Lia Bold, tehniciană și ea la ferma zoo. Toți îl ascultam pe noul angajat, Gheorghe Postolea.

— Totul este să nu te pierzi, tovarășă Bold, îl auzi meșterul pe Gică Postolea. Fii atentă, surioară: eu sunt pățit și împătimit de pe urma nelegiuirilor ca ăl de ăla în casa căruia vei intra. Trebuie să nu te arăți speriată nicio clipă, că altminteri... totul se duce de râpă, și ar fi păcat. Joacă-te cum vrei, fă pe nebuna cât mai mult, că ține. Doar așa o să-l sperii și o să-l stăpânești. Tot ce ți-a zis tovarășul contabil șef e dă bine, da' nu-i destul. Aici e teatru mare, și orice greșală se plătește de toată lumea, nu cu o simbrie mai mică, numai pentru dumneatale. Sigur, e bine să-l știi pe dânsul acolo, lângă dumneatale, dar după mintea mea,

uită asta, și joacă-te cu ăla, ca și cum ai fi singură, numai voi doi. Asta îți dă tărie!

„Teatru mare... fă pe nebuna”, bâigui Sofronie ca după o vreme să tragă concluzia că instructora pune la cale un spectacol. Dar meșterul avea să se întrebe, de ce nu zicea Ana Costea ce și cum trebuie să-și joace rolul Lia Bold, ci Gică, iar toți ceilalți ascultau la el, cu gurile căscate. Într-un târziu râse, explicându-și că, desigur, Mafoame îi împărtășea zootehniciei din trista lui experiență, învățând-o cum să se poarte cu un răufăcător. Se depărta de grup și-l așteptă pe cel de care îi era nespūsă milă, până când putu să-i dea budinca.

— Iar? spuse Postolea.

— Iar! Da' uite, stau aici lângă tine, până o mănânci, c-așa mi-a spus nevasta.

— Săru' mâna, dar eu... știi... prea multă vreme am mănecat singur... Acuma... așa... ca să-mi ticnească... hai să mănânci și dumneata cu mine.

— Fă cum vrei, dar... ia zi-i: Ana te-a băgat în echipa artistică?

— Da. Mi-a dat un rol de hoț, glumi Postolea.

— Să-i fie rușine! tună meșterul. Si-apoi spuse ca pentru el: Se schimbă lumea... Păcat!

— Nu! Am rolul unui profesor, al unuia care... care-i învață pe alții cum să se apere de slujenia din sufletele răilor... Da, da! Mi-a dat un rol de profesor.

Sofronie îi căută privirea, vrând să afle adevărul.

— Mă miram eu ca Ana să-și fi pierdut judecata. Râse silit, apoi mărturisi: Bine că mi-ai spus... Altă dată să nu mai faci glume d-astea, că... ce mai! Eram gata-gata să-i trag o prafтурă și mă făceam de ocară.. Gică desfăcu pachetul și începu să înfulece lacom, iar Sofronie, împăcat, îi surâse și se depărtă cu pași mărunți și apăsați.

Pauza de masă se terminase.

Un fum alburii se ridică din coșul fabricii de mezeluri, acoperind o vreme cerul, apoi se risipi spre mare, unde avea să se piardă cu totul, amestecându-se cu apa și gândurile rătăcitoare de câteva clipe.

Când orele de lucru se terminară, Postolea o așteptă pe tehniciană, până când apăru dincolo de poarta combinatului.

— Ce-i cu tine? Pari trist, spuse ea, și-i zâmbi prietenos.

Gică lăsa privirea în jos, murmurând:

— Surioară, de s-ar termina odată chestia asta cu Bibicu, și p-ormă... să ne vedem cât mai rar.

Ana avu o strângere de inimă.

— Te-am supărat cu ceva?

— Tu nu poți supăra pe nimeni, dar m-am gândit că... lumea e rea și...

— Și?

— Păi... asta-i! Se vede că așa mi-e scris: să n-am parte de nicio bucurie, că asta ești tu pentru mine.

— Nu înțeleg nimic. Vorbești în bobote.

El îi făcu semn să-l urmeze, și ea îl ascultă docilă.

— Ți-e foame, surioară?

— Puțin.

— Uite, ți-am oprit o bucată din budinca pe care mi-a adus-o meșterul Sofronie. Ia și tu din partea asta, de unde n-am mușcat.

Ajunseseră lângă mare. Mergeau tăcuți, de-a lungul unui dig, în jurul căruia apa făcea mici valuri înspumate. Erau singuri. Tânăra mânca, părând absentă. Într-un târziu, Gică Mafoame puse capăt tăcerii:

— Am auzit azi pe unul care zicea lu' altul că eu mă țin cu tine.

— Și?

Bărbatul se așează pe stâncă, mai lângă capătul dinspre mare al digului, își prinse capul în palme, ca și cum și-ar fi refuzat să mai vadă măreția și splendoarea peisajului pe care-l simțea nepotrivit cu durerea lui.

— Am vrut să-l fărâș, dar mi-am zis că ție nu ți-ar place, așa că mi-am mușcat mâna, în fața lui... El s-a speriat și a fugit.

Abia atunci observă Ana că partea de jos a palmei lui drepte sângera.

— Frățioare! spuse ea emoționată. Iar când el ridică privirea, îl întrebă, cu timiditate: Am spus bine?

Chipul lui Postolea se luminează ca prin farmec. Începu să râdă, semn că toată mânia lui de până atunci se risipise.

— Nu-i lumea rea, sunt însă unii atât de săraci sufletește... că nu pot înțelege o prietenie adevărată. Asta-i tot.

— Crezi? Întrebă bărbatul.

— Sigur. Nimic altceva, decât că nu pot vedea soarele, fiindcă îl caută privind în jos, prin noroi. Bine-ai făcut că nu te-ai luat la harță cu ăla... De asemenea oameni trebuie să-ți fie milă. Și... presupun că îți este, chiar dacă nu ți-ai dat seama.

— Poate, bâigui el, dar rău am făcut că nu i-am ras măcar o casma... să-i sară capacele, ca p-ormă să am de ce să-mi fie milă. Da... cum ți-am zis, n-am vrut să te supăr...

— Și... din pricina asta... nu mai vrei să mă vezi? Se așează lângă el și-i întinse ce mai rămăsese din budincă. Uite, în timp ce tu o să mănânci, ajutându-te de mâna stângă, eu te voi lega strâns la dreapta, ca să nu-ți pătezi hainele de sânge.

Scoase din geantă o batistă de un alb imaculat și începu să-l bandajeze.

— Da... mă legi și-aici? întrebă Postolea, lipindu-și o palmă de piept.

— Sigur.

— Atunci e bine.

Ana simți ceva umed pe mâna ei și, privind în sus, văzu lacrimi prelingându-se pe obrajii lui Postolea.

— Te doare? întrebă ea, încremenind.

— Anaaaa! strigă el, smulgându-și mâna dintr-ale ei și chicotind. Și continuă să-i vorbească, privind în larg: Ori ești proastă, ori ești ca ăia de nu văd soarele din pricina noroiului. Se aplecă peste dig, luă apă în căușul palmelor și își turnă pe obraji și pe cap de câteva ori.

Ana îl privi cu atenție și, în amurgul ăla de toamnă, descoperi că, spre deosebire de Marin Vârcoleanu, bărbatul ăsta era cu adevărat frumos. Ochii lui mari și vii trădau o sinceritate dezarmantă, ca aceea a copiilor, trăsăturile chipului său, ca cioplit cu dalta, arătau vigoarea și forța de care te puteai rezema, dar și teme. Acuma, părul lui, devenit numai bucle, juca aidoma unor tăciuni stinși în spuma mării, scăldați în razele palide ale unui soare obosit, care, cu ultimele puteri, se străduia să mângâie frumusețea și puritatea acelui adevărat bărbat.

Fără să-și dea seama, Ana se aplecă, la rândul ei, își cufundă mâinile, reveni cu apă în palme și își udă fața și părul, râzând și privindu-și însoțitorul, de parcă i-ar fi spus: „Ce, numai tu știi să te prostesti?”.

— Surioară, murmură el, într-un târziu, cuprins de o oarecare teamă. Nu mi-aș fi închipuit că știi să râzi așa... așa... ca bucuria adevărată. De ce erai numai lacrimă, când te-am întâlnit... atuncea?

Ea se întristă brusc, iar Postolea se sperie. Obrajii ei se albiră, privirea prinse a rătăci undeva departe, părând a se fi desprins de veselie și chiar de locul acela.

— Te-am necăjit rău, așa-i?

— Da, răspunse tânăra femeie.

— Asta-i, nu trebe să te bagi în chestiile altora, că îți frângi gâtul. Da' să știi, Aniță, n-am făcut-o cu răutate, ci doar din prostie.

— Din dragoste! Îl corectă ea. Tu iubești oamenii și crezi că, aflându-le necazurile, îi și poți ajuta. Ești un tip formidabil, Gheorghe Postolea.

După ce își aprinse o țigară, Gică chibzui câteva clipe și apoi spuse:

— Înainte... trecea mai greu... Eu, unul, ziceam că necazul ți-o rămâne înfipt acolo... în inima aia a ta, cât o casă, pă vecie. Și acuma... trecu cât ai bate din palme. Brava, surioară! Înseamnă că te faci bine, fiindcă ți s-a făcut lehamite. Ascultă la mine: omul se lăcomește la bine, ca la vin, dar... când ți-e sete tare, tare de tot, bei poșirca și zici că niciodată n-ai dat pă gât ceva mai acătării. P-ormă... verși și scapi numai cu gustul rău și dureri de cap, dar ca să ajungi la asta... trebe mai întâi să ți se facă scârbă, însă... știi? O scârbă d-aia mare... mare de tot! Ți-o spune Gică Mafoame. Și tu să bagi la cutiuță: nicio simțire omenească nu-i mai a dracului, dar și mai de folos ca scârba, fie de lucruri, fie de om! Zău, când te-apucă lehamitea, te duci, tăticu, unde vezi cu ochii, ca să nu mai dai de ce te-ai scârbit. Mai cumpănește, și o să-mi dai dreptate, că a mai trecut și alții prin chestii d-astea.

— Ești formidabil! Da, da! Am spus că tu ești un tip formidabil! strigă Ana, vrând să scape de amintirea viermănoasă a doctorului Marinică Vârcoleanu, care încă se mai târa prin ungherele sufletului ei, rănind-o. Așa e, cum spui tu, dar vreau și eu să știu ceva despre tine.

— Ce?

— Măi Gică, e adevărat că zidărița aia... pentru care ai trudit tu o noapte întreagă să învelești acoperișul grajdului de vite... îți cam face ochi dulci?

— Ana! începu acesta, încruntând sprâncenele și scrâșnind din dinți, vrând parcă să fărâme pe cineva. Eu m-am școlit între ucigași, târfe, hoți și tot ce-i mai rău printre oameni, da... vreau să știi însă că până și ăia ori alea care-au sărit peste pârleazul legii au o credință a lor. Eu știu că zidărița e în vorbă cu Florică, ăla de la ferma viticolă, că băiatul o pierde din ochi și că ea îi cam face fițe... Eu nu-mi pot șterge bocancii de sufletul ăluia, și oricât și-ar da aia ochii peste cap, tot degeaba. Asta se obișnuiește... am auzit și eu, în lumea mare. Zicea un avocat, p-ormă un fost negustor, altădată un... ce mai! tot un mahăr, ba că au luat nevestele altora, ba că alții le-au luat pe ale lor, adică... așa, o chestie d-aia... în devălmășie. Păi știi tu, Aniță, că damele alea care se vindeau pe bani, nu s-a pomenit să-și ia una alteia iubitul? Știi tu că hoții nu se fură între ei? Să nu crezi că am admirație pentru oameni d-ăștia, dar uite că, uneori, sunt mai domni ăia de care-ți vorbeam. Eu nu am făcut d-astea... cum zici tu... să m-arunc la femeia altuia, niciodată... și... și, mai ales, acuma... când sunt...

— Ești îndrăgostit? se pomeni Ana întrebând.

El nu răspunse. Își întoarse privirea spre mare și gemu de parcă cineva i-ar fi despicat pieptul.

— Te-am întrebat ceva, insistă tehniciană.

Gică se răsuci brusc spre ea, îi prinse umerii cu palmele lui mari și, ținându-o cu o privire de gheață, răspunse, ca și cum era silit s-o facă:

— Da, doamnă! Da, surioară! Sunt... așa cum zici tu... Nu m-aș mai fi născut!

Tulburată peste orice așteptare, tânăra femeie bâigui:

— Dar asta-i foarte frumos., când iubești...

Postolea își desprinsese mâinile de pe umerii ei și o rugă să-l ierte.

— Te-am speriat, așa-i? Dacă o să mă știi mai bine, ai să vezi că nu sunt un porc... Mi-am agățat mâinile de tine, așa... ca să nu mă ia apa, că... sunt și eu om... și mă mai ia valurile...

— Da, vreau să zic... nu sunt supărată... doar suntem prieteni. Tu m-ai purtat pe brațe când mi-a fost rău... Sigur, era firesc... să te rezemi de mine... dacă...

— Gata cu vrăjala, surioară Am înțeles: fiecare în banca lui, iar la soare... să se uite numai ăia de n-au noroi în suflet.

— Prostule, asta ești! Ai un cap creț și prost! Încheie ea, silindu-se să râdă.

Dintr-o dată încremeni, cu ochii la capătul dinspre plajă al digului.

Urmărindu-i privirea, Gheorghe Postolea îl descoperi pe doctorul Marin Vârcoleanu care, în drum spre Bibicu, îi zărise pe ei.

Surpriza avea să fie foarte mare pentru fostul iubit al Anei, văzând alături de cine se afla femeia care-l adorase.

Primul care se desmetici fu Postolea.

— Ghinion, Marine! îşi întâmpină el fostul coleg de penitenciar. Ziceam, doamnei tehnician, că tot de pungaşi are parte! Atâta doar, că eu i-am spus adevărul din prima clipă, iar tu ai minţit-o clipă de clipă! Acuma, ghinion şi pentru tine! Şi dacă vrei, şi pentru mine, că şi la pârnaie, când te vedeam, mi se întorcea maţele pe dos, că şi acolo te ţineai de coţcării, ba mai erai şi turnător.

Doctorul o salută ceremonios pe tehniciană, ca şi cum nimic nu se întâmplase. Vorbele lui Gheorghe Postolea nu-l afectaseră, după cum nu-l afectase nici despărţirea de Ana. Şi-apoi, ce nevoie avusese el de o femeie care să-l iubească? Ce nevoie avea el, în general, de una care să se aştepte din partea lui la dragoste? Odată, fără ca Ana să-l fi întărâtat în vreun fel, Marin îi reproşă, plin de o răutate pe care numai neputinţa ţi-o poate da: „Tu ţi-ai făcut un zeu din mine, eu... niciodată nu-mi voi face un cult din tine“.

— Draga mea, mă bucur că te-am întâlnit, Nu vrei să facem câţiva paşi...

— Nu pot...

— Ai auzit?! scrâşni Gheorghe Postolea. Şi întinse un braţ, gonindu-l: Hai, păşeşte, că-ţi rup picioarele!

— Ana! Cum îşi permite acest domn să stingherească discuţia ta cu mine?

Gică Postolea aruncă Anei o privire de câine care aşteaptă doar un semn, fie spre a se gudura, fie a-l sfâşia

pe acela care-i necăjește stăpânul, și în ochii ei citi doar spaimă.

— Surioară! îi vorbi el la ureche. Dacă vrei, plec. Eu am vrut să știi cine-i gușteru.

— Să plece el! Tu ești bărbatul meu! se agăță ea de brațul lui Postolea.

Mafoame trecuse prin multe, în viața lui chinuită, și de cele mai multe ori făcuse față unor situații destul de grele, însă emoția de-acuma îl năucise într-atâta, că se pomeni chiuind. Pe urmă, a îngenuncheat la picioarele lui Vârcoleanu și l-a implorat:

— Du-te, Marine! Du-te, nenică... unde-oi vedea cu ochii... că eu, de-acuma sunt orb de-atâta lumină, și mi-e să nu te prăpădesc în flăcările din mine...

— Mă duc... o să mă duc, bâigui speriat doctorul. Rămase însă pe loc, neputându-se mișca.

— Du-te, frățioare! continuă celălalt, fără să-și dea seama că îi îmbrățișase picioarele, ca și cum i-ar fi cerut iertare pentru ceea ce se putea întâmpla.

— Ridică-te! interveni tehniciana.

Postolea tresări. Se uită la ea și se ridică.

Simțindu-se apărat de puterea pe care femeia o avea asupra lui, cum și de dorința de a se retrage onorabil, doctorul fu îndemnat să spună:

— Vezi bine, domnule, este total nepotrivit și umilitor să-mi cerșești dragostea pe care această doamnă n-o are și n-o va avea... decât pentru mine. Ceea ce ai dumneata... acum... sunt gunoaiile pe care eu le-am azvârlit... după...

Doctorul n-apucă să-și termine fraza, fiindcă, în secunda aceea, infatuarea i-a rupt orice legătură cu pământul, și stătea agățat de pumnul lui Postolea, care-l ținea peste zidul digului.

— Lasă-l! strigă Ana.

Si Postolea îl lăsă... în mare. După aceea o măsură cu o privire neprietenoasă, bodogănind:

— Și tu ești la fel ca ăsta!

Apa nu era prea adâncă, așa că doctorul reveni curând pe dig, scuturându-se cu dezinvoltura unui câine care a făcut baie, fără voia lui.

Gheorghe Postolea izbucni în râs, când doctorul trecu pe lângă el, privindu-l disprețuitor, iar Anei, declarându-i sentențios:

— Doamnă, înfrunt ridicolul de teama melodramei! și porni grăbit spre mal.

— Cum ai făcut asta?! îl dojeni Ana ps Mafoame.

Bărbatul se uită lung la ea, apoi îi spuse:

— Dacă nu ți s-ar fi dus sângele în ghetee, făceam și cu tine la fel.

— Nu mai îmi placi, ești o brută!

Postolea o privi lung, spunându-i parcă: „Asta-i tot ce-ai înțeles din ce se petrece cu mine?”.

— Auzi, surioară? Du-te după ăla, că tare mult semănați! adăugă el într-un târziu.

— Te-am crezut prieten...

— Ți-am fost și prieten... și bărbat. N-ai spus tu asta? și râse amar. Dacă pentru ăla cădeai din picioare, când te-am

cules din tren, vai dă mama care te-a făcut! Da' nu te las
ăluia, că te prăpădește... Habar n-ai ce japiță e!

Tehniciana privea spre capătul dinspre mal al digului.

— A căzut! strigă ea, arătând într-acolo.

El îi urmări privirea și-l descoperi pe doctor, prăvălit
lângă o stâncă. Se smulse din loc și alergă într-acolo. Ana
privea, încremenită de spaimă, apropierea lui Postolea de
doctor, socotind că în următoarele clipe Marinică
Vârcoleanu avea să fie sfârtecat. Dar, spre marea ei mirare,
presupusul agresor se lăsă pe un genunchi, scoase o
batistă, se aplecă peste parapet, o udă în mare și prinse a
șterge chipul omului de lângă el.

— E grav? întrebă Ana, înspăimântată, când se apropie
de cei doi bărbați.

— Pe dracu! S-a zgâriat de o piatră și... Așa-i, mă? strigă
Postolea doctorului.

Marinică Vârcoleanu gemu.

— Zi, mă! zi ceva. Doar nu vrei să înnebunesc... După
câteva minute doctorul deschise ochii... „Mort a fost, și-a
înviat! Pierdut a fost, și s-a aflat!“ exclamă Gică fericit. Păi
bine, bă... Marinică, să-mi faci tu, mie, bătaie dă joc la
inimă? Dă ce, bă, frățioare! Dă dragoste, hai?

— Poate, murmură doctorul.

— Păi... dacă-i din suflet, că te-a găsit damblaua, află,
bă, că doamna a zis că-s omul ei, așa, dă chichi... Este
tovarășă tehnician?

Ana observă lacrimi care se prelingeau pe obrajii lui
Gică, în ciuda unei veselii căznite pe care voia să o afișeze.

— Uite, tovarăşa tehnician e aici, şi abia aşteaptă să te ridici... continuă Postolea. Hai, dacă vrei, mă duc să caut o maşină...

— Domnule, bâigui doctorul, într-un târziu. Sunteţi foarte amabil, dar... dar nu vă cunosc...

— Chiar aşa! De unde să mă cunoaşteţi dumneavoastră? Eu vă ştiu de medic, în Constanţa, da' dumneavoastră... de unde să mă ţineţi minte?

Ana Costea nu mai ştia ce să creadă, fiindcă Postolea îi spusese despre doctor că stătuse cu el în penitenciar. Şi nu era el omul care să mintă. Atunci, de ce oare, în clipa aia, se arătă a-şi recunoaşte eroarea? Ba... mai şi plângea. Se simţea vinovată de toate cele întâmplate, mai ales pentru că, în tulburarea ei pricinuită de apariţia lui Vârcoleanu, încercase atât de stupid să se apere de el, spunându-i că cel de lângă ea era bărbatul ei, adică omul pe care-l alesese, după despărţirea lor. Acuma, în urechi, prinse a-i răsună chiotul de mai înainte al lui Postolea, şi se cutremură, dându-şi seama cât de mult o iubea. Sigur, grija purtată fostului coleg de penitenciar nu era decât penitenţă la altarul nenorocului său. Vru să-i mângâie bucele din care apa încă se mai scurgea, amestecându-se cu lacrimile ce-i curgeau pe faţă. Întinse mâna, însă, fără să-şi dea seama de ce anume, şi-o retrase.

Vârcoleanu se retrase puţin, sprijinindu-se într-un cot, apoi scoase din buzunarul de la piept un stilou şi murmură:

— Domnule, aveți un petic de hârtie! Vreau să vă notez telefonul și adresa mea... Sigur, a fost o neînțelegere... Și doresc să vă fac dovada iertării... ca drept credincios ce sunt...

Tehniciană rămase cu privirea ațintită asupra stiloului pe care îl recunoscuse, după o mică defecțiune a capacului, ca fiind cel ce-i dispăruse atunci când fusese ultima dată la Constanța.

— L-ai uitat la mine, luna trecută, când m-ai vizitat, se grăbi să-i explice doctorul.

— Hopaaa! exclamă Postolea. Ia scoală mata, că tot așa făceai și când erai la pripon.

Căută privirea Anei, vrând parcă să-i ceară iertare că puterile îl părăsiseră și redevenise cel dinainte, dar Ana Costea părea să nu-l observe, spunându-i doctorului:

— Mi-a fost furat!

— Posibil să ți-l fi luat Ciufi. E o hoată, domnule, zise el lui Mafoame, ca și cum l-ar fi luat martor al nevinovăției sale. O nenorocită, una pe care o țin prin preajma mea, dându-i impresia că-mi este de mare, ajutor, așa... știți... ca să n-aibă impresia că îi dau de pomană.

— Ce ți-a mai prăduit, surioară? se interesă Gheorghe Postolea. Și, pentru că ea tăcea, îl întreabă direct pe doctor: Zi bă, că dacă nu, te fac eu de zici! Îl înșfăcă de o mânecă a hainei, și continuă: Adu-ți aminte, bă, că te-am mai făcut eu să-i dai înapoi lui Filică Cacabeci, drumeții ăia din antilopă, pe care-i învățai tu să meargă la plimbare, când aveai vorbitor cu litera ta... Scoate tot, că ți le-ntorc pă dos,

morții mă-ti! Scuzați, tovarășă tehnician, da' altfel nu pricepe că-i groasă, și iar să dă mare.

— Gică, hai! interveni Ana și, luându-l de braț, porniră spre centru.

Într-un târziu, Postolea o rugă să se oprească.

— De ce? îl întrebă ea.

— Așa! Vreau să mă dumiresc dacă ceva... și dacă nu-ți văd ochii...

Ana îi susținu privirea, apoi zâmbi trist.

— Ei, te-ai dumirit?

— Da, răspunse el, sec. Și-i făcu semn că era gata să-și reia drumul.

Ana refuză, însă, să facă măcar un singur pas, cerându-i să-i mărturisească la ce concluzie ajunsese. Postolea se uită către mare, urmări cu privirea zborul unui pescăruș și, după o vreme, răspunse:

— Aveam... acolo, pe unul de prin Ardeal... Ilva Mică... sau cam așa ceva. S-a luat de el, odată, unul care se dăduse mare, adică... mă rog, făcea pe grozavu și... din una în alta, ardeleanul l-a încuiat, l-a... ce mai! L-a pus cu botul pe labe. După aia, tot ăla care făcea pe grandele i-a zis că el are școală și minte mai multă, dar cel din Ilva Mică i-a strigat în față: „Dom'le dragă, oi avea dumneata minche multă... să știi ghe la minie... că nu-i tăta prea bună!“. Acușica... supără-te, dar asta cred eu despre tine.

Râseră amândoi și își reluară drumul.

La o intersecție, niște muncitori care asfaltau șoseaua mâncau salam, ceapă și rupeau cu nădejde dintr-o pâine mare, de casă.

Cei doi se priviră și înghițiră în sec. Le era tare foame.

Când ajunseră în dreptul restaurantului, Mafoame îi spuse Anei pe un ton poruncitor:

— Rămâi aici și m-așteaptă.

Ana încuviință, supusă. Gică intră, zăbovi câteva minute, după care reveni, triumfător, ținând într-o mână o sticlă cu apă minerală și în cealaltă un pachet.

— Hai înapoi!

Tânără femeie îl urmă cuminte, fără să încerce măcar să afle de ce anume.

Se întuneca.

— Aici n-o să te vadă nimeni, așa că poți mânca în voie, spuse Postolea de-ndată ce se aflară lângă mare. Puse sticla pe stânca din fața lui, apoi desfăcu pachetul în care se aflau niște cârnați, o bucată de brânză, o ceapă vineție, gata curățată, și o pâine. Se uită mândru la însoțitoarea lui, de parcă i-ar fi strigat: „Vezi ce de bunătăți am adus?” și o invită să se așeze lângă el.

Ana era atât de emoționată, că nu izbuti să spună decât că îi era sete. Gică apucă dopul de metal cu dinții și-l smulse.

— Bea, surioară... Luam eu și vin, da' mi-am zis că o să crezi cine știe ce despre mine, așa că...

Rupse pâinea în trei bucăți, fărâma ceapa cu pumnul și aștepta ca ea să înceapă să mănânce.

Tehniciana apucă o bucată de pâine, apoi, surprinzându-i privirea, rămase cu mâna așa cum o dusesse spre gură:

— Nu ești supărat? întrebă ea. Nu mai ești supărat pe mine?

Bărbatul ridică din umeri, apoi smulse miezul din bucata lui de pâine și-l aruncă unui pescăruș care căuta zadarnic de mâncare, obișnuit să găsească pe plajă ceea ce rămânea de la turiști.

— Și nu te mai uita așa trist la mine, că...

Ana începu să mănânce, socotind că purtarea ei îl iritase.

Mafoame înfulecă lacom un cârnat și o bucată de pâine, apoi luă miezul cepei și i-l oferă ei.

— Asta-i tot ce-i mai bun: e inima!

— Când te vede omul, mâncând, nu se poate să nu i se facă foame.

— Ehei, am o foame veche surioară... Și de asta n-or să mă lecuiască nici ei, doctorii ăia mari ca...

Ana izbucni în râs, mușcă cu poftă din ceapă și își umplu gura cu brânză și pâine.

— Cum naiba ești tu construit? Îi zise când termină de mestecat. Uite-așa, pe nesimțite, mă faci să pricep că niciodată n-am știut ce înseamnă o bucurie adevărată.

— Numai când ți-e foame simți gustul pâinii, și numai când ți-e sufletul însetat, îți bei și lacrimile, dacă ești om și... dacă poți plânge.

Ea îl privi lung și, fiindcă nu izbutea să deslușească prea bine spusele lui, încetă să mai mănânce.

— Ia apă, surioară, că lacrimi... ai băut destule. Acuma te cunosc eu, mai bine de cum te știi chiar tu.

Ana bău câteva înghițituri.

— Bea dă te satură! P-ormă vreau și eu să beau, că nu mai pui tu gura pe sticlă după mine.

— Ți-am spus eu că ai un cap prost și creț! ripostă ea, și începu din nou să mănânce. Știi, am putea veni în fiecare seară, aici, să aducem câte ceva pentru pescăruși. Ce zici?

El își azvârli bucata de pâine din mână și o privi mirat.

— Ai tu suflet și pentru zburătoarele astea? Mai ai tu suflet și pentru altcineva, decât pentru...

— Pentru tine! îl întrerupse ea.

— Așa-i că-ți sunt prieten? continuă Mafoame, surâzând ironic.

— Ești ceea ce vrei!

— Păi, se arătă el derutat, eu...

— Am spus: tu poți însemna pentru mine ceea ce vrei tu să însemni. Și, cu asta, am terminat! Prea multe explicații strică...

Gheorghe Postolea se ridică în picioare și-o ținui cu privirea.

— Da... nu-ți iei vorba înapoi? întrebă apoi, parcă speriat. Și cum ea se încruntă, se precipită mai departe: Gata, știi! Creț și prost... Se aplecă, adună resturile de mâncare și murmură: Dacă vrei, hai să ducem astea

pentru o nenorocită de cățea care a născut într-un șopron părăsit.

— Mergem.

— Să știi că asta-i taman pe lângă dom' Bibicescu...

— Atunci, te duci singur, iar eu merg la Lia. De mâine dimineață intră... în scenă, și trebuie să mai repet cu ea.

S-au despărțit.

O vreme, Gheorghe Postolea rămase ținut locului, urmărind-o cu privirea până când Ana Costea s-a pierdut în depărtare. Ros de gelozie, încercă să se liniștească, spunându-și că nu avea a se teme din pricina neisprăvitului ăla de Marin Vârcoleanu care, oricât de doctor ar fi el, tot o pocitanie și o jigodie rămâne. Răsuflă oarecum ușurat, dar numai după câteva secunde retrăi clipa când Ana, văzându-l pe medic la pământ, se arătase mai mult decât îngrijorată. Sigur, el, Gheorghe Postolea, n-avusese de-a face cu multe femei, dar atâta lucru nu era prea greu de înțeles. Ana îl iubea, îl mai iubea încă pe Vârcoleanu, de care se simțea legată prin acele fire nevăzute, dar mai tari ca lanțurile, că lanțurile îți priponesc doar mâinile și picioarele, pe când legăturile alea o țineau pe ea cu mintea și cu inima lângă doctorul-escroc, ehei! Alea îi zălogiseră gândurile. Și asta, chibzui el, era mult mai al dracului ca oricare altă legătură a cuiva cu altcineva. Și, din nou încercă să se liniștească, amăgindu-se că tânăra femeie dorea sincer să se rupă din mrejele ăluia despre care își dăduse ea seama că nu o merită, și că cea mai bună dovadă că așa stăteau lucrurile

fusese aceea că ea îl recomandase medicului „bărbatul meu“. Însă imediat își aminti că după acel strigăt, că strigăt fusese recomandarea aia, și încă unul disperat, Ana se aplecase cu dragoste (da, da, cu dragoste!) să oblojească zgârietura de pe colțurile unor buze care rostiseră cele mai multe minciuni din câte s-au pomenit vreodată. Ehei! Și-acuma, îi spune lui, Gică Mafoame, uns cu toate alifiile, că poate fi pentru ea tot ce dorește el să-i fie. Haida-de! Și-a găsit ea nașul! Că, de iubit, o iubește, asta... fără îndoială, dar se va retrage din calea ei. Chiar de-ar fi să-și smulgă inima din piept, cu dinții! La ce bun să stea în calea nebuniei sale, dacă ea se simte fericită cu javra aia de pungaș? Dar gândul că ar putea-o abandona unei rătăcirii atât de primejdioase, că Marin Vârcoleanu ar putea-o împinge dincolo de pragul celei mai sumbre disperări, îl făcu să se cutremure. Abia stăpânindu-și durerea ce-l cuprinsese, se hotărî să n-o părăsească și să vegheze asupra ei, discret.

Porni spre șopronul părăsit, unde se afla cățeaua pe care voia s-o hrănească. Gândul că avea să treacă pe lângă casa lui Bibicu Bibicescu îl umplu de ură și de scârbă. Nu-și dădea seama dacă acuma îl disprețuia pe normatorul șef mai mult pentru că era pungaș, ori pentru că se afla în cârdășie cu medicul-escroc, dar își simțea întreaga lui vrere mistuită de o fierbinte dorință de dreptate. Ce n-ar fi dat el, în clipa aceea, să poată mântui lumea de mincinoși, de hoți și escroci, mai ales de escroci! Și, bine-nțeleș, să înceapă cu Marinică! Și cu Marinică și cu Bibicu! Da, da!

Cu ăştia doi! Aşa, să-i dea de pildă întregii omeniri, că după aia, poate că ceilalţi s-or potoli.

La un moment dat, Postolea avu impresia că cineva îl urmăreşte. Deşi nu se temea, nici din pricina întunericului şi nici că cineva l-ar fi putut răpune, pieptiş, auzind la un moment dat paşii mai multor oameni în spatele său, îşi băgă pachetul în sân, ca să aibă mâinile libere, şi-o apucă pe prima străduţă, la dreapta, oprindu-se apoi brusc, după numai doi-trei metri. Întorcându-se către direcţia din care venise, aşteptă să vadă dacă cineva avea să vină după el. Nu trecură decât vreo zece secunde, şi patru gealaţi, însoţiţi de o aschimodie de om, care-i îndemna: „Pocniţi-l, omorâţi-l!”, apărură după colţ.

În câteva clipe doi dintre urmăritori se aflau pe caldarâmul străzii, întinşi aproape fără să mai respire. Însălmântaţi, ceilalţi doi au fugit ca potârnicile. Aschimodia, care nu era altul decât Marin Vârcoleanu, se prinse de-o şipcă dintr-un gard, implorându-l:

— Iartă-mă, Gicuţă!

Gheorghe Postolea se apropie de el, îl scuiă şi-şi continuă drumul.

„Tăţoasa”, aşa o botezase el pe căţeluşa cu pui mulţi, fiindcă din pricina suptului pieptul îi atârna de pământ, îl întâmpină cu bucuria revederii, dar şi cu spaimă, pentru că puii ei părăsiseră văgăuna din fundul şopronului unde se născuseră şi acuma porniră s-o însoţească, în primul lor drum.

„O să cer o casă cu curte, și-o să vă iau pe toți“, promise Gică, în gând. Apoi scoase pachetul din sân și-l desfăcu dinaintea cățelei, asigurând-o: „N-ai teamă!“.

Normatorul șef își întâmpină mentorul cu nespusă bucurie.

Doctorul ceru ceva de băut.

Bibicu desfăcu repede o sticlută de Johnny Walker, ceea ce îl supără nespus pe Marin, meschinăria „pacientului” considerând-o drept o gravă lipsă de stimă:

— Da’ una mai mare n-ai?! Întrebă el nervos. Ori... d-alea ții pentru fețe mai simandicoase!...

Bibicu înșfăca sticluta de pe masă și aduse alta, de 750 grame. După ce-o deșurubă, zâmbind, doctorul îi ceru să-i povestească totul, de când se abătuse asupra lui acel blestemat control.

După dezbateri aprofundate, în timpul cărora Vârcoleanu întoarse lucrurile pe toate fețele, ajunseră la concluzia că Vlad Apostol era un dobitoc lesne de îmbrobodit, iar apariția Sofiei Cavaleru, pe care normatorul șef n-o chemase, cu siguranță, se datora unei indiscreții făcute de contabilul șef și speculată de o femeie „zmecheră”, a cărei vizită căzuse cum nu se poate mai bine și, deci, merita și ea, acolo, un ce profit. Mai mult, doctorul se gândi că, după tupeu și prezență de spirit, aceasta i-ar putea fi și lui de folos în afacerea cu medicamente expirate de câțiva ani.

Târziu, când zorii acelei dimineți de duminică apărură la orizont, Vârcoleanu se simți asaltat de o idee revelatoare:

— Ascultă, Bibicule! Oi fi tu mare zmeu, dar ești mai fraier ca domnul colonel Tălâmbu, de pe vremea lui Pazvante Chioru, ăla de-a pierdut o bătalie fiindcă a așteptat mai întâi să-și mănânce pepenele, și p-ormă a dat alarma. Hă-hă! râse el prosteste. Și continuă: Uite, îți zic, dar să fii sincer... și să recunoști că toată viața nu ți-ar fi trecut prin minte o chestie d-asta.

Incitat, normatorul șef era numai ochi și urechi.

— Nenică, treaba e cum ți-o servesc eu: aia dă s-a dat madamme Cavaleru n-avea de unde să știe vrăjeala ta cu contabilul șef, decât de la ăla, că în privința ta, sunt sigur, nu te trezești vorbind singur, de nebun, pe stradă.

— Asta ți-am spus și eu, preciză Bibicu.

— Adevărat, dar ce-o s-auzi d-aici încolo, o să-ți tulbure mințile. Dacă aia a aflat de la dom' contabil șef de tărășenia ta cu fictivul Gigi Cavaleru, fii convins că e blat cu el, și amândoi vor să împartă șpaga, frățește.

Normatorul șef chibzui o clipă, apoi declară:

— Ești genial, doctore! Mai ales, dacă ținem seama că aia știe și fila, și numărul curent unde se afla înscris pe statul de plată răposatul ăla...

— Le dai și tu ce le-oi da, și cu asta, basta! Important este că s-au dat de gol! Vor bani, dă-le bani, dar nu te arunca la prea mult. ăsta e un amărât, și s-ar putea mulțumi cu o mie-două... Că știi vorba mea: „Nenorocirea

vine atunci când ce ai stricat nu se mai poate repara cu bani“. Așa că... nu te împotrivi la cheltuială, Bibi! Dai, și scapi...

Normatorul părea că nu își mai poate urmări interlocutorul. Revelația pe care i-o făcuse, așa, dintr-o simplă trăsătură de condei, cum că Sofia Cavaleru era părtașă cu contabilul șef, îl năucise. Dovada căldășiei dintre ea și omul care-i controla activitatea era evidentă. Sofia Cavaleru nu putea afla nici fila din statul de plată și nici numărul curent la care figura Gigi, decât cu ajutorul contabilului șef. Și, pentru că nici măcar nu-i trecuse prin minte o asemenea judecată care, acum, i se părea atât de elementară, normatorul șef se simțea strivit de personalitatea mentorului său. Într-un târziu, nemaiputând îndura, mărturisi doctorului propria-i micime:

— Pe zi ce trece mă simt tot mai neînsemnat, față de unul ca tine.

— Fiindcă nu judeci, nu asociezi, nu confrunți datele problemelor, într-un cuvânt, ți-e lene să gândești!

Bibicu înghiți în sec, încovoiindu-se dinaintea acelor vorbe de ocară, ca sub loviturile unui bici.

— Îți închipui, continuă Vârcoleanu, că eu o să te dădăcesc toată viața? Crezi că eu n-am problemele mele, încurcăturile mele?

Normatorul șef tresări și, neputându-și stăpâni surpriza, bâigui:

— Tu? Tu să ai încurcături?...

— Da! Fără îndoială, că dacă îmi lipsesc... adică... mi-au lipsit niște medicamente pe care le-am vândut când erau încă valabile, dar acum... le-am înlocuit cu altele al căror termen expirase de doi ani, ce să fac? Am cumpărat și eu cu ce am găsit... nu?

— Păi, da! se arătă Bibicu de acord, dar glasul său trăda o vădită îngrijorare, pentru că doctorul, având probleme, nu mai avea timp să gândească cu destulă eficiență și pentru el.

— Mă, Bibi, ești incapabil să înțelegi. Auzi? Cum dracu' să-ți ceară omul o soluție, un sfat, când tu pari surd la tot ce nu te privește pe tine?

— Dar nu sunt un egoist!

— Știu! Ești doar un găinar. Și, bagă la cap ce-ți spun: Dacă vei continua astfel, mi-e teamă că, într-o zi, voi începe să te evit.

— Nu vreau să te supăr...

— Atunci... lansează-te într-o afacere de zile mari! Te voi ajuta. E timpul, Bibi! Apoi, când să iasă pe ușă, mai aruncă o privire discipolului său, rugându-l: Dacă nu-ți cer prea mult, și ca să mai pot veni la tine, nestingherit, alungă cățeaua care s-a pripășit la câteva curți mai jos de casa ta. O știi?

— Sigur că da! A și făcut, de vreo săptămână-două. Am în casă verde de Paris. Îi mierlesc pe toți! Măine îi vezi cu burțile în sus, mama lor dă javre!

— Mulțumesc! spuse doctorul, arătându-se recunoscător.

Vârcoleanu plecă singur la gară, fiindcă – socotea el – lucrurile aveau să decurgă mult mai bine dacă lumea îi va vedea cât mai puțin împreună.

Rămas singur, Bibicu pregăti ceva de mâncare, își umplu un pahar cu vin și puse ibricul pe foc. Se simțea tare obosit și, după o cafea zdravănă, avea să doarmă ca după ceai de mac.

Nu apucă să ia prima gură, că soneria de la intrare prinse a țârâi prelung, răuprevestitor. Normatorul înjură de toți sfinții pe cine-i tulbura dimineața aia de duminică, mohorâtă ca și sufletul lui.

Se ridică de la masă, hotărât să nu deschidă. Privi lung spre fereastră și desluși figura unei tinere femei, blondă, cu o siluetă ca de manechin, care ținea într-o mână o geantă de tipul celor folosite cândva de voiajori. Încercă să-și amintească dacă o mai văzuse vreodată. Nu! Hotărât, n-o văzuse niciodată, nici măcar în casa lui Marinică, unde puteai întâlni tot felul de oameni. Atunci, înfiorat de neliniște, prinse a se întreba dacă nu era vreo fictivă mai de demult, însă nici în acest context nu izbuti să-și facă lumină în minte. Și s-ar mai fi gândit el și la alte împrejurări și la alte locuri, dar soneria începu să zbârnâie din nou, mai insistent, ceea ce îl irită nespus, ba chiar îl și tulbură.

Deschise ușa, nervos, gata să-i spună tinerei femei că a greșit adresa, dar de îndată ce se află dinaintea ei, aceasta

lăsă geanta să-i cadă din mână și, entuziastă până peste poate, i se aruncă în brațe, strigând veselă:

— Bibicule, am sosit!

Sufocat, uluit, doborât de oboseala nopții petrecute cu Vârcoleanu, căruia a trebuit să-i țină companie la băutură, normatorul șef era gata să se prăbușească. Reuși totuși să balmăjească ceva, în semn de nedumerire, apoi chiar să se elibereze din efuziunea brațelor ei, care păreau destul de vânjoase. După aceea mumură stins, ca o spovedanie în ceasul de pe urmă:

— Doamnă... domnișoară... tovarășă... tovarășico... nu vă cunosc, nu v-am văzut în viața mea! Să moară mama!

Femeia își reluă valiza, îl apucă pe Bibicu Bibicescu de un braț și, pe un ton poruncitor, îi spuse:

— Hai în casă!

Bibicu o însoți docil. Era atât de uluit, încât simțea că, în curând, avea să-l părăsească puterile și se va prăbuși. Singura lui dorință, în clipa aceea, era să se așeze pe un scaun ori chiar să se lungească pe patul lui, sub baldachinul cel galben și odihnitor.

Ajunși în sufragerie, tânăra își puse geanta de voiaj pe scrin și închise ușa, după care, pe un ton ce nu mai putea ascunde o mare bucurie, zise:

— Mare șmecher ești, Bibi! Cum văd, mă așteptai cu masa pusă... Eram sigură că o să te interesezi la gară și, aflând când sosește trenul, o să-mi pregătești măcar o cafea.

— Madame, eu, încercă Bibicu să se explice.

— Iubitule, te-ntreci cu gluma! nu-i dădu răgaz femeia. Oi fi tu pișicher, dar și eu sunt de la Ploiești!

Nimic nu l-ar fi mișcat mai mult pe normatorul șef, ca pomenirea orașelor Ploiești și Brăila, fiindcă pentru el, primul avea semnificația inteligenței, iar cel de-al doilea, supercalificarea în jocul de table.

— Sunteți din Ploiești? se arătă el fascinat de ceea ce aflase.

— Întocmai.

— Și totuși, repet, nu vă cunosc! își reveni el din admirația căreia îi căzuse pradă câteva clipe.

Tânăra femeie îl sili să se așeze, apoi, luând oarecare distanță de el, vorbi răspicat:

— Ori faci pe prostul, ori îți bați joc de mine! Eu sunt Nina! Auzi? Ni-na!!!

— Care Nina?... întrebă surprins normatorul.

Covârșită de stupoare, femeia îl privi lung, apoi, ca și cum ar fi înecat-o plânsul, răspunse:

— Nina... soția ta.

Normatorul șef se lăsă pe spate, până căzu, cu scaun cu tot. De-acolo, de jos, cu un ultim efort, murmură:

— Am trăit s-apuc și clipa asta! Apoi, ca prin minune, se ridică brusc și, luând aerul unui scos din minți, urlă cât îl ținu gura: Soția mea?!

— Da, șopti tandru Nina, care nu era altcineva decât Lia Bold, tehniciană și artistă amatoare în echipa condusă de colega ei, Ana Costea.

Bibicu o privi de parcă atunci îi descoperise prezența în camera lui și zâmbi împăcat cu soarta care îi hărăzea să se bucure de trăirea fiecărei minciuni născocite de el, spre derutarea contabilului șef, Vlad Apostol.

— Mă rog, madamme, să zicem că ești nevastă-mea. Ceea ce nu pricep, însă, este... cum ai aflat adresa mea?

Perfect instruită, Lia jucă momentul, cum nu se putea mai bine. Arătându-se mândră, declară sentențios că fericirea lor conjugală avea să se destrame, în condițiile unei purtări jignitoare, de care el făcea dovada, clipă cu clipă.

— N-ar trebui să te porți așa, îl dojeni ea. M-ai luat de nevastă, căsătorindu-te cu mine, încă de pe vremea când eram pe băncile școlii...

Se opri, descumpănită că uitase rolul ce-l avea de jucat; după cum o învățase Gică Mafoame când, în prezența Anei, i-a spus: „Nu strâmba din nas la vorbele mele, că dacă-i vorbești altminteri, te ia de fraieră. Ăștia nu știu de frică decât când vede pe unul mai priceput ca ei, mergi la sigur și dacă te pierzi nițel, nu-l lăsa să simtă că ți-a căzut biciul din mână, că atuncea te dă de-a dura. Țipă, dă-i o labă, dă cu pumnul în masă, fă ceva ca să ai vreme, dacă de asta oi avea nevoie. P-ormă... ia-o de la început”. Lovi cu pumnul în masă și strigă:

— Ticălosule! Te prefaci că nu-ți mai amintești de mine?! Îi veni să râdă din pricina jocului grotesc, dar izbuti să se abțină. Se simțea iar stăpână pe situație, și avea de gând să profite de uluiala în care-l cufundase, așa

Încât continuă: Bibicule! Te-am urmat ca orbul lumina și n-am avut nimic mai presus de amorul nostru. Te-am îngrijit, ți-am dat hapuri de ficat de două ori pe zi, ți-am oblojit șalele. Și, ca dovadă a devotamentului ce ți-l port, iată, am cumpărat și acum o sută de pliculețe cu ceaiuri din ierburi, plante și buruieni, ca să nu-ți lipsească. Apoi, plângând, îi mângâie, sfioasă, o mânecă a hainei.

Normatorul șef sări ca ars și fugi la fereastră.

— Nu vă cunosc, nu vă recunosc! bâigui el.

Nina păru să nu-l fi auzit, fiindcă continuă să-și depene firul... amintirilor:

— Am venit după tine, ca puiul după mamă, mi-am deschis sufletul meu neprihănit, dinaintea ta, ca un ghiocel la prima rază de soare. Nu mă arunca în brațele deznădejdei, fiindcă tu încă n-ai fost femelă, ca să cunoști până unde poate merge răzbunarea sexului gingaș!

Disperat, Bibicu încercă să se elibereze, neîndrăznind însă nicio brutalitate, pe cât putu, servindu-se de gemete, icneli și scâncete, asemenea unui copil plictisit de prea multă dragoste a bunicii sale.

— Dragostea mea, ești tare bolnăvior, dacă ai ajuns să nu-ți mai recunoști soția!...

— N-am soție! N-am avut niciodată soție!

— Da, da! Ești tare bolnav...

— Niciodată n-am fost bolnav!

— Și mai grav, nu-ți dai seama..?

— N-am soție, n-am fost bolnav!

Lia Bold își desprinsese mâinile de pe el și-l întrebă cu cea mai firească mirare:

— Bibicule! Dacă nu ești bolnav, de ce m-ai chemat?

— Madame, ești nebună?! Madame, nu am auzit în viața mea de 'mneatale. Nu te-am chemat!

Atunci ea deschise poșeta și scoase o telegramă confecționată de ea, pe care o flutură pe dinaintea lui, arătându-se indignată.

— Dar asta?!

Normatorul șef privi aiurit la telegramă și rosti, incoerent:

— Văd... însă... jur, eu nu...

— Ce, nu? Întrebă ea. Cred că nu mi-am autoexpediat telegrama asta. Și tânără citi conținutul, rar, apăsând pe fiecare cuvânt: „Nina, vino urgent. Stop. Sunt foarte grav bolnav. Stop. Bibicu”!...

Normatorul șef întoarse fața la perete și se tângui:

— Doamne, nu mă lăsa! Sfântă zi de duminică, ce-am făcut?! Apoi, pradă unei revelații, veni cu pași repezi spre Nina: Îmi puteți spune... cam pe unde locuiți?

— Desigur! răspunse ea, mimând bucuria speranței, că, în sfârșit, el avea să-și amintească totul. Ploiești, strada Cuza Vodă, numărul 579. Eram la mama, Bibicușule! La Paula, mămica mea...

Așadar, contabilul șef expediasse telegrama, gândi normatorul șef. Dar, Ploieștiul... Ce se întâmplase cu Ploieștiul? Își ieșise cumva din matcă? Și strada Cuza Vodă, la fel? Adevărat, nu mai trecuse prin orașul acela de

vreo zece ani, dar... să se fi petrecut oare o asemenea extensie urbanistică? Și-apoi, Nina... Paula... localitatea... Nuuu! Prea multe coincidențe! De ce nu-l avea pe doctorul lângă el? Ce bine i-ar fi prins un sfat de-al lui. De ce plecase așa de repede? Își aminti însă, că și acesta avea încurcături, și asta îl întristă. Se hotărî să-și rezolve singur situația:

— Uite ce este, drăguță! Începu deodată Bibicu. Nu te cunosc, nu te-am văzut, nu te-am chemat! E bine?!

Tânăra femeie ezită câteva clipe, apoi întreabă:

— Cum rămâne cu telegrama?

— Vrei să zici că ai venit la... cerere?!

— Exact!

Bibicu se scotoci prin buzunare și scoase două hârtii de câte o sută de lei:

— Ține! spuse el, dându-i banii. Și se grăbi să-i explice: Una e pentru tren... ailaltă sută pentru deranj. Și acum, valea, că vreau să mă culc!

Lia Bold nu dădu niciun semn că ar fi fost dispusă să-l părăsească. Merse spre fereastră, privi în stradă, unde câțiva dintre membrii echipei de teatru amator se aflau gata să intervină, dacă ea ar fi avut nevoie, ori n-ar fi apărut la geam din zece în zece minute, își petrecu mâna prin păr, semn că totul era în ordine, până când contabilul șef avea să-i vină în ajutor. Dar, până atunci, mai era ceva vreme, fiindcă, deși duminică, Vlad Apostol și alți doi funcționari de la contabilitate cercetau minuțios activitatea

oglundită în scriptele biroului normări, condus de Bibicu Bibicescu.

Lia reveni lângă pretinsul ei soț și își mărturisi îngrijorarea:

— Iubirea mea, ia-ți banii înapoi. Nu te pot abandona așa... fără să te îngrijesc măcar. Cred că tot răul îți vine de la vechile tale crize hepatice și de la insomnii. Scoase din poșetă un plic din care răsturnă pe masă câteva pastile. Bibi, în numele mării noastre iubiri, ia un bulin!

Lui Bibicu îi fulgeră deodată prin minte o idee, pe care se grăbi s-o pună în practică:

— Să vină pompierii! Salvarea! Ajutooor!!! strigă el cât putu de tare.

Lia Bold nu se arătă îngrijorată de această ieșire. Se apropie iar de el și-l rugă să-și ia medicamentul.

Normatorul șef fugi, ca și mai înainte, zbierând că n-avea de gând să facă pe voie acelei femei care voia să-l ucidă prin otrăvire.

Și, în timp ce disperarea puneă din ce în ce mai mult stăpânire pe el, care vedea că nimeni nu-i vine în ajutor, ușa dinspre vestibul se deschise, iar în prag apărură contabilul șef.

Vlad Apostol rămase o vreme tăcut, privind scena de urmărire, apoi se adresă gazdei:

— Ce s-a întâmplat, domnule Bibicescu? Am văzut ușa de la intrare larg deschisă, am auzit strigăte și iată-mă venit în ajutorul dumatăle.

— Se simte rău, domnule, încercă Nina să-l scuze.

— Mă numesc Vlad Apostol, și sunt coleg cu domnul Bibicescu, la combinatul agroindustrial, de aici, se prezintă contabilul șef.

Nina zâmbi politicos și-i întinse mâna.

Privirile lui Bibicu oscilau de la unul la celălalt, cu regularitatea unui pendul de mare precizie.

— Nina Bibicescu! se prezintă tânăra femeie, jenată parcă de împrejurarea penibilă, în care era nevoită să facă cunoștință cu un coleg al bărbatului ei.

— Soția dumnealui! exclamă Vlad Apostol. Sigur, trebuia să vă fi recunoscut din descrierea atât de frumoasă și amănunțită a domnului Bibicescu, se grăbi contabilul șef să-și repare, chipurile, mirarea. Soțul dumneavoastră mi-a vorbit foarte mult despre dumneavoastră, despre dragostea ce v-o poartă, despre fericirea căsniciei dumneavoastră. Și, arătându-se oarecum jenat, adăugă: Vă rog să primiți mulțumirile mele, deși ar trebui să vă felicit... pentru promptitudinea cu care ați răspuns telegramei pe care... știți... chiar eu v-am trimis-o.

— Era de datoria mea, răspunse Nina. Și-apoi, iubirea ce i-o port m-ar fi readus acasă chiar și fără acest apel...

Contabilul șef plescăi din limbă, în semn de admirație:

— Acum îmi dau seama, cu-adevărat, că dom' Bibicescu are pentru ce să vă adore.

Urmă un oftat sfârșietor, din pieptul femeii care, după o presupusă despovărare, izbuti să precizeze:

— Mă adoră, dar... nu mă recunoaște!

— Ei, cum așa!

— Vreau să-l îngrijesc, vreau să-l știu sănătos, dar el refuză tratamentul și, spre a se echiva, zice că nu m-a văzut în viața lui. Cred că vă dați seama ce copilăros procedează, sperând că la adăpostul unei pretinse amnezii aş putea renunța să-i acord asistență medicamentuoasă, în pastile și prafuri care, dincolo de a nu fi nocive, sunt curative!

De-ndată ce află toate astea, Vlad nu se putu abține să nu atragă atenția normatorului șef, la ce primejdii își expunea sănătatea, și se grăbi să-l sfătuiască:

— Nu mai ezitați nicio clipă! Luați pastilele care vă sunt atât de necesare. Mai mult, cred că puțin regim alimentar, bazat pe fructe, legume și zeamă de compot ar restabili imediat buna dumneavoastră dispoziție.

— Bine-nțeles, aprobă Nina. Și, adresându-se musafirului, continuă; Ați văzut și dumneavoastră la ce crize de nervi duce afecțiunea lui hepatică, rebelă și încăpățânată.

— Am văzut, confirmă Vlad.

Apoi luă un bulin și porni spre Bibicu, rugându-l și el:

— Hai, dragul meu, ia-l și fă-te sănătos!

Acesta luă o pastilă și, disperat, întrebă:

— Ce-aveți cu Bibicu?!

— Nimic, dragule, îi spuse grijulie Nina, care-i pregătise ceaiul și-i făcu patul ca pentru noapte.

Resemnat, Bibicu plecă în dormitor și își îmbrăcă pijamaua. După ce își trase pe deasupra un halat de casă, reapăru în sufragerie ca să-și bea ceiuțul de sunătoare, sub

privirile binevoitoare și grijulii ale soției sale și ale lui Vlad Apostol.

După ce normatorul șef isprăvi și ultima picătură, contabilul șef felicită prietenos fericitul cuplu și plecă.

Era nerăbdător să împărtășească, celor care îl așteptau afară, măiestria și talentul de interpretă ale Liei Bold.

Trebuie o carte de vise

Ajuns în stradă, Vlad Apostol iuți pasul până la încrucișarea cu șoseaua care ducea spre parcul de joacă al copiilor, din imediata apropiere.

La intrarea în parc, el a fost întâmpinat de Ana Costea și de Gică Postolea, amândoi explodând într-un: „În sfârșit!“, după îndelunga și încordată lor așteptare.

Contabilul șef le istorisi cele petrecute în prezența lui, acasă la Bibicu, și cei doi traseră concluzia că Lia Bold era stăpână pe situație, normatorul șef fiind în mâinile ei, datorită marelui strateg – SURPRIZA.

— Odată și-odată, o să scriu eu toate chestiile astea, spuse Gheorghe Postolea, de-ndată ce porniră spre debarcader, acum, cu aspect dezolant, dacă priveai bărcile și bicicletele nautice trase la mal, ba unele deja stivuite lângă o magazie, gata de iernat.

— Ia te uită! exclamă Mafoame. Parcă-s niște oameni care și-au încheiat socotelile cu lumea și acuma nu mai așteaptă decât să le pui în mână o lumânare, ca să vadă drumul de pe urmă...

— O să învie, la vară. Așa-i întotdeauna toamna, spuse Ana și se porni să recite niște versuri în legătură cu frunzele care cad în acest sezon al anului.

Gică Postolea rămase mut de admirație.

— Dacă-ți plac versurile, mâine îți aduc un volum mare... cu niște poezii numai și numai despre toamnă, îi promise ea.

— Câți ani avea poetul ăla, când a scris despre toamnă?

Ana gândi câteva clipe, apoi răspunse:

— Treizeci, ori chiar mai puțin.

— Ce pot să aflu eu de la unul de vârsta lui? Se întoarse spre ei și, luându-i parcă drept martori, spuse cu oarecare îngrijorare că n-avea să-l înțeleagă prea bine: Despre toamnă ar trebui să scrie bătrânii, că au trecut prin ea, iar despre iarnă... nimeni, că nimeni nu mai are gânduri după

ce-a ieșit din matcă. Și eu, fraților, nu cred în zmcheriile
ăloră dă vorbesc cu morții.

— Tovarășe Postolea, se arată contabilul șef sincer
impresionat, dumneata trebuia să te fi făcut scriitor.

— Ehei, tovarășe! râse amar Gică. Mai înainte de asta...
trebuia să mă fi făcut cititor, că altminterilea... ajung ca ăla
despre care se zice că a scris mai mult decât a citit. Am
cunoscut odată o femeie tare zmecheră. Zicea aia că... de
ce să existe o uniune a scriitorilor și să nu fie și una a
cititorilor că... oricum, mai interdependentă e prima de a
doua, decât viceversa.

După ce râse pe săturate, Ana Costea explică
semnificația cuvântului interdependență, precizând că, în
contextul celor spuse de el, termenul potrivit era
dependența.

— Vezi, tovarășelule, câte mai am de învățat? îi spuse el
contabilului șef, de parcă Ana îl susținuse în amânarea
carierii scriitoricești pe care acesta i-o propusese. Eu
ziceam că întâi de toate am de citit, da' cum vezi și
'mneatale, 'nainte de orice trebuie să învăț a vorbi ca
tovarășa tehnician... p-ormă să știu ce zic, și p-ormă, p-
ormă... cititul și scrierea pentru alții. Auzi? Uite, că mi-am
adus aminte. Acolo... mă rog, unde am stat ăia șase ani,
era unul care fura numai mărunțișuri: o rufă de pe
frânghie, o pernă pusă la aer, pe fereastră, chestii d-astea...
și se tot plângea că „lucra” din zori și până-n noapte, dar
nu se ajungea cu banii. Și eu, și alții, i-am dat dreptate, să
știți 'mneavoastră cum e cu orice marfă: o „scoți din

prăvălie”, și-a pierdut valoarea cel puțin cu jumătate, însă... un grangur, șulfă bătrână în materie de case de bani, Nelu Zbonghici, băiat de familie – tac’su fusese codoș așa dă mare, că avea grajduri dă cai alături dă vodă, la Periș – zice: „Bă, nenorocitul! Păi cum să te ajungi dacă te ții de găinării? Dă și tu o bombă, ca mine, ori cum dădea nea Iancu Broitman... sau Florică Florescu... sau Voinescu împreună cu Cairo, ăia dă s-au mierlit pentru o gagică, la «Dunărea»... Altminteri, ajungi să crăpi dă foame și să-ți lași oasele prin pârnae, într-un coșciug dă patru poli”. Necăjitul ăla s-a și aruncat la treabă. Zice: „Dom’ Zbonghici, – că acolo, ca și în «lumea bună», se respectă puterea și averea – merg cu ’mneavoastră. Sunt gata la datorii!”. Nelu a răs mânzește și l-a întrebat: „Da’ ce știi tu să faci? Ai lucrat, sau măcar ai ținut în mână o gură de lup? Știi să folosești un lărgitor? Ai învățat să umbli cu lampa COCA?, aia dă taie ca briciul în oțelul caselor dă bani? Știi să ascuți, ca doftorul, peretele unui safe, și să spui unde-i plin și unde-i gol, ca să fii singur unde trebuie dată gaura dă burghiu? Ai și tu, acolo, barem, o legătură dă pontoarce, câteva leviere, plastilină ori ceară roșie să iei modele dă chei? Învățat-ai, oare, să pilești o cheie plină, după model?”. Când a auzit toate astea, nefericitul ăla își uită dă sărăcie și spuse: „Dom’ Zbonghici, dacă ai învățat toate astea, la ce dracu’ te mai ții de prăduială, că puteai să te faci inginer!“.

Tehniciană și contabilul șef se amuzară copios, înțelegând că prin exemplul dat, Postolea se speriasse la

gândul că, pentru a scrie toate câte le simțea, trebuie să deprindă foarte multe lucruri.

Își reluară drumul traversând parcul de joacă al copiilor.

O femeie care nu părea să fi fost mama băiețelului pe care-l pălmuia brutal, fiindcă el nu voia să părăsească leagănul, unde se bucura de tovărășia altui copil, striga cât o ținea gura, că prea multă joacă strică, și că ea a obosit să tot împingă leagănul.

Gică se apropie de femeie, o salută și, cu sfială, o rugă să-l lase pe el să legene copiii, lui făcându-i mare plăcere.

Un tânăr din apropiere interveni batjocoritor:

— Lăsați-l, doamnă, poate că vrea și el să se dea huța-huța!

Lumea din jur râse zgomotos.

Postolea porni spre cel care-l umilise, îl prinse de mijloc și-l săltă în sus, spunându-i, fără răutate:

— Frățioare, te-ai jucat vreodată... așa... până să nu mai știi de tine? Te-ai jucat tu vreodată, așa, să te joci și să te bucuri și să uiți până uiți că exiști? Și, cu o disperare cutremurătoare în glas, adăugă: Eu n-am avut niciodată, auzi mă?! Niciodată n-am avut bucuria asta! Apoi îl depuse cu picioarele pe pământ, revenind la prietenii săi, cărora le spuse:

— Iertați-mă!

Contabilul șef îl luă de braț și-i zise:

— Văd că iubești mult copiii. Uite, duminica viitoare te invit la mine acasă. Am doi băieți, pe cinste!

— Ai și jucării? Și, fără să aștepte răspunsul, continuă: Dacă n-ai, le fac eu, că d-asta știu să fac. Las' că știu eu ce le trebuie.

După o vreme, au ajuns pe plaja unde lumea se plimba nostalgic, ca pentru a-și lua rămas-bun de la soarele grăbit să apună, ca să răsară pe cine știe ce alte tărâmurii, unde era așteptat.

— La ce te mai gândești, tovarășe Gică? îl întreabă Vlad, la capătul unei lungi tăceri.

Mafoame ridică din umeri.

— În legătură cu Bibicu? întreabă tehniciana.

— Da! Părerea mea este că Lia Bold a pornit foarte bine în rolul Ninei, dar peste câteva ore jocul ei se va termina și... nici măcar nu știu în ce fel.

Gheorghe Postolea făcu un gest de negare, clătinându-și capul. Privea undeva, dincolo de el și de lume, și într-un târziu se pomeni exclamând:

— Doamne, sfântă e libertatea! Da' n-o merită nicio jigodie! Se întoarse spre tovarășii săi și continuă: Ascultați, fraților! Vă zicem mai înainte că eu nu vorbesc cu morții, da' pă Bibicu ăsta îl bag eu într-o discuție cu lumea dreptilor. Mă prind pă orice, că astă seară îi bag în cap ideea. P-ormă, treaba merge de la sine, că... la urma urmei, o să și dorească asta.

— Cum? se arată curioasă Ana.

— Păi... o să afli 'mneatale, când ne-om întâlni cu dom'șoara Lia, că ea trebuie să facă începutul. Oricum,

fata trebuie ajutată. Așa că o să fie nevoie și de tălică... mai către seară. Vorba aia, „Bate fierul cât e cald!“ ...

Lia Bold reveni la Bibicu, pe la ceasurile cinci, după o absență de vreo două ore. Îl găsi pe normatorul șef în sufragerie, moțâind pe un scaun, cu coatele rezemate de masă. Trecu pe lângă el, fără a-și face simțită prezența, și intră în dormitor. Despachetă în grabă capotul ce-l adusese, îl îmbracă peste jachetă și rămase la pândă, așteptând ca pretinsul soț să se trezească.

După vreo treizeci de minute, Bibicu se ridică de pe scaunul ce-i servise drept pat și încercă să aprindă lumina. Zadarnic! Scoase dintr-un sertar al scrinului o lumânare și o aprinse, fixând-o într-un sfeșnic. Apoi, cu sfeșnicul într-o mână, iar cu cealaltă ținându-și halatul strâns pe corp, începu să se plimbe prin încăpere, gândindu-se cine naiba o mai fi și Nina.

— Nu... nu sunt nebun! bâigui el, într-un târziu. Sau... poate că sunt și nu-mi dau seama... Nu! se hotărî el în cele din urmă. Atunci, de ce să merg în puterea zilei, cu lumânarea aprinsă, așa... ca ăla despre care am citit odată într-un almanah? Când dracu' am citit eu asta? Oare să mi se fi năzărit? Chibzui o vreme, pe urmă își aminti: Ce mai! Am citit... Îl chema Diogene și era de profesie înțelept. Da, da! încercă el să se asigure că acelea erau numele și ocupația omului care se purtase, cândva, întocmai ca el, în acele momente. Bine, bine, dar de ce umbla ăla cu lumânarea în plină zi? Aha! exclamă Bibicu, convins că, în

sfârșit, aflate scopul lui Diogene. Căuta un Om! Stai, nu-i destul! Trebuie să știu și pentru ce îl căuta? Fiindcă nimeni nu te caută pe degeaba... Nu? Sunt convins că Diogene dăduse de vreun bucluc, și căuta pe cineva ca să-l scoată din încurcătură. De! făcu el. L-or fi prins șmecherii cu plumb în zaruri, dacă juca „La mai mare“, și voiau să-i scoată obiceiul din cap cu... șișul. Cine știe? D-aia umbla dă nebun cu lumânarea-n mână, după te miri cine...

Puse sfeșnicul pe masă, își aprinse o țigară și, tot pufăind, privea fără întrerupere la flacăra lumânării, ca și cum acolo s-ar fi aflat răspunsul la întrebarea care-l chinuia din ce în ce mai rău.

— Dar eu, pe cine caut?

Și tot așa, legat de această nedumerire, continuară altele, aidoma unei avalanșe generate de un mic bulgăre care, în rostogolire, antrenează mulți alții. De pildă, ce căuta Sofia Cavaleru în casa lui, cu toate că el n-o chemase? Cum se făcea că o persoană care sălășluiește numai în închipuirea lui prinsese carne și oase; ba chiar și curajul să-l înfrunte în locuința sa? Dar șantajul? Da, da! Șantajul de care se plânsese contabilul șef. Râse, spunându-și că doctorul îi explicase asta. Dar nebuna asta, Nina? De unde mai apăruse? Tot din închipuirea lui? Păi ce era închipuirea lui? Parc public? Intra și ieșea fiecare după propria sa dorință? Asta părea să-l supere pe Bibicu în cel mai înalt grad, fiindcă se simțea părăsit de cel mai elementar drept al proprietății; până și ideile se arătau că nu sunt doar ale lui. Când țigara îi arse degetele,

apropiindu-se de sfârșit, îi veni în minte un gând ce părea să-l consoleze cu totul și cu totul. „Nimic nu-i nou sub soare!“.

Se scurseseră astfel vreo cinci minute, la capătul cărora Bibicu făcu o lungă pauză, apoi reluă mărturisirea nemulțumirilor și nedumeririlor sale:

— Vasăzică, Nina! Cum dracu s-au potrivit și numele și adresa? Uite, că s-au potrivit! Doamne, făcu el, cutremurându-se. Și, luând un sfeșnic în mână, continuă ca într-un jurământ: N-o să mai mint niciodată, că... Uite, parcă mi-am cobit. Am scăpat eu de însurătoare, atâta amar de vreme, ca să mă găsesc sub papucul unei femei fără scrupule, fără să-mi dea măcar o coajă de pâine... Și, cică, mă iubește! Scânci un trist „Mor de foame!“, după care țin să se asigure din nou: Nu sunt nebun, ce-aveți cu Bibicu?

Din camera alăturată apăru Nina, grijulie și tandră, și care îl întrebă:

— Ce face băiețelul meu drag? A visat pe Bau-Bau?

Normatorul șef scăpă sfeșnicul din mână și lumânarea se stinse.

— Nu... A... am dormit bine, răspunse Bibicu, privind-o năuc.

— Bine-bine? insistă Nina.

— Da, foarte bine... Niciodată n-am dormit mai frumos.

Lia Bold se apropie de el și-l mângâie.

— Bravo, puîșor! Ai văzut ce bine te simți, dacă ești cuminte și papi tot ce-ți dă mămica?

— Da, am văzut, văd... Acuma sunt sănătos...

— Într-adevăr, chiar te simți așa cum spui?

„Mamă! gândi Bibicu. Asta vrea să mă îngrijească *de tot!*“. Și, speriat că tratamentul avea să reînceapă, declară binevoitoarei sale neveste:

— Mă simt bine, am dormit bine...

— Mă bucur, iubitule. Uite, pun masa... Știi, orice copil bolnav seara papă ceva mai ușor...

— Desigur, dar măcar o bucată de pâine... o...

N-apucă să-și termine fraza, pentru că Nina îl întrerupse dur:

— Te rog să nu mă necăjești. Tu ți-ai făcut somnul de după-amiază, pe când eu n-am închis un ochi, măcar...

— N-ai dormit, fiindcă mă iubești, încercă s-o înduplece normatorul șef. N-ai dormit, fiindcă îmi porți de grijă... fiindcă eu te-am supărat...

— Dragostea mea – protestă blând Nina – tu nu mă poți supăra niciodată, în afara clipelor când te arăți refractar la tratament. O, Bibi! Nici nu-ți închipui cât mă întristează, știindu-te bolnăvior!

Normatorul o privi aiurit. Părea atât de sinceră în tot ce spunea, încât era gata să se lase convins, nu numai de boala pe care și-o inventase, ci și de bunele ei intenții. Rămase o vreme, privind-o insistent, dornic să pătrundă dincolo de chipul acela angelic (nu era de dă-o-n colo...). Oare ce se ascundea în mintea ei? Ce gânduri o bântuiau ca să-l mai chinuie? Sau o fi vreo obsedată care voia să-i facă binele, crezut numai de ea, cu de-a sila.

— Domnișoară... doamnă, nici nu știu cum să-ți zic. Faci cumva parte din Armata Salvării și te-ai rătăcit p-aici? Păi... fata moșului, atunci să știi că nu ți-ai găsit omul! conchise el categoric.

Spre surprinderea normatorului șef, Nina, în loc să-i răspundă la întrebare, se arată în continuare îngăduitoare, rugându-l, ca pe un copil răsfățat, să mănânce:

— Hai, îngerașule! Spui prostiuțe, pentru că nu vrei să papi.

Lia Bold lovise în plin, fiindcă, la auzul ultimului cuvânt pe care-l rostise, Bibicu privi la ceea ce așezase ea între timp pe masă și, uitându-și supărarea de mai înainte, se arată lacom:

— Da, sigur, păpăm!

Afectuoasă, Nina îi puse la gât o babețică, iar el, docil, se lăsă pregătit pentru cină.

— Ce păpăm? întrebă el, nerăbdător.

— Ceiuț de sunătorică, gling-gling-gling! răspunse femeia, încercând să imite sunetul unor clopoței. Pe urmă... morcovi tocați mărunțel, toc-toc-toc!...

Bibicu își smulse babețica de la gât, strigând indignat:

— Dar ce sunt eu: rață, iepure?! Ascultă, femeie! De când faci meseria asta... de călău?

— Dragostea mea, se arată Nina îndurerată. Asta găsești să-mi spui după ce m-am chinuit aproape două ore să te readuc pe linia de plutire?! După ce suferința ta m-a făcut să îndur un adevărat coșmar?

— Eram convins că nimic n-ar putea tulbura o criminală ca tine, pentru care nimic și nimeni nu înseamnă prea mult față de câte a văzut și a făcut... Și după o pauză, adăogă: Zici că ai avut coșmar, hai? Asta înseamnă că ai visat, nu?

— Da, răspunse femeia, acoperindu-și ochii cu palmele.

— De rău? Vreau să zic... ceva urât, care să-ți facă teamă?

— Da.

— Ce-ar fi să-mi zici și mie? Poate că te-aș liniști, că și bunica... și mama... și mătușile mele erau tare pricepute în ghicit, descântece și tălmăcirea viselor. Mă rog, dintr-o familie cu tradiții de clarvăzători.

Cuprinsă parcă de o nădejde la care nu îndrăznea să gândească, Nina întrebă:

— Ai cumva... carte?

— Cum vine asta! Te dai nevasta mea și nu știi?

— Bibi! se arătă ea supărată. Cred că nu m-am exprimat corect. Am vrut să știu dacă ai o carte de vise, ori măcar ai auzit de unde sau de la cine am putea-o procura.

— Nu, nu posed o asemenea carte. Am însă un prieten, om de știință, care citește și scrie rețete. Nu se poate să-i lipsească o asemenea carte din bibliotecă.

Nina făcu câțiva pași prin încăpere, ținându-și privirea îndreptată spre podea, așa, ca omul aflat într-o mare încurcătură.

— Regret, spuse ea, după o vreme. Cred că ar fi mai bine să nu-ți povestesc visul acela tulburător.

— Cum vrei.

— Da, da! Mai ales că e vorba de tine...

Afirmația pretinsei soții produse asupra lui Bibicu Bibicescu un efect extraordinar.

— Despre mine, zici? Întrebă el cu glasul tremurat. M-ai visat ginere? Asta-i moarte. M-ai visat cal? Înseamnă drum lung. Mai știi și eu câte ceva de la bunica, dar n-am dat atenția cuvenită la timpul potrivit, când puteam să asimilez cunoștințe serioase în tălmăcirea viselor.

— Iubirea mea, replică Nina, trist. Lasă-mă să tac. Mă tem că ceea ce-ți voi povesti ți-ar putea deregla pulsul. Îi veni să râdă, pentru că ajunsese să coboare la nivelul conversației angajate de el, apoi se lăsă cuprinsă de bucuria că tactica incitării îi izbutise.

— Spune-mi, povestește-mi visul, coșmarul! imploră normatorul șef. Ai datoria sacramentală să faci asta. Trebuie să mă previi!

Femeia surâse șăgalnic, cu toate că se grăbi să condiționeze relatarea:

— Numai dacă bei un pic de ceiuț.

Bibicu Bibicescu gemu surd, pe urmă spuse ca pentru sine: „Totul se plătește!!!“. Și sorbi două înghițituri din ceaiul de sunătoare, fără zahăr.

Amuzată de abandonarea lui, Nina îl întrebă ce spusese, fiindcă nu auzise prea bine ultimele cuvinte.

— Am zis că totul se plătește, repetă el. Și, ca orice individ de opinie, se dezvinovăți imediat: Ideea nu-mi aparține. Am citit asta într-o carte...

— Bibi! Tu citești cărți? Își mărturisi Lia nedumerirea.

Cum sentimentul culpabilității părea să-l persecute mereu, falsificatorul de state de plată încearcă să-și micșoreze vina, aducând în sprijinul său mărturisirea sinceră:

— Nu! Nu citesc cărți, ci așa... din când în când câte un titlu, și asta... cu totul și cu totul întâmplător. Apoi, spre a fi cât mai convingător în nevinovăția și buna lui credință, sorbi încă o înghițitură din ceai. Purificat parcă de martiriul suferit, prinse curaj, s-o roage din nou: Îmi spui ce-ai visat în legătură cu mine?

Lia Bold se așează în fața lui, închise ochii și își opri respirația câteva clipe, ca pentru a se desprinde din ceea ce o împiedica să re trăiască visul. Pe urmă, prinse a vorbi de parcă s-ar fi aflat în transă hipnotică, întinzând brațele și legănându-le ca într-o mângâiere:

— Totul e liniște și parfum îmbietor de flori... Regina nopții și-a deschis larg petalele, iar zefirul îi desmiardă tulpina, ca un adevărat îndrăgostit...

— Aoleo! se sperie Bibicu. Dacă mă aflu printre flori, e ca și cum aș fi mort!

— ... Celelalte flori... îngână un cântec de slavă frumoasei lor stăpâne.

— Prohodul! strigă normatorul șef, gătit de spaimă. Asta-i! Florile sunt popii, iar cântecul lor nu-i altceva decât: „Du-l, du-l, du-l... / Că de viață e sătul”.

— ... Și Regina nopții, mergând pe aripile unei muzici divine... descuie niște broaște fermecate... și pătrunse în casa noastră!

— Descindere! Percheziție! bâigui normatorul șef. Și începu să tremure, pradă unui frison.

— ... Regina nopții te căuta pe tine! preciză Lia. Și, ca și cum întâmplarea s-ar fi petrecut chiar în momentul acela, îi prinse mâna, strângându-i-o.

Bibicu se smulse din strânsoarea mâinii ei și, speriat, se refugie într-un ungher al sufrageriei, de unde întrebă în șoaptă:

— Nina, ce-avea aia cu mine? De ce dracu venise ea atâta drum, că eu sunt doar un om modest și nici măcar prea tânăr. Nu găsea ea, acolo, un trandafirăș frumos, un copăcel de liliac, un smochin, palmier, curmal...? Ce-avea cu Bibicu?

Menținându-se în aceeași atitudine, Nina răspunse:

— Zicea: „Unde e normatorul șef?“. Eu, încercând s-o îndepărtiez de căminul nostru conjugal, i-am spus: „Bibi nu e acasă”.

— Foarte bine! strigă el, înghesuindu-se și mai mult în colțul încăperii, ascunzându-se perfect de aceea care-l căuta cu înverșunare.

— ... Regina nopții s-a înfuriat și mi-a trântit-o, așa, de la obraz: „Mincinoaso! Mă voi adresa la combinat!”.

— Vai de mine, ăsta-i semn rău! Trebuia să-i fi spus și tu: „Maiestate, bărbatul meu este bolnav și nu se duce la serviciu”, ori mai știu eu ce altă minciună.

— Chiar așa i-am și zis, dar ea părea hotărâtă să aibă o întrevedere cu tine, fiindcă a continuat: „Voi căuta alte persoane care-l cunosc, și tot îi voi da de urmă”.

— Urmărire penală! bâigui înfricoșat normatorul șef. Ce mai! Regina nopții după mine! Asta e: potera, pe timp de noapte!

— I-am zis, – continuă Nina —: „Află, frumoasă doamnă, că niciuna dintre cunoștințele noastre nu te va ajuta în hăituiala bărbatului meu!”.

— Aiurea! făcu Bibicu decepționat. Găsește ea un turnător, că aici nu l-am ascultat eu pe Marinică, să mă fi făcut îndrăgit de fraieri, nu să-i umilesc. M-a luat apa când am văzut că pot să mă dau mare, și p-ormă... am primit lecții proaste de la ăla cu aprovizionarea care, când mă auzea dojenind cu blândețe vreun subaltern, îmi spunea: „Bibicule, umilește-i! Numai așa o să-i stăpânești. Fă din ei servitori, umilește-i!”. Cum vezi, l-am ascultat, și-acuma, dacă întreabă cineva de mine, oricare mă dă în gât. Acuma, gata! S-au dat cărțile! Zi, mai bine, ce-a spus aia când a aflat că n-o s-o ajute nimeni să dea de mine?

— Ooo! Regina a izbucnit în râs. Dar știi, un râs plin de batjocură, după care a trecut la amenințări, dintre cele mai groaznice: „Ei bine, dacă prietenii și cunoștințele voastre nu mă vor sprijini, voi face o lectură a statelor de plată semnate de soțul dumitale, și-i voi ruga pe toți fictivii să-l caute. Fiecare dintre ei va porni pe urmele lui, cerându-i socoteală de sumele împărțite cu el, iar Bibicu va fi supus asprei lor judecăți!”.

— Gata! strigă normatorul șef. Țasta-i sfârșitul meu. Odată, pe când eram copil, am furat din căciula unui orb câțiva lei aruncați de trecători, ca pomană. Orbul a crezut că m-am aplecat să-i dau și eu ceva, și mi-a urat: „Să ai un sfârșit bun!”. Mi-am zis că m-a blestemat, dar acum am înțeles seama că, în viață, important este... nu cum începi, ci cum termini. Apoi, revenindu-și din acea pioasă amintire, Bibicu o rugă pe Nina să-i spună dacă Regina nopții renunțase ori nu la planul ei.

— Jur! îl asigură femeia. Asta nu știu, dar, ceea ce a urmat, era de-a dreptul înspăimântător.

— Posibil, se arată el resemnat, și medită: „Loc de mai rău este întotdeauna”.

— Bibi, nu te-am crezut atât de optimist!

Normatorul șef o privi încruntat și nedumerit.

— Credeam că glumești, ori cunoști discuția dintre un optimist și un pesimist aflați într-un naufragiu?

— Nu.

— Pesimistul, văzând că vasul începe să se scufunde, a exclamat: „Mai rău nu se poate!”, dar optimistul, observând incendiul care se declanșase, l-a contrazis: „Ba se poate și mai rău!” Cum văd, tu ești un pesimist-optimist!

Năucit, preocupat de relele prevestiri ce transpăreau din visul ei, bărbatul strigă ca scos din minți:

— Fie! Dar spune odată: ce s-a mai întâmplat?

Lia Bold și-a acoperit urechile, de parcă un zgomot infernal i-ar fi amenințat auzul, apoi, privind într-un punct fix, continuă istorisirea coșmarului:

— Casa noastră a fost invadată de zeci de oameni, care mai de care mai... furios, urlând și amenințându-mă să le divulg secretul ascunzătorii tale: „Unde este Bibicu?” Întrebau toate acele ființe cu înfățișări ciudate. Eu am negat că te cunosc.

— Ce folos! gemu el. Parcă eu n-am negat că te cunosc pe tine? Degeaba! Uite, acum beau ceiuț de sunătorică... Doamne! Zici că în somn se întâmpla cu ăia ce nu-ți dau crezare? Păi... atuncea poate că și eu visez că mi-ai căzut pe cap!

Sperând că se va trezi, se ciupi de mâini, de picioare și chiar de obraji, până țipă de durere. Apoi o întrebă pe Lia Bold:

— Ia zi, ai scăpat de invadatorii ăia?

— Da' de unde! Le-am spus eu să te caute aiurea, dar ei se încăpățâneau să cotrobăie prin șifonier, pe sub pat, peste tot, strigând: „Aici locuiește Bibicu! Aici, și nu aiurea!”.

— Percheziție! Descindere! Cercetări! Îngână el, grav, speriat. Mă rog, cine erau, de fapt, ăia de se înverșunaseră să dea cu ochii de mine?

Lia Bold simulă o mare concentrare, așa, ca înaintea unui efort supraomenesc, pe care avea de gând să-l facă, și apoi spuse:

— Dragostea mea, sigur că i-am întrebat: „Cine sunteți voi?” Ei tăceau însă, stăpâniți parcă de o forță extraterestră.

— Zici că forța ce-i stăpânea... era, mă rog, părea... extraterestră? se interesă Bibicu.

— Da. Cel puțin mie mi s-a părut că forța lor era stranie, dacă nu chiar fictivă. La un moment dat, le-am zis clar: „Fictivilor!”. Și auzind asta, chipurile lor au început să se descompună, iar locul acelor oameni a fost luat de niște rubrici în care se găseau înscrise niște cifre... Da, cifre peste cifre — unele reprezentând sume de bani, altele... numere de ordine.

Excesul de zel, ca și lipsa de măsură în dorința de ironizare a Liei Bold, îl făcură pe Bibicu să reacționeze cu totul contrar așteptărilor ei.

În loc să se cufunde și mai mult în temerile pe care pretinsul coșmar al Ninei i le sugerase până atunci, normatorul șef se ridică brusc de pe scaun, își pocni palmele, ca și cum ar fi zis: „Ei, mi-am dat seama unde vrei să mă duci!” și spuse, sigur de el:

— Așadar, chipurile alea... au dispărut...

Tânăra interpretă nu sesiză schimbarea tonului său, și convinsă că trebuia să întărească spusele de mai înainte, răspunse:

— Da, chipurile acelea au dispărut, de parcă nici n-ar fi existat vreodată.

— Aha! făcu Bibicu. Și... sumele, nu?

— Nu. Sumele continuau să existe.

— Măă, ai dracului fictivi! Ascultă, păpușico!

Lia Bold tresări, mușcată parcă de presimțirea unui eșec în rolul pe care îl interpreta.

— Da, iubitule, te ascult, se arată ea supusă.

Bibicu redeveni adeptul principiului: „Umilește, dacă vrei să stăpânești“, și-i zise, dur:

— Auzi, fă?! Tu... în dreptul cărei sume erai trecută?

Lia făcu o scurtă pauză, vrând să-și stăpânească emoția prin care trecea, datorită schimbării atât de neașteptate a purtării normatorului șef. Între timp, în minte îi veniră vorbele lui Postolea „Joacă tare! Tu n-ai nimic de pierdut! Chiar dacă faci un pas greșit și ți se pare că ăla ți-a pus călcâiul în grumaz, n-ai decât să te scuturi puțin, și-l dai grămadă în gunoiul din sufletul lui!“.

— Ia zi, tu... în dreptul cărei sume erai trecută? repetă Bibicu întrebarea de mai înainte.

— Vezi, n-am fost prea atentă, pară Nina. Apoi, ca să lovească tare, adăugă: „Știi, dragostea mea, erau atâtea fictivi!...

Deși Bibicu se simțea handicapat de două lucruri – existența lui Vlad Apostol în acest joc și neînțelegerea exactă a apariției acestei femei în casa lui – lovi, totuși, și el:

— Ia spune-i tu lui neică Bibi, cam la câți bani apreciezi descompunerea chipului tău... din fața mea... din casa mea... din viața mea?! Însă așaaa... pentru totdeauna și definitiv! ținu el să precizeze. Zi-i, fată, cât ceri? insistă normatorul șef.

„O să te amenințe, o să-ți dea bani, o să facă orice, dar 'mneatale trebuie să știi că te-ai dus acolo ca să-i faci viața frumoasă. Eu și cu tovarășa Costea o să fim pe-aproape, tovarășul Apostol o să mai treacă pe-acolo, așa că nu-ți fie teamă. Și p-ormă, să știi dă la mine, cu hoțu' te bați, cu tâlharul te lupți, da' cu escrocii termini cu prima labă. Sunt lași, dom'șoară“, îi spuse Mafoame, și Lia Bold își aminti vorbele lui, acum, când se ivise una dintre situațiile previzionale de el.

— Iar mă gonești? Încercă ea să aducă discuția pe făgașul dorit.

— Cât vrei? Și, crezând că nu a fost suficient de explicit, preciză: Bani! Ce altceva?

— Adică... tu îmi dai bani, iar eu să... să te părăsesc? se arătă ea consternată.

— La fel de repede, pe cât ai venit!

— Iubitule, dar eu nu vreau bani!

— Blănuri? Bijuterii? Lenjerie? Parfumuri? Descumpănit, oarecum, continuă s-o întrebe: Atunci, ce dorești?

— Să-ți fac viața frumoasă! îi răspunse ea, și începu să plângă.

Faptul că pretinsa lui soție era o persoană dezinteresată de bani și hotărâtă a nu-l părăsi niciodată, îl împinse pe pragul deznădejdei. Convins că nicio nenorocire nu vine singură, încercă să se resemneze, în clipa când glasul său mărturisea cerului și pământului profunda lui disperare,

sufrageria fu năpădită de stridența soneriei de la intrarea principală. Nina se scuză:

— Bibi, sunt în capoțel. Așa că... vezi tu cine a venit. Eu mă duc în dormitor.

— Doamne! urlă Bibicu când rămase singur. Pe cine îmi mai trimiți?

Și, cuprins de o furie orabă, apucă o pușcă de vânătoare de pe panoul cu arme de foc și ieși în întâmpinarea celui care avusese nefericita inspirație să-i calce pragul casei.

Noul venit nu era altcineva decât Sofia Cavaleru.

La vederea ei, Bibicu se schimbă total. Pe față îi apărură un zâmbet larg, iar glasul său devenise numai lapte și miere. Dacă pretinsa lui nevastă, continua să rămână încă o enigmă, Sofia Cavaleru îi devenise chiar simpatică; doar făcea parte din aceeași categorie de indivizi necinstiți, ca și el, după cum îi explicase mentorul său, doctorul Marin Vârcoleanu. O clipă fu tentat chiar s-o îmbrățișeze; însă, deodată, o idee îngrozitoare îi fulgeră mintea: Dacă și Nina este o complice a contabilului șef? Dacă Sofia nu știe despre existența complicității lui Vlad Apostol cu Nina, iar pretinsa lui soție este trimisul contabilului șef, ca să observe cum decurge șantajul făcut de coana Soficuța? Totuși, poate că nici Sofia și nici Nina nu sunt în cârdășie cu Vlad Apostol, iar acesta ori lucrează de unul singur, ori e cinstit. Nu! Nu trebuie să fie cinstit! Ar fi îngrozitor, pentru că în situația asta ar ajunge în justiție. Dacă Vârcoleanu s-a înșelat?

— Pleci la vânătoare, Bibi? Îl scoase Ana Costea din regatul ipotezelor negre.

Bibicu bâigui ceva neînțeleș.

— Bravo! continuă Ana. Îmi place că ești perseverent și consecvent. Uite, și eu mă antrenez pentru cel mai hotărâtor concurs din viața mea. Aici, în geamantanele astea, am tot materialul pentru sala de forță. Ia încearcă să le ridici!

Normatorul șef făcu un pas înapoi, iar femeia râse.

— Sper că mi-ai păstrat halterele pe care le-am uitat cu ocazia precednetei mele vizite, spuse ea, prețios.

— Păi, cine dracu' să le fure, coană Soficuțo? Vrei să ți le aduc?

— Poți?

— Le dau drumul pe scări, iar dumneata le prinzi.

Sofia Cavaleru chibzui o clipă-două, apoi răspunse:

— Cred că ar fi mai bine să mi le iau personal, din locul unde le-ai păstrat. Mă tem să nu-ți deteriorez imobilul.

Și porni în casă, urmată de Bibicu, care abia se putea ține după ea, împiedicându-se în poalele halatului și lovind la tot pasul țeava puștii de treptele scării.

— Pleci în străinătate? Încearcă el să afle dacă avea să-l lipsească de prezența ei pentru mai multă vreme.

Până s-audă răspunsul, o nespusă speranță puse stăpânire pe el: Vlad auzise că este șantajat, îi cunoștea numele și prenumele, se convinsese că Gigi Cavaleru era trecut și menținut într-un stat de plată al combinatului, în mod fictiv; acum rămânea ca șantajista să plece cât mai

departe, fiindcă drumul, cu cât este mai lung, cu-atât mai mult oferă șanse... Ba un stop cardiac, ba o prăbușire de avion... și câte altele. Ce mai! Sofia își făcuse „depoziția” față de contabilul șef, așa că putea închide ochii împăcată cu gândul că își făcuse datoria.

— Nu, nu plec în străinătate. Antrenorul mi-a spus că sunt prea tânără pentru competiții internaționale.

— Cred că ai un program foarte încărcat, coană Sofico! continuă Bibicu.

— Da! răspunse ea. Nu știu cum naiba mi-am uitat halterele la tine... și, ca să nu-mi pierd forma, nu ies nici până la colțul străzii fără ele, după cum văd că nici tu nu te desparți de pușcă, nici măcar când porți halat.

— Coană Sofico, amândoi suntem frământați din același aluat! Vorba aia: „Cu cât mai mult sânge pe câmpul de instrucție, cu atâta mai puțină sudoare pe câmpul de luptă!” cită Bibicu, ex-catedra.

— Invers, Bibi!

— Cum hotărăști matale, coană Soficuțo! se arătă el galant.

Sofia Cavaleru trecu direct la obiectul noii sale vizite:

— Îți spun pentru ultima oară, că memoria lui Gigi nu trebuie pătată, întinată, ori compromisă!

Bibicu îi făcu semn să vorbească mai încet, dar ea își mărturisi de-ndată indignarea:

— Ce-nseamnă asta? Nu suntem singuri?

Gândul că nu era în folosul lui să ascundă prezența unei persoane străine de combinația lor îl determină să mărturisească:

— Dincolo se află un prieten al meu... Doarme. N-aș vrea să-l trezesc, fiindcă e tare obosit, și dacă se enervează, iar îl trimite la spital.

— Dacă doarme, e ca și mort! gesticulă disprețuitoare Ana Costea.

— Totuși, să nu vorbim prea tare, încercă el s-o înduplece.

— Bine, consimți femeia, aruncându-i o privire plină de compasiune.

Încurajat, normatorul șef se tângui:

— Ți-e milă, așa-i? Ți-e milă de mine! Dacă ești filotimă... cum vrei să te cred nu-mi spui și cine ești cu-adevărat?

Virtuala actriță de odinioară reintră în rolul ce-l avea de jucat, cu o viteză de care nici ea însăși nu s-ar fi crezut în stare:

— Faci pe prostu'? Așa, hai?! Până acum... m-ai recunoscut și, dintr-o dată, mă întrebi cine sunt? Bibi! Nu cumva să-ți treacă prin minte... să faci pe amnezicul! Cu mine nu-ți merge! Așa cum, pentru moment pretinzi că n-ai ști cine sunt eu, mâine-poimâine, cu aceeași prefecătorie, mă poți întreba cine-i Gigi Cavaleru, al cărui salariu îl mănânci de câteva luni!

Bibicu ar fi vrut s-o completeze: „Îl mănâcăm“, adică el și ea, însă, cum Vlad Apostol nu se afla acolo, renunță.

— Nu! se pomeni strigând Ana. Nu voi îngădui asta! Apoi, pe un ton aproape prietenos: Vezi bine, dragul meu, nu mă interesează nimic altceva decât apărarea iubitului meu soț, Gigi... Și, patetic, declară: Unul e Gigi Cavaleru, iar memoria lui trebuie să fie veșnic pomenită pe acel stat fictiv de plată! Altminteri mă văd nevoită să-i spun soției d-tale situația copilului...

— Taci! o întrerupse Bibi. Soția mea e alături! îi șopti el, disperat.

Ana Costea jucă un moment de stupoare, mimând apoi reale eforturi de redobândire a stăpânirii de sine.

Din camera alăturată, Lia Bold își spuse că venise momentul reîntrării sale în joc și porni spre ușă.

— Încă un refuz, în legătură cu menținerea lui Gigi pe statele tale, și doamna Bibicescu va afla...

Nina trânti ușa de perete și apărău în sufragerie, strigând:

— Ce-mi ascundeți? Ce trebuie să aflu?

Bibicu se repezi la Sofia Cavaleru, acoperindu-i gura cu palma lui mică și jilavă, în timp ce implora și porunceă în același timp:

— Nu vei divulga nimic!

— Vreau să aflu! insistă Nina.

— Doamnă, vei afla! spuse hotărâtă Sofia Cavaleru.

Amenințarea părea de neînlăturat, ceea ce mări disperarea normatorului șef, întunecându-i rațiunea până acolo, încât se repezi asupra Sofiei Cavaleru, hotărât s-o sugrume.

Lia interveni prompt și Ana se eliberă. Spre marea lui deznădejde, bărbatul se pomeni imobilizat, cu o mână răsucită spre spate.

Deși preocupată de menținerea agresorului într-o poziție cât mai incomodă, Ana mimă bunele maniere:

— Vă mulțumesc, frumoasă doamnă, pentru intervenția dumneavoastră, pe cât de oportună, pe atât de eficace.

La rândul ei, Lia se arată și ea femeie de lume și gazdă perfectă:

— Doriți o cafea?

Într-un târziu, când Ana îl eliberă din „turul de braț“, Bibicu începu să plângă.

— Gonește-o pe femeia asta! E tare rea! o rugă el pe Nina, după câteva clipe.

— Iubirea mea, așa ceva nu se cade. Doar tu m-ai învățat că legea ospitalității e sfântă. Când eram mai mică aveam un cumnat care, ori de câte ori venea la noi în vizită, nu ne dădea voie să ne uităm la televizor, spunând că lui nu îi place. Sigur, l-aș fi dat dracului, dar legea ospitalității e sfântă...

— Stimată doamnă Bibicescu, interveni tehniciană, singurul lucru pe care îl doresc este să-mi achit obligațiile față de dumneavoastră. Mi-ați salvat viața, vă voi salva onoarea! declară Ana Costea. Aflați că soțul dumneavoastră v-a ascuns, și încă vă mai ascunde...

— Nina, jur! îi curmă vorbele normatorul șef. Nu ți-am ascuns nimic! Această femeie minte, fiindcă mă iubește și eu am refuzat avansurile ei deșănțate.

— Madame Bibescu. Jur pe memoria lui Gigi Cavaleru că... de data asta nu mint!

— Vorbiți, doamnă! o încurajă Lia.

— Șarpe! șuieră Bibicu, uitându-se furios la ea. Tu l-ai îndemnat pe bietul Adam să ia mărul acela blestemat.

— Vrei să zici că eu am instigat pe cineva să fure? se arată Nina profund indignată. Se vede că ți-ai pierdut până și ultima picătură de judecată, dacă poți face asemenea afirmații penale. Să-ți fie rușine!

Derutat de atitudinea ei și văzând că Ana Costea râdea homeric, Bibicu se repezi asupra „șantajistei“. Strigând, gătit de furie:

— Te omor! Te omor, ca lumea să scape de o viperă!

Sofia Cavaleru se dădu la o parte din calea lui și, în timp ce normatorul șef, din elan, intră cu capul în panoplia cu arme de foc, dărâmându-le, ea începu să strige:

— Mă omoară!

Lia Bold îi veni în ajutor barând calea lui Bibicu, care se pregătea pentru un nou asalt, continuând să o amenințe:

— Dacă mai scoți un singur cuvânt, unde-ți stă capul, acolo îți vor sta și picioarele.

— Nu-mi este teamă! ripostă Sofia Cavaleru. Voi vorbi chiar și... decedată! Și, cu răsufierea întretăiată, într-un ultim efort, adăugă, ca într-un legământ de credință: Gigi, lupt pentru tine, pentru neîntinarea memoriei tale de fictiv!

Lia Bold își privea instructoroarea cu o admirație care era gata s-o facă a-și uita menirea, în acel loc, dacă normatorul șef n-ar fi apucat un scaun cu care să se îndrepte, amenințător, spre Ana Costea.

La rândul ei, Sofia Cavaleru apucă o halteră și o ridică deasupra capului normatorului. Însă Lia se arătă atât de îngrijorată de primejdia în care se afla Bibicu, că se agăță de agresoare țipând:

— Ucigașo! Nu te voi lăsa să-mi omori bărbatul. Și ține minte, oricine-ai fi! Nu voi permite niciodată soțului meu să încurajeze parazitismul! Dacă vrea să câștige, Gigi al tău trebuie să muncească!

— Dar e decedat! ripostă șantajista, abia stăpânindu-și râsul.

„Doamne! gândi Bibicu. Unde-i idiotul ăla de contabil șef? Dacă ar auzi el ce spun năroadele astea, ar clasa toate neregulile, ba ar mai și plânge de mila mea“. Și se consolă, spunându-și că Vlad Apostol avea să sosească din moment în moment.

— Ce dacă e decedat! se arătă Lia indignată. Crezi că această calitate conferă drepturi la venituri ilicite?

Normatorului șef îi plăcu foarte mult atitudinea Ninei, și se grăbi s-o susțină:

— Acuma am controlul financiar. Fii convinsă, madamme Cavaleru, că dom' Gigi, viu sau mort, va fi chemat să dea o declarație, cât și cum a muncit pentru banii încasați.

— Denunță-l! Denunță-l! îl îndemnă Nina. Altminteri poți să fii acuzat de complicitate cu defuncții! Denunță-l!

Sofia Cavaleru o măsură cu o privire ironică și mârâi:

— Dacă îi dă mâna!...

Bibicu făcu un gest disprețuitor cu mâna, zicând:

— Vei avea dovada curajului meu!

— Perfect! În acest caz, doamna Bibicescu va afla totul despre nefericitul tău fiu, a cărui existență ai tănuț-o atâta amar de vreme...

Nina exclamă consternată:

— Tănuitorule!

— Minte! strigă Bibicu, ca un scos din minți. Copilul despre care vorbește ea nici nu există!

— Dacă acela nu există, atunci... care?

— Niciunul. Nu există niciun copil! N-am avut copii, niciodată. Niciunul!

— Copilul există, dar l-a abandonat încă de pe vremea când era mititel... mititel de tot.

Această nouă mărturisire o afectă nespus pe Nina, îndemnând-o chiar să-l acuze pe Bibicu de abandon familial. Și, poate că „nefericita soție“ ar fi continuat seria imprecățiunilor, dar se auzi soneria.

— Du-te și deschide, se adresă Sofia Cavaleru normatorului șef. Pe mine mă caută.

Revenind imediat, Bibicu o întrebă:

— Cine e tipul ăla foarte elegant? Zicea că e cu mașina, după colț. A zis să cobori imediat. Poate îmi spui și mie, așaaa... ca să nu mor prost. E șeful tău? Șeful bandei?

— Nu! E șoferul meu. Șefa sunt eu! Apoi se adresa Ninei: Doamnă Bibicescu, plec la Constanța. Dacă aveți de făcut un drum, vă pot lăsa oriunde.

— Nu, mulțumesc. Cobor însă și eu. Simt nevoia să mănânc ceva dulce. Bibi, dragostea mea... îmi dai voie să merg la cofetărie?

Și, fără s-aștepte încuviințarea, Nina o luă de braț pe Sofia Cavaleru, părăsind casa, împreună cu ea.

Prima grijă a normatorului șef a fost să se culce.

Bărbatul elegant care venise după Ana Costea era Gogu Popescu, unul dintre tinerii de bază din echipa de teatru amator a combinatului. Acasă fuseseră opt copii, iar tatăl său întârziase să-l dea la școală, când îi sosise vremea, pricină pentru care se treziră la ușă cu plutonierul Tiu Șomotecan, șeful postului de miliție.

— Todore! îi spuse acesta tatălui lui Gogu. Dacă nu-ți trimiți feciorul ăla mare nici anul ăsta la școală, te amendez.

— N-am cu ce-l îmbrăca, nea Tiule. Ți-l dau unul de la celălalt, dar ăsta, ce leapădă, lepădat rămâne.

— Și... așa, hai? Ți-l dau necazul?

— Da, recunosc Todor, și de când cu boala maică-mi, nu mă mai ajung.

Plutonierul lăsa capul în pământ, apoi întrebă:

— Crezi că te pot împrumuta cu ceva bani, așa... ca între vecini?

Celălalt scutură din cap, apoi își motivă refuzul:

— Vezi dumneata, sigur, mi-ar prinde bine, dar... prea curând nu ți i-ai vedea înapoi.

Subofițerul râse încurcat:

— Atuncea... să-l împrumut pe Gogu, dar el să nu știe, deocamdată. Înțelegeți?

— Nu.

— Păi... eu ți dau dumitale cât ți-o fi de trebuință, că nu mă pricep. Știi... n-am avut copii. Pe urmă, când Gogu o crește... o să-i spui că-mi datorează niște bani, iar el o să mi-i înturneze. Ce zici?

— Nea Tiule, fie, dar la anu'... ce mă fac?

— Eu te-am crezut om cu mintea întreagă, se arătă plutonierul supărat. Când am spus că îl împrumut pe băiat cu cât îi de trebuință, apoi nu m-am gândit pentru o singură clasă, ci pentru cât ține școala!

Gogu auzise toată discuția și veni din casă:

— Nea Tiule, nu-ți mai răci gura cu tata. Pe mine mă împrumuți, cu mine stai de vorbă.

Șomoteean îi întinse mâna, apoi îi ceru să-i promită că va fi bun la carte, iar când va avea un rost, să nu aibă mai puțin de zece costume, și să fie totdeauna elegant.

Făcuse liceul industrial la Turnu Severin, armata la Oradea și primul concediu, după ce fusese lăsat la vatră, pe malul mării. Zile frumoase, prietenii legate într-o clipă. Acolo a cunoscut-o pe Tina Ormazu, dobrogeancă get-beget și, cum spunea el, a făcut două nunți deodată: una cu Tina, a doua cu combinatul.

Ajunși la combinat, Lia întrebă:

— De mine mai aveți nevoie?

— Vă puteți retrage cu toții, răspunse instructoarea echipei artistice. Astă seară intră în scenă nea Gică!

— Îi ținem pumnii! interveni Vlad Apostol.

— Mie? făcu Postolea. Lui Bibicuțu, că el are nevoie. Da' lasă, că îl descânt eu și o să-i treacă spaima...

— Eu o conduc pe Lia, se oferă contabilul șef. Apoi, către Gogu: Nii vii și tu cu noi? Doar mergem în aceeași direcție.

O clipă, tânărul a fost tentat să refuze, dar când surprinse privirea îngrijorată a Anei, consimți:

— Chiar așa. Ia te uită! Ce mi-o fi venit să nu mă duc acasă, că Tina mă aștepată... Sigur, avem bilete la cinematograf și...

După ce au mai discutat ceva în legătură cu Bibicu, Ana și cu Gică, s-au hotărât să facă o plimbare pe malul mării.

— Ai văzut? Lumea începe să ne ocrotească, spuse la un moment dat Postolea. Ascultă ce-ți spun eu, surioară. După ce isprăvim cu jigodia aia de Bibicescu, să uităm că ne-am cunoscut. Râse amar, apoi continuă: O să-ți iasă vorbe, și asta l-ar supăra pe dom' doctor.

Ana îl măsură cu privirea, iar el se grăbi să-i rostească replica:

— Știu, am un cap creț și prost...

Au continuat să meargă alături, braț la braț, în tăcere. La un moment dat, Ana i-a spus:

— E o toamnă așa frumoasă și mi-e tare dor de tine...

— Să nu faci teatru cu mine! îi replică, aspru, Gică, în timp ce îi strânse mâna. Mafoame nu-i scândura aia de jucați tontoroiul pe ea, și nici casă de carton nu este! Așa să știți! Vrei să vorbești cu mine, vorbește ca lumea! Ce-i aia „, Mi-e tare dor de tine”, când te ții lipită de mâna mea?

Ana îl trase spre ea, și-i căută privirea. Gică îi văzu ochii jucând în lacrimi.

— Iartă-mă, murmură el stins. Și să nu mai plângi, că și așa ard eu destul. Da' uite, sunt vorbe al căror rost nu-l pricep cum se cuvine, și d-aia tot calc în străchini. Iartă-mă, Aniță, că nici ție nu ți-o fi moale, și nici inima ta nu zburdă ca păsările... Știi, așa mi-am închipuit eu inima omului, încă de pe vremea când eram copil: ca o pasăre pe care o poți doborî, pentru totdeauna, chiar cu o pietricică, și d-aia n-am lovit, ochii să-mi sară dacă am lovit vreodată în păsări... Da-n inima mea s-au tot azvârlit bolovani, nu pietricele. Crezi tu că nu m-am gândit la ăla? Ehe, a priceput el, Gică, toată șandramaua!... Dar să știi că te-nțeleg. Păi, surioară, treburile astea dă suflet, nu e ca durerea dă dinți; scoți măseaua, și gata! Uite, eu am iubit o... o femeie. Lumea zicea că ar fi fost din alea... Mă dusesem la o cârciumă, de unul singur. Era cald și simțeam nevoia să beau o halbă cu bere. M-am așezat la o masă și am băut. La vreo jumătate de ceas a intrat o femeie, cu o cană în mână. Voia să ia niște bere și s-o bea acasă. O jigodie s-a luat de ea și i-a zis vorbe de ocară... Eu am crezut că se cunosc și aveau răfuială, da' p-ormă mi-

am dat seama că aia n-a vrut să șadă la masă cu el și cu golanii lui. M-am ridicat de pe scaun și le-am zis s-o lase în pace. Unul dintre ei a râs și m-a întrebat cât dau pe ea. Le-am tras fața de masă, cu pahare și farfurii, cu tot, ca să-i fac atenți că mă supăraseră, iar femeii i-am sărutat mâna și i-am zis că mă cheamă Gheorghe Postolea. Așa mă știa lumea pe-atuncea. Am scos-o din cârciumă, p-ormă am condus-o acasă. Târziu, când mi-am adus aminte că ea voia bere, am luat cana că știi, mă invitase la ea – am plecat și am venit cu gândul ca să-și facă pofta. După aia... ne întâlneam ' mereu... mereu... Am fost și la cinema, și la dans... dar niciodată, auzi tu, niciodată nu m-am aruncat... așa... ca porcu', cu toate că puteam face din ea tot ce aș fi vrut. Surâse trist, apoi divulgă aducerea aminte căreia îi zâmbise. Într-o seară mi-a zis: „Dragul meu, tu ești minunea mea“. Știi, vorbea frumos, așa... ca tine. Eu n-am înțeles decât târziu... cât de mult m-a iubit. Gemu înfundat, își îndreptă privirea spre mare, și spuse în șoaptă, de parcă n-ar fi vrut să facă acea mărturisire, dar o făcea totuși, fiindcă povara tăcerii îl apăsase prea tare, ani și ani de-a rândul. Când a aflat că m-am învârtit de pârnaie, și-a pus funia de gât, că n-a putut îndura, că nu m-a crezut vinovat. Surioară, uite, d-aia te înțeleg eu... dar dacă vrei, îți cad în genunchi, nu te mai întoarce la japița aia de doctor...

— Nu! N-am să mă mai întorc.

— Că nu te merită, continuă el, de parcă nu i-ar fi auzit promisiunea.

— Nu mă mai întorc acolo, dar nici tu să nu mă gonești. Dacă vorbesc anapoda și nu înțelegi, întreabă-mă ce am vrut să spun, dar nu mă goni.

— Uite, te-ntreb, ce-a fost aia... că ți-e tare dor de mine, chiar când îți sunt alături?

Ana îl sărută, ca pe un copil, pe amândoi obraji. Mafoame se clătină.

— Ana, spuse el într-un târziu. Vasăzică... asta a fost așa... ca între prieteni!?

— Nu, Gică! A fost ca... între dușmani, răspunse ea și râse din toată inima, eliberată de temerile încercate până în acea clipă.

— Și... de ce mă urăști atât de mult?

— Pentru că ești urât, schilod, chel, știrb, ticălos și... și tot ce-i mai rău pe lume. N-ai pic de suflet, ești necinstit, mincinos...

— Taci!

— Și nu iubești copiii.

— Taci!

— Și nici pe mine nu mă iubești.

— Taci, și nu te mai juca. Fă asta, acolo, pe scândura aia, pe scenă, unde-i înveți pe toți să se prefacă. Cu mine nu te juca.

— Mi-e tare dor de tine!

— Nu mă duce de râpă, că nu ți-am făcut niciun rău...

— Mi-e tare-tare dor de tine!

— Nu mă osândi.

— Mi-e tare... tare-tare dor de tine!

— Atunci, fă ce vrei!

— Hai să ne plimbăm.

Porniră pe nisipul plajei, afundându-se în întunericul care făcea ca apa și pământul să pară tot una. Mergeau tăcuți, aproape unul de celălalt, timizi, neîndrăznind parcă să se atingă.

— Te-am necăjit? îi vorbi ea, de-ndată ce ajunseră lângă dig, și unde se opri.

Gică își continua drumul pe digul ce înainta spre mare, părând că avea de gând să treacă dincolo, în nemărginirea unde trebuia să ajungă.

Ana alergă în urma lui, strigându-l, dar el mergea înainte, cu pași rari și grei. La un moment dat, ea se împiedică și căzu. Postolea se opri și făcu cale-ntoarsă. Odată ajuns la ea, o luă în brațe și, privind-o în luimina lunii care abia se zărea prin pâcla unei cohorte de nori alburii, întrebă:

— Te doare?

Femeia îi înlănțui gâtul cu brațele, își lipi capul de obrazul lui și izbucni în plâns.

— Așa rău te doare?

— Da! N-am știut că fericirea doare atât de rău.

El izbucni în râs, și-i spuse:

— Puteai să-ți dai seama din seara când te-am dus acasă, că tot pe brațe te-am purtat.

Ana se smulse din mâinile lui, arătându-se indignată. El o ridică cu o singură mână și o așează pe o piatră înaltă.

— Câteodată... mă tem de forța ta, alteori îmi spun că nu ești în stare să faci rău nici unei muște. Pari un copil mare pe care soarta l-a răsfățat cu o putere miraculoasă și cu mult... mult farmec, mărturisi ea.

— Dar mai ales cu noroc! o completă Gică, privind aiurea. Îți spun din nou, surioară, tare bine ar fi să nu ne mai vedem. Te porți cu mine... așa cum s-au purtat și alții care ziceau că sunt haios, și după o noapte de chef... uitau și cum mă cheamă. Nu zic... poate că tu oi fi nițel mai altfel, da' e mai bine ca fiecare să stea în banca lui. La urma-urmei, poate că tot mai potrivită erai cu doctorul Marin Vârcoleanu, decât cu unul ca mine.

— Sigur, tu ești altfel, tu ești serios, tu mă respecti! ripostă ea, strigând, cu un soi de disperare. Tu nu ești ca el!

Spuse toate astea ca un torent, pe nerăsuflăte, covârșită de o năprasnică durere. Deși niciuna din vorbele rostite cu câteva clipe mai înainte nu fusese nesinceră, dincolo de aparențe, femeia încerca o nemărginită întristare, la gândul că bărbăția, generozitatea și cinstea omului care acum se află lângă ea nu erau atributele celui alt. Și pentru asta, aproape că îl ura pe Gheorghe Postolea, socotindu-l parcă vinovat că-l lipsise pe doctor de toate virtuțile, socotindu-l oarecum vinovat că i le furase. Adineauri, când Gică Mafoame îi făcuse scena aia de gelozie, Ana era tentată să-l considere un impostor care, lipsit de fantezie, își garnisește intențiile cu fraze ce se vor simbol de puritate, de abandon, de adulter, de generoasă

renunțare, toate, datorate unei dragoste nemaiîntâlnite vreodată. Marin Vârcoleanu era cu totul altfel: tandru – dar nu multă vreme, preocupat de diverse treburi și chiar flirturi; cinic, inteligent, rafinat; avea o conversație interesantă, un debit verbal pe cât de cursiv, pe atât de ales; într-un cuvânt, om de lume! În timp ce tipul ăsta, solid și butucănos, nu știa altceva decât să muncească, mânat parcă de o ancestrală disperare, și să se uite la ea cu ochii unui câine, pentru care, în afara devotamentului pentru stăpân, nu mai există nimic altceva. Și totuși, nu-l putea acuza pentru lipsă de bun-simț: oricât de prefăcut ar fi fost, mărturisise că mai potrivită era ea cu doctorul, decât cu el, așa încât aversiunea de până acuma prinse să scadă. Îl privi pe furiș, îl compară cu Marinică, și se simți golită sufletește, până la a avea senzația că prinde a se rostogoli, când în ea însăși, când în afara ei, fărâșându-se și risipindu-se aiurea. După o vreme, când își mai reveni, cutremurată încă de dilema pradă căreia avea să mai fie multă vreme, bâigui:

— Tu ești altfel... dar eu, eu... Și nu mai putu să-și continue mărturisirea, glasul înecându-i-se în plâns.

Gheorghe Postolea înțelese însă tot ceea ce ea nu apucase încă să spună. O privi lung, apoi o întoarse cu fața spre mare și își lăsă capul pe genunchii ei, rămânând tăcut, parcă pentru a chibzui la toate rosturile sale de până atunci, cum și la ceea ce va avea să fie. Ascultă vreme îndelungată freamătul apei, clipocitul valurilor, închipuindu-se cufundat în adâncuri, și simțindu-și

sufletul cutremurat de o hulă ce venea din străfundurile spaimei, răvășind întunericul nenorocului său.

Într-un târziu simți că ea îi mângâie părul; se prinse de colțurile stâncii pe care se urcase Ana, strângând piatra până când degetele îi sângerară. Era tulburat, ca niciodată. Apoi, câteva picături calde îi căzură pe ceafă. Se ridică brusc și privi cerul senin.

— De câte ori să-ți spun că nu te pot vedea plângând? Dacă ți-e dor de ăla și, cu gândul la el, mă mângii pe mine, ți-l aduc! Auzi? continuă Gică. Ți-l aduc i...

Fraza îi fu curmată, femeia astupându-i gura cu palma ei mică, și implorându-l să tacă.

Postolea îi luă mâna într-a lui și, cu glas tremurat, spuse:

— Că doar n-oi plânge pentru mine!?

— Ba da, minți Ana.

— Păi... ce? Am murit? Apoi, văzând că ea nu-i răspunde, insistă: Zi-mi, surioară, de ce plângi?

— Așaa... pentru că ai un cap creț și prost.

El o coborî de pe stâncă și o strânse în brațe. Apoi se adresă amenințător mării:

— Hoașca dracului! Dacă la toți le iei mințile, cum mi le-ai luat mie. Blestemată să fii! Simțind pe obraji mângâierile Anei, continua cu glas stins: Iartă-mă, coană Mare! Am greșit. Poate că tu știi sum e mai bine... Dar eu, unul, zău că nu mai vreau altfel, câ mai bine înghite-mă acuma, ca să știe toată lumea că Gică Mafoame, care a trăit ca un câine, a mierlit-o ca ăl mai baban! Și, întorcându-și

privirea spre Ana, o întrebă, cerșindu-i parcă să-l mintă:
Îți mai e dor de mine?

Tânăra femeie își lipi capul de pieptul lui.

— Atunci e bine, spuse Gică convins. Și când nu ți-o mai fi, să-mi zici, că eu n-am să-ți cer socoteală, și o să dispar din viața ta... așa, ca fumul.

— Bine, așa voi face, îl asigură Ana.

Covârșit de primejdia aceluia control pe care Vlad Apostol îl făcea cu atâta minuțiozitate, descumpănit că și doctorul Marin Vârcoleanul, mentorul său în pungășii, avea necazuri și, deci, nu-i mai ardea să gândească la alții, Bibicu Bibicescu părea să fi abandonat lupta pentru înțelegerea tuturor necazurilor care se abătuseră asupra lui. Refuză să mai creadă că Sofia Cavalerul era complicea contabilului șef, refuză să se mai gândească dacă Nina era soția lui, ori el înnebunise de-a binelea și, spunându-și că din clipa aceea n-avea decât să i se întâmple orice, se cufundă într-un somn adânc.

Visă șalău, meuniere garnisit cu capere, curcan cu portocale, Pêche Melba, în care frișca acoperea bulgării de gheață, un butoiăș cu vin alb care se scurgea în paharul său printr-un cep spart anume, un tort Mocca, din care feliile cădeau, rând pe rând, în farfuria din fața lui, și totul, învăluit într-o muzică de bun gust, invocând cântece răscolitoare, ca „Iubește-mă, lele dragă, / Cât mai ai cămașa neagră...”, „Suie mamă pă uluce, / Să vezi duba cum ne duce...” și multe altele, redată cu pasiune și

îndemânare, de marele acordeonist și gurist Nelu Frumosu, în bomba lu' Florică Nebunu, cu vreo treizeci de ani în urmă.

La un moment dat, Bibicu începu să horcăie, de parcă s-ar fi înecat în bunătățile alea, ca apoi să izbucnească într-un plâns deznădăjduit, cum i se mai întâmplase doar o singură dată în viață, dar atunci fără să doarmă, ci numai fiindcă auzise cântecul: „Scampolo este o ai-ma-na“, răcnit de Sandu Mormânt, la întoarcerea de la un chef zdravăn.

Mai târziu, normatorul își recăpăta liniștea somnului din copilărie, când bunica Agripina, mama lui și două mătuși îl legănav în mirosul de tămâie care întregea decorul sublimelor clipe premergătoare descântecelor menite să-l ferească de pojar, gălbinare și chiar tuse convulsivă. Își întinse mâinile și picioarele, aproape în același timp, dar nu ca la înot, ci ca pentru a zbura, fiindcă starea lui era sublimată de corul unor bătrâne pioase, pe care-l auzea aievea, ca atunci, în vremurile lui fericite, când Aglaia, beată-criță, cânta, împreună cu alte babe, ceva cu iz bisericesc, pomenind veșnicia, nimicnicia și câte altele.

Când a fost dat la școală, cei mai mulți dintre copii râdeau de săculețul cu camfor pe care Bibicu îl purta la gât, ca talisman însărcinat cu ocrotirea sănătății lui, dar el n-a ținut seamă de asemenea atitudini și nici în ziua de astăzi nu s-a despărțit de săculeț. Credea, cu strășnicia demnă de o cauză adevărată, în vindecarea deochiului cu ajutorul unei lame de cuțit înfiptă între doi tăciuni stinși

cu apă de ploaie, exact la primul cântat al cocoșului; era convins că pentru a stăpâni lumea cu ajutorul magiei trebuie să mănânci osul stern ai unei pisici dintr-o anumită rasă. Mă rog, știa multe lucruri, dar niciunul dintre acestea nu i-au surâs ca statele fictive, aducătoare de profit imediat și regulat.

Deodată, dormitorul – cufundat în întuneric, singura sursă de lumină fiind aceea pe care un felinar din afară o strecura printre perdelele pe jumătate trase de la una dintre ferestre – se umplu de un zgomot asurzitor: două scaune se răsturnară. Bibicu tresări, apoi continuă să doarmă. Visul i se transformă însă într-un adevărat coșmar. El începea să strige: „Moarte contabililor șefi! Jos cu tirania controalelor! Trăiască statele fictive!“, ca și cum s-ar fi aflat dinaintea unor jurați pe care îi înfrunta cu sincerile lui convingeri, în ciuda verdictului nefavorabil ce-l aștepta.

— Scoală-te, avem de vorbit! se făcu, la un moment dat, auzită o voce gravă.

Normatorul șef bâigui ceva numai de el înțeleș și își strânse pleoapele.

— Trezește-te! porunci iar vocea.

Patul fu zgâlțâit. Mișcarea bruscă afectă unul dintre „sertărașele” subconștientului celui ce dormea, fiindcă de acolo țâșni una dintre amintirile lui Bibicu legate de cutremur. Și bravul normator șef retrăi din plin momentul cel mai sincer din viața lui. Catastrofa l-a prins în casa unui prieten, căruia, cu numai zece minute înaintea

seismului, îi spunea cum a devenit el ateu. Ei, bine, când a început prăpădul, Bibicu spunea: „Tatăl nostru”, foarte corect, ba chiar cânta ruga pe nas, popește; nu de alta, dar să fie bine auzit... la Centru. A doua zi a venit la prietenul său și, printre altele, i-a zis: „Vasile dragă, nu care cumva să-ți închipui că m-am înapoiat la misticism. Și, spre a-l convinge, îi dădu următorul exemplu: „Vezi tu, sunt cuvinte înrădăcinate în popor, care însă nu dovedesc reala credință. De pildă, la mânie ori la supărare, tot omul spune Doamne-Doamne! Ți-am zis asta ca nu cumva să mă crezi un demagog”. Intrigat și, mai ales cunoscându-l bine, Vasile și-a înălțat privirea spre lampa care atârna de tavan, iar Bibicu, speriat, a întrebat: „Iar e cutremur?”. Celălalt a înclinat ușor capul, apoi vrând chipurile să-l liniștească, i-a șoptit: „Trece, stai liniștit!”. Atâta i-a trebuit lui Bibicu, că în secunda următoare a îngenuncheat și s-a pornit din nou să spună „Tatăl nostru”, mult mai frumos ca în seara precedentă, cântând ruga cu și mai mare evlavie și devotament.

Ca și atunci, acuma, în somn, normatorul șef îngâna o rugăciune, până când vocea care îl tot îndemna să se trezească se auzi din nou:

— Pricepe odată, omule, vreau să-ți vorbesc!

— Îhî! mormăi Bibicu și adormi din nou.

Visa acum că afacerile îi mergeau strună, că fictivii se înmulțiseră, iar banii sustrași prin falsificarea statelor de plată, mai ales cele ce cuprindeau pe muncitorii zilieri, curgeau neconținut, asemenea unui râu, dacă nu chiar...

fluviu. Ba chiar și fictivii-fictivi, adică „cei mai fictivi”, cum le categorisea el pe acele persoane decedate, înscrise totuși la plăți, se făcea că veniseră să-l liniștească în privința controlului: „Dacă va fi nevoie, vom declara că spiritele noastre au muncit pentru banii înșcriși de domnul Bibicescu în dreptul numelor noastre”. Și asta îl mulțumi pe normatorul șef, gândind că Vlad Apostol n-avea cum să verifice asemenea declarații care, evident, trebuiau luate în considerare ad-literam. Dar, cu toate că visul îi era mângâiat prin încurajările unor defuncți, Bibicu continua să fie chinuit de lipsa lui Gigi Cavaleru, cel mai recent dintre fictivii-fictivi, care-l pusese în mare încurcătură față de contabilul șef.

— Ei, hai, deșteaptă-te odată! porunci din nou glasul celui care ținea morțiș să discute cu el.

— Spune ce ai de spus, semnează statul, i-ați partea ta, și du-te cât mai repede, că am control! spuse Bibicu, coerent, însă tot dormitând.

Apoi, trezindu-se brusc, încercă să realizeze cu cine avea de-a face, dar în semiîntunericul ce domnea în cameră nu văzu decât o stranie arătare. Nu mai era pentru el nicio îndoială, că se afla în prezența unei fantome și, până să o identifice, îngână o rugăciune, își sculpă în sân și dădu să se ascundă, trăgându-și cearceaful peste față. Somnul nu se mai lipea însă de el. Și atunci sări din pat și se ascunse după un scaun, într-un colț al camerei, cât mai departe de raza de lumină ce se strecura din afară. Privind

îngrozit spre ciudatul său oaspete, normatorul șef întrebă politicos:

— Cine ești, și ce vrei?

Drept răspuns, un șuierat umplu camera.

— Ce înseamnă asta? se arătă Bibicu și mai speriat.

Glasul musafirului nepcftit preciza:

— Așa râdem noi... acolo!

Bibicu se frecă la ochi, își trase câteva perechi de palme zdravene, ca să se trezească de-a binelea.

— Unde râdeți voi așa... întrebă el.

— Acolo, doar ți-am spus!

— Și... și unde este... acolo?

— Pe lumea cealaltă!

— Nenorocitul! Dacă ai scăpat, la ce dracu te-ai mai întors?

— Probleme...

— Tu vorbești despre probleme? Uită-te la mine! Habar n-ai cât mă chinui. Aici nu se mai poate trăi, lumea noastră a devenit imposibilă, fiindcă numărul celor cinstiți s-a înmulțit. P-ormă... contabilii, controalele... ca să nu pomenesc de situații și mai grave, cum ar fi invadatorii. Aici nu mai e de trăit. Îți jur!

Fantoma, înveșmântată în alb, se așează în raza de lumină, întunecând camera, aproape în întregime. De acolo părea și mai albă, și mai strălucitoare, și mai înfricoșătoare.

— Dacă nu-ți mai convine aici, n-ai decât să faci pasul. Și sări înainte, explicând: Uite-așa! Nu-i greu deloc.

Normatorul șef se cutremură de groază și se chirci și mai mult în spatele scaunului.

— Aș face pasul acesta, spuse el, mimând gestul spânzuratului, dar îmi este frică.

Fantoma șuieră de câteva ori, scurt, brutal, apoi preciză:

— Te înțeleg. Singur... e mai greu. Pe mine m-a ajutat soția.

— Ei! făcu Bibicu, cu admirație. Femeie de suflet! Ca după aceea să se arate covârșit de tristețe: A mea, dacă e a mea, este cu totul alt fel. Nu mai știe ce să facă, doar-doar să-mi fie viața frumoasă.

— Te iubește.

— De, știi și eu? Cel puțin... așa spune. Dar mai bine nu m-ar iubi!

Fantoma se apropie de normatorul șef și după ce cu o mână îl săltă până la tavan, îi spuse șoptit, mânios:

— Nu vorbi cu păcat! Dragostea e sfântă! Dacă soția te iubește cu-adevărat, în curând vei fi lângă mine! Uite, îmi ești simpatic, și dacă nevastă-ta nu te poate servi în timp util, nu-i nevoie de nicio taxă de urgență, vin eu și o ajut.

La auzul ofertei, Bibicu invocă suferințele prin care ar trece Nina, știindu-l mort.

— Oricât de greu îmi este pe lumea asta, n-aș putea îndura gândul că biata de ea se va chinui tot restul vieții în lacrimi și parastase.

Fantoma chicoti prelung.

— Ce găsești de râs? întrebă normatorul șef.

— Iartă-mă, dar în privința nevestelor, voi, pământenii, aveți o judecată foarte îngustă; vreau să zic, nu vedeți lucrurile în perspectivă.

— Ce vrea să însemne asta? Adică... ei nici n-o să-i pese că am părăsit-o pentru totdeauna? Oare... o despărțire atât de tragică și definitivă ca aceea produsă prin deces ori moarte... se uită din prima clipă?

După ce îl puse din nou jos, fantoma îi spuse:

— Vreau să-ți văd ochii!

Normatorul se târî până la scaunul ce-i servise drept adăpost, și bâigui:

— Iartă-mă, dar este întuneric și n-ai să poți vedea nimic. Vrei să aprind lumina?

Fantoma sâsâi scurt:

— Noi vedem perfect prin întuneric.

— Este... este neapărată nevoie să-mi vezi ochii?

— Da.

— Pentru ce?

— Altminteri nu-mi pot da seama dacă ești idiot sau doar naiv.

— De ce spui asta?

— Pe de-o parte, tot una e, fiindcă un naiv este la fel de primejdios ca și un idiot, atâta pentru sine cât și pentru alții; pe de altă parte, dacă ești numai naiv, așa cum și pari, iată, îți pot explica cât de greșit vezi lucrurile, gândind că soția ta va suferi veșnic după tine.

— Dar mă adoră! exclamă Bibicu, pe un ton șters, fără pic de convingere, însă dornic să facă pe vizitator a renunța la ajutorul care să-i grăbească moartea.

— Se poale să te adore. S-au mai văzut cazuri. Desigur, te va regreta... Dar asta, nu chiar imediat. Știi, la început ele sunt atât de neajutorate, în văduvia lor, că la supărare... nu mai știi ce fac. Țin bine minte, când a fost de m-a îngropat, abia ce terminaseră ăia să m-acopere cu pământ, că nevastă-mea a și dat de dușcă o litră de rachiu, și, din pricina durerii prea mari, a început să joace tontoroii pe groapa mea. Juca și cânta...

— Cânta? se arătă consternat Bibicu.

— Așa cum îți spun.

— Și, mă rog, ce cânta? Vals, tongo, ori... d-astea mai moderne?

Pentru o cât mai elocventă exemplificare, fantoma prinse a bate din picioare, gata-gata să desfunde dușumeaua și să cânte:

„Uite... asta-i viața lui:

Patru scânduri prinse-n cui!”

Bibicu se arătă foarte impresionat, chiar gata să plângă, pătruns de marile adevăruri mărturisite lui. Apoi îi ceru fantomei ajutor ca să scape de Nina. Iminenta primejdie care, sub masca iubirii, avea să-l poarte pe celălalt tărâm, așa cum pățise acel exemplu... mort, din fața lui.

— Să mă ierți, spuse normatorul șef, înălțându-și pentru prima oară privirile către fantomă. Uite, nu știu cum să mă adresez dumitale.... N-ai vrea să-mi zici cum te cheamă?

Fantoma se răsuci zgomotos în raza strălucitoare trimisă de generosul felinar de pe stradă și scoase un șuierat care mărturisea un adânc regret.

— Ce situație! Ai dreptate, noi nu ne-am cunoscut decât pe statele de plată!... Alea fictive. Și, întinzând o mână înfășurată în cearceaf, Gică Postolea se prezentă solemn: Fila trei, numărul curent optzeci și nouă!

Normatorul șef bâigui înspăimântat:

— Vrei... vrei să zici că ești Gigi Cavaleru?

— Chiar el, Bibicule!

— Știi, soția dumitale... madamme Sofia Cavaleru, a fost pe la mine... încercă să se arate amabil normatorul. M-a vizitat cu haltere, cu tot... Mi-a dat să mănânc, că Nina mă ține la regim... Uite, de dumneata nu mă rușinez. Îmi dă numai ceai de sunătorică – Gling-gling-gling! imită el clinchetul unor clopoței – și morcoviori tocați mărunțel – Toc-toc- toc! Femeie bună!

— O prefăcută, ca și nevastă-mea!

— Nu, să nu spui asta! Crede-mă, nu vreau să te supăr... Dar să știi, coana Soficuța e om de înțeleș și de aranjamente. Am discutat cu ea... Zău, nu trebuia să te deranjezi 'mneatale, personal.

Un sâsâit prelung curmă vorbele lui Bibicu, care, și mai speriat, întrebă:

— Am spus ceva nelalocul său?

— Nu pari hotărât în afaceri și asta mă indispuce.

— Vai de mine, dom' Gigi! Jur! Voi face tot ce îmi șade în putere ca să-i împlinesc rugămintea.

— Băăă! Deosebirea între Sofia și mine este că ea te roagă, în timp ce eu poruncesc.

— Înger-îngerașul meu! se precipită normatorul șef, îngrijorat. Voi continua statele false, iar numele dumitale va figura... neștirbit... și de acuma-ncolo, în vecii vecilor, memoria dumitale rămânând nealtercată de nicio vicisitudine.

— Bibicule! strigă Postolea, apăsându-l pe normator cu o mână grea pe umărul stâng, până când picioarele acestuia se îndoără. Când ești servitor, poziția ta de drepti este... în genunchi! Și-acum să lăsăm sentimentalismele!

Lipindu-și fruntea de podea. Bibicu întrebă smerit:

— Poți să-mi spui de ce ai venit la mine? Dar așaa... pă bune, ca între șulfe bătrâne... Că după cum te porți, nici 'mneatale n-ai suferit de prea multă cinste.

Urmă un sâsâit scurt, un șuierat prelung, semn că fantoma se află în oarecare impas.

— Scopul vizitei mele este că... nu sunt de acord cu punctul de vedere al nevastei mele.

— Păcat! Nu știam că asemenea antagonisme continuă și post-mortem.

— Neînțelegerile conjugale au dăinuit dintotdeauna, chiar dincolo de mormânt.

Normatorul șef se ridică cu greu în picioare, apoi privi neliniștit, temându-se că avea să fie din nou dojenit pentru infatuare, dar fantoma se arată blândă cu el.

— Te înțeleg, și eu am hidroartroză la genunchiul drept. De aceea zic, măcar la bătrânețe trebuie să devenim mai puțin slugoi. Rămâi așa, drept, pe picioare, că tare mi-e scârbă de ăștia care vă ploconiți dinaintea celor mai mari decât voi, ca după ce nu mai sunt mari, să le luați locul, ori barem să arătați noilor șefi că de ăia care au fost nu v-a păsat niciodată. Ești un lingău, un om de nimic! Cred că demnitate n-ai avut niciodată. Păi atuncea, cum dracu' te grozăvești dinaintea mea, cerându-mi socoteală de ce am venit la tine?!

Bibicu se ascunse din nou îndărătul scaunului și, prinzând puțin curaj, răspunse:

— Dom' Gigel, departe de mine gândul să vă supăr... Am întrebat și eu, așaaa... că m-a luat mirarea. Spune-mi, te rog, cum se face că din peste patru miliarde de locuitori ai globului nostru pământesc, tocmai la mine ați avut dragostea să descindeți? Evident, mi-ați zis chestia aia cu dezacordul neînțelegerii dintre dumneavoastră și coana Soficuța, dar... să fie ura asta atât de mare, că v-ați năpustit asupra unui om curat ca lacrima? Zău, nu pricep legătura controverselor cu persoana mea!

— M-ai trecut pe state fictive? Întrebă fantoma, pe ton de anchetator.

Bibicu înclină ușor capul, semn că recunoaște.

— Figurez cu o mie și opt sute de lei pe lună. Nu? Și faci asta, în contul meu, de patru luni!

— Pardon! protestă Bibicu. Luna asta mi-a venit controlul, așa că rămânem doar la trei luni.

Și din nou se auzi un sâsâit scurt și un șuierat lung, după care fantoma acceptă durata impusă de normator, însă preciză:

— O mie opt sute, înmulțit cu trei, ies taman cinci mii și patru sute de lei. Dă-mi banii! Banii mei, munca mea!

— Care bani?

— Ția pentru care am muncit!

— Aaa! făcu Bibicu, de parcă abia atunci ar fi înțeles despre ce era vorba. S-au dus...

Cu un singur gest, fantoma mătură tot ce era pe masă, producând un zgomot asurzitor, iar apoi sugeră, pe un ton care nu prevestea nimic bun:

— Ia fă bine și cheamă banii ăia înapoi, de unde s-au dus! Altminteri... iese prost!

— Ce vrei să spui... mă ameninți?

— De ce să te ameninț? Dacă nu vrei să ne înțelegem aici, te iau cu mine, și te duc în fața Judecății de Apoi.

— Bine, dar pentru asta... trebuie să fiu decedat.

— Nu-ți face griji, puiule... N-o să ai dureri... Ba, mai mult, te asigur că nici nu o să te infectez. Igiena, înainte de toate...

Bibicu era speriat din cale-afară, dându-și seama că n-avea cum să lupte împotriva fantomei. Tremură ce tremură, până când crezu că i-a venit o idee salvatoare:

— Dom' Gigi, nu s-ar putea să mă păsuiești, măcar câteva săptămâni?

— Ia ascultă, mă, viule! se arată profund indignată fantoma. Dacă primesc asemenea compromisuri, p-ormă o să vrei și plata în rate!?

— Ei! Dacă s-ar putea... ar fi minunat. Și, uite, jur! Pentru o asemenea înlesnire sunt gata să te pornesc în fiecare noapte.

— Destul! strigă enervată fantoma. Pentru nimic în lume nu mă las eu tras în piept de unul ca tine! Și p-ormă, ține seama că te-ai cam întins la vorbă. Adică, ce! Vrei să vorbești cu mine... de la egal la egal? Nu... tăticu! Întâi mierlește, și după aia să te ții alături de mine. Sau... îți trece prin minte că ești vreun zmeu? Bibicule, curaj are ăla care face pasu' dincolo, nu ăla care se târăște, ca să mai apuce o zi ori o chenzină. Ehe!...

— Ești prea intransigent, dom' Cavaleru.

— Bă! Nu știu dacă vorba aia, care ai zis-o acuma, e de ocară, da' bagă de seamă la ce-ți iese din gură. Și... la urma urmei, gândește-te la drumurile mele atât de lungi și costisitoare... Cum dracu' să-ți aprob plata în rate?

— Chiar așa scumpă e o asemenea deplasare?

— Nu face pe deșteptu'! Citește cotidianul nostru „Liniște și verdeață”, că numai astfel vei cunoaște situația de acolo.

— Citesc, sigur că citesc... Uite, la ziarul ăsta chiar sunt abonat.

Pentru prima dată, de când se afla aici, în casa normatorului șef, Postolea simți că-și pierde stăpânirea de sine și va izbucni în râs. Reuși să se abțină, și-l întrebă pe Bibicu pentru ce îi ceruse Sofiei o declarație în legătură cu sumele din statele fictive.

— Nea... dom'... eu n-am cerut doamnei să...

— Ho! îl întrerupse fantoma. Acuma îmi aduc aminte că ai dorit ca eu să-ți dau o asemenea declarație. Nu?

— Vai de mine, nea'... dom' Cavaleru! Știi și 'mneatale că la mânie... de!... omul spune și vrute... și nevrute...

Fantoma se retrase din raza ce răzbătea din stradă și, astfel, camera deveni mai luminată, fapt ce îl făcu pe Bibicu să se rostogolească, înspăimântat, iar sub pat.

— Bibi, dragă, nu sunt supărat pe chestia asta. Pot spune chiar că cererea ta mi s-a părut dreaptă și, uite, dacă îți este de trebuință, eu îți dau o declarație, nenică, de te descurcă din toate alea. Ce mai! Scriu acolo că mi-am încasat toți banii pentru care... am muncit. Și gata, că... de muncit... a muncit cineva pentru banii ăia. Așa-i?

— M' da... făcu Bibicu, oarecum încurcat.

— Ce, nu ești convins că s-a muncit pentru banii ăia? În privința asta, fii pe pace, altminteri nu s-ar fi făcut planul, nu s-ar fi îndeplinit normele... Așa-i? Știi tu bine, că cineva s-a spetit muncind în contul numelui meu, ca tu să iei banii.

— Păi... așa trebuie să fi fost...

— Dacă ai priceput, dă banii și eu îți dau declarația de care te tot văitai că ți-ar trebui.

— M-am răzgândit, dom' Gigi! se hotărî normatorul șef. Știind că ești mort, contabilul șef ar putea pune la îndoială semnătura.

Fantoma chibzui câteva clipe, apoi oferi soluția salvatoare:

— Dom' Bibi, uite: dacă vrea o confirmare, să mă cheme la o ședință de spiritism. În orice zi! Și-acuma, scoate banii! Ți-o spun, ca între noi: dacă nu-mi dai banii mei, pentru mine ești ca și mort!

Normatorul șef îngheță de spaimă.

— Vezi 'mneatale, ceva-ceva aș încropi eu, dar nu am întreaga sumă. Adică... am niște bani, însă... nu pe toți.

— Dă-i încoace! porunci fantoma.

Bibicu trecu în sufragerie, de unde reveni cu niște bancnote.

— Două mii și patru sute! Atâta am, atâta dau! spuse el, mizând pe știința lui în a se tocmi. Și cu asta, gata! Ne strângem mâna și rămânem prieteni.

Fantoma înșfăcă banii, întrebând:

— Cum rămâne cu restul?

Derutat că Gigi Cavaleru ținea atât de mult la preț. Bibicu îi răspunse:

— Păi... restul, de unde?

— Pentru rest, îți plimb pianul. Dar mai vreau și o declarație, că nu mă pot prezenta cu obiectul la șeful meu, fără justificare. Când o să-mi dai restul de bani, îți înapoiez și declarația, și pianul. Gata! Treci și scrie declarația, că de nu, te iau cu mine!

Înspăimântat, Bibicu luă un pix și o foaie de hârtie, după care întrebă:

— Ce să scriu?

Fantoma tuși de câteva ori și dictă:

— Subsemnatul Bibicu Bibicescu, din strada Rovine, numărul optsprezece... Așa... hai-hai, dă-i bătaie!... declar că sunt obligat până în măduva oalelor să achit... Scrie, bă!... decedatului... domnul Gigi Cavaleru, fictivul... Scrie, neică, ce dracu'! Ți-e frică de adevăr?

— Se poate, dom' Gigel? Adevărul a făcut casă bună cu mine, întotdeauna...

— Atuncea, dă cu plaivazul! îl îndemnă fantoma, continuând să dicteze:... De la fila trei, numărul de ordine optzeci și nouă, de pe statele false...

— Îngerășule! îl întrerupse normatorul șef. Cred că mult mai corect ar fi să scriu... eronate.

Fantoma porni amenințătoare spre Bibicu care, speriat, se oferi imediat să-i facă pe voie.

— Mă rog, mă rog, dacă trebuie... dacă dumneata consideri că fals este termenul potrivit, uite, scriu: fals!

— Păi, scrie! porunci fantoma. Și-apoi dictă mai departe:... Întocmite de mine, în ultimele trei luni... suma de trei mii lei, pe lângă ăia două mii patru sute pe care i-am dat în mână, astăzi... Buun!... Recunosc că aceste sume trecute în dreptul fictivului decedat Gigi Cavaleru mi le-am însușit pă blat. Șterge pă blat! ordonă fantoma, realizând că declarația era un act solemn, în care n-aveau ce căuta asemenea expresii.

— Și ce să pun în loc?

— În mod necinstit, hotărî „musafirul1’.

— Vai, dom’ Gigi! făcu Bibicu pe umilul. Să zicem și noi... de nevoie.

— Scrii cum îți spun eu, sau te iau cu mine?! repetă fantoma amenințarea.

Și Bibicu a scris.

— Pune data și semnează!

După ce semnă, normatorul șef întrebă, sfios:

— Nea Gigi... pianul., n-ai putea să mi-l mai lași?

În loc de răspuns, Gheorghe Postolea deschise fereastra și strigă:

— Heeei, voi, ăi de-acolo!

În secunda următoare, doi vlăjgani năvăliră în casă.

— La chingă, măă! porunci Postolea.

— Cu ce zburăm, Patroane? întrebare cei doi.

Fantoma arată spre pian, iar vlăjganii înșfăcă răcheta vechituri care, de-ndată ce se simți strânsă și săltată în funii, gemu din toate îndoieturile.

După ce pianul a fost scos din încăperea, normatorul șef întrebă cine erau cei doi.

— Garda mea personală, răspunse fantoma, firesc. Acuma, dă și ceasul cu lanț, pe care-l ții pitit după halat!

Bibicu se execută fără șovăire, iar fantoma, remarcând atitudinea lui binevoitoare, ținu să-l răsplătească, asigurându-l:

— Din clipa asta, să nu-ți mai fie teamă de șantajul Sofiei. Te-am luat sub aripa mea ocrotitoare.

— Mulțumesc, băigui normatorul șef. Și, făcându-și curaj, adăugă: Știi, dom' Gigi, ar mai fi chestia aia cu băiatul...

Fantoma șuieră scurt, arătându-se enervată.

— M'da, sigur... o treabă urâtă și neplăcută. O să mă rog pentru tine și mai ales pentru acel nefericit, ca să-și afle liniștea în căminul său părintesc. Îl întoarse pe Bibicu cu fața la perete, iar el porni tiptil-tiptil spre ușă, continuând să vorbească: Fii pe pace! De-a colo... ruga mea va fi recepționată mai bine și mai repede. Ține seama de distanță...

— Dar copilul nici nu există! scânci normatorul șef.

Zgomotul produs de ușa trântită îl făcu să-și dea seama că fantoma părăsise casa.

Noaptea a fost pentru Bibicu un adevărat coșmar. Spre ziuă se trezi, lac de apă, într-o mare de fulgi. Mușcase perna și, în zbaterile lui, împrăștiase puful dinăuntrul ei, peste tot.

A doua zi, pe la orele șase, în casa lui Bibicu apăru Lia Bold, abia ducând o sacoșă cu târguieli.

— Iubirea mea! Mi-au spus cei de la combinat că nu ai venit la serviciu. Și m-am gândit să-ți aduc de mâncare, se arată Lia îngrijorată. Ai dormit bine?

Cutremurat de revedere, cu dinții clănțănindu-i, Bibicu abia a putut răspunde:

— Bine... bine de tot, Nina dragă!

— Cum te mai simți?

Tremurând din ce în ce mai tare, normatorul șef bâigui:

— A... astăzi... ceva... ceva mai bine. Apoi, dându-și seama că nesiguranța lui îl putea duce la continuarea regimului alimentar, se precipită: Adică... ce să mint, astăzi mă simt mult... da, da... mult mai bine... Pot spune, chiar, foarte bine!

— Trebuie să continui tratamentul, până te vei însănătoși de tot... Ascultă-mă!

Bibicu strigă speriat:

— Ierburi? Ierburi?! Ierbuuri?!!

— Ceiuț de sunătorică... anghinare... mușetel... codița șoricelului și câte alte bunătăți! arată Nina conținutul sacoșei, convinsă că toate acestea aveau să-i crească pofta de viață a soțului.

— Da ceva... așaaa... mai consistent nu mi-ai adus?

Lia Bold îl învălui într-o privire caldă, și-i răspunse, spre a-l liniști:

— Cum să nu, dragostea mea! și începu să dea la iveală „delicatesele” așezate mai la fundul sacoșei, numindu-le, tandru, de parcă le-ar fi mângâiat: lăptucicuțe, sălățele, câte șaiszeci de grame din fiecare. După aceea îl mângâie dragăstos, promițându-i: Mâine, dacă te vei simți bine... Îți fac o supică bună de chimen și îți dau o jumătate de cornuleț, bine prăjit. Trebuie să te întremezi...

Pradă unei cumplite deprimări, Bibicu păru să-și fi pierdut graiul, fiindcă abia izbuti să bâigui:

— Dar poimâine?

— Dacă va fi cuminte... poimâine... băiețelul va primi doi cartofiori. Și, speriată, chipurile, la gândul că modul de preparare i-ar putea dăuna, adăugă: Dar fără sare și untîșor.

— Fără...

Un geamăt sfâșietor răzbătu din pieptul lui Bibicu.

Deodată, ca și când n-ar fi știut nimic de pian, Nina întrebă:

— Unde-i pianul?

— S-a dus! răspunse Bibicu, ezitant.

— Cum vine asta, „s-a dus“?

— Păi... l-au luat...

— Cine?

— O fantomă...

— Cred că n-ai dormit bine în noaptea asta. Iubiture, văd că ești tare obosit și trebuie să te culci. Înainte de asta, însă, te rog să-mi vorbești despre copilul tău. Trebuie să facem ceva și pentru el, doar îi ești tată!

Normatorul șef tresări și răspunse iritat:

— Nu am niciun copil!

— Totuși, Sofia Cavaleru spunea că...

— Nina, cum poți crede în spusele unei...

— Cred, fiindcă am convingerea că este de o mare corectitudine.

— Atunci, de ce mă șantajează?

— Pentru că ți-ai abandonat fiul. Vai, n-am crezut că poți fi atât de odios. Până îți pregătesc ceva de mâncare, te rog să te hotărăști să-mi spui tot adevărul.

Rămas singur, Bibicu își prinse capul în palme.

Zgomotul produs de o pietricică izbi geamul ferestrei, făcându-l pe normatorul șef să tresară. Când o altă pietricică lovi fereastra, se ridică și, privind spre stradă, văzu o mulțime de oameni în jurul unui zdrențăros care privea spre el, zâmbind șters și agitând o mână în care ținea restul unei țigări de foi.

Intrigat, Bibicu deschise fereastra și-l întrebă pe cel în zdrențe:

— Ori te liniștești, ori vin la tine și te potolesc!

Zdrențărosul îi făcu semn să vină la el.

„Ce să-mi pun mintea cu nenorocitul ăsta? O să-i dau un leu și o să scap de el“, gândi normatorul șef, și ieși în stradă.

Zdrențărosul și-a făcut loc prin mulțime și a venit drept la el, oferindu-i o tinichea legată cu panglică albă.

— Ce-i cu asta? întrebă Bibicu.

— Ca... ca... ca... cadou! izbuti să articuleze celălalt, bâlbâindu-se îngrozitor.

— Lasă, măi, cadourile, și ia, colea, un leu! se grozăvi normatorul șef.

Zdrențărosul își arată indignarea:

— N'... n'... nu pli-mec po... po... pomană! Nu t'... înt cercetor!

Pus în încurcătură, Bibicu nu izbtui să se salveze, și strigă:

— Hai, cară-te!

— N'țu! răspunse zdrențărosul.

— Bani nu vrei, să pleci nu vrei...

— N'țu!

— Atunci, ce dracu' faci aici?

Drept răspuns, tânărul azvârli cât colo tinicheaua legată cu fundă albă și apoi își aprinse chiștocul, pufăind și suflând fumul în nasul lui Bibicu.

— Nu ți-e rușine?! Îl dojeni normatorul șef, iritat.

Drept răspuns, zdrențărosul se repezi la el, îmbrățișându-l cu putere și strigând:

— Ma-ma!

Era atâta patos și atâta disperare în glasul aceluia nefericit, că ar fi mișcat și pietrele din caldarâm, nu numai pe oamenii din jur, care se arătară foarte impresionați.

Speriat de întorsătura situației, vădit defovarabilă lui, Bibicu a vrut să se retragă în casă, dar zdrențărosul îl ținea strâns și, se pare, cu putere, fiindcă în ciuda strădaniilor sale disperate, nu a reușit să se elibereze.

— Ma-ma! gemu zdrențărosul, sfâșietor.

Normatorul șef se cutremură la gândul că individul acela, cu mutră de cretin, ar putea pretinde că este fiul său; dar imediat își spuse că era o spaimă nefondată, pentru că individul îl numise mamă, și nu tată, cum ar fi fost firesc, și se hotărî deci să-l compromită total în ochii mulțumii:

— Bravo, mă! Vasăzică... eu îți sunt mamă!?

Ironia lui Bibicu avu efectul unei importante revelații asupra zdrențărosului, acesta arătând brusc realizarea erorii făcute mai înainte:

— Ta-ta! Ta-ta!

— Cine dracu' mai ești, băi...!

Individul îi aruncă o privire deznădăduită și, după o lungă tăcere, spuse bâlbâindu-se și agitându-și nervos brațele:

— Io t... t... tunt D'... Dă-nu-țu! și-l sărută pe amândoi obraji.

Bibicu dădu să fugă în casă, dar acesta se luă după el, în hohotele de râs ale asistenței, strigându-l: „Ta-ta! Ta-ta!”, asemenea unui copil care s-a pierdut de părinți în mulțime.

La câțiva metri de ei, pe celălalt trotuar, Ana Costea, Gică Postolea, Vlad Apostol și o bună parte din membrii echipei de teatru amator a combinatului hohoteau de râs. După ce s-au mai potolit, Ana le spuse, plină de admirație:

— Nu mi-am închipuit că Gogu Popescu este atât de talentat, dar, mai ales, inventiv. E formidabil! Nu-i așa, Gică? Este extraordinar! se entuziasmă ea. Păcat că nu-l putem vedea când va discuta cu Bibicu!

Ajuns în sufragerie, Bibicu văzu că zdrențărosul se afla lângă el. Privirea tulbure îi lăsa impresia că se putea aștepta din partea lui la orice; totuși, îi vorbi răstit:

— Cine te-a trimis la mine, mă, nenorocitul?

— Ma-ma! Io t... tunt Dă... D'... Dă... Dănuțu! răspunse zdrențărosul, și-l sili să se așeze pe un scaun, sărutându-l ca mai înainte.

— Care Dănuțu?! urlă normatorul.

Zdrențărosul își aprinse tacticos chiștocul de havană și, drept răspuns, trimise câteva rotocoale în nasul celui care nu dădea semne că l-ar recunoaște.

— Care Dănuțu, mă? insistă Bibicu să-i afle identitatea completă.

Se ridică apoi de pe scaun și veni amenințător spre el. Departe de a se speria, cel întrebat bătu voios din palme, pufăi din țigara pe care o ținea în colțul gurii, și declară:

— To... topilu... topilaciu' tău! însoțindu-și vorbele cu gesturi dezordonate.

Zdrobit, Bibicu se prăbuși pe dușumea, bâiguind:

— Copilașu'... copilașu' tău... Vasăzică, acum a venit și copilașu'!

Zdrențărosul prinse a țopăi prin încăpere, bătând din palme și strigând fericit:

— Pale bine? Pale bine că a v... venit to... topilul?

— Mai e vorbă?! murmură Bibicu.

Încurajat, de parcă și-ar fi găsit părintele pierdut, exaltând de fericire, zdrențărosul se apropie de el, îl ridică de pe jos și-i ceru să-i spună o poezie.

— Vai de capul meu! Acuma vrei să te-aud și declamând!?

— Spui? insistă zdrențărosul.

— Ce? făcu Bibicu, aiurit.

— Po... po... po... poezia! Poezia! strigă Dănuț, plin de speranță, pocnindu-și degetele și bătând din palme.

Bibicu își dădu seama că nervii săi amenințau să cedeze și, cu un efort de care nici el însuși nu s-ar mai fi crezut capabil, strigă:

— Cară-te de-aici! Văzând că acesta avea de gând să continue, ridică un scaun și-l amenință. Spală putina, mă, jerpelitule, că te fac una cu pământul!

Probabil că purtarea normatorului șef fu pe placul celui în zdrențe, fiindcă, în loc să-1 sperie, îl dipuse la joc și voie bună, fapt pentru care prinse a sări de colo-colo, cântând:

— Lăule-dulăule! Lăule-dulăule! Hau-hau-hau!

Cufundat într-o derută din care n-avea să mai scape vreodată, și lăsându-se pradă unei totale disperări, Bibicu își împreună mâinile ca pentru rugăciune, implorând:

— Omoară-mă! De ce nu vrei să mă omori?

— Nu vleau să te omol.

— Atunci ieși din casa mea! și îl trase brusc spre ușa care dădea în vestibul.

— Nu vleau... nu vleau! protestă zdrențărosul.

Mimând alarmarea, Nina apăru în sufragerie, întrebând:

— Ce se petrece aici?

Zdrențărosul râse prelung, idiot:

— Hî-hî-hî...

— Cine-i dumnealui? îl întrebă ea, uluită, pe Bibicu.

Zdrențărosul nu-i lăsa timp normatorului șef să răspundă. Făcu o plecăciune adâncă dinaintea ei, și scoase niște sunete guturale:

— Io tunt to... topilu'!

— Al cui copil ești?

Arătând spre Bibicu, zdrențărosul strigă vesel:

— Ta-ta! Ta-ta! Ta-ta Bi... bicu! Apoi, lovindu-se cu palma pe piept, în semn de recomandare, adăugă: D'... Dănuțu! To... topilu Dănuțu!

Cu glasul găuit de emoție, Nina se repezi la Dănuț, îmbrățișându-l.

— Copil nefericit! Copil nefericit!

— Ma-ma! gemu acesta.

Bibicu privea scena, nevenindu-i să creadă că ceea ce vedea și auzea se întâmpla în realitate. Își mușcă buzele, se ciupi de obraji, își trase două palme și, tot neconvins că visează, exclamă:

— Doamne, ori mi-ai luat mințile, ori așa o fi situația! Dar de ce nu mi-ai spus și mie, dacă tot m-ai băgat în haznaua asta?

— N-ai să mai pleci de la noi, niciodată! Îl asigură Nina pe Dănuț, într-un târziu.

— M'... m'... mă-mi-ca m'... maa!

Nina își cuibări capul la pieptul băiatului, hohotind în plâns.

— Da, puiul meu bun și frumos. Mămica ta o să te apere de toate relele, îl asigură ea. Trase fotoliul și-l pofti să se așeze lângă ea.

— Bibi, uite ce cuminte e micuțul nostru! Privește cât de tandru este! și își sărută odrasla pe frunte.

— Da, da! O să vezi tu cât de cuminte e dobitocul ăsta, până ți-o da și ție un brânci, să te duci grămadă la podea.

— Băiețelul nostru nu face așa ceva, ripostă femeia. Nu-i așa, puiul mamei?

— Ta-ta! silabisii Dănuț, plin de afecțiune.

Indignată din pricina nepăsării soțului, Nina îl dojeni:

— Cum poți rămâne ca o stană de piatră? Micuțul are nevoie de dragoste, de căldura căminului părintesc...

— Cred că dragostea ta îi va fi de-ajuns, răspunse Bibicu fără s-o privească.

Mângâindu-i părul Ninei, băiatul repeta întruna:

— Nina! N'... Ni-na!...

— Ascultă, mie să-mi spui mama! îl corectă ea.

— Da cu tu p... pui o po... povete. Da?

— Ai auzit, Bibicule? îngerașul nostru vrea povești. Ce crezi că i-ar place micuțului? insistă ea.

După câteva minute, Dănuț începu să caște.

— Ce-i pușor? se arată mama îngrijorată.

— Șom-nică, răspunse el.

— Bibi, îngerașul nostru vrea năniță. Unde crezi că ar putea dormi mai bine?

— În pământ! rosti acesta, mai mult ca pentru sine.

— Te-am întrebat dacă tu consideri că băiețelul s-ar odihni mai bine în sufragerie sau în dormitor? insistă Nina, de parcă nu l-ar fi auzit.

— În dormitor, măcar să nu-l mai văd!

— Vleau a... aicea, pe fotoliu, nu vleau acolo! preciză Dănuț, arătând spre dormitor.

Vrând să pună capăt acelei cumplite suferințe, Nina decise în locul soțului ei:

— Bine, dragul meu, dormi unde vrei tu. Hai puișor pe fotoliu, fă năniță!

— Nu se poate! gemu normatorul șef. Nu se poate să fie adevărat! spuse el cuiva închipuit a se afla într-un ungher al camerei și se repezi la telefon, chemându-l pe contabilul șef, disperat să dobândească un sprijin.

Tocmai când să ațipească Dănuț, își făcu apariția și contabilul șef.

— Cum văd, aveți oaspeți, domnule Bibicescu.

— I-a venit fiul! îl lămuri Nina, în locul celui întrebat, încă marcat de șocul surprizei.

Vlad Apostol jucă o clipă de mare revelație, exclamând:

— Dănuț!? Acesta este copilașul despre care mi-ai vorbit?

Bibicu nu apucă să răspundă, fiindcă Gogu Popescu îl îmbrățișă strâns, fălindu-se musafirului:

— Tata! T'... t'... V... tata!!!

Normatorul șef simulă că își șterge o lacrimă și murmură:

— E fericit! Nici nu vă închipuți cât de fericit este băiatul meu, de când ne-am regăsit.

— Sper că și dumneata ești la fel de fericit, spuse contabilul șef, abia stăpânindu-și râsul.

Bibicu făcu un gest cu mâna, de parcă ar fi vrut să zică: „Mai e vorbă?“, după care îl invită să se așeze. Vlad Apostol continuă să rămână în picioare, părând oarecum încurcat. Tăcu o vreme, apoi, cu mult menajament, vorbi:

— Domnule Bibicescu, îngrijorat de boala dumitale, m-am gândit că n-ar fi rău să te vadă un medic și... am rugat un prieten.... evident, doctor, să treacă pe-aici.

„Sunt sănătos-tun! Își zise normatorul șef; însă prezența ta, a șantajistei, a Ninei și a idiotului ăsta mă bagă în mormânt”.

— Vă mulțumesc! Vă sunt recunoscător! Vă rămân îndatorat, pe viață, dragă dom'le contabil șef și iubite dom' Vlăduț!

— Mă bucur că accepți ajutorul meu, dar cel mai mult mă bucură că hopul cel mare a trecut.

În timp ce Bibicu se gândea că ar fi fost mult mai bine să nu fi trecut acel „hop“, Nina îi mărturisi oaspetelui:

— Sunt fericită! Dănuț e un copil adorabil!

Auzind-o, băiatul s-a năpustit asupra ei, luând-o în brațe și bâlbâindu-i afectuos:

— M'... m'... mama, m'...mea!

— Este exact cum mi l-ai descris, domnule Bibicescu.

Dănuț o eliberă pe Nina din îmbrățișarea aceea sufocantă, și strigă entuziasmat:

— Ma-maaa! D'... Dănuțu este i... idiot!

— Nu, dragul mamei. Ia spune tu o poezioară lu' nenea! îl îndemnă ea, chipurile, să-l reabiliteze în ochii musafirului.

Băiatul se depărtă de cei prezenți, se urcă pe un scaun, făcu o reverență ca un dezinvolt copil de grădiniță (de la grupa mică) și, după ce se asigură că a captat atenția auditoriului, își dresе glasul, apoi își fixă privirea într-un punct al tavanului, de parcă s-ar fi agățat de un reazem, și se porni:

— Po... poezzzi-oară! Iar își dresе glasul, după care trecu la fondul chestiunii, hotărât: Pi... pi- siccccuță... p... pis-pis, pis... / T... te-am vissat a... a... azi n' noapte-n visss... / T... te-am s... s... s... spălat, t... t...

Enervat pentru că nu se putea exprima, coborî de pe scaun și-l desfăcu în bucăți, cu grijă, ca nu cumva să-l rupă în așchii.

— Distrugi lucrurile? se repezi Bibicu la el, gata să-l sugrume.

— N'... n-am v... v... voie să mă abțin de la n... nimic. A... a... așa mi-a s... spus do... dom' doctor.

— Iubitul! interveni, îngrijorată, Nina. Copilul nostru e bolnăvior și nu trebuie contrazis.

— Iartă-l, domnule Bibicescu! se arătă și contabilul șef gata să-i scuze purtarea.

Normatorul șef își ridică brațele în semn de capitulare, la insistențele celui de care depindea soarta controlului financiar.

Îndatorată de generozitatea soțului, femeia își îndemnă odrasla:

— Dănuț, cere, frumos, iertare lui tăticu.

Gogu Popescu porni cu elan spre Bibicu, răsturnând totul în calea lui și bâlbâindu-se:

— T... t... t... t... tăticu! I... ia... I... iartă-mă, că n'... n'...

— Cine dracu' mi te-a scos în cale?! îl îmbrânci Bibicu urlând la el. Își pierduse controlul.

Nina l-a luat de mână pe Dănuț, îndemnându-l s-o urmeze în dormitor, unde i-a explicat:

— Puișor, tăticu este nervos...

Tânărul, însă, a întrerupt-o, zicând-o pe-a lui:

— Vleau în culte tă mă... mă joc, nu vleau în doi'... în dolmitol.

Și plecă afară.

Odată ieșit din casă, Gogu Popescu fugi repede la Ana Costea și Gică Postolea, care îl așteptau într-o gheretă aflată la malul mării.

— Îmbracă-le, puiul neichii! îl îndemnă Gică pe Gogu.

— Repede! îl zori tehniciană.

— Bine că scap de zdrențele astea! se arătă fericit interpretul lui Dănuț. Dacă m-a recunoscut cineva în oraș, înseamnă că m-am făcut de pomină pe tot restul vieții.

— Te-ai ajuns, frățioare! exclamă Postolea, când îl văzu îmbrăcat „de petrecere”. Și, întorcându-se spre Ana, continuă: Ce zici, cum șade „șmocu” pe el? Parcă-l poartă de când l-a făcut mă-sa. Brava, Goguță!

Tânărul părea încântat. Mai zăbovi o clipă, privindu-se în oglinda pe care i-o dăduse tehniciană, apoi porni spre

Bibicu, călcând cu pas măsurat, demn, convins parcă de importanța și prestigiul pe care i le dădeau hainele de pe el.

— Vezi, surioară? Uite, un bărbat ca ăsta îți trebuia ție: tânăr, deștept, cu carte, și... frumos și...

— Și mai ce! Îi curmă ea vorba, supărată.

El o privi lung, trist.

— Să nu mai strigi la mine. Te rog. Și să mai știi că Gică Mafoame nu a rugat și nu s-a rugat de nimenea, niciodată. Dar acumă îmi este tare... tare foame de tine!

Ea oftă lung, apoi spuse ca pentru sine:

— Cum să te sature tu din resturi? Că asta a rămas din ce am fost.

Și Gheorghe Postolea înțelese că escrocul acela de Marin Vârcoleanu rămăsese adânc înfipt în sufletul ei.

— Aniță, murmură el, într-un târziu. Chiar crezi tu că nu mai însemni nimic pentru nimeni?

— Poate...

— Nici pentru mine?

— Nu știu...

Îi puse o mână pe umeri și o întoarse cu fața la mare, spunând hotărât:

— Știi ce? Dacă nici eu nu însemn nimic pentru tine, hai acolo, până ne-o înghiți babornița asta întunecată! Și o smuci de mână, târând-o după el, până când apa le trecu de glezne.

— Ia-mă în brațe, scânci femeia.

El o ridică cu o mână.

— Nu așa... Vreau să merg alături de tine, dar să mă ții strâns... strâns de tot, ca barem o clipă să simt că cineva mă iubește.

Gică îi dădu drumul în apă, apoi se trânti lângă ea.

— Ce zici, așa-i mai bine? și izbucni în râs.

Privindu-l, Ana sfârși prin a face la fel.

— Ascultă! strigă el, deodată, încruntându-se. Ce mă tot înnebunești? Dacă ai nevoie de unul pe care să-ți răzbuni porcăriile domnului Marinică, du-te dracului, și mă duc și eu!

— Nu înțelegi nimic din ce se petrece cu mine! protestă Ana, și-i cuprinse gâtul cu brațele.

— Fă-mă dă prost, da să știi că o să răcești. Se ridică cu ea în brațe. Apa curgea șiroaie de pe hainele lor. Porni cu ea spre faleză, tânguindu-se: Nu știi cât de creț mi-o fi capul, da' prost... cu duiumul!

Opri o mașină care trecea pe lângă ei. Mașina era de la combinat. Șoferul îi luă cu el în cabină.

— Nu-i copilul meu! Ce caută aici? strigă deznădăjduit Bibicescu refuzând să-l mai accepte în jocul care-l depășise acuma, aflându-se în situația ucenicului vrăjitor.

— Tovarășă Nina, soțul dumneavoastră are mania negării? își dezvălui, cu voce tare, îngrijorarea contabilul șef.

— Nu-i adevărat! ripostă cu vehemență normatorul șef, și se bătu cu pumnul în cap.

— V-a tulburat așa de mult revederea fiului dumneavoastră? îl întreabă Vlad Apostol.

— Am spus că nu-i copilul meu! Chiar vreți să înnebunesc.

Atunci, contabilul șef îi reaminti că abia îi vorbise despre Dănuț, pe care i-l descrisese cum nu se poate mai exact. Însă normatorul șef a negat, afirmând că totul nu era decât o aiureală.

Situația penibilă a fost întreruptă de țârâitul soneriei.

— Trebuie să fi venit medicul pe care l-am chemat eu, vorbi contabilul șef.

Normatorul șef îl privi cu ostilitate, apoi, nemaiputându-se stăpâni, strigă:

— Nina, du-te și deschide! Poate că doctorul ăsta o să-l ajute pe cretinul nostru. Pe urmă, urlă ca pentru sine: Idiotul nu e fiul meu!

Nina se duse să deschidă ușa.

Doctorul anunțat de contabilul șef era unul dintre medicii veterinari ai combinatului, care activa și în echipa de artiști amatori instruită de Ana Costea. Se numea Ovidiu Mancaș. Iubea rolurile de țărani șugubeți și cânta la fluier.

Instructoarea îl descoperi cu câteva luni în urmă, surprinzându-l doinind.

Era seară. I-a propus să participe la activitatea artistică a echipei, asigurându-l că oamenii aveau să se bucure de talentele lui.

Ieri, când împreună cu Vlad Apostol se dusesse la directorul Ion Daneş să-l pună la curent cu cele întâmplate până atunci în casa normatorului, precum şi la stadiul investigaţiilor privind activitatea şi evidenţa Biroului normări, condus de Bibicu Bibicescu, îl găsi acolo şi pe Ovidiu Mancaş. Cei doi bărbaţi erau cufundaţi în analiza unor cifre de plan, medicul veterinar străduindu-se să-l convingă pe directorul Daneş că dactilografia greşise, scriind o cantitate de lapte mult mai mică decât producţia reală şi că hectolitrii produşi de vacile lui însumau recordul pe ţară.

Când Ana şi Vlad şi-au făcut apariţia în cabinet, directorul dorind să mai scape câteva clipe de persuasiunea veterinarului care, deşi om de bună credinţă, de data aceea nu avea dreptate, îi întâmpină cu o bucurie nespusă.

— Ce noutăţi aveţi în legătură cu Bibicu?

— Am mai depistat un „fictiv-fictiv“, cum le spune Bibicu morţilor ce figurează pe statele lui de plată, răspunse Vlad Apostol.

Daneş tresări.

— Figurează de mult?

— Numai de două luni.

— Cât a încasat?

— O mie opt sute patruzeci de lei.

— Cum îl cheamă?

— Niţă Ghidon!

Directorul izbucni în râs.

- Numele lui, ori vreo poreclă?
- Numele lui, îl asigură Vlad Apostol.
- Știi de când a murit Niță ăsta?

Contabilul șef chibzui câteva clipe; apoi, spre hazul directorului, al veterinarului și al tehniciei, preciză:

- Patru ani, nouă luni și opt zile.

Urmă Ana Costea, care-l informă pe director asupra celor aflate, ca rezultat al planului ei.

Într-o doară, directorul întrebă:

— Dragii mei, dar de un doctor, fie el și veterinar, nu aveți nevoie?

Ana și Vlad se priviră semnificativ, apoi atenția lor se îndreptă către Ovidiu Mancaș.

— Nevoie ar fi... însă de un medic uman, psihiatru, fin analist al comportamentului omenesc, răspunse contabilul șef.

Ana Costea înțelese jocul lui Vlad și interveni:

— Cred că rezervele dumitale nu-s întemeiate. Am motivele mele să cred că tovarășul doctor Mancaș este un foarte bun psiholog, iar această calitate a sa ne poate servi și nouă.

Mancaș se oferi bucuros, să intre în jocul lor, iar directorul le sugera cam ce ar putea face, spre a grăbi rezolvarea cazului Bibicu Bibicescu.

— Dumnealui e bolnav? întrebă noul venit, uitându-se la Bibicu.

—Nu-i copilul meu! continuă acesta să strige. N-am copil! N-am avut și nici n-o să am așa ceva!

Îngăduitor, medicul – ca omul obișnuit cu tot soiul de manifestări – o întreabă pe Nina:

— Face des asemenea crize?

— De la o vreme, încercă ea să-l lămurească, se... Normatorul șef lovi cu pumnul în tăblia bufetului, răcnind:

— Nu! Nu! Nu! Nu!

— Mania negării... murmură Mancaș, ca pentru sine, și-i propune bolnavului să se lase examinat. Doamnă, se adresează în continuare doctorul Ninei. Mi-ați putea spune ce anume neagă soțul dumneavoastră, cu mai multă înverșunare?

— E o poveste mai lungă, răspunse ea și oftă prelung. Soțul meu are un copil, din prima lui căsătorie. Nenorocirea a făcut să nu-l mai poată vedea multă vreme, iar astăzi...

— Nu-i copilul meu! Nu-i copilul meu! urlă Bibicu.

— Bine-bine! spuse medicul. Dar unde-i acum, băiatul?

— Alături, răspunseră Nina și Vlad, aproape în același timp.

Normatorul șef se opuse cu vehemență revederii băiatului, motivând:

— Lăsați-l acolo! Este un idiot, un animal!

— Vreau să-l cunosc pe fiul dumneavoastră.

Și fără să mai țină seamă de opunerea fermă a lui Bibicu, gazda se grăbi a face pe voia medicului, strigând:

— Dănuț! Dănuțuuu!

Gogu Popescu, intrat în vestibul de câteva minute, își făcu apariția.

— Iubitule, iată-l pe îngerașul nostru! Hai, pușor, să te prezint doctorului.

— Purta zdrențe și pantofii rupți! Jur, domnule doctor! Țsta nu e cel care s-a dat drept copilul meu!

— Nu luați în seamă vorbele tatii, interveni Gogu Popescu. Eu nu cunosc pricina, dar se vede că datorită unui nefericit concurs de împrejurări, tata a făcut o obsesie. Desigur, e regretabil, dar asta se va rezolva, în timp. Nu trebuia să vă pună pe drumuri, pentru atâta lucru.

Bibicu simțea că-l părăsesc puterile. Cu bruma de forță care îi mai rămăsese, murmură:

— Tu ești Șeful? Îl acuză Bibicu pe doctor.

— Al cui șef? se arată interesat acesta.

— Aiurează, spuse Nina.

— Mamă, n-ai dreptate. Tovarășe doctor, probabil că tata e victima unui complex de inferioritate. Știți, după o prea îndelungată atitudine slugarnică, ajungi să vezi chiar în propriul tău copil, un șef.

— Să trăiți, dom' șef! bâigui Bibicu, parcă spre a confirma ipoteza tânărului. După aceea, porni spre Dănuț, îl înșfăcă de reverele hainei și, cu o putere nebănuită, îl zgâlțâi, strigându-i: Cu cine lucrezi, mă, nenorocitul?! Și, fără să slăbească strânsoarea în care-l prinsese, continuă:

Domnule doctor, ăsta lucrează cu fantome. Pot să jur! Mi-a luat pianul...

— Cum, v-au luat pianul!?

— Da, da! Așa cum v-am spus.

— Nu vă supărați, pentru cine l-au luat?

Cu o candoare ce întrecea cu mult cretinismul lui Gogu Popescu, domnul Bibicescu răspunse:

— Pentru un mort! Apoi, citind stupoare în ochii doctorului, adăugă: Chiar așa! Pentru un mort care era cu ei!

— Explicați-mi, vă rog, cum au motivat luarea pianului?

— Dom'le, cu ăia n-am vorbit. Dar cu mortul...

— Tată, interveni tânărul, ți-a spus și cum se numea?

Cu ochii scoși din orbite, Bibicu veni spre el și, pradă unei revelații, întrebă grav, în șoaptă:

— Nu cumva... îl cunoști?

— Domnule Bibicescu, întrebarea dumneavoastră mi se pare nelalocul ei. Gândiți-vă! Fiul dumneavoastră e viu, pe când mortul... e mort, țină să-l lămurească Vlad Apostol.

Zdrobit de argumentul atât de logic al contabilului șef, Bibicu, pradă unei oarbe furii, se năpusti asupra băiatului, zbierând:

— De ce nu te mai bâlbâi?

Gogu Popescu îi reproșă:

— Tăticule, nu înțeleg ce vrei să spui...

— Nu-i copilul meu! strigă normatorul șef, cu disperarea celui care, mergând la execuție, avertizează omenirea că va pieri nevinovat. E un nebun!

— Domnule Bibicescu, cum să-mi explic atâta ostilitate din partea unui părinte, față de unicul său copil? se arată medicul nedumerit.

— E nebun! caută normatorul șef să-l convingă pe doctor. Urmă o lungă tăcere, la capătul căreia strigă găuit de furie și deznădejde: Ce-aveți cu Bibicu? Ce-aveți cu Bibicu?

— Cred că ar trebui să se odihnească puțin, sugerează doctorul.

Ceilalți se retraseră, părăsind casa în vârful picioarelor.

Cum a ajuns la combinat, Ana a fost înștiințată că doctorul Marin Vârcoleanu suferise un grav accident în urma căruia se pare că își va pierde vederea.

Dorind să se întâlnească neapărat, Gică a căutat-o pe Ana prin tot combinatul. Către miezul nopții, unul dintre băieții care lucrau în schimbul trei i-a spus că a văzut-o la gară, cu vreo două ceasuri mai înainte. Pentru moment, Gică simți cum un val de sânge îi năpădea creierul, apoi o moleșeală caldă îi înmuie picioarele și se clătină. Cel care-i dăduse vestea l-a prins de o mână, iar el a izbutit, cu greu, să ajungă până la o conductă de apă, de care s-a sprijinit. După câteva clipe, și-a spus că gestul tehniciei fusese

cât se poate de firesc, și că el nu-i altceva decât un porc, fiindcă a fost în stare să gândească urât despre ea.

„Ea e un om adevărat, bă, nenorocitul, pe când tu ești o biată lătură!“ prinse el a vorbi, cu o ură dublată de un dispreț, care-l îngrijoră pe cel ce îl ajutase să nu se prăbușească.

— Nea Gică, se încumetă băiatul să-l liniștească, uite, mai odihnește-te puțin, și p-ormă... du-te și 'mneatale la Constanța.

— Ți-a spus ea că se duce acolo?

Tânărul ridică din umeri.

— Păi... unde să se ducă, că doar tot combinatul știe...

Flăcăul nu-și isprăvi fraza, întâlnind privirea încruntată a lui Postolea care gemu surd.

— Dacă nu te simți mai bine, nea Gică, ți-l trimit pe meșterul Țone, că eu trebuie să dau presiune la cazane și am cam întârziat.

— Du-te, neică. Nu crap eu așa, cu una... cu două. Nu' ș-ce dracu am, că de la o vreme mi s-a prostit sufletul ăsta de rahat, și-și bate joc de mine. Hai. Du-te! Îl îndemnă el pe tânăr. Și, ca să-l încredințeze că răul îi trecuse, se ridică brusc și sări pe un picior. Cum vezi, sunt bun de „Geamparale“! și râse silit.

După plecarea băiatului, porni grăbit spre gară. Dar, aducându-și aminte că nu prea avea bani, rămase în cumpănă. Să se împrumute, nici vorbă! Atunci? „Fac un autostop“, își zise.

Către ora unu zări farurile unei mașini care venea dinspre una din frumoasele stațiuni maritime românești. Ajunsă în apropierea lui, făcu semn, dar omul de la volan nu opri. După câteva minute a zărit o alta. S-a așezat pe centrul părții carosabile, cu brațele întinse în lături. Și a oprit. Era un Volkswagen hodorogit, iar la volan o femeie de vârstă incertă.

— Ei, ce ai de gând! îi vorbi femeia, după ce deschisese portiera. Dacă vrei s-ajungi la Constanța, te iau, dacă nu...

El continua să rămână acolo, pe axa șoselei, împietrit.

— Dacă ești beat, fă bine și mută-ți destinul pe trotuar. S-ar putea să dai peste un șofer mai puțin milos ca mine. Coborî și se apropie de el. Dacă vrei să mă jefuiești, află că nu am bani, glumi ea. Apoi observ, în lumina farurilor, că pe obrajii lui se prelingeau lacrimi. Ce dracu' ai făcut, de-ți pare rău? Ori ești necăjit, ori... nebun, că de mirosit, nu miroși nici a ceai de sunătoare... Urcă-te în mașină și, dacă vrei vorbești, dacă nu – nu!

Gică se urni din loc și urcă, lângă ea, în mașină.

— Mă cheamă Rozalia Vereș!

— Gică! Gică Mafoame.

Femeia râse scurt.

— Dar asta sună a poreclă, nu a nume. Te pomenești că ți se trage dintr-o răzbunare a unora pe care-i lăsați flămânzi, pentru că mâncai totul.

— Cam așa ceva...

Rozalia demară, Volkswagen-ul icni de două ori, apoi se așternu la drum.

Noaptea era răcoroasă, iar dinspre mare venea un vuiet asurzitor. Șoseaua părea ca un drum printr-un deșert. Apoi apărură câțiva pomi, iar dune de nisip și, în sfârșit, o lizieră care dădea impresia că se apropia vertiginos de ei.

— Aș bea! șopti bărbatul, într-un târziu.

— Îmi pare rău, dar n-am apă la mine.

— Nu, doamnă! Ziceam că m-aș îmbăta, dar așa... cui! Să nu mai știu de mine.

Femeia nu-l privea.

— Hai, spune-mi, că de supărare... îl ironiză ea. — Chiar d-aia.

— Ehe! Fir-ați voi să fiți de bărbați! Am și eu o podoabă acasă... De la el știu că... la supărare, bei! la bucurie, bei! Atunci, când dracu' nu beți voi?

El gemu surd.

— Ți-e rău?

— Nu tocmai.

— Atunci?

— Uite, simt că se rupe ceva în mine, aici, în coșul pieptului!

— Poate că ai răcit și... își curmă vorba, atentă la curba bruscă ce se iscase dinaintea lor. Apoi reluă: Cu ce te ocupi?

— Mecanic de întreținere la combinatul din...

— Știu, știu. Am un coleg care e logodit cu o fată de-acolo, dar acuma a încurcat-o tare rău. Se pare că își va pierde viața. La el mă duc... Am lucrat împreună câțiva

ani, apoi... el a avut niște necazuri... Și, mă rog, în ultima vreme era la o policlinică din Constanța.

Gică tresări.

— Policlinică? repetă el, într-o doară.

— Da, o policlinică din Constanța.

— Și-acuma... ce-a pățit?

— Prea bine nu știu. Mi-a telefonat o prietenă a lui că a suferit un accident, și m-a rugat să vin de urgență. Mi-a spus că a anunțat-o și pe fata aia de la voi. Aș fi luat-o și pe ea, dar... cu siguranță că la ora asta a și ajuns la spital. Tăcu o vreme, apoi îl întrebă: Dumneata unde mergi?

— La dracu'!

Rozalia Vereș nu se arătă mirată. Surâse blând și îl lăsă cu gândurile lui. Însă după câteva clipe avu senzația că pe omul de lângă ea îl tulburase neobișnuit accidentul despre care îi vorbise.

— Ia spune, domnule, lucrezi de mult la combinatul ăla?

— Așa și-așa... M-a recomandat fata aia despre care vorbești dumneavoastră.

Femeia încetini mersul, și-l privi cu coada ochiului, atâta cât putea vedea în lumina palidă a aparatelor de la bord. Pe urmă spuse:

— Dacă nu mă înșel, avem aceeași destinație.

— Cam așa...

— Dar dumneata spui întruna, tot „cam așa”, „așa și-așa”, de parcă n-ai fi sigur de nimic.

— Până mai acum două ceasuri eram sigur... numai de un lucru.

— Și-acuma s-a dus totul de râpă, nu?

— Păi...

— A! îl întrerupse Rozalia. Să nu-mi mai spui „cam așa“, că înnebunesc. Și râse zgomotos, de parcă ar fi vrut să-l înveselească.

Când au ajuns la spital, trecuse de ora două.

O soră îi conduse la ultimul etaj.

Ana Costea era pe coridor.

Noii sositi o salutară.

Tehniciana nu schiță nici cel mai mic gest de surpriză, văzându-l pe Gheorghe Postolea în acel loc. Bărbatul uită supărarea în care se zbătuse până atunci. Se simțea fericit că o regăsea. Ce importanță mai avea că, în închipuirea lui, femeia iubită plecase la celălalt, fără să-l anunțe măcar? Ce importanță mai putea avea faptul că purtarea ei întrecuse limitele desconsiderării, ajungând să atingă infidelitatea? Totul se risipise.

Postolea se așeză lângă ea, și numai într-un târziu îndrăzni să întrebe:

— E grav?

Ana răspunse sec și cu un soi de ură în glas:

— Poți să te bucuri! S-ar putea să-și piardă viața...

Rozalia dispăruse undeva, la capătul coridorului.

Postolea se ridică de pe banca aia care, în lumina neonului, părea și mai slabă decât vopseaua ce o acoperea. Porni spre capătul coridorului, unde, pe o ușă la fel de

albă ca și banca, citi: „Prof. Dr. Nicolae Barbu“. Ciocăni de câteva ori în tăblia ușii, dar nu primi răspuns. Apăsă clanța și, timid, împinse ușa. Rămase pe prag, cu ochii ațintiți asupra unei namile de om, cu fața surâzătoare, frumoasă chiar, în ciuda celor trei-patru rânduri de riduri.

— Dacă ai venit pentru doctorul Vârcoleanu, să știi că șansele de supraviețuire sunt din ce în ce mai puține.

Gică își înclină capul în semn de salut și părăsi cabinetul. Ajuns lângă Ana, nu se mai așează alături de ea. Îi vorbi pe un ton șters, de parcă ar fi comunicat cuiva o banalitate oarecare:

— Profesorul zice că și-ar putea pierde viața.

— O să scape, spuse Ana, încrezătoare. Dacă-l operează profesorul Barbu, e salvat.

Au plecat împreună. Ana coborî la ea acasă.

— Să te odihnești, îl sfătui tehniciana pe Gică. Mâine avem o zi grea. Mai exact, o seară grea. Jucăm scena finală.

— Baftă! dar fără mine, răspunse el, trist, și porni agale spre faleză.

Coborî câteva trepte către plajă. O vreme rămase cu privirea ațintită spre nemărginirea hăului ce se căsca dinaintea lui. Simțea nevoia să blesteme tot ce-l înconjura, dar nu mai avea putere nici măcar pentru atâta lucru.

Totul se plătește!

Nici în seara aceea, Bibicu Bibicescu nu-și afla liniștea.

Răpăiala ploii de pe acoperișurile caselor vecine, după ce-l plictisise, îl iritase, iar acum sfârșea prin a-l

Înspăimânta. Obosit, flămând din pricina dietei pe care n-o putea refuza, atâta vreme cât contabilul șef continua să-l viziteze, fiindcă lui i se plânsese de o anume suferință, iar acum nu mai putea da înapoi, normatorul șef căzu pradă unor sumbre presimțiri. Auzise el că unii medici prescriu o doză de răs pacienților deprimați, din cine știe ce pricini și, dornic să-și recapete optimismul de care nu fusese lipsit în perioada celor trei-patru luni de măsluire a statelor, se așază în fața oglinzii din baie și se căzni să râdă. Sigur, la început, mai anevoie, apoi, din ce în ce mai cu spor, până când realizează performanța unui hohot care i se păru natural. Dar, după o vreme, mieunatul unei pisici puse capăt, pe cât de brusc, pe-atâta de brutal, acelui izvor de veselie confecționată, azvârlindu-l înapoi, în melancolie și tristețe. Își aminti apoi despre un alt sfat medical, citit cu vreo treizeci de ani mai înainte, într-un almanah al căsniciilor fericite: „Vrei ca partenerul tău să te vadă frumoasă? Ei bine, pentru asta, e nevoie ca tu însăți să te crezi astfel, iar ca să atingi acest stadiu, va fi nevoie ca, în fiecare dimineață, prânz și seara, să te privești în oglindă și să-ți spui de mii de ori: Sunt frumoasă! Asta te va bine dispune pentru tot restul zilei.”. Și normatorul reveni cu fața la oglindă, convins că sfatul pentru femei era valabil și pentru bărbați, întrucât cele două sexe nu se deosebeau prea mult din punct de vedere anatomo-psihologic. Se privi lung, în tăcere, până când, încântat de ceea ce oglinda îi arăta, prinse a zâmbi. După vreo două-trei sute de repetări devenise convins de ceea ce spune,

ajungând de la simple exclamări la strigăte de adulație: „Ce frumos ești, Bibi!“. Pe dată, însă, își aminti de verificarea contabilă, care scosese la iveală povestea cu statele fictive. Ieși din baie, trecu prin dormitor, zăbovi câteva momente în admirația baldachinului ce-i orna patul, și încercă un sentiment de crâncenă ură împotriva camerei, care altădată îi oferea un somn tihnit, iar acum se transformase într-un loc de permanentă tortură. Pe urmă intră în sufragerie.

„Șantajista care nu e șantajistă... și totuși mă șantajează! Soția, care nu-mi este soție... și totuși... îmi este!“. Izbi cu pumnul într-o mobilă și continuă să se întrebe: „Dar fiul?“. Amintirea acestuia îl tulbura și mai mult, pentru că făcu o lungă pauză, apoi medită: „Avea barbă, dar n-o mai are... Purta zdrențe... și nu le mai poartă. Se bâlbâia... dar nu se mai bâlbâie. Părea idiot, și totuși nu este. Și-apoi... fantoma! Ce chestie, domnule! Să vină atâta drum pentru câteva mii de lei!... Nu, hotărât lucru, cosmosul, da, da, întregul cosmos, cu lumea asta și cu lumea ailaltă, la un loc, merge prost. Haos, nu alta! Lipsă de echilibru! Dar nu cumva am și eu partea mea de vină în declanșarea acestui haos universal... ori măcar în haosul meu personal? Poate că Marinică nu este cel mai zmeu dintre șmecheri, poate că Vlad Apostol a fost mai șmecher decât Vârcoleanu... Atunci, ce-ar fi să mă ajut cu Vlad?...“

Și poate că șirul înțeleptelor sale considerații ar fi continuat, dacă nu s-ar fi trezit în sufragerie cu Gogu Popescu.

— Bonsoir, papa! Ce faci? îl întreabă el, azvârlind pălăria și mănușile la întâmplare.

Bibicu se învârti în jurul lui, examinându-l foarte atent.

— Ce să fac? răspunse el după un timp. De, ca vai de lume!

— Mama a venit?

Din ce în ce mai contrariat, de parcă n-ar mai fi discutat cu el, până atunci, normatorul șef bâigui:

— Păi... nu... n-a venit... Încă n-a venit.

— Papa, de ce mă privești cu-atâta insistență? „Obrăznicia își are limitele ei, dar ăsta întrece orice măsură!” gândi normatorul.

— Cum văd, ți-ai schimbat iar hăinuțele. Ehe! Se vede cât de colo că meseria asta rentează.

— Dar, tăticule, m-am costumat întocmai ca fictivul de la fila doi, numărul de ordine cincizeci și șase!

Bibicu se tulbură deodată, și strigă:

— De unde știi tu cum arăta fictivul ăla? Hai?!

Gogu gesticulă larg, apoi răspunse amuzat:

— I-am văzut poza de acum patru-cinci ani, când era pe catafalc.

— Stai-stai! se arată normatorul șef speriat. Vasăzică... și ăsta e mort!? Inspiră profund, de câteva ori, dând semne de sufocare, iar după aceea continuă, și mai nedumerit: Atuncea... de unde i-am luat eu numele?

Tânărul îl îndemnă să se așeze pe un scaun, ceea ce Bibicu acceptă fără șovăire.

— Papa, cred că i-ai luat numele de pe piatra funerară.

Normatorul șef murmură îngrozit:

— Niță!

— Da, tată, așa-l chema pe mort: Niță Ghidon.

— Mă, nenorocitul, află de la mine, că abia acum a murit cu-adevărat! Auzi? Acuma, în clipa asta! Ei, să văd cine o să-i mai aprindă o lumânare și, mai ales, cine o să-i mai pomenească numele în fiecare lună. Știa el, de la bunică-sa, ce multă nevoie aveau morții de lumânări și pomeniri nominale, dar tânărul nu se arată nici pe departe impresionat, ba mai fu chiar ironic:

— Cu siguranță că asta o să-i pricinuiască foarte mari suferințe!

— Nu râde! E tare greu să fii singur și mai ales să dispari cu totul din amintirea celor rămași în viață.

— Greșești, bătrâne! Fii pe pace, a chibzuit și la chestia asta... Ehe!

Normatorul șef se arată neîncrezător în vreo posibilitate de ameliorare a situației unuia ajuns pe celălalt tărâm, în afara pomenirilor și lumânărilor, așa că nu se putu abține și întrebă:

— Mă rog, și ce-ai întreprins ca să nu dispari cu totul, în veșnicia uitării?

— Simplu: m-am reîncarnat!

— Metempsihoză! Se retrase, târându-se într-un ungher al sufrageriei, și consideră: Vasăzică... nu e o vorbă-n vânt! Vasăzică... Niță Ghidon revenise la viața pământească, iar acum umbla să-și facă rost de bani. Sigur, ce să-l mai mire pe Bibicu asemenea preocupări din partea unuia care

se înapoiase pe Terra, dacă până și Gigi Cavaleru tot după bani umbla? Deodată, se trezi întrebând: Ascultă, Niță! Ce vrei tu de la mine?

— Bani! răspunse celălalt, cu o sinceritate dezarmantă.

— Câți?

— O mie opt sute patruzeci de lei pentru cele două luni, cât am figurat în statele tale fictive.

Bibicu trecu în dormitor și reveni cu câteva bancnote.

— Ține! spuse el. Ai o mie de lei. Restul, în rate!

— Fie, se învoi „reîncarnatul”, și ceru o declarație în acest sens.

Bombănind, că și lumea „cealaltă” s-a viciat de forme birocratice, normatorul șef se grăbi să scrie, iar creditorul îi dictă o declarație-„tip”, ca și Gigi Cavaleru, prin care să scrie cât a plătit cu bani-gheață și cât mai datorează.

— Semne! strigă Niță Ghidon.

Cunoscând lecția, Bibicu încercă să scape, explicându-i că celălalt îi luase pianul și un ceas cu lanț.

— Pendula și scrinul! hotărî celălalt. Vin mâine după ele. Să nu care cumva să înstrăinezi obiectele pe care le-am ales!

— Jur! îl asigură celălalt, fericit că, în curând, avea să scape de el.

Ana Costea, Lia Bold și Vlad Apostol văzură din stradă semnul pe care Gogu Popescu îl făcuse, și se pregăteau să intre în acțiune.

Nina se desprinsese de grup și porni spre locuința lui Bibicu. Intră ca la ea acasă. De-ndată ce ajunsese în sufragerie, Dănuț o întâmpină bucuros:

— Mamă! Iar ai căzut în darul beției? Prin ce bombe ai mai umblat? și îi sărută amândouă mâinile, zgomotos.

Bibicu urmărea scena, complet descumpănit.

— Va... vasăzică... tu nu ești Niță! bâigui el, privindu-l pe tânăr.

— Ba da, îl asigură acesta.

— Atunci, cum? Ești și Dan... și Niță?

— Chiar așa!

În culmea disperării, normatorul șef strigă, gătit:

— Nițăă! Tu nu ești Dan! Însă, privindu-l mai cu luare-aminte, concluzionează: Dane! Tu nu ești Niță!

Femeia râse vesel și, trecând în dormitor, le zise:

— Copii, jucați-vă frumos!

Tânărul se apropie de Bibicu și-l întrebă, grav:

— Papa, n-ai vrea să mori?

Interlocutorul tresări, speriat și, fugind din calea lui, se prefăcu a nu fi înțeleș despre ce era vorba.

— Ce? Ce să vreau?

— Să mori! răspunse Dan, pe un ton firesc. Și se grăbi să-i explice motivul propunerii sale: Dacă ai muri onorabil, ai șterge dezonoarea pe care ai adus-o întregului colectiv. Zău, tăticule! Te-ai purtat ca un porc! Știi, chestia cu statele fictive... Apoi, tacticos, scoase din buzunarele hainei un laț, un borcănel pe care se afla o etichetă cu cap de mort, semn că înăuntru se afla otrava, și un pistol de

butaforie, și declară solemn: Lașii... se otrăvesc! Eroii... mor de gloanțe! Tâlharii mor în ștreang! Puse cele trei obiecte pe masă și-l invită: Alege!

Din pricina soneriei care zbârnâia continuu, Bibicu nu auzise ultimele cuvinte. Se îndreptă spre ușă, să întâmpine pe noul venit.

Gogu Popescu fugi în dormitor.

După câteva clipe, Bibicu reveni însoțit de Sofia Cavaleru, care tuna și fulgera:

— Rușine, Bibicule! Rușine!

Normatorul șef gesticula haotic, vrând s-o determine a vorbi mai încet și, cu glasul sugrumat de spaima prin care trecea, bâigui:

— Cum vine asta, coană Soficuțo?

— Așa bine! Ai abuzat de naivitatea lui Gigi Cavaleru, fictivul de la fila trei, numărul curent optzeci și nouă, de pe statele de plată, măsluite de tine în ultimele trei-patru luni!

— Dar... cu dom' Gigi... am rezolvat, încercă el s-o asigure.

— L-ai înșelat!

— Greșit, doamnă! I-am achitat întreaga sumă pentru care n-a muncit...

— Dar pentru care au muncit alții!

— Evident! consimți el. Cineva trebuia să muncească. Așa spunea și dom' Gigi, că altminteri nu s-ar fi îndeplinit normele.

Sofia înaintă spre el, amenințător.

— Bibicule, te sfărâm! Crezi că poți acoperi diferența de bani peșin cu rabla aia de pian?

— I-am dat și un ceas cu lanț de argint...

— Cu lanț de legat câinii! ripostă Sofia. Mie să-mi dai imediat diferența de bani, că altminteri, îți aranjez o întrevvedere cu Gigi, cât ai clipi din ochi.

Normatorul șef își desfăcu brațele, într-un disperat gest de neputință, și abandon total.

— Fă-mi ce vrei, dar bani n-am!

— Îmi dai o chitanță.

— N-ai vrea... mai bine... o declarație? Abia m-am deprins cu formalitățile astea, și mi-ar fi mult mai ușor...

Sofia Cavaleru consimți, iar Bibicu se așeză, gata de scris, și ea dictă:

— Eu, Bibicu Bibicescu, abuzând de profanarea decedatului Gigi Cavaleru... fictivul de la pagina trei, numărul curent optzeci și nouă, din statele întocmite de mine, contra legii... declar că mai am să-i restitui... așaaa... suma pentru care el n-a muncit, fiind mort, dar pe care eu am încasat-o, fiind viu și hoț!

Dar numai ce apucă Bibicu să semneze și să pună data, că Sofia dădu un țipăt și se prăbuși.

Alarmați, chipurile, Lia și Gogu veniră din dormitor, în timp ce Bibicu încerca, disperat, să califice latura penală a ceea ce credea că vede, strigând:

— Asansinit! Nu... Asinsanat! Nu... Asinsinit! Nu... În sfârșit, îi reveni în minte un termen salvator, mai pe

înțelesul mulțimii, căreia își închipuia probabil că se adresează, și-l rosti sentențios: OMOR!

Normatorul șef se aplecă asupra doamei Cavaleru și își lipi urechea dreaptă de pieptul ei, ascultând încordat. Văzând că nu murise de tot, se ridică de lângă victimă și se adresă lui Dan:

— Criminalule! Pe urmă țină să-i explice Ninei, care-l privea nedumerită: Madame, fiul dumitale este un ucigaș! Și-i arată obiectele aducătoare de moarte, așezate pe masă, în ordinea preferințelor celui pe care-l demascase.

Deodată, aburii neliniștei, spaimelor și flămânzelii care-i încețoșau mintea, deopotrivă, se risipiră ca prin farmec. Și o lumină strălucitoare luă locul întunericului și angoaselor normatorului. Acuma el vedea limpede, știind cu exactitate ceea ce avea de făcut. Apucă telefonul și formă numărul lui Vlad Apostol. Îi răspunse mama contabilului șef (care, bine instruită de fiul său, îl asigură că Vlad tocmai pornise spre el. Așa primise consemnul, și bătrânii sunt foarte conștiincioși). Puse receptorul pe furcă și își frecă palmele, mulțumit, gândind că până la sosirea contabilului șef, Sofia avea să fi dat ortul popii, iar crima, odată stabilită, îl va scăpa imediat de asasin. Cu Nina o să se descurce el, chiar dacă ar fi trebuit să bea, toată viața, ceai de codița șoricelului. Ce mai, se petrecuse o adevărată minune!

Intuind parcă ceea ce urzea „bărbatul” ei, Nina întinse o mână protectoare deasupra lui Dan, șoptindu-i:

— Fugi, puiul mamei! Ascunde-te!

Tânărul se îndreptă spre cealaltă încăpăre, dar normatorul șef, dezlănțuit și sigur de el, îi bară drumul.

— Perfect! exclamă Nina. În cazul acesta, vom declara că noi am asistat, evident, neputincioși, cum tu ai ucis-o pe doamna Sofia Cavaleru!

Bibicu tresări.

— Și... de ce s-o fi omorât eu?

Femeia râse batjocoritor.

— Vrei să zici... mobilul! Ei bine, mobilul se vede, spuse ea, și luă de pe masă declarația pe care Bibicu o scrisese la ordinul victimei. Șantaj! tună Nina. Iată mobilul crimei tale, nemernicule! Ai omorât-o, fiindcă te șantaja!

Descumpănit de întorsătura, pe cât de neașteptată, pe atât de primejdioasă pentru el, normatorul șef se clătină pe picioare. Își aminti apoi că Vlad Apostol urma să sosească din clipă în clipă, și disperarea ce-l cuprinse, amenința să-l prăbușească pentru totdeauna.

— Îți mai dau o șansă, spuse Nina, într-un târziu.

La auzul acelei perspective care anunța că încă nu era totul pierdut, Bibicu își aminti o maximă emisă de genialul său prieten, doctorul Marinică Vârcoleanu:

„Totul e de vânzare”, ori „Totul se plătește” și se pomeni întrebând, ca de atâtea alte ori:

— Prețul! Cât vrei?

— Parola carnetului tău de cec!

— Care cec? N-am avut niciodată... cec!

Nina îi arată carnetul de cec care-i alunecase din buzunarul halatului, când se aplecase asupra Sofiei, să vadă dacă mai trăia, ori nu.

— Ai înnebunit? murmură Bibicu. Acolo sunt treizeci de mii de lei...

— Aproape... suma încasată de tine de pe urma fictivilor trecuți în statele pe care le-ai falsificat, interveni Gogu Popescu.

— Parola! insistă femeia.

Sonerie se făcu auzită, de câteva ori.

— Parola! repetă Lia Bold.

Bibicu realizează pe moment că noul venit nu putea fi altul decât contabilul șef, și își spuse că banii erau pierduți; astfel mărturisi că parola era „Șopârlița“. Apoi, grăbit, porni să deschidă ușa.

În acest timp, Gogu și Lia au ajutat-o pe Ana Costea să se ridice și să se așeze pe un scaun, în alt colț al camerei. Pe urmă, ascunseră ștreangul, otrava și pistolul.

Normatorul șef reveni însoțit de contabilul șef, căruia îi spunea:

— Iată cadavrul acestei nefericite, ucisă de fiul meu! Și, observând că Sofia dispăruse, explică precipitat: Au ars-o! Au răpit-o! Vă voi arăta obiectele folosite la crimă! strigă el. Otravă, ștreang, pistol! Se răsuca spre Gogu, pentru a-l incrimina, dar observând-o pe Ana, îl cuprinse o furie de nedescris și, repezindu-se la ea, îi reproșă: De ce n-ai murit? De ce?! Numai așa, ca să-mi faci mie necazuri?! Dar, pe măsură ce o privea și realiza eșecul planului său

de a fi scăpat de toți, prin moartea ei, îi veni să plângă. Ce-aveți cu Bibicu? o întrebă el pe șantajistă. Se uită la Vlad și, luându-l drept observator obiectiv al nedreptății căreia îl supusese Sofia Cavaleru, îl întrebă și pe el: Ce-aveți cu Bibicu? De ce n-a murit?

— Domnule Bibicescu, spuse contabilul șef, vorbeai de otravă... de pistol... de ștreang... Unde sunt?

Normatorul șef începu să caute febril, prin sufragerie, asigurându-l:

— Imediat! Aici!... Uite!... Zău, aici erau!

— Foarte bine! Când le găsești, să mi le predai. Nina făcu un pas înaintea lui Vlad:

— Tovarășe contabil șef, deocamdată... să vă predea carnetul de cec, pe care Bibicescu și-a depus banii sustrași cu ajutorul statelor fictive.

Si Bibicu a fost nevoit să predea cecul contabilului șef, care i-a spus:

— Va trebui să-l înmânez organelor pe care le-am sesizat, acum două ore, cu privire la ilegalitățile făptuite de dumneata.

— Adică... ați chemat...

— Da!

— Adică... o să mă... își întregi sensul vorbelor pe care nu îndrăznea, parcă, să le pronunțe, cu un gest de încătușare a mâinilor, după care ciocăni în tăblia mesei, de trei ori, și continuă cu glasul stins: De ce? De ce dom' Vlăduț? E frumos să ne știe lumea? Combinatul nostru...

familia noastră... Așa-i frumos! Spălăm rufele în familie, și gata!

Adept al principiului „După mine, potopul!“, Bibicu începu să cânte aiurea: „La... la... la-la...“ și singur trase concluzia asupra purtării sale: Sunt nebun! Apoi, cu glas pițigăiat, fredonă: „A ruginit frunza din vii...“, după care îi imploră pe toți: Vreau la balamuc! Legați-mă!

— De legat... or să te lege cei care vor sosi imediat, dar nu ca să te ducă la balamuc! Nuuu!...

Auzind răspunsul categoric al contabilului șef, normatorul șef întrebă, candid:

— De ce, dragă? Vezi bine că sunt nebun... Uite vorbesc cu morții, cu fictivii...

— Ne-ai convins că ești în stare chiar să faci afaceri cu morții. Statele de plată pe care le-ai falsificat constituie cea mai elocventă dovadă. Ești un tip fără prejudecăți, când e vorba de bani nemunciți: iei și de la cei morți, ca și de la cei vii!

Normatorul șef încremeni pentru o clipă, apoi se holbă la cei din jur, întrebând:

— Dar voi... voi, cine dracu sunteți?

— Artiști amatori din echipa de teatru a combinatului de la care tu ai furat!

— Ce-aveți cu Bibicu?...

Epilog

În vreme ce ancheta cazului Bibicu Bibicescu mergea cu pași repezi spre definitivare, Gheorghe Postole dona sânge pentru doctorul Marinică Vârcoleanu, care, operat de profesorul Barbu, după numai două săptămâni de la internare, părăsi spitalul, restabilit aproape pe de-a-ntregul, așa încât, putea să asiste la procesul bunului său prieten și discipol.

Deși convinsă că nu își va afla fericirea decât lângă fermecătorul Marinică, tehniciana Ana Costea avea să-și schimbe hotărârea de a se fi căsătorit cu el, având revelația adevăratului caracter al escrocului irecuperabil care se ascundea la adăpostul unui titlu de medic, cu numai o jumătate de oră mai înaintea începerii judecării lui Bibicescu.

— Ană, fii bună și strecoară-i lui Bibicu aceste rânduri, îi ceru doctorul Vârcoleanu, dându-i o foaie de hârtie împăturită în opt.

Tehniciana se afla pe sala Tribunalului, împreună cu foarte mulți colegi de la combinat. Uluită de apariția medicului pe care îl știa încă la spitalul din Constanța, covârșită de emoția restabilirii lui atât de rapide, tânăra bâigui câteva cuvinte și se smulse din loc, gata să împlinească voia celui pe care-l iubea.

De la oarecare distanță, Gheorghe Postole, care observase scena, se repezi la Ana, îi smulse foaia de hârtie din mână și, cu glas foarte tare, citi ceea ce scrisese Marin lui Bibicu, astfel că, toți cei aflați acolo, aveau să afle câte ceva din experiența, abilitatea, onestitatea și, mai ales, experiența penală a domnului doctor Vârcoleanu:

„Bibi, ești salvat! Cu toate că ai căzut în cursa pe care ți-au întins-o, speculând propriile tale născociri, fraierii ăia ți-au servit, pe tavă, cele mai teribile probe în apărarea ta. N-ai decât să povestești instanței, chestia cu pianul și discuția cu fantoma lui Gigi Cavaleru, și gata: te vor declara nebun! cum, de altfel, eu te și cred. Apoi, plânge-te completului de judecată, cum că Ana Costea, care i-a instigat pe colegii ei împotriva ta, n-a făcut asta decât ca un act de răzbunare, fiindcă tu, știind cât de mult doream să mă căsătoresc cu ea, ai prevenit-o să înceteze relațiile amoroase cu un infractor de notorietate publică, Gheorghe Postole, pe care l-a adus în combinat”.

Văzând că Ana părea victima unei halucinații auditive, Gheorghe Postole îi dădu scrisoarea doctorului, adresată lui Bibicu Bibicescu, s-o citească ea însăși.

Tehniciana luă foaia cu un gest nesigur și, abia într-un târziu, prinse a murmura ceea ce citea. Când isprăvi, își aținti privirile spre Marinică Vârcoleanu, și-i spuse:

— Pleacă imediat! Dar imediat! Altminteri am...

— Altminteri, ce? o întrebă escrocul, arătându-se stăpân pe el.

— Altminteri... adică, oricum, hârtia asta o s-ajungă pe masa judecătorilor!

Meșterul Țonea schiță un gest, și oamenii din echipa lui făcură cerc în jurul medicului.

— Rămâi! șopti Țonea și, indignat, adăugă: Pentru voi,ăștia, care, după ce că furați din pâinea fiecăruia dintre noi, mai și spurcați îmbucătura ce ne-a rămas, nu s-a făcut, încă, legea aia care să vă osândească după cum meritați. De! mai spuse el, înșfăcându-l, zdravăn, pe Vârcoleanu, norocul tău este că ne aflăm în casa dreptății... Să fi făcut tu asta... pe stradă...

Aprodul anunță începerea dezbaterilor în procesul intentat lui Bibicu Bibicescu, și chemă, spre audiere, primul martor.

Postolea stătea retras, într-un colț, pe culoar, ținându-și capul prins în palme, sprijinindu-și coatele pe genunchi, când simți că cineva îi mângâie, timid, haina. Rămase în aceeași poziție și murmură:

— Ce mai vrei?

— Să mă ierți! se auzi o șoaptă.

Bărbatul gemu surd, apoi se ridică, cu greu, de pe banca pe care stătuse până atunci:

— Aniță, eu n-am ce ierta, nici ție, nici... Tu m-ai adunat din drum, m-ai așezat între oameni... iar eu, ai văzut doar... în loc să stau în raftul meu, m-am găsit să vreau chiar soarele, că... de! nu-mi ajungeau cărbunii din vatra amărăciunii mele de-odinioară. Da' las' că a văzut băiatu' cum stă chestia, și... orb să fiu, de-oi mai ridica ochii la ce

n-am fost ursit să am parte. Du-te surioară, că de Gică Mafoame ai scăpat, da' când ți-o fi greu... să-mi bați în geam, că te-oi scoate eu din belele și mai ale dracului ca asta... cu Marinică. Da' atâta!

Luă din mână Anei, hârtia cu sfaturile domnului doctor către discipolul său, Bibicu Bibicescu și, fără să fi fost citat, Postolea intră în sala de proces, bombănind:

— Bibi, avocat ca mine n-ai avut și n-o să ai!

Târziu, spre seară, salariații combinatului se întorceau la casele lor, mulțumiți că dreptatea se înfăptuise.